

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Комисија за планове:

_____ (потпис председника Комисије)

Орган надлежан за послове
просторног планирања:

_____ (потпис овлашћеног лица)

Број:

Дана:

**ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ
НОВИ КНЕЖЕВАЦ
- НАЦРТ ПЛАНА-**

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ - НОВИ САД

Е - 2229

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

Бранислава Топрек, дипл.инж.арх.

В.Д. ДИРЕКТОРА

др Александар Јевтић

Нови Сад, јун 2015.

НАЗИВ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА: ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НОВИ КНЕЖЕВАЦ

НАРУЧИЛАЦ: ОПШТИНА НОВИ КНЕЖЕВАЦ
Нови Кнежевац, Краља Петра I Карађорђевића 1

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ: Драган Бабић

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА: Одељење за буџет, финансије и привредне делатности

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА: ЈП "Завод за урбанизам Војводине"
Нови Сад, Железничка 6/III

В.Д. ДИРЕКТОРА: др Александар Јевтић

Е-БРОЈ: 2229

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР: Бранислава Топрек, дипл.инж.арх.

СТРУЧНИ ТИМ: Бранислава Топрек, дипл.инж.арх.
Зорица Санадер, дипл.инж.електр.
Љиљана Јовичић-Малешевић, дипл.екон.
др Оливера Добривојевић, дипл.пр.планер
Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Милан Жижич, дипл.инж.маш.
Славица Пивнички, дип.инж.пејз.арх.
Тања Топо, маст.дипл.инж.зашт.жив.сред.
др Тамара Зеленовић Васељевић
Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Милко Бошњачић, маст.дипл.инж.геодез.
Теодора Томин Рутар, дипл.прав.
Марина Митровић, маст.проф.геогр.
Драгана Матовић, оператер
Радован Ристић, техничар

САРАДЊА ЈП "Дирекција за изградњу града"
Нови Кнежевац, Цара Душана 20

ДИРЕКТОР: Бранко Станимиров, дипл.екон.

СТРУЧНИ ТИМ: Снежана Јанчић, дипл.инж.арх.
Јованка Бошковић, дипл.инж.грађ.
Раде Радошевић, дипл.инж.грађ.
Слађана Бајић, дипл.инж.електр.

Примљено:	26.05.2015	
Број	Прилог	Орг. јед.
822/1		

	 8000038251094	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	 Република Србија Агенција за привредне регистре
---	--	---	--

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број

СТАТУС

Статус привредног субјекта

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име

Скраћено пословно име

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина

Место

Улица

Број и слово

Спрат, број стана и слово

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања

Време трајања

Време трајања привредног субјекта

Претежна делатност

Шифра делатности

Назив делатности

Остали идентификациони подаци

Порески Идентификациони Број (ПИБ)

Подаци од значаја за правни промет
Текући рачуни

355-3200222069-04
840-714743-84
160-416883-48

Подаци о статусу / оснивачком акту

Датум важећег статута

Датум важећег оснивачког акта

14. фебруар 2013

Законски (статутарни) заступници

Физичка лица

1. Име Презиме
ЈМБГ
Функција
Ограничење супотписом

Надзорни одбор

Председник надзорног одбора

Име Презиме
ЈМБГ

Чланови надзорног одбора

1. Име Презиме
ЈМБГ
2. Име Презиме
ЈМБГ

Чланови / Сувласници

Подаци о члану

Пословно име

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

40.021.353,26 RSD

износ

датум

Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од
40.021.353,26 RSD

30. јун 2002

износ(%)

Сувласништво удела од 100,00000

Основни капитал друштва

Новчани

износ

датум

Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од
40.021.353,26 RSD

износ

датум

Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од
40.021.353,26 RSD

30. јун 2002

Забележбе

1 Тип

Датум

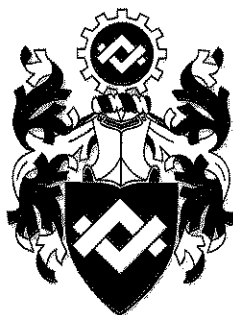
Текст

21. септембар 2005

На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Бранислава М. Топрек

дипломирани инжењер архитектуре

ЈМБ 2501966855033

одговорни планер

Број лиценце

100 0144 10

У Београду,
25. марта 2010. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Драгослав Шумарац
дипл. грађ. инж.

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	4
1. ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА	4
1.1. ИЗВОД ИЗ ПП РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОДИНЕ.....	4
1.2. ИЗВОД ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ	9
1.3. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОГ ЕКОЛОШКОГ КОРИДОРА ТИСЕ	16
1.4. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ МРЕЖЕ КОРИДОРА САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ОСНОВНОМ ПУТНОМ ПРАВЦУ ДРЖАВНОГ ПУТА I РЕДА БР. 24 СУБОТИЦА-ЗРЕЊАНИН-КОВИН	17
2. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА УСВОЈЕНОГ КОНЦЕПТА ПЛАНА	20
II ПЛАНСКИ ДЕО.....	25
1. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	25
1.1. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ НАМЕНА ПРОСТОРА	25
1.2. БИЛАНС НАМЕНЕ ПРОСТОРА.....	26
2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА.....	27
2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	27
2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	30
2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	30
2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ	32
2.5. ПОТЕНЦИЈАЛИ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ	33
3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА И МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ	34
3.1. СТАНОВНИШТВО	34
3.2. ОДНОС ГРАДСКИХ И СЕОСКИХ НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНО ПОВЕЗИВАЊЕ НАСЕЉА И ЦЕНТАРА	34
3.3. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ	35
4.ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ	38
4.1. ПОЉОПРИВРЕДА И РИБОЛОВ, ШУМАРСТВО И ЛОВ	39
4.2. ИНДУСТРИЈА	43
4.3. ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО И ЗАНАТСТВО	44
5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА.....	44
6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИОНАЛНИМ ИНФРАСТРУКТУРНИМ МРЕЖАМА	46
6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	46
6.1.1. Путна инфраструктура	46
6.1.2. Железничка инфраструктура.....	48
6.1.3. Водни саобраћај.....	48
6.1.4. Немоторни саобраћај	47
6.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	49
6.2.1. Уређење водотока	49
6.2.2. Заштита од поплава, ерозија и бујица	49
6.2.3. Заштита од штетног дејства унутрашњих вода – одводњавање.....	51
6.2.4. Коришћење вода за водоснабдевање.....	51
6.2.5. Сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштита вода	52
6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА.....	57
6.3.1. Електроенергетска инфраструктура	57
6.3.2. Термоенергетска инфраструктура	58
6.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије	56
6.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА (ЕК) ИНФРАСТРУКТУРА.....	60
6.5. КОМУНАЛНА ДЕЛАТНОСТ	61

7. ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНИХ ДОБАРА, КУЛТУРНИХ ДОБАРА, ОДБРАНЕ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА.....	62
7.1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	62
7.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕДЕЛА	65
7.3. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА	69
7.4. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	71
7.5. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ	74
7.6. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА	74

III ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	76
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА.....	76
1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	76
1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	78
1.3. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	80
1.4. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	81
1.4.1. Грађевинска подручја насеља	81
1.4.1.1. Опис границе грађевинског подручја насеља уређених овим Планом кроз шеме насеља.....	81
1.4.2. Грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насеља	92
1.4.2.1. Зоне кућа за одмор.....	92
1.4.2.2. Радне зоне ван насеља	92
1.4.2.3. Зоне туристичко-рекреативних садржаја.....	92
1.4.2.4. Гранични прелази.....	93
1.4.2.5. Комунални и инфраструктурни садржаји ван насеља	93
1.4.2.6. Опис граница грађевинског подручја ван насеља	96
1.4.3. Биланс грађевинског земљишта	100
1.5. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ ЦЕЛИНА И ЗОНА ЗА КОЈЕ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ САДРЖИ ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ УРЕЂЕЊА	100
1.5.1. Уређење и изградња јавних објеката за целине и зоне за које плански документ садржи шематски приказ уређења	101
1.5.2. Биланс намене површина по насељима за које плански документ садржи шематски приказ уређења	102
1.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ..	104
1.6.1. Саобраћајна инфраструктура	104
1.6.1.1. Саобраћајна инфраструктура у грађевинском подручју насеља	104
1.6.1.2. Саобраћајна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља ..	108
1.6.2. Водопривредна инфраструктура	112
1.6.2.1. Водопривредна инфраструктура у грађевинском подручју насеља ..	112
1.6.2.2. Водопривредна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља.....	114
1.6.3. Електроенергетска инфраструктура	116
1.6.3.1. Електроенергетска инфраструктура у грађевинском подручју насеља	116
1.6.3.2. Електроенергетска инфраструктура ван грађевинског подручја насеља	117
1.6.4. Термоенергетска (гасоводна и нафтоводна) инфраструктура	120
1.6.4.1. Термоенергетска инфраструктура у грађевинском подручју и ван грађевинског подручја насеља	120
1.6.4.2. Експлоатација нафте, гаса и геотермалних вода у грађевинском подручју и ван грађевинског подручја насеља	126
1.6.5. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура.....	127
1.6.5.1. Електронска комуникациона инфраструктура у грађевинском подручју насеља	127
1.6.5.2. Електронска комуникациона инфраструктура ван грађевинског подручја насеља.....	127

1.6.6. Јавне зелене површине у насељу и заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља	129
1.6.6.1. Јавне зелене површине у грађевинском подручју насеља	129
1.6.6.2. Заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља ...	129
1.7. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ	130
1.8. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ.....	131
1.8.1. Услови и мере заштите живота и здравља људи	131
1.8.2. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине	132
1.8.3. Услови и мере заштите, уређење и унапређење природних добара.....	133
1.8.4. Услови и мере заштите, уређење и унапређење културних добара	140
1.8.5. Инжењерско-геолошки услови, услови и мере заштите од пожара, елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа	142
1.8.6. Услови и мере заштите од ратних разарања	144
1.8.7. Услови и мере за обезбеђење енергетске ефикасности изградње	144
1.8.8. Услови и мере за обезбеђење приступачности површинама и објектима јавне намене лицима са посебним потребамау простору	145
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА.....	146
2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ	146
2.1.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства – салаши.....	146
2.1.2. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде	148
2.1.3. Противградне станице	152
2.1.4. Површине за експлоатацију минералних сировина	152
2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ	153
2.2.1. Водопривредни објекти.....	153
2.2.2. Прихватни објекти наутичког туризма.....	153
2.2.3. Објекти за одмор и рекреацију на водном земљишту	154
2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ	154
2.3.1. Шумски путеви и објекти	154
2.3.2. Ловачке куће и ловни објекти	155
2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ГРАЂЕВИНСКОМ ПОДРУЧЈУ НАСЕЉА	155
2.4.1. Правила грађења у зони централних садржаја	156
2.4.2. Правила грађења у зони становања.....	158
2.4.3. Правила грађења у зони становања са производњом (малом привредом)...	162
2.4.4. Правила грађења у зони радних садржаја.....	166
2.4.5. Правила грађења у зони спорта и рекреације	169
2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА	170
2.5.1. Правила грађења за зоне кућа за одмор	170
2.5.2. Правила грађења за радне зоне ван насеља	171
2.5.3. Правила грађења за зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља .	172
2.5.4. Правила грађења за зону међународног граничног прелаза	172
2.5.5. Правила грађења за комуналне и инфраструктурне садржаје ван насеља ..	172
2.6. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА.....	175
2.6.1. Заштитни појас јавних путева и заштитни пружни појас.....	175
2.6.2. Зоне заштите изворишта водоснабдевања.....	175
2.6.3. Зоне заштите одбрамбених насипа.....	176
2.6.4. Зна заштите надземних високонапонских водова	176
2.6.5. Зона ветроелектрана	176
2.6.6. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза	177
2.6.7. Зона заштите термоенергетске инфарструктуре.....	177
2.6.8. Зона заштите противградних станица	177
2.6.9. Зона заштите станишта заштићених врста од националног значаја	177
2.6.10. Зона заштите државне границе.....	177

3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА	178
3.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА.....	178
3.1.1. Смернице за израду плана генералне регулације за насеље Нови Кнежевац	180
3.1.2. Смернице за израду плана детаљне регулације за радну зону ван насеља.	181
3.1.3. Смернице за израду плана детаљне регулације за планирани гранични прелаз Рабе.....	181
3.1.4. Смернице за израду планова детаљне регулације за планирани пут регионалног значаја, планиране општинске путеве и планирану пругу	182
3.1.5. Смернице за израду планова детаљне регулације за пратеће садржаје јавног пута	182
3.1.6. Смернице за израду планова детаљне регулације за постројења за пречишћавање отпадних вода ван насеља.....	182
3.1.7. Смернице за израду планова детаљне регулације за канале	183
3.1.8. Смернице за израду планова детаљне регулације за енергетске објекте	183
3.2. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ	185
3.3. МЕРЕ ЗА РАВНОМЕРАН ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	187
3.3.1. Територијални развој и кооперација са суседним јединицама локалне самоуправе.....	187
3.3.2. Прекогранична сарадња	189
3.4. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ	190
3.5. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ	191

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА

ТАБЕЛЕ

Табела 1 - Површине катастарских општина на подручју обухваћеном Планом	25
Табела 2 - Биланс постојеће и планиране намене простора за општину Нови Кнежевац	26
Табела 3 - Пројекција укупног броја становника, домаћинства и просечне величине домаћинства	34
Табела 4 - Организација јавних служби у насељима општине Нови Кнежевац	37
Табела 5 - Предвиђене потребе општине Нови Кнежевац за водом	51
Табела 6 - Анализа угрожености општине Нови Кнежевац од поплава (2011. Год.)	72
Табела 7 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Банатско Аранђелово	80
Табела 8 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Ђала	81
Табела 9 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Мајдан	83
Табела 10 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Подлокањ	84
Табела 11 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Рабе	85
Табела 12 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Сигет	85
Табела 13 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Српски Крстур	86
Табела 14 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Филић	87
Табела 15 - Биланс грађевинског земљишта у обухвату Плана	95
Табела 16 - Биланс намене површина за насеља Банатско Аранђелово и Сигет	97
Табела 17 - Биланс намене површина за насеље Ђала	98
Табела 18 - Биланс намене површина за насеље Мајдан	98
Табела 19 - Биланс намене површина за насеље Подлокањ	98
Табела 20 - Биланс намене површина за насеље Рабе	98
Табела 21 - Биланс намене површина за насеље Српски Крстур	99
Табела 22 - Биланс намене површина за насеље Филић	99
Табела 23 - Елементи (препоруке) за димензионисање насељских саобраћајница	100
Табела 24 - Елементи (препоруке) за димензионисање железничких пруга	102
Табела 25 - Елементи (препоруке) за димензионисање државних и општинских путева	103
Табела 26 - Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом	115
Табела 27 - Минимална растојања подземних гасовода од надземне електро мреже и стубова далековода	115
Табела 28 - Минимално дозвољено растојање при укрштању и паралелном вођењу гасовода средњег притиска са другим подземним инсталацијама	116
Табела 29 - Вредности минималних прописаних растојања гасовода ниског притиска у односу на укопане инсталације	116
Табела 30 - Минимална растојања објеката који су саставни делови гасовода од других објеката	117
Табела 31 - Минимална растојања спољне ивице подземних нафтовода и продуктовода од других објеката или објеката паралелних са нафтоводом и продуктоводом	118
Табела 32 - Минимална растојања подземних нафтовода и продуктовода од надземне електро мреже и стубова далековода	119
Табела 33 - Спровођење Плана	170
Табела 34 - ИПА пројекти који се односе на општину Нови Кнежевац реализовани у периоду 2010-2014.	180

СЛИКЕ

Слика 1 - Положај основног путног правца ДП бр. 24 у односу на Паневропске коридоре кроз Србију	18
Слика 2 - Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50 m у W/m ²	33

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Р. бр.	Назив рефералне карте	Размера
1.	Намена простора	1:50000
2.	Мрежа насеља и инфраструктурни системи	1:50000
3.	Туризам и заштита простора	1:50000
4.	Карта спровођења	1:50000
Назив шематског приказа уређења насеља		
1.1.	План намене површина и саобраћајне инфраструктуре за насеља Банатско Аранђелово и Сигет	1:5000
1.2.	План водопривредне инфраструктуре за насеља Банатско Аранђелово и Сигет	1:5000
1.3.	План енергетске и ЕК инфраструктуре за насеља Банатско Аранђелово и Сигет	1:5000
1.4.	Одређивање површина јавне намене, спровођење плана и локације са посебним условима за насеља Банатско Аранђелово и Сигет	1:5000
2.1.	План намене површина и саобраћајне инфраструктуре за насеље Ђала	1:5000
2.2.	План водопривредне инфраструктуре за насеље Ђала	1:5000
2.3.	План енергетске и ЕК инфраструктуре за насеље Ђала	1:5000
2.4.	Одређивање површина јавне намене, спровођење плана и локације са посебним условима за насеље Ђала	1:5000
3.1.	План намене површина и саобраћајне инфраструктуре за насеље Мајдан	1:5000
3.2.	План водопривредне инфраструктуре за насеље Мајдан	1:5000
3.3.	План енергетске и ЕК инфраструктуре за насеље Мајдан	1:5000
3.4.	Одређивање површина јавне намене, спровођење плана и локације са посебним условима за насеље Мајдан	1:5000
4.1.	План намене површина и саобраћајне инфраструктуре за насеље Подлокањ	1:5000
4.2.	План водопривредне инфраструктуре за насеље Подлокањ	1:5000
4.3.	План енергетске и ЕК инфраструктуре за насеље Подлокањ	1:5000
4.4.	Одређивање површина јавне намене, спровођење плана и локације са посебним условима за насеље Подлокањ	1:5000
5.1.	План намене површина и саобраћајне инфраструктуре за насеље Рабе	1:5000
5.2.	План водопривредне инфраструктуре за насеље Рабе	1:5000
5.3.	План енергетске и ЕК инфраструктуре за насеље Рабе	1:5000
5.4.	Одређивање површина јавне намене, спровођење плана и локације са посебним условима за насеље Рабе	1:5000
6.1.	План намене површина и саобраћајне инфраструктуре за насеље Српски Крстур	1:5000
6.2.	План водопривредне инфраструктуре за насеље Српски Крстур	1:5000
6.3.	План енергетске и ЕК инфраструктуре за насеље Српски Крстур	1:5000
6.4.	Одређивање површина јавне намене, спровођење плана и локације са посебним условима за насеље Српски Крстур	1:5000
7.1.	План намене површина и саобраћајне инфраструктуре за насеље Филић	1:5000
7.2.	План водопривредне инфраструктуре за насеље Филић	1:5000
7.3.	План енергетске и ЕК инфраструктуре за насеље Филић	1:5000
7.4.	Одређивање површина јавне намене, спровођење плана и локације са посебним условима за насеље Филић	1:5000

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

Изради Просторног плана општине Нови Кнежевац (у даљем тексту: План) приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана општине Нови Кнежевац, ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 06/06), (у даљем тексту: Одлука). Такође, на основу ове Одлуке се приступило и изради Стратешке процене утицаја Просторног плана општине Нови Кнежевац на животну средину.

Прву фазу израде планског документа представљала је Стратегија развоја планског подручја, која је верификована од стране Комисије за планове општине Нови Кнежевац дана 25.05.2007. године. Затим је уследила израда Предлога Просторног плана општине Нови Кнежевац, који је верификован од стране Комисије за планове дана 09.06.2009. године. У складу са одредбом члана 130. став 2. Закона о измени и допуни Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 132/14), поступак израде и доношења просторног плана настављен је по одредбама Закона о планирању и изградњи по којима је и започет.

Овај Нацрт Просторног плана општине Нови Кнежевац практично представља усклађивање поменутог Предлога Плана са релевантном законском регулативом, као и просторно-планским документима вишег реда, који су у међувремену ступили на снагу.

Садржај Плана утврђен је Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), као и Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Службени гласник РС", бр. 31/10, 69/10 и 16/11).

Плански основ за израду овог Плана, представљају Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10, у даљем тексту: ППРС) и Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11, у даљем тексту: РПП АПВ). Такође, просторни планови вишег реда који се односе на ово подручје и од утицаја су на овај План, су: Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе ("Службени лист АПВ", број 14/15) и Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин (План је у изради, а Одлука о изради објављена је у "Службеном листу АПВ", број 5/09).

Планска решења дата овим Планом проистичу из анализе и оцене стања, дефинисане политике развоја, као и прибављених услова и података од надлежних органа, институција и јавних предузећа.

У складу са Законом, правила грађења су обавезни део Плана за сва подручја у обухвату за која није предвиђена даља разрада, кроз доношење планског документа ужег подручја, као и за насеља за која плански документ садржи шематски приказ уређења. У том смислу, овим Планом је дат шематски приказ уређења насеља Банатско Аранђелово, Бала, Мајдан, Подлокањ, Рабе, Сигет, Српски Крстур и Филић.

У изради Плана су, поред обрађивача – ЈП "Завод за урбанизам Војводине" из Новог Сада и ЈП "Дирекција за изградњу града" из Новог Кнежевца, учествовали и представници Општине и месних заједница, чиме је План приближен реалним потребама и могућностима. Верификацију Плана вршила је Комисија за планове општине Нови Кнежевац, дајући такође значајан допринос изради овог Плана.

Просторно планска решења су усклађена са прописима, који посредно или непосредно регулишу ову област. Основни прописи који регулишу област просторног и урбанистичког планирања су:

- Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14);

- Правилник о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Службени гласник РС", бр. 31/10, 69/10 и 16/11);
- Закон о регионалном развоју ("Службени гласник РС", бр. 51/09 и 30/10);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије ("Службени гласник РС", број 129/07);
- Законом о државном премеру и катастру ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 18/10, 65/13 и 15/15-УС);
- Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);
- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11-УС);
- Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08-др.закон и 41/09);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 41/09 и 10/13-др.закон);
- Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/13 и 142/14);
- Закон о сточарству ("Службени гласник РС", бр. 41/09 и 93/12);
- Закон о ветеринарству ("Службени гласник РС", бр. 91/05, 30/10 и 93/12);
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др.закон, 67/93- др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о јавним путевима ("Службени гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о железници ("Службени гласник РС", број 45/13);
- Закон о безбедности и интероперабилности железница ("Службени гласник РС", број 104/13);
- Закон о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95, 23/01-СУС и "Службени лист СРЈ", број 16/01-СУС и "Службени гласник РС", бр. 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", број 88/11)
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника ("Службени гласник РС", број 104/09);
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима ("Службени гласник РС", бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и "Службени гласник РС", бр. 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон и 101/05-др. закон);
- Закон о туризму ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон и 93/12);
- Закон о електронским комуникацијама ("Службени гласник РС", бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14);
- Закон о енергетици ("Службени гласник РС", број 145/14);
- Закон о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка б. и став 2. у делу који се односи на тачку б. и члан 14. став 2.);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", број 36/09);
- Закон о биоцидним производима ("Службени гласник РС", бр. 36/09,88/10 и 92/11);
- Закон о хемикалијама ("Службени гласник РС", бр. 36/09,88/10, 92/11 и 93/12);
- Закон о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 93/12);

- Закон о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др.закон и 99/11-др. закон);
- Закон о шумама ("Службени гласник РС" бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о шумама ("Службени гласник РС" бр. 46/91, 83/92, 53/93-др.закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о дивљачи и ловству ("Службени гласник РС", број 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", број 128/14);
- Закон о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС ", бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о одбрани ("Службени гласник РС", бр. 116/07, 88/09, 88/09-др.закон, 104/09-др.закон и 10/15);
- Закон о заштити од пожара ("Службени гласник РС", бр. 111/09 и 20/15);
- Закон о заштити државне границе ("Службени гласник РС", бр. 97/08 и 20/15-др.закон);
- Уредба о утврђивању водопривредне основе Републике Србије ("Службени гласник РС", број 11/02);
- Уредба о категоризацији државних путева ("Службени гласник РС", бр. 105/13 и 119/13);
- као и други законски и подзаконски акти, који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

У овај План уграђене су смернице и стратешка опредељења из следећих докумената Владе Републике Србије, Покрајинске владе и међународних конвенција:

- Национална стратегија одрживог развоја ("Службени гласник РС", број 57/08);
- Стратегија регионалног развоја Републике Србије за период од 2007. до 2012. године ("Службени гласник РС", број 21/07);
- Стратегија развоја поштанских услуга у Србији ("Службени гласник РС", бр. 23/08 и 21/10);
- Стратегија развоја поштанских услуга у Србији за период од 2013 - 2016 године ("Службени гласник РС", број 43/13);
- Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године ("Службени гласник РС", број 4/08);
- Стратегија развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015. до 2025. године ("Службени гласник РС", број 3/15);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије ("Службени гласник РС", број 91/06);
- Стратегија развоја туризма Војводине - Маркетинг стратегија туризма Војводине ("Службени лист АПВ", број 6/10);
- Национални програм заштите животне средине ("Службени гласник РС", број 12/10);
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије ("Службени гласник РС", број 59/06);
- Стратегију пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године ("Службени гласник РС", број 85/14);
- Стратегија водоснабдевања и заштите вода у АП Војводини ("Службени лист АПВ", број 1/10);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године ("Службени гласник РС", број 44/05);
- Програм оставаривања Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. г. за период од 2007. до 2012.г. ("Службени гласник РС", бр. 17/07, 73/07, 99/09 и 27/10);
- Стратегија интегрисаног управљања границом у Републици Србији ("Службени гласник РС", број 111/12);
- Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019. ("Службени гласник РС", број 29/10);
- Стратегија развоја конкуретних и иновативних малих и средњих предузећа за период од 2008. до 2013. године ("Службени гласник РС", број 103/08);
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године ("Службени гласник РС", број 13/11)

- Европска конвенција о пределу ("Службени гласник РС - Међународни уговори", број 4/11);
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта ("Службени гласник РС - Међународни уговори" број 102/07);
- Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности ("Службени лист СРЈ" Међународни уговори, број 11/01, "Службени лист СЦГ" Међународни уговори, број 16/05-др.пропис).

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

Плански документи вишег реда, који представљају плански основ за израду овог Плана су:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и
- Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11).

Такође, просторни планови вишег реда који се односе на ово подручје и од утицаја су на овај План су:

- Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе ("Службени лист АПВ", број 14/15) и
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин (налази се у фази израде, а Одлука о изради објављена је у "Службеном листу АПВ", број 5/09).

1.1. ИЗВОД ИЗ ПП РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОДИНЕ

(План је објављен у "Службеном гласнику РС", број 88/10)

Основни циљ **демографског развоја** Републике Србије је ублажавање негативних тенденција, које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације) у дужем временском периоду.

Основни циљ мреже и функције центара је да просторно-функционални развој Републике Србије буде заснован на моделу **функционалних урбаних подручја** (ФУП), која ће бити инструменти уравнотеженог или подношљиво неуравнотеженог просторног развоја Републике Србије. Према моделу функционално урбаних подручја Републике Србије, општина Нови Кнежевац не припада ни једном ФУП-у.

Основни циљ развоја **села и руралних подручја** је повећање квалитета живљења у руралним подручјима кроз очување, обнову и одрживи развој њихове економске, социјалне и еколошке виталности, као резултат децентрализације градова и општина. Такође, основни циљ комуналног опремања и уређења села је унапређење постојећих и изградња неопходних комуналних система који омогућавају квалитетнији живот и рад на селу и отварају перспективу развоја.

Основни циљеви просторне организације и дистрибуције **јавних служби** су:

- постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга од општег интереса и промовисање друштвене солидарности као основне друштвене вредности за унапређење добробити социјално рањивих и осетљивих друштвених група;
- унапређење услуга од општег интереса у подручјима ниске доступности услуга;
- јачање људских ресурса и оспособљавање локалних заједница за унапређење услуга од општег интереса;

- унапређење јавног здравља уједначавањем услова основне заштите и здравственог просвећивања (промовисање здравих стилова живота) и смањењем здравствених ризика, нарочито у подручјима натпросечне социо-економске угрожености.

Основни циљ **привредног развоја** је јачање позиције и привредне конкурентности Србије и њених регионалних целина на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

У погледу просторне дистрибуције и организације **пољопривреде**, посматрано подручје општине Нови Кнежевац налази се у I Региону у Севернобанатској области, који обухвата руралне општине у Војводини. Има повољне земљишне и климатске услове, претежно задовољавајући демографски потенцијал, капитално интензивну производњу, добру инфраструктуру и повезаност с прерађивачком индустријом.

Општина Нови Кнежевац лоцирана је у Северобанатском округу, у равничарском подручју, што истиче ратарство као главну грану пољопривредне производње. Комплементарну пољопривредну производњу представља мешовито сточарство, а као посебно усмерење овог подручја се предвиђају и препоручују виноградарство и узгој лековитог биља.

На основу геофизичких и климатских одлика, као и осталих потенцијала (демографских и организационих) издвајају се два основна правца усмеравања развоја пољопривредне производње:

- конвенционална пољопривреда, коригована поштовањем стандарда квалитета животне средине, заштите здравља људи, животиња и биљака,
- производња хране и пића високе биолошке вредности и познатог географског порекла у системима органске, интегралне и традиционалне пољопривреде.

Основни циљ управљања просторном дистрибуцијом пољопривреде је остварење одговарајућег обима и асортимана сигурне понуде квалитетне хране и сировина за развој конкурентне прерађивачке индустрије.

На бази основног циља, утврђени су следећи оперативни циљеви:

- унапредити продуктивност примарне пољопривредне производње, промовисањем технолошког прогреса и оптимизирањем односа између земљишта, материјалних улагања и људског рада,
- повећати економски допринос примарне производње регионалном развоју,
- повећати допринос пољопривреде задовољењу специфичности потреба локалних заједница,
- обезбедити подршку пословном организовању пољопривредних газдинстава и других актера руралне економије.

Основни циљ **управљања шумама** у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Захтеви одрживог управљања могу се испунити само ако се обезбеде одређене претпоставке, а оне обухватају следеће оперативне циљеве:

- унапређивање стања шума;
- повећање површина под шумом (пошумљавањем);
- задовољавање одговарајућих еколошких, економских и социјалних функција шума;
- међугенерациска и унутаргенерациска равноправност у односу на вишенаменско коришћење шума.

План оптималне шумовитости за Северно банатски регион до 2014. године износи 10,1%, што представља повећање површина под шумама са садашњих 2800 ha на 5500 ha.

Одрживо **ловно газдовање** подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких, економских и социјалних функција ловства, одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућних генерација.

Оперативни циљеви узгоја дивљачи и развоја ловства су:

- значајно повећање бројности популација ситне дивљачи;
- повећање бројности крупне дивљачи, нарочито аутохтоних и економски највреднијих врста;
- побољшање структуре (полне и старосне) популација крупне дивљачи и побољшање квалитета трофеја;
- очување ретких и угрожених врста ловне дивљачи и остале фауне.

На територији општине Нови Кнежевац на основу рејонирања станишта основних врста дивљачи и просторно функционалног размештаја ловно узгојних центара, заступљена је ситна и крупна дивљач.

Основни циљ развоја **индустрије** је опоравак, повећање секторске и територијалне конкурентности и запослености обезбеђењем повољних општих, инфраструктурних и просторних услова, као и њена равномернија просторна дистрибуција, усклађена са потенцијалом регионалних, урбаних и руралних подручја, захтевима климатских промена и смањења притиска на ресурсе.

У оквиру развоја и организације **туризма** на простору општине Нови Кнежевац, према ППРС, основни циљ је остваривање концепта одрживог развоја. Остали циљеви су: заокруживање целогодишњи туристичке понуде, јачање постојећих и увођење нових туристичких производа, изградња туристичке инфраструктуре и унапређење система туристичке сигнализације.

Простор третиран Планом налази се у оквиру туристичког кластера Војводине, унутар кога припада издвојеној туристичкој дестинацију Горње Потиске, са мањим учешћем целогодишњи понуде. Као пловни туристички правац међународног значаја, река Тиса представља основу развоја наутничког туризма на простору Општине, а као један од приоритета просторног развоја туризма до 2014. године издвојено је Горње Потиске. За развој туризма на простору општине Нови Кнежевац од значаја су: ловни, риболовни, спортско-рекреативни, циклотуризам и рурални (сеоски) туризам.

Концепт развоја региона северни Банат у оквиру ПП Републике Србије, а који се односи на простор општине Нови Кнежевац у домену **саобраћајне инфраструктуре**, планира да се на овом простору у будућности нађу три вида саобраћаја: путни/друмски, железнички и водни. У домену путног саобраћаја планирано је успостављање новог правца: коридор постојећег државног пута II реда бр. 112 (регионалног пута Р-112), наставак државног пута I реда бр. 24 (магистралног пута М-24), од Чоке односно Кикинде ка граничном прелазу Бала (веза са Мађарском), чиме се употпуњује комплетан магистрални правац државног пута I реда бр. 24 (М-24), тзв. "Банатска магистрала".

У домену железничког саобраћаја планирана је модернизација и реконструкција локалне пруге Кикинда - Банатско Арађелово - државна граница - (Szegedin) и њено довођење у стање експлоатације за путнички и робни транспорт према захтевима европских стандарда. У Банатском Аранђелову је планирана нова погранична станица.

У домену водног саобраћаја планирано је интензивније коришћење пловног пута реке Тисе при превозу масовних роба за потребе овог простора, чак и уз интегрално повезивање.

Основни циљ у области **водопривреде** је оптимизација система водопривредне инфраструктуре и усклађивање развоја водопривредних система са циљевима очувања животне средине и других корисника простора.

На јединственом водопривредном простору Србије развијају се две класе водопривредних система: (а) регионални системи за снабдевање водом насеља; (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода.

Дугорочна стратегија **водоснабдевања** у Војводини се заснива на формирању више регионалних система за водоснабдевање, који се ослањају на акумулационе просторе површинских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снабдевати највећи број насеља, као и они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета. Општина Нови Кнежевац припада регионалном систему Горње Тисе (извориште: подземне воде из ОВС; насеља и општине које снабдева: Суботица, Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Ада; надексплоатација ОВС).

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акумулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање. Општина Нови Кнежевац припада Бачком речном систему (кључне постојеће акумулације и објекти: Бачки ХС ДТД, ХС Северна Бачка, ППОВ; кључне нове акумулације и објекти: обнова + повећање проточности, ХЕ Северна Бачка, ППОВ). У речним системима реализују се објекти и мере који обезбеђују њихово вишенаменско деловање.

Развој **енергетике**, у циљу достизања вишег нивоа социо-економског развоја, ићи ће у смеру усклађивања са привредно-економским развојем, односно усклађивања развоја енергетских производних сектора са секторима потрошње. Основни приоритет је технолошка модернизација свих енергетских објеката, инфраструктурних система и извора, у свим секторима (нафте, гаса, сектор електроенергетике са преносним и дистрибутивним системом).

Са аспекта коришћења енергетских извора и енергетске инфраструктуре, као плански циљ утврђује се функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса, штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије.

Преносна **електроенергетска мрежа** ће се развити у складу са Стратегијом развоја енергетике РС до 2015. године, односно, развојним документима ЕМС-а. Поред технолошке модернизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње, изградњом прикључака 110 kV за кориснике преносног система и изградњом трансформаторских станица 110/x kV. Концепција изградње преносне мреже је у директној вези са изградњом обновљивих извора енергије и растућим потребама.

Развој дистрибутивне ЕЕ мреже одвијаће се у складу са Стратегијом развоја енергетике до 2015. године, Програмом остваривања Стратегије и Средњорочним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије "Електровојводина".

У области **термоенергетске инфраструктуре** основни циљеви су: гасификација на предметном подручју на бази усклађених концепција гасификације и топлификације, у сврху задовољења потреба крајњих корисника у широкој потрошњи; побољшање рада и поузданости постојеће гасоводне и нафтоводне инфраструктуре, као и њен даљи развој; функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса; развој и коришћење алтернативних облика енергије; експлоатација минералних сировина у складу са одрживим развојем, очувањем и заштитом природних и створених ресурса и животне средине.

Што се тиче **минералних сировина** основни циљ је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Основни циљ развоја **енергетске инфраструктуре** је активно учешће Републике Србије у планирању и изградњи стратешке - регионалне и паневропске енергетске инфраструктуре за транспорт нафте и гаса из нових извора снабдевања, укључујући и ургентну градњу подземног складишта гаса, све у циљу поузданог и сигурног снабдевања потрошача у Републици Србији.

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење **обновљивих извора енергије**, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине. Такође, за остваривање циља, да се повећа учешће произведене енергије из обновљивих извора енергије, у концепцији развоја енергетике, неопходно је остварити међусекторско повезивање енергетике и пољопривреде, шумарства и индустрије, као једног значајног, потенцијалног испоручиоца и произвођача биоенергије на подручју Војводине (енергетске биљке, отпад са фарми, брзорастуће шуме, индустријски продукти).

Развој и унапређење **електронских комуникација** реализоваће се у складу са просторно-функционалном територијализацијом Републике, а на основу утврђених планова развоја појединих оператера. Приступиће се потпуној дигитализацији система електронских комуникација, обезбеђење универзалног сервиса сваком домаћинству, обезбеђење широкопојасног приступа мрежи сваком привредном субјекту, државним установама, организацијама и грађанима, обезбеђење најмање по један мобилни прикључак сваком грађанину, обезбеђење доступности најмање седам радио-ТВ канала, у дигиталном облику, до сваког становника, потпуна замена аналогне комуникације, као и дигиталне из старије генерације, доградња постојеће мреже магистралних оптичких каблова, а по потреби реконструкција постојећих релација.

Основни циљеви **заштите и одрживог коришћења природног наслеђа** су: очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела, планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање националног са међународним системом заштите природе.

Концепција развоја заштите **биодиверзитета** ће се заснивати на:

- Заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- Заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- Успостављању Пан-европске еколошке мреже Natura 2000.

Основни циљ **заштите, уређења и развоја предела** су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Концепција заштите, уређења и развоја предела подразумева различите приступе обезбеђивања квалитета предела, који се утврђују Студијом о пределима Србије, а у односу на циљеве просторног развоја појединих делова Србије, и то:

- Развој усклађен са специфичним развојним и регионалним карактером предела и физичком структуром насеља на целој територији;
- Јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја) и/или представљају део интернационалних мрежа и пограничних области;
- Санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана па је могућа рестаурација или креирање нових вредности;
- Минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у просторима са развојним приоритетом.

Основни циљ заштите и одрживог коришћења **културног наслеђа** је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног идентитета у складу са европским стандардима заштите. Општина Нови Кнежевац припада банатском културном подручју.

Основни циљеви у **заштити и унапређењу животне средине** су заустављање даље деградације и превентивна заштита од свих планираних активности, које могу угрозити постојећи квалитет природне и животне средине, уз санацију и ревитализацију угрожених подручја. Општина Нови Кнежевац, поред осталих јединица локалне самоуправе идентификованих ППРС, сврстана је у подручја угрожене животне средине са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота. За ова подручја треба спречити даљу деградацију и обезбедити побољшање постојећег стања, како би се умањила деградираност животне средине као ограничавајућег фактора развоја. Потребно је одредити најадекватнији начин коришћења природних ресурса и простора са циљем очувања природних вредности и унапређења животне средине.

У области управљања отпадом дефинисана је неопходност удруживања општина ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом. Регионални принцип обухвата сакупљање отпада, изградњу регионалних депонија за најмање 20 година, сепарацију рециклабилног отпада, изградњу трансфер станица, као и изградњу постројења за компостирање. Истовремено, неопходно је радити на санацији постојећих званичних одлагалишта отпада, која представљају ризик по животну средину и израдити регионалне и локалне планове управљања отпадом којима ће бити дефинисано управљање отпадом у складу са Стратегијом управљања отпадом.

Основни циљ је интегрално управљање **природним непогодама и технолошким удесима** као основа за обезбеђење услова за ефикасан просторни развој, очување људских живота и материјалних добара. У том смислу, неопходно је створити добро организоване и опремљене службе које ће моћи да успешно раде на превенцији од ових катастрофа, као и на одбрани и отклањању последица, уколико се јаве.

Концепција заштите од природних непогода и технолошких удеса - савремени концепт заштите и управљања полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса, па затим системом превентивних, организационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво.

1.2. ИЗВОД ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ

(План је објављен у "Службеном листу АПВ", број 22/11)

Основни циљ **демографског развоја** АП Војводине је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће, уз прилагођавање очекиваним демографским променама. Бржи привредни развој и радикалне мере популационе политике треба да успоре и ублаже неповољне демографске трендове, односно присуство негативних природних, миграционих и структурних демографских процеса у АП Војводини.

Основни циљ у домену **мреже насеља** је одрживи просторно-функционални развој заснован на моделу функционалних урбаних подручја, која ће бити инструмент уравнотеженијег просторног развоја. Општина Нови Кнежевац тренутно не припада ни једном функционалном урбаном подручју, а Нови Кнежевац је дефинисан као локални центар. У наредном периоду може се очекивати да ће поједина подручја, која тренутно нису у саставу ниједног функционалног урбаног подручја ући у састав неког од њих. За општине које у планском периоду ипак не буду интегрисане у неки од планираних ФУП-ова биће дефинисане политике, које ће омогућити њихов самостални развој и даљи напредак, а односе се на подршку одређеним развојним пројектима (нпр. пројекат у оквиру еврорегије ДКМТ "Индустријски парк на тремеђи Рабе" у општини Нови Кнежевац).

Основни циљ у домену **јавних служби** је постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга и унапређење услуга од општег интереса у подручјима ниске доступности услуга. Од јавних служби, РПП-ом је предвиђено: образовање - основно и средње образовање; здравство – амбуланта, дом здравља и специјална болница; социјална заштита - центар за социјални рад и брига о старима; култура - дом културе и библиотека; спорт - физкултурна сала и отворени спортски терени.

Основни циљ развоја **привреде** је јачање позиције и привредне конкурентности Војводине на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју АП Војводине се заснива на концепту одрживог **пољопривредног развоја**. Захваљујући својим особинама и комплексним функцијама, земљиште представља есенцијални природни ресурс, а његово одрживо коришћење и заштита, један је од кључних елемената остваривања одрживог развоја.

За разлику од традиционалне породичне пољопривреде, која учествује у очувању диверзитета и обликовању пејзажа, интензивна производња на великим комплексима представља опасност по квалитет земљишта, воде и ваздуха. Зато одрживи развој и управљање ресурсима на начин који задовољава потребе садашњих генерација, без угрожавања права будућих генерација да задовоље сопствене потребе, представља једину могућност.

Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефикасних механизма заштите плодних ораничних земљишта од пренамене у непољопривредне сврхе, а основни циљ је формирање одрживог и ефикасног пољопривредног сектора, који ће допринети конкурентности привреде.

Концепција развоја пољопривреде и производње хране захтева акцију у којој би учествовали сви од шире друштвене заједнице, преко локалне самоуправе, до организација пољопривредника и самих индивидуалних произвођача, а неки од најважнијих праваца деловања су:

- стимулација и повећање инвестирања у рурална подручја,
- државне и инвестиције локалних самоуправа у развој предузећа у селима,
- уређење инфраструктуре и развој установа у руралним подручјима,
- формирање институција за развој малог агробизниса и предузетништва,
- развој задругарства и саветодавства,
- едукација руралног становништва,
- увећање и рационално коришћење земљишног фонда,
- стимулација изградње и коришћења система за наводњавање.

Будући да се на подручју АП Војводине могу без тешкоћа испунити услови за органску производњу, ова област у будућности може представљати значајан сегмент пољопривреде, нарочито у производњи воћа, грожђа и поврћа.

Основни циљ органске пољопривреде је производња хране високог квалитета (нутритивног и здравственог), развој одрживе пољопривреде, која неће негативно утицати на екосистем, него ће допринети његовом очувању, одржавање и повећање плодности земљишта путем узгоја махунарки, применом стајског и зеленишног ђубрива, компостирањем и плодоредом.

Немогуће је посматрати развој пољопривреде одвојено од развоја села. Стога је неопходно значајно улагање у инфраструктурно опремање руралних подручја. Као основни циљ дефинисано је очување биолошке виталности руралних подручја, кроз повећање квалитета живота, обнову и подизање економског нивоа. На основу таквог опредељења, концепција руралног развоја заснива се на одрживој експлоатацији ресурса основних привредних грана (пољопривреда), а са друге стране, на диверсификацији руралне економије и афирмацији "мекших" развојних фактора, као што су туризам и рекреација.

АП Војводина располаже значајним капацитетима агроиндустрије, прерађивачким и складишним, оспособљеним за прихват и прераду свих врста пољопривредних продуката, присутних на овом подручју. Оно што прехрамбену индустрију издваја од осталих, је што се скоро без изузетка ослања на сировине домаћег порекла, а у извозу остварује највећи девизни ефекат.

Концепција развоја **рибарства** заснива се на одржавању и планирању нових рибњака у оквиру интегралних речних система у депресијама уз веће водотоке, посебно у недовољно развијеним и пограничним општинама, на необрадивом пољопривредном земљишту. Као најважнија мера за очување и унапређење рибљег фонда у риболовним водама издваја се заштита и унапређење природних рибљих плодишта.

Риболовне воде су протеклих деценија порибљаване искључиво рибњачким шараном, тако да порибљавање (задњих неколико година) аутохтоним дивљим шараном и лињаком, представља квалитативну новину. У наредном периоду број аутохтоних врста којима се врши порибљавање треба проширити и на оне врсте чија је вредност пре свега еколошка, уз редукцију алохтоних врста.

Основни циљ развоја **шумарства и ловства** је одрживи развој шума и ловног газдовања и повећање површина под шумама. Просторни развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора.

Развоја ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовања популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Према концепцији просторне организације и структуре **индустрије** у АП Војводини општина Нови Кнежевац се налази у коридору развоја регионалног значаја (Нови Кнежевац-Кикинда-Зрењанин-Ковин), што ствара значајне развојне могућности у наредном периоду (са перспективом да центар општине постане привредни центар IV ранга). У општини Нови Кнежевац планиране су индустријске зоне и индустријски паркови.

Један од основних привредних циљева је и развој одрживог **туризма**, уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора. Остали циљеви су: изградња и одржавање туристичке инфраструктуре, развој бицикличког саобраћаја, подизање свести локалног становништва о значају развоја туризма, као и формирање препознатљивог имиџа туристичке понуде, у складу са савременим трендовима на иностраном туристичком тржишту.

Простор општине Нови Кнежевац у односу на издвојене туристичке дестинације, према РПП АП Војводине, налази се у оквиру туристичке дестинације Суботица и Горње Потисје (заједно са Тисом, Кањижом, Северно-банатским виноградарским подрегионом, салашима и ловиштима).

За даљи развој туризма на подручју општине Нови Кнежевац од посебног значаја је река Тиса, као деоница мађарско-српског пловног система са развијеним наутичким туризмом, села и салаши за развој руралног туризма, ловишта на ширем подручју Горњег Потисја, као основа развоја ловног туризма, док изградња бицикличких стаза пружа могућности развоја циклотуризма.

Реализујући принципе из ППРС-а, Регионални просторни план АП Војводине је утврдио концепцију развоја **саобраћајне инфраструктуре** кроз успостављање/системско формирање (путна мрежа државних путева II реда, регионалне и локалне пруге, национални пловни путеви, луке и објекти, регионални аеродром) интегрисаног саобраћајног система, који ће имати основну улогу међуопштинског, регионалног и субрегионалног повезивања, као и трансграничну сарадњу региона са обе стране границе. Развој регионалне саобраћајне мреже има и значајну улогу у употпуњавању основне мреже државних путева I реда и аутопутева.

Реализација одрживог развоја саобраћаја према дефинисаним циљевима и принципима захтева: обавезну израду саобраћајних студија или других саобраћајних анализа, у складу са законском регулативом, које ће показати оправданост предложених решења (планирање нових коридора, локацијско одређивање траса, потребне капацитете, просторну, саобраћајну, функционалну и економску оправданост), као и истраживања која морају бити спроведена уз пуну координацију и потпуну уједначеност критеријума, дефинисаних од стране надлежних органа и институција. На овај начин саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју потребно је третирати као јединствен систем, у ком приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места).

Планским активностима предвиђеним РПП АП Војводине у домену **путног саобраћаја** утврђене су и активности на (пројектовању и изградњи) на путном правцу, државни пут I реда: Бала (веза са Румунијом) - Чока (Р-112) - Кикинда - Зрењанин - Панчево - Ковин (М-24), (Банатска магистрала); обилазнице око насеља као сегмената постојећих путних праваца: ДП бр. 111 и бр. 112 око Новог Кнежевца - до 2015. год., као и активности на планираним путним правцима регионалног значаја, правац Нови Кнежевац - Црна Бара и деоница ка Кањижи са новим мостом преко Тисе - у периоду после 2015. године.

Регионалним просторним планом АП Војводине, кроз простор општине Нови Кнежевац пролази међународна бицикличка стаза – цикло коридор 11¹ (EuroVelo - европска мрежа бицикличких рута: рута 11 (уз Тису)).

За утврђивање међунасељских бицикличких коридора (локалног и регионалног значаја) основа ће бити просторни планови јединица локалне самоуправе, док ће обезбеђење услова за кретање бицикала унутар насеља бити обавеза градова - локалних самоуправа.

У оквиру развоја **железничког саобраћаја** планира се реконструкција и модернизација постојеће локалне пруге на правцу Нови Кнежевац – Чока, прекатегоризација локалне пруге Кикинда–Банатско Аранђелово, као и обнова деонице Банатско Аранђелово–Рабе у рангу регионалне пруге.

Планске активности из ППРС из домена **водног саобраћаја** су кроз РПП АПВ надограђене са класификацијом, где су у оквиру обухвата ППО утврђене локална лука, развијени локални логистички центар са интермодалним терминалом (тачка прикупљања робних токова) у зони Новог Кнежевца.

Регионалним планом АП Војводине планира се изградња/отварање међународног приоритетног путног граничног прелаз: Рабе – Кибекхаза - Бабе Веке ("Triplex"). Ради повећања ефикасности саобраћајног система у АП Војводини потребно је у периоду до 2020. године изградити, тј. модернизовати путни гранични прелаз Бала.

У домену **водних ресурса** основни циљ је одрживо коришћење вода, уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви су: успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине, рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водoprивредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, успостављање економске цене воде, смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења, рецикулација коришћених вода и унапређење система заштите од спољних вода (поплава).

У области **водoprивредне инфраструктуре** општи циљ је уређење, заштита и коришћење интегралних водoprивредних система и усклађивање са заштитом животне средине и корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода.

1 Cap du nord- Les lacs finlandais-Helsinki-Tallin-Tartu-Vilnius-Varsovie-Cracovie-Kosice-Belgrade-Skopje-Thessaloniki-Athens

Оперативни циљеви су: усаглашавање и хармонизација законских и институционалних основа у свим областима водопривреде са захтевима директива ЕУ о водама, спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима, ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина, изградња и ревитализација регионалних система (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје, доградња, реконструкција и ревитализација хидросистема ДТД, изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода и одбрана од поплава.

Развој **енергетике** подразумева ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину, повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима, повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња), изградња нових енергетских објеката у складу са растућим потребама и обезбеђењу поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи.

Концепција изградње **електроенергетске преносне мреже** је у директној вези са изградњом обновљивих извора енергије, растућим потребама и обезбеђењем сигурног снабдевања електричном енергијом.

Развој **дистрибутивне ЕЕ мреже** ће се одвијати у складу са Средњорочним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије "Електровојводина". На територије општине Нови Кнежевац планирана је трафо-станица 110/20kV и прикључни 110 kV далековод. Такође, предвиђа се потпуни прелазак на 20kV напонски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације. Остале трафостанице 20(35)/110 kV за прикључење енергетских производних објеката на обновљиве изворе енергије, за потребе великих потрошача и ТС 110/20 kV ће се градити у складу са плановима развоја електродистрибутивних предузећа.

У области **термоенергетске инфраструктуре** посебан приоритет представља повећање коришћења природног гаса и обновљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија и уређаја и опреме за коришћење енергије. Од посебног значаја је улагање у нове енергетске изворе са новим гасним технологијама и когенерацијске производне објекте са комбинованом производњом топлотне и електричне енергије.

Коришћење **геолошких ресурса** АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина, чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја, који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима, који су значајно присутни у Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара. Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ресурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Ратификацијом Уговора о оснивању Енергетске Заједнице Југоисточне Европе (2005. год), Република Србија је прихватила обавезу примене директива везаних за коришћење **обновљивих извора енергије** (2001/77/ЕС и 2003/30/ЕС). Процењује се да би на подручју АП Војводине у наредном десетогодишњем периоду учешће неконвенционалних енергетских извора у укупној потрошњи могло да достигне око 20%. Потенцијалну енергију из обновљивих извора могуће је обезбедити: из биомасе, коришћењем енергије ветра, изградњом соларних електрана, повећањем удела малих хидроенергетских потенцијала у укупној производњи електричне енергије, као и из осталих извора (комунални отпад, геотермална енергија и др).

Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора на простору Војводине, с обзиром на заступљеност пољопривредног подручја, односно заступљеност ресурса остатака ратарске производње. Коришћење геотермалних извора треба усмерити у правцу производње топлотне енергије за потребе пољопривредне производње, бањског туризма, SPA центара (за које постоје исказани интереси инвеститора за даља улагања), загревање санитарне воде и просторија.

Енергија ветра за сада се још увек не користи на подручју Војводине, мада су предузете многе активности за омогућавање њеног коришћења. Израђен је WIND - атлас, са проценама брзине ветра на појединим локацијама. Соларна енергија има велику развојну шансу у туризму, здравству, као и пољопривреди. Поред тога соларну енергију је могуће користити као допуну у даљинским системима грејања, као енергент за апсорпционе расхладне машине, или као допуну класичним системима грејања. Постоји знатан потенцијал за коришћење соларне енергије у Војводини, који по инсолацији чини 20-30% већи интензитет од европског просека.

Повећање **енергетске ефикасности** потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Повећање енергетске ефикасности, већ сада постаје императив развоја енергетике и економичног коришћења енергије. Изградњом нових енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије свих корисника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

У циљу достизања једног од главних покретача нове економије, која се карактерише фузијом ICT и њихових примена, **електронске комуникације** се морају развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавремених технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавремених медијума преноса, потпуну дигитализацију свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС, метропилитен мрежа) уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора, као и подједнаке доступности свим оператерима.

Оптички каблови, у складу са плановима развоја надлежног предузећа за телекомуникације планирани су на релацијама од Новог Кнежевца према Кањижи, граници са Републиком Мађарском и насељима општине Чока - Врбици и Црној Бари. Концепција и план развоја **поштанског саобраћаја**, заснована је на основним циљевима и обухвата пружање универзалне поштанске услуге, развој тржишта поштанских услуга, унапређивање квалитета поштанских услуга, сигурност и безбедност.

Основни циљ **заштите и уређења предела** је заштита, уређење и развој предела уз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности.

Природне пределе у заштићеним подручјима планским решењима и плановима управљања заштитити: обезбедити заштиту структуре предела и несметано функционисање природних процеса; обезбедити заштиту биодверзитета и очување и успостављање еколошких мрежа; санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите; обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности предела.

Развој руралних предела засновати на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела, а урбаних предела, који су изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља.

Приоритети заштите и уређење предела на простору обухвата Плана до 2015. године су: подручја посебних природних и културних вредности, туристичке дестинације (река Тиса), угрожени и деградирани простори у којима је потребно спровести мере санације и подручја под посебним притиском развоја (простори и насеља уз саобраћајне коридоре и нови инфраструктурни и енергетски системи).

Основни циљ **заштите природних добара и биодиверзитета** је заштита и унапређење природних добара и биодиверзитета. На заштићеним подручјима ће се спроводити мере заштите у складу са актом о заштити. На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и подручјима планираним за заштиту, спроводе се мере заштите станишта заштићених и строго заштићених врста, а на простору еколошких коридора, могу се планирати садржаји и активности у складу са мерама заштите еколошких коридора.

Приоритети заштите природних добара и биодиверзитета на простору обухвата Плана до 2015. године су: ревизија статуса (врсте, режима и граница заштите) раније проглашених заштићених подручја и усклађивање са важећом законском регулативом, санација деградираних простора и заснивање информационог система о заштићеним подручјима и биодиверзитету.

Заштита, уређење и **унапређење културног наслеђа** ће јачати привлачност и конкурентност подручја за инвестирање и развој туризма. Општина Нови Кнежевац припада банатском културном подручју (у ужем смислу севернобанатском културном подручју уз реку Тису), на њеној територији се налазе културна добра, као и културна добра од великог значаја, део простора (шири потез уз Тису) припада међународној културној стази, а код Мајдана је археолошки парк.

Концепција **заштите и унапређења животне средине** заснива се на:

- Очувању природних вредности, што подразумева квалитетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће и остале потребе, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета), заштита природних и културних вредности кроз делотворно управљање заштићеним подручјима;
- Планирању на основама одрживог развоја - планирање рационалног коришћења природних ресурса: земљишта, воде, сировина и других природних ресурса уважавајући "еколошки" капацитет простора, повећање коришћења обновљивих извора енергије;
- Начелу индустријске екологије, пре свега кроз превенцију и санацију, примена принципа предострожности за активности које могу да изазову већи еколошки ризик или неизвесност, примена санационих мера у деградираним и загађеним подручјима;
- Процени утицаја планова, програма, објеката и активности на животну средину, као основу за планирање мера заштите. Интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње, кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте);
- Формирању заштитних зона и заштитних растојања око објеката са повећаним загађивањем и ризиком за животну средину и здравље људи.

Основни циљ у области **заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса** је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

Јединица локалне самоуправе у остваривању права и дужности у питањима заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, према Закону о ванредним ситуацијама, у обавези је да донесе план и програм развоја система заштите и спасавања на својој територији, у складу са Дугорочним планом развоја система заштите и спасавања Републике Србије, образује Штаб за ванредне ситуације, усклади свој План заштите и спасавања са Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Републике, изради и донесе Процену угрожености и План заштите и спасавања, које усклађује са суседним јединицама локалне самоуправе, као и да прати опасност, обавештава, предузима превентивне мере за смањење ризика од елементарних непогода и других несрећа, формира и организује цивилну заштиту.

Субјекти који обављају активности у оквиру којих су присутне, или могу бити присутне, опасне материје, а који управљају објектима специфичне делатности са аспекта ризика по живот и здравље људи, имају обавезу спречавања удеса и ограничавања утицаја у складу са Планом заштите од удеса. Севесо постројења имају обавезу израде планова заштите од удеса у складу са прописима из области заштите животне средине.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, како је дефинисано Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

1.3 ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОГ ЕКОЛОШКОГ КОРИДОРА ТИСЕ

(План је објављен у "Службеном листу АПВ", број 14/15)

Еколошки коридор реке Тисе представља коридор од међународног значаја и укључује реку Тису са обалским појасом, заштићена подручја, као и подручја предвиђена/резервисана за заштиту.

Еколошки коридор Тисе, поред водног тела, обухвата и катастарске парцеле небрањеног дела плавног подручја и одбрамбених насипа. Еколошки коридор већим делом се налази на простору водног земљишта. На одређеним локацијама еколошки коридор Тисе обухвата и делове брањеног дела плавног подручја, која су значајна за функционисање коридора, као што су ливаде, трстици и сл., који не припадају водном земљишту (ове просторне целине су такође дефинисане катастарским парцелама).

Одрживи развој мултифункционалног еколошког коридора Тисе захтева усклађеност планираних активности са потребама очувања природе и квалитета животне средине. Посебна намена дефинисана је у следећим целинама:

- Еколошки коридор Тисе са заштитним зонама;
- Станишта ван еколошког коридора Тисе.

У оквиру целине еколошког коридора са заштитним зонама дефинишу се следеће подцелине:

- Еколошки коридор Тисе и
- Заштитне зоне еколошког коридора до 50 m, 200 m и 500 m.

Заштитне зоне су издвојене на основу процене фактора угрожавања биолошке разноврсности:

- појас до 50 m од границе коридора где је интензитет утицаја урбанизованог и пољопривредног окружења највећи, због чега су и ограничења најбројнија на овом простору. Наглашава се значај мера за унапређење стања простора (побољшање квалитета животне средине и формирање зелених тампон појасева);
- појас до 200 m од границе коридора где делују негативни утицаји надземних инфраструктура и урбанизације (јаки извори осветљења и буке) и
- појас до 500 m од границе коридора представља спољну границу заштитне зоне еколошког коридора, са значајним утицајем на хидролошки режим, утицајем домаћих животиња на дивље врсте, као и утицајем неких типова инфраструктуре као што су ветропаркови.

У еколошком коридору дозвољене су намене и активности непосредно везане за површинске воде:

- плански радови сектора водопривреде и рибарства;
- одрживо коришћење текућих вода као обновљивих извора енергије;
- објекти и активности водног саобраћаја (луке, пристаништа, привезишта), наутичког туризма и спортова на води;

- рекреативне активности које не захтевају промене природне морфологије терена и не прекидају континуитет природне вегетације коридора у потпуности, нпр. формирање плаже укључујући и привремено постављање покретних мобилијара (кабине за пресвлачење, реквизити пешчаних спортских терена сезонског карактера и сл.);
- рекреативне стазе сезонског карактера без вештачке подлоге и осветљења (за пешачење, јахање и сл.).

Један од основних циљева овог Плана је и успостављање одрживог **развоја туризма** у Потисју и стварање конкурентних услова за развој рецептивног туризма, који ће допринети економском просперитету локалних средина и потиског региона као целине. С тим у вези, река Тиса представља значајан туристички потенцијал на простору општине Нови Кнежевац и пружа велике могућности за унапређење њеног даљег развоја. Просторним планом мултифункционалног еколошког коридора Тисе на подручју новокнежевачке општине дефинисан је развој пре свега ловног, риболовног и културно-манifestационог туризма (манifestације: "Кочоватска хајка – лов на лисице" у Банатском Аранђелову, Фестивал камерне музике "Тиски цвет" у Новом Кнежевцу, "Сомијада" у Српском Крстуру...). Наведене манifestације су директно везане за реку Тису или су веома значајне за насеље у коме се одржавају и имају традиционални карактер. Развој наутничког туризма на Тиси је у почетној фази, а на простору општине Нови Кнежевац планирано је туристичко пристаниште.

1.4. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ МРЕЖЕ КОРИДОРА САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ОСНОВНОМ ПУТНОМ ПРАВЦУ ДРЖАВНОГ ПУТА I РЕДА БР. 24 СУБОТИЦА-ЗРЕЊАНИН-КОВИН - ПЛАН ЈЕ У ИЗРАДИ

(Одлука о изради је објављена у "Службеном листу АПВ", број 5/09)

Изградњом планираног саобраћајног коридора доћи ће до промене досадашњег режима коришћења простора. Просторним планом подручја посебне намене ће бити дефинисан коридор потребан за функционисање саобраћаја са заштитним зонама. Планирано коришћење земљишта утицаће на намену површина у просторним плановима јединица локалне самоуправе на делу који се односи на пролазак коридора државног пута I реда бр. 24, као и мреже путева на том коридору.

Основни путни правци и коридори који су разматрани у ПППН-у су:

на правцу север – југ

- државни пут I реда бр. 24 (М-24)², Суботица - Е-75 (петља "Исток")³ – (неизграђена деоница) – Сента – Чока – Кикинда – Зрењанин – Ковачица – Панчево – Ковин – граница АП Војводине мост на Дунаву – (Смедерево);
- државни пут II реда бр. 112 (Р-112), деоница граница Републике Мађарске (Ђала) – Нови Кнежевац – Чока;
- државни пут II реда бр. 123 (Р-123), Банатско Аранђелово – Мокрин – Кикинда – Војвода Степа – Бегејци – Неузина – Селеуш – Алибунар – Банатски Карловац – Делиблато – Ковин.

² Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП:

М-24 је ДП I6 реда бр. 13, у општини Сента је ДП IIа реда бр. 105 и ДП IIб реда бр. 300, док је у општинама Зрењанин делом у Панчеву и Ковачици ДП IIа реда бр. 130, а у општинама делом у Панчеву иу Ковину - ДП I6 реда бр. 14;

Р-123 је ДП IIа реда бр. 104, у општини Житиште је делом ДП IIа реда бр. 104, а делом ДП бр. 118 и ДП бр. 308, док је у општини Сечањ делом ДП бр. 308 и делом ДП бр. 310 и у општинама Алибунар и Ковин ДП бр. 310;

Р-112 је делом ДП IIа реда бр. 105 у општини Чока, у општини Нови Кнежевац делом ДП IIа реда бр. 103 и делом ДП I6 реда бр. 13;

Р-111 је делом ДП IIа реда бр. 104 и делом ДП IIб реда бр. 302 у општини Нови Кнежевац и делом ДП I6 реда бр. 13 у општини Кањижа.

³ ПП Е-75 утврђено је решење укрштања ДП I реда М-24 и аутопута Е-75 на петљи "Југ". Студијом оправданости и идејним пројектом за изградњу У крака Е-75, деоница гранични прелаз Келебија – петља Суботица "Југ" укрштање М-24 и Е-75 померено је на петљу Суботица "Исток" из техничких разлога.

Основни путни правац, државни пут I реда бр. 24, пружа се на деоницама Суботица–Сента-Кикинда–Зрењанин–Ковачица–Панчево-Ковин.

Током израде концепта ППППН-а, планирани коридор дефинисан је у складу са техничким извештајем Ревизионе комисије Министарства инфраструктуре за Генерални пројекат магистралног пута М-24 "Банатска магистрала" и то на деоници Чока-Ковин, а део трасе ДП I реда бр. 24 Суботица–чвор Сента дефинисан је на основу урађеног идејног пројекта.

Слика 1 - Положај основног путног правца ДП бр. 24 у односу на Паневропске коридоре кроз Србију

Додатни путни правац (на правцу север–југ), државни пут II реда бр. 112⁴, деоница граница Републике Мађарске (Ђала) – Нови Кнежевац – Чока, омогућује повећање саобраћајне атрактивности основног путног правца, државног пута I реда бр. 24 и свођење саобраћајних токова на исти из правца Републике Мађарске са банатске стране реке Тисе.

Концепт развоја путне мреже у оквиру обухвата ППППН-а утврђује мере и активности којима се омогућава унапређење, подизање квалитета услуга, повећање нивоа безбедности и сигурности транспортних система и реализација смерница из већ донетих планова за подручја која су обухваћена мрежом коридора на основном путном правцу.

4 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП:
М-24 је ДП I реда бр. 13, у општини Сента је ДП IIа реда бр. 105 и ДП IIб реда бр. 300, док је у општинама Зрењанин делом у Панчеву и Ковачици ДП IIа реда бр. 130, а у општинама делом у Панчеву и у Ковину - ДП I реда бр. 14;
М-1.9 (Е-70) је ДП IIб реда бр. 10;
Р-112 је делом ДП II реда бр. 103, делом ДП I реда бр. 13 у општини Нови Кнежевац;
М-7 је ДП I реда бр. 12;
М-3 је ДП I реда бр. 15.

Мере које ће допринети побољшању укупног стања транспортних система, посебно путне инфраструктуре су:

1. Обнова, реконструкција и модернизација следећих путних праваца⁵:

- ДП бр. 24,
- ДП бр. 112,
- ДП бр. 123.

2. Изградња следећих путних праваца⁷:

- деоница ДП I реда бр. 24 од Суботице до Сенте (петља "Југ"⁶ – укрштање са ДП II реда бр. 119) - изградња неизграђене деонице,
- обилазница ДП II реда бр. 111 и бр. 112 око Новог Кнежевца – изградња.

У контексту сагледавања могућих траса нових путних капацитета (око насеља) кроз просторне планове општина анализирани су варијанте и предложена су решења која се лако могу реализовати (уз максимално коришћење постојеће изграђености – деоница ван насеља), уз могућност фазне реализације, која неће драстично повећати трајекторије путовања и експлоатационе трошкове.

Такође, стратешко планирање саобраћајних коридора као капиталних инфраструктурних капацитета, подразумева и сагледавање могућности фазне и етапне реализације деоница-сегмената, које нису са истим карактеристикама. Основни и опредељујући фактор приликом реализације појединих деоница мора бити постојеће и прогнозирано саобраћајно оптерећење (ПГДС), а такође врло значајни фактори који могу утицати на временску динамику и реализацију појединих сегмената су функционални и просторни аспект, као и економска и финансијска могућност реализације.

Такође, кроз овакав концепцијски приступ дефинисаће се и могућност фазне и етапне реализације свих елемената попречних профила у оквиру коридора будуће саобраћајнице, у складу са препорукама за овакве врсте саобраћајних капацитета (Закон о јавним путевима "Службени гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13 и Правилник о условима које са аспекта безбедности морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута "Службени гласник РС", бр. 50/11) и обавезну резервацију простора за коначно решење.

Саобраћај, као фактор **развоја туризма** у било којој дестинацији, па и на простору обухвата Плана, има два основна и међусобно повезана аспекта: *екстерни* - под којим се, пре свега, подразумева спољашња саобраћајно-туристичка доступност дестинације посредством свих видова транспорта туриста и *интерни* - који обухвата све видове саобраћајница, саобраћаја и транспорта туриста унутар дестинације.

Транзитни туризам представља најстарији облик туристичког промета на овом простору. Овај пут, како је већ истакнуто, представља саобраћајну осовину Баната, те је зато важан туристички транзитни правац. За њега се везује већина транзитног путничко-туристичког промета субрегиона. Градови и насеља који се налазе непосредно на овом путном правцу, имају највећу перспективу за развој транзитног туризма, те, у том смислу, у њему треба формирати одговарајућу туристичку понуду.

Као специфичан део ширег концепта одрживог развоја екотуризам, који се дефинише као одговорно путовање у области природе, које чува животну средину и културне вредности и подржава благостање локалног становништва, представља значајну развојну шансу за туризам региона.

⁵ Конкретизације ових активности у реализацији подразумевају рехабилитацију коловоза, одржавање, комплетирање недостајућих путних елемената, усклађивање захтеваних карактеристика свих државних путева, као и свих објеката на мрежи државних путева (мостови надвожњаци и др.).

⁶ ПП Е-75 утврђено је решење укрштања ДП I реда М24 и аутопута Е-75 на петљи "Југ". Студијом оправданости и идејним пројектом за изградњу Y крака Е-75, деоница гранични прелаз Келебија – петља Суботица "Југ" укрштање М-24 и Е-75 померено је на петљу Суботица "Исток" из техничких разлога.

Неопходно је да се формира бренд базиран на туризму, који ће бити потпомогнут и другим потенцијалима подручја, као што су: природне вредности, културно наслеђе, архитектура, обележја насеља и предела, гостољубивост, мултикултуралност, познати становници, начин живота и забавни садржаји.

У контексту **заштите животне средине** у коридору планиране саобраћајнице, предвиђена је реализација следећих мера и активности:

- Рационално коришћење простора за потребе изградње и експлоатације инфраструктурног система;
- Адекватно одвођење атмосферских вода са коловозних површина и њихово пречишћавање пре упуштања у најближи реципијент;
- Постављање еластичних ограда и водонепропусних фолија на деловима трасе, где она евентуално долази у колизију са постојећим извориштима и рибњацима;
- Сва укрштања планираних инфраструктурних система: аутопут, пруга, оптички кабл и гасовод са водотоцима у природном или уређеном стању, организовати тако да се не ремети основна намена и функција водотока;
- Формирање зелених појасева дуж трасе, а на местима где нема просторних могућности за формирање заштитних зелених појасева предвидети постављање физичких баријера;
- На локацијама пратећих садржаја пута потребно је предвидети контејнере за прикупљање и одлагање чврстог отпада и њихово периодично пражњење од стране надлежне комуналне организације;
- Обзиром да саобраћајница представља непропустљиву баријеру за ситне и слабо покретљиве врсте, услови за заштиту природе указују на потребу изградње прелаза за животиње (заштитне ограде, подвожњаци или надвожњаци за животиње - еколошки коридори на аутопуту);
- У циљу заштите аутохтоног пејзажа и унапређења амбијенталних услова, препоручује се примена адекватних мера озелењавања;
- Приликом утврђивања трасе инфраструктурних система неопходно је обратити пажњу да се не униште заштићена природна добра, станишта природних реткости, већи шумски комплекси, приобаља водотока, делови мочварних површина, постојећи зелени фонд, а посебно високо зеленило, вреднија појединачна стабла, групације и друго;
- У циљу заштите од последица акцидентних ситуација (саобраћајне несреће и хаварије на саобраћајницама), посебно у случају изливања већих количина опасних и токсичних хемијских материја и њиховог продирања у земљиште и подземне воде, потребно је предузети одговарајуће мере и активности у контексту санације природних ресурса;
- Као приоритетна мера заштите животне средине, препоручује се периодично мерење квалитета вода у водотоковима, загађености пољопривредног земљишта, ваздуха и нивоа буке у заштитним зонама саобраћајног коридора.

2. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА УСВОЈЕНОГ КОНЦЕПТА ПЛАНА

Изради Просторног плана општине Нови Кнежевац се приступило још 2006. године, на основу Одлуке о изради Просторног плана општине Нови Кнежевац ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 6/06). У складу са тадашњом законском регулативом, прво је урађена Стратегија развоја, која је прошла стручну контролу Комисије за планове општине Нови Кнежевац 25.05.2007. године, а затим Предлог плана, који је такође прошао стручну контролу Комисије за планове општине Нови Кнежевац (број I-02-350-19/09 од 09.06.2009. године).

Након измена и допуна Закона о планирању и изградњи 2009. године, израда Плана је настављена у складу са важећим Законом, тако што се приступило изради Нацрта плана, а као Концепт плана је верификован Предлог плана ППО Нови Кнежевац из 2009. године. У складу са одредбом члана 130. став 2. Закона о измени и допуни Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 132/14), поступак израде и доношења просторног плана настављен је по одредбама Закона о планирању и изградњи по којима је и започет.

Општа **демографска ситуација** на подручју општине Нови Кнежевац је неповољна. Перманентно опадање укупног броја становника, негативан природан прираштај, неповољна старосна структура и погоршање виталних карактеристика популације, неповољна образовна и квалификациона структура становништва, указују да ће сви аспекти радне снаге представљати проблем и ограничење развоја Општине и да неће доћи до побољшања демографске ситуације ни у наредном периоду. Зато је неопходно ову неповољну демографску ситуацију бар ублажити и адекватним мерама на нивоу државе (активна популациона политика) и Општине (развојни социјални и привредни програми) створити услове да се задржи становништво, обезбеђењем радних места и подизањем на виши ниво укупних услова живота у свим насељима Општине.

Циљ будућих демографских кретања у општини Нови Кнежевац односи се на успоравање негативних трендова у кретању укупног броја становника и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, као и на стварање услова за повећање степена запослености у насељима, што би допринело подизању квалитета живота на виши ниво.

Мрежа насеља заснована је на постојећој категоризацији: општински центар је насеље Нови Кнежевац – урбано насеље са развијеном структуром услуга, док су осталих осам насеља руралног карактера. Сва села – локалне заједнице, су функционално повезана са општинским центром, центар Општине је усмерен ка регионалном центру Кикинда, а за задовољавање потреба вишег реда и ка макрорегионалном центру Нови Сад (високо специјализовано здравство, високо и специјално образовање, извесни садржаји у области културе, спорта, информатичке делатности, комуникација и сл).

Организација **јавних служби** по насељима задовољава потребе становника и минималан ниво опремљености, за степен развијености општинског центра и сеоских насеља, а циљеви у овој области су: промене у организацији рада јавних служби, већа употреба савремених информатичких и других комуникационих средстава, прилагођавање потребама и особеностима локалних заједница, као и увођење комплементарних и пратећих активности.

Основни циљ израде Плана у области **привреде** је обезбеђење просторних услова за развој стабилне и развијене привредне структуре, која ће дугорочно посматрано омогућити одрживо коришћење природних и створених ресурса и компаративних предности Општине.

Према степену развијености јединица локалних самоуправа⁷ општина Нови Кнежевац припада другој групи јединица локалних самоуправа, чији је степен развијености у распону од 80%-100% републичког просека.

Природне предиспозиције и радом створени предуслови, представљају значајан потенцијал, што општину Нови Кнежевац опредељује да се и у наредном периоду ослања на **пољопривреду**, као главну окосницу развоја. У наредном планском периоду приоритет развоја пољопривреде представљаће они облици производње, који пружају потенцијално највећу могућност акумулације и обрта уложених средстава.

На основу ове констатације, потребно је:

- Повећати и унапредити сточни фонд, јер за то постоје одговарајући предуслови (кормна основа);
- Развијати екстензивни начин гајења стоке-свиње мангулице, домаће краве и сл. на непродуктивном пољопривредном земљишту;
- Увећати површине под кормним биљем и унапредити производњу ових култура;
- Обновити машински парк и обезбедити континуирану едукацију пољопривредних произвођача;
- Унапредити оне области пољопривреде, које су до сада биле запостављене, као што су: узгој лековитог биља, воћарство, пчеларство и сл.

⁷ На основу Уредбе о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину ("Службени гласник РС", број 104/2014)

Индустрија у општини Нови Кнежевац, поред пољопривреде представља област од приоритетног значаја и базира се највећим делом на расположивој сировинској основи и производним капацитетима, који су углавном прерађивачког карактера. У оквиру индустрије носиоци развоја су: АД "Алева" - прехранбена индустрија и Холдинг компанија "Лепенка" - фабрика прераде и производње сиве лепенке.

Анализа просторног размештаја привредних капацитета указала је на концентрацију индустријских капацитета у општинском центру. Постоји један погон "Лепенке" у Банатском Аранђелову и у Подлокању - предузеће за чување и прераду луковица. Оваква дистрибуција привредних капацитета знатно утиче на заостајање сеоских насеља, погоршање демографске ситуације у њима и недовољно коришћење постојећих природних ресурса.

У планском периоду треба боље валоризовати и потпуније користити постојеће ресурсе и активирати (у смислу привредног развоја) сеоска насеља Општине, стварањем ширих могућности за запошљавање (мањи прерађивачки погони), како би се задржало становништво у њима.

Циљ у развоју капацитета **терцијалних делатности** је подстицање њиховог развоја да би се достигао ниво који захтевају савремени стандарди живљења.

Територија општине Нови Кнежевац је део комплексног **туристичког подручја** у оквиру издвојене туристичке дестинације Горње Потисје. Значај овог подручја у погледу развоја туризма биће све већи, захваљујући Тиси, еколошком коридору од међународног значаја и планираним инвестицијама у речни путнички саобраћај.

Насеља - Банатско Аранђелово и Српски Крстур, имају потенцијала за развој сеоског туризма, док насеље Ђала као погранично насеље према Мађарској (капија према ЕУ) ће омогућити прихват туриста и дати информације о туристичкој понуди Новог Кнежевца.

Поред изградње пристана, планирана је изградња бицикличке стазе дуж Тисе са пратећом сигнализацијом, која ће омогућити развој циклотуризма. Од значаја је још развој ловног и риболовног туризма, културно-манifestационог као и пешачење, рекреативни програми, учење старих заната, обилазак културних добара и манифестација.

Основна концепција у домену **саобраћајне инфраструктуре** за плански хоризонт била би реконструкција и изградња нових капацитета, који пролазе кроз простор општине Нови Кнежевац, а који би побољшали повезаност овог простора са окружењем и субрегионима, као и омогућили побољшање експлоатационих услова у оквиру остваривања веза са сировинским залеђем.

Операционализација саобраћајне концепције је дефинисана кроз:

- Изградњу нових траса путних коридора – обилазница око насеља (Нови Кнежевац, Српски Крстур);
- Дефинисање државног пута на основном путном правцу ДП бр. 24 и бр. 112 - "Банатска магистрала" који би укључивао новопланиране и постојеће путне деонице;
- Задржавање постојећих инфраструктурних објеката железничког, путног и водног саобраћаја, а уз њихово квалитетно одржавање, реконструкцију и модернизацију;
- Изградњу потребних инфраструктурних капацитета железничког и водног саобраћаја у складу са утврђеним захтевима и по динамици утврђеној студијско-саобраћајно-економским анализама.

У области **водопривреде** дефинисани су циљеви:

- Интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;

- Осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине уопште и побољшање квалитета живљења људи;
- Очување и унапређење заштите од поплава, ерозија, као и других видова штетног дејства вода, при чему се и други системи (урбани, привредни, инфраструктурни итд.) упућују како да усмере свој развој, да би се заштитили од штетног дејства вода;
- Унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривреде;
- Заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, посебно шумарства, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема, антиерозионог газдовања шумама, унапређења естетских вредности, очувања и унапређења археолошких, историјских, биолошких, геолошких и других природних и створених ресурса и вредности;
- Заштита подземних и површинских изворишта;
- Постепено повезивање свих парцијалних водовода у јединствен регионални систем, којим се остварује висока поузданост функционисања и прописан, стално контролисан квалитет воде;
- Смањивање специфичне потрошње воде у домаћинствима, политиком реалних цена воде, мерењем утрошка воде и мерама планске рационализације потрошње;
- Осавремењавање управљачко-информационо водоводних система, увођењем мерног мониторинг система, који ће омогућавати праћење динамике потрошње у свим важнијим гранама мреже, као и брзу дијагностику поремећаја и кварова у раду система.

Циљеви и критеријуми за канализацију насеља и реализацију постројења за пречишћавање отпадних вода су:

- Развој канализације спроводити по сепарационом систему у свим насељима;
- Изградња канализације у свим насељима;
- Изградња пречистача отпадних вода за сва насеља.

На простору обухваћеном Просторним планом, постоји изграђена дистрибутивна **електроенергетска мрежа**, коју је у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача потребно ревитализовати и обезбедити довољно капацитета изградњом трансформаторских постројења и средњенапонске и нисконапонске електроенергетске мреже.

Електродистрибутивна мрежа ће се развијати према потреби развоја конзума у насељима Општине, уз планско опремање мреже.

Постојећи капацитети и изграђеност **гасоводне инфраструктуре** на подручју обухвата Плана, нису на задовољавајућем нивоу. Осим насеља Нови Кнежевац потребно је гасификовати сва остала насеља, као и привредне и туристичке објекте.

Гасификација ових насеља извешће се изградњом разводних гасовода и прикључењем на најближу гасоводну инфраструктуру према условима и сагласности од власника гасовода, који ће према расположивом капацитету и положају гасовода одредити на који ће се гасовод планирани потрошачи прикључити и на ком месту.

Гасификацији насељених места у општини Нови Кнежевац, треба да претходи израда Студије гасификације, којом би се тачно дефинисали потенцијали, приоритети развоја, фазе изградње и инвестициона улагања, као и евентуални проблеми и ограничења.

На територији општине Нови Кнежевац налазе се нафтне бушотине и објекти који прате експлоатацију, али нема изграђених нафтовода. Цело подручје Општине предвиђено је за истражне геолошке радње.

Приликом изградње нових објеката, као и истражних радова, потребно је посебно обратити пажњу на заштићена природна добра на овом простору.

Такође, потребно је водити рачуна о смањењу конфликта између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништва, земљиште, итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програм рекултивације, ревитализације, отклањања штета итд.).

У наредном планском периоду потребно је стимулирати развој и коришћење **обновљивих извора енергије**, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Развој и унапређење **електронског комуникационог система** реализоваће се у складу са утврђеним плановима развоја појединих електронских комуникационих оператера.

Ради ефикаснијег и бржег развоја, као и ангажовања свих потенцијалних извора финансирања, приступиће се потпуној дигитализацији електронског комуникационог система, обезбеђење универзалног сервиса сваком домаћинству, обезбеђење широкопојасног приступа мрежи сваком привредном субјекту, државним установама, организацијама и грађанима.

У оквиру **заштите природних добара** на територији општине Нови Кнежевац је потребно спроводити мере над заштићеним природним добром (Споменик природе "Стари парк у Новом Кнежевцу") и мере заштите на локалитетима који су предложени за проширење граница СРП "Пашњаци велике дропље" (локалитет Сигет-Кочоват).

У том смислу на овом локалитету је забрањена промена намене, изградња објеката, садња дрвећа, а дозвољена је ограничена испаша. Ради заштите велике дропље, изградња далековода је дозвољена уз услове надлежне установе за заштиту природе.

Непокретна културна добра треба штитити интегрално са простором у коме се налазе и третирати их као развојни потенцијал подручја општине Нови Кнежевац.

Основне активности везане за заштиту и коришћење непокретних културних добара треба да се одвијају у два правца: (1) Заштита, неговање и презентација евидентираних непокретних културних добара и (2) Истраживање, откривање и проучавање нових културних добара.

На територији општине Нови Кнежевац, није успостављен мониторинг квалитета **животне средине**, односно природних ресурса (воде, ваздуха и земљишта), као ни локални регистар извора загађивања у оквиру националног регистра.

Анализом постојећег стања животне средине уочен је одређени степен деградације, који је последица садејства низа природних и антропогених утицаја.

Стратешко опредељење просторног развоја општине Нови Кнежевац је усмерено у контексту рационалног коришћења природних ресурса, реализације режима заштите природних добара и заштите и унапређења природних и радом створених вредности животне средине, као и регионално депоновање комуналног отпада и формирање локалног регистра извора загађивања на територији Општине.

II ПЛАНСКИ ДЕО

1. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

1.1. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ НАМЕНА ПРОСТОРА

Обухват Просторног плана општине Нови Кнежевац одређен је површинама целих катастарских општина административне општине Нови Кнежевац, укупне површине од 30.533,1008 ha.

Општину Нови Кнежевац чини пет катастарских општина: КО Банатско Аранђелово, КО Ђала, КО Мајдан, КО Нови Кнежевац и КО Српски Крстур, у којима се налази девет насеља.

Табела 1 - Површине катастарских општина на подручју обухваћеном Планом⁸

Ред. број	Катастарска општина	Површина у ha	Насеља
1.	КО Банатско Аранђелово	7.558,6753	Б.Аранђелово, Подлокањ и Сигет
2.	КО Ђала	2.734,8251	Ђала
3.	КО Мајдан	2.378,4068	Мајдан, Рабе
4.	КО Нови Кнежевац	12.726,0396	Нови Кнежевац, Филић
5.	КО Српски Крстур	5.135,1540	Српски Крстур
	Укупно	30.533,1008	девет насеља

Према основним категоријама коришћења земљишта за плански период, простор у обухвату Плана чиниће у највећој мери пољопривредно земљиште у површини од 27.056,75 ha, што је око 88,61% површине Општине. Пољопривредно земљиште ће се највећим делом користити као обрадиво пољопривредно земљиште, и то углавном као њиве, а знатно мање као воћњаци и виногради. Део пољопривредног земљишта је слабијег квалитета, а чине га већином ливаде и пашњаци, а знатно мање трстици и мочваре. Приступ пољопривредним површинама је омогућен главним и сабирним атарским путевима.

Шумско земљиште ће чинити површина од 811,53 ha, што је свега 2,66% површине Општине. Водно земљиште у површини од 573,36 ha или 1,88% површине Општине, чине река Тиса, мелиоративни канали и одбрамбени насип.

Грађевинско земљиште, у површини од 2091,46 ha или 6,85% површине Општине, чиниће грађевинска подручја девет насеља, у површини од 1561,22 ha и грађевинско подручје ван грађевинских подручја насеља, намењено за радне зоне, зоне кућа за одмор, зоне туристичко-рекреативних садржаја, комуналне и инфраструктурне објекте и површине намењене саобраћајној и другој инфраструктури, у површини од 530,24 ha.

У општини Нови Кнежевац искоришћеност постојећег грађевинског земљишта није потпуна. У свим насељеним местима још увек постоје резерве грађевинског земљишта у јавној и приватној својини за даљу градњу. Планирана површина грађевинског земљишта ван насеља је повећана на рачун пољопривредног земљишта. Ово повећање је урађено због потребе обезбеђења површина за радне, туристичко-рекреативне, комуналне и инфраструктурне садржаје, за које се у насељу није могла наћи одговарајућа локација.

При изради шематских приказа уређења насеља и дефинисању њихових грађевинских подручја водило се рачуна да се избегне ширење грађевинских подручја насеља, а стимулисана је урбана обнова и активирање запуштених локација.

⁸ Извор података: Републички геодетски завод, Служба за катастар непокретности општине, 2009. год.

1.2. БИЛАНС НАМЕНЕ ПРОСТОРА

Табела 2 - Биланс постојеће и планиране намене простора за општину Нови Кнежевац

Редни број	Намена простора	Постојеће (2014.)		Планирано (2024.)	
		ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	27.488,17	90,03	27.056,75	88,61
	Њиве, воћњаци и виногради	23.139,57	75,78	22.918,16	75,05
	Ливаде и пашњаци	3.498,14	11,46	3.327,81	10,90
	Трстици и мочваре	231,51	0,76	171,15	0,56
	Рибњаци	618,95	2,03	639,63	2,09
2.	Шумско земљиште	811,53	2,66	811,53	2,66
	Шуме и шумско земљиште	811,53	2,66	811,53	2,66
3.	Водно земљиште	493,47	1,62	573,36	1,88
	Река Тиса	280,09	0,92	280,09	0,92
	Мелиоративни канали ⁹	152,59	0,50	232,48	0,76
	Одбрамбени насип ¹⁰	60,79	0,20	60,79	0,20
4.	Грађевинско земљиште¹¹	1739,93	5,69	2091,46	6,85
	Грађевинска подручја насеља	1545,15	5,96	1561,22	5,11
	Грађевинско подручје ван насеља	194,78	0,63	530,24	1,74
УКУПНО у обухвату Плана		30.533,10	100,00	30.533,10	100,00

Исказани биланс постојеће и планиране намене простора за општину Нови Кнежевац одговара графичком приказу из Плана (реферална карта број 1 – Намена простора).

Може се уочити да ће у планском периоду доћи до повећања грађевинског земљишта за 351,53 ha, на рачун смањења пољопривредног земљишта. Грађевинско земљиште заузимаће укупно 2091,46 ha, од чега 1561,22 ha чине грађевинска подручја девет насеља.

Шумско земљиште ће чинити 2,66% укупне површине Општине, што ће са планираним ваншумским зеленилом од 2% чинити шумовитост од 4,66%. Ваншумско зеленило ће се подизати на пољопривредном, водном и грађевинском земљишту у виду пољозаштитних и ветрозаштитних појасева, што ће утицати на смањење површина ових категорија земљишта у укупном билансу површина.

Предложене промене проистекле су, пре свега, из потребе да се:

- Преиспитају грађевинска подручја појединих насеља;
- Формирају радне зоне ван насеља, како би се искористиле инфраструктурне и локацијске предности;
- Формирају зоне кућа за одмор и туристичко-рекреативне садржаје;
- Заштити пољопривредно земљиште, вода и ваздух, подизањем мреже зеленила на територије целе Општине (шуме, ремизе, заштитни појасеви, дрвореди и др.) са различитим функцијама (заштитне, социјалне, привредне и др.);
- Заштити пољопривредно земљиште од унутрашњих и спољних вода реконструкцијом и доградњом система мелиоративних канала;
- Обезбеде нови пружни и путни коридори, у циљу унапређења саобраћајних услова и заштите животне средине (измештањем појединих државних путних праваца из насеља).

⁹ У израчунавању површина водног земљишта рачунат је земљишни појас канала у просечној ширини од 25,0 m

¹⁰ У израчунавању површина водног земљишта рачунат је појас одбрамбеног насипа у просечној ширини од 30,0 m.

¹¹ Детаљан биланс грађевинског земљишта, по наменама, је дат у табели 15, у тачки 1.4.3. Биланс грађевинског земљишта

2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Према билансу исказаном у претходном поглављу, а који одговара графичком приказу из Плана (реферална карта број 1 – Намена простора), на подручју општине Нови Кнежевац пољопривредно земљиште обухвата 27488,17 ha или 90,03% укупне територије.

Као типична равничарска, банатска општина, Нови Кнежевац има структуру коришћења земљишта веома сличну као суседне општине. Више од 3/4 укупне територије Општине налази се у категорији обрадивог земљишта, при чему њиве обухватају 72,78% укупне територије, односно чак 94,7% од укупно обрадивог земљишта. Од осталих категорија обрадивог земљишта потребно је истаћи површине под ливадама од 3,76% од укупне територије, док само незнатан део (испод 0,5%) чине површине под осталим категоријама обрадивог земљишта (воћњаци и виногради).

Од необрадивог пољопривредног земљишта, убедљиво су највеће површине под пашњацима, око 9,48%, а значајне површине под трстицима и мочварама пружају природне предуслове за развој рибарства, од чега је преко 90% у КО Нови Кнежевац.

На целокупној територији општине Нови Кнежевац у значајнијој мери су присутне површине под слатинастим земљиштем, које је са аспекта земљорадње неупотребљиво. Ова земљишта сада се третирају као пашњачке површине, али се у врло малој мери користе као таква. Највеће пашњачке површине се налазе у КО Нови Кнежевац, затим Српски Крстур и Банатско Аранђелово. На тим земљиштима постоје значајни природни предуслови, нарочито у КО Нови Кнежевац и Српски Крстур (будући да излазе на водоток реке Тисе), за подизање вештачких рибњака, различитих комерцијалних намена, било за производњу конзумне рибе, било за спортски риболов.

Савремени друштвено-економски развој неизбежно доводи до смањивања пољопривредних површина. Међутим, како макроекономске неизвесности не омогућавају да се у дужем временском периоду прецизније дефинишу потребе индустрије, грађевинарства, саобраћаја, енергетике, рударства и других привредних активности за простором, потребно је прихватити чињеницу да ће се те потребе претежно подмиривати на рачун рационалнијег и потпунијег искоришћавања већ раније преузетог пољопривредног земљишта.

Такође, све присутнија деградација пољопривредног земљишта, као и последице угрожености општег стања животне средине, захтевају доношење интегралних решења у области заштите основних природних ресурса, које чине пољопривредно и шумско земљиште, вода и ваздух. Један од кључних елемената одговарајућих планских решења чини повећање степена шумовитости, како у функцији трајног обезбеђења потреба за водом и чистим ваздухом, тако и у функцији очувања, односно повећања еколошког потенцијала знатних површина еродираних ораница и других пољопривредних земљишта непогодних за обраду или са ниским економским ефектима.

Ради спровођења ових мера планирају се следеће промене намене коришћења пољопривредних површина:

- Пошумљавање плитких и еродибилних ораница V бонитетне класе, као и дела ораница II–IV бонитетне класе, које су захваћене ексцесивном ерозијом;
- Пошумљавање дела нископродуктивних пашњака VI и VII бонитетне класе;
- Искључивање из пољопривредне производње земљишта дуж државних путева, као и око других аерозагађивача ради подизања шумских појасева (то су углавном земљишта угрожена контаминацијом тешким металима и другим штетним агенсима);
- Подизање шума и заштитног зеленила на ободима насеља и радних зона;
- Подизање шумских пољозаштитних појасева.

Пољопривредно земљиште треба заштитити пољозаштитним појасевима од штетног дејства еолске ерозије, којом се односе земљиште и усеви у фази семена, што за последицу има смањење приноса. У том смислу је потребно:

- Формирати ветрозаштитно и пољозаштитно зеленило на око 2% територије Општине, на просторима уз канале, саобраћајнице и у оквиру пољопривредног земљишта, са циљем побољшања микроклиматских услова;
- Формирати заштитно зеленило уз радне површине у атару, на просторима за рекултивацију (напуштене депоније, деградирано земљиште) и у зонама кућа за одмор;
- Шуме и ваншумско зеленило повезати у систем зелених површина који ће омогућити јачање укупног био-еколошког система подручја.

Пројектном документацијом одредити просторни распоред, оптималне ширине и типове заштитних појасева, међусобна растојања и конкретан избор врста у складу са условима станишта.

Предложене промене намене пољопривредног земљишта утицаће, у планском периоду, на смањење укупног пољопривредног земљишта, као и на промену структуре коришћења по катастарским категоријама. Истовремено, ове мере ће допринети заштити пољопривредног земљишта, а самим тим повећању квалитета земљишта, као и приноса.

Ради очувања расположивог пољопривредног земљишта, а у складу са Законом о пољопривредном земљишту, као и стварања предуслова за спречавање депопулације, израду програма и пројеката заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта, процене погодности за уређење и коришћење пољопривредног земљишта, за примену научно-технолошких достигнућа у области заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта и израде стратегије развоја пољопривредне производње, у складу са укупним економским, социјалним, еколошким и културно-историјским развојем, обавеза је доношење пољопривредне основе, као планског документа.

Заштита пољопривредног земљишта подразумева следеће:

- Коришћење пољопривредног земљишта искључиво у пољопривредне сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту и овим Планом;
- Забрану испуштања и одлагања опасних и штетних материја на пољопривредном земљишту и у каналима за оводњавање и наводњавање;
- Обавезу испитивања пољопривредног земљишта и воде за наводњавање у циљу утврђивања количина опасних и штетних материја;
- Примену противерозивних мера;
- Контролу плодности обрадивог пољопривредног земљишта и количину унетог минералног ђубрива и пестицида;
- Забрану коришћења обрадивог пољопривредног земљишта прве, друге, треће, четврте и пете класе у непољопривредне сврхе, осим за: подизање шума, вештачких ливада и пашњака на обрадивом земљишту четврте и пете класе, по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде; за експлоатацију минералних сировина и одлагање јаловине, пепела, шљаке и др. по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде и у другим случајевима ако је утврђен општи интерес, уз плаћање накнаде за промену намене;
- Забрану уситњавања обрадивог пољопривредног земљишта уређеног комасацијом, у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

Да би предложене промене могле да се реализују потребно је приступити изради Основа заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта за територију Општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту и смерницама које су дате просторно-планским документима. Основама заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта за територију Општине ближе ће се уредити:

- Намена коришћења пољопривредних површина на бази природних и других услова (рејонизација);
- Утврдити површине за производњу здраве хране, површине које треба уредити ради рационалније пољопривредне производње (мелиорације, комасације и сл.);
- Утврдити степен ерозије пољопривредног земљишта;
- Одредити површине које се наводњавају или се могу наводњавати;
- Утврдити површине којима се штите станишта дивљих биљних и животињских врста и којима се не може променити намена ради очувања природне равнотеже.

Основе заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта остварују се годишњим програмима заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта. Програмом се утврђује врста и обим радова које треба извршити у периоду за који се Програм доноси, као и динамику извођења радова и улагања средстава. Такође годишњи програм садржи и податке о укупној површини државног земљишта (у општини и по КО), корисницима тог земљишта, податке о закупу, као и о стању заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта у државној својини. Основе заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта за територију Општине доноси Скупштина Општине уз претходно прибављену сагласност министарстава надлежних за послове пољопривреде и заштите животне средине.

Коришћење минералних ђубрива

Генерално посматрано наша земља је на основу коришћења вештачког ђубрива при дну европске лествице. Општина Нови Кнежевац се не разликује у већој мери од околних општина, што дугорочно гледано може у извесној мери умањити приносе по јединици површине. Услед годинама запостављане сточарске производње и могућност ђубрења природним стајњаком је сведена на минимум. Такође, због ниске акумулативности пољопривреде, као и недостатка традиције, нема широке примене органских ђубрива (заоравање зелене масе, компостирање и сл.).

Из горе наведених разлога, намеће се као једно од алтернативних решења повећање удела гајења легуминозних биљака (соја, луцерка и др.), као могућих азотофиксатора (сакупљача азота у земљишту), што повећава плодност и физичке особине тла.

Избор технологије обраде тла

Приликом избора начина обраде тла мора се водити рачуна о више фактора који опредељују могућности избора технологије, као што су: педолошки састав, избор адекватне културе, величина парцеле, могућности наводњавања и одводњавања итд. Што су земљишта тежа и збијенија, а користе се за ратарску производњу, захтевају дубљу обраду јачим машинама и избор оних култура које су толерантније према овим физичким особинама. Лакша и растреситија земљишта, могу се обрађивати лакшим оруђима и пружају шири спектар могућности ратарске производње.

Забрана депоновања отпада

Већина насеља у општини Нови Кнежевац до сада је парцијално решавала проблем депоновања отпада, на привременим локацијама. Степен уређености и опремљености ових локација, већином не задовољава тражене критеријуме, па је присутна деградација, не само простора на коме се налазе депоније, него и околног простора. Такође је присутно и загађење ваздуха, а постоји могућност загађења и подземних вода. Решавање овог проблема је прелазак на систем регионалног депоновања отпада.

Рекултивација после експлоатације

На неколико места у општини Нови Кнежевац, постоје такозване јамуре настале експлоатацијом глине. Будући да се у пракси обично не врши рекултивација оваквих места, најпогоднији начин њиховог привођења корисној намени, јесте њихово пуњење подземном водом (уколико за то постоје услови) и коришћење као спортских рибњака.

2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Према подацима катастра из 2009. године, на територији општине Нови Кнежевац шуме и шумско земљиште су заступљене на површини од 811,53 ха. Иако је шумовитост од 2,66% знатно мања од оптималне шумовитости дате плановима вишег реда, значајне су заштитне и производне функције ових шума (производња техничког дрвета). Највећи комплекси шума су уз водоток Тисе и у атару насеља Нови Кнежевац (625,23 ха), а најмање шума се налази у КО Бала (3,67 ха).

Концепција развоја шума и шумског земљишта у оквиру обухвата Плана, подразумева повећање површина под шумама, унапређење постојећих шума и њихово коришћење у складу са еколошким принципима и условима заштите природе, уз остваривање заштитних, културно-социјалних и производних функција.

На шумском земљишту ЈП "Војводинашуме", које на простору обухвата Плана газдује на 792,07 ха шума и шумског земљишта, од чега је обрасла површина 362,34 ха, а необрасла 428,76 ха, планирано је пошумљавање 293,21 ха. Шумско земљиште на територији Општине се може повећати пошумљавањем и обрадивог пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, шумарстава и водопривреде. Шумско земљиште као ресурс треба користити у складу са његовим биолошким капацитетима, како би ефекти производње у шумарству били већи. Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа, као и примена прописане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта.

Заштити шума и шумских земљишта, као и стабилности шумских екосистема, треба дати приоритет и посебан значај због опште угрожености од многих биотичких и абиотичких чинилаца, али и због значаја општекорисних функција шума и њене глобалне и основне намене.

Деградиране и девастиране састојине морају се преводити у више узгојне облике без обзира на њихово порекло, разлоге и начине настанка. Конверзију састојина на неодговарајућим стаништима спроводити врстама којима дато станиште одговара по еколошко-типолошкој припадности. Само састојине стабилне унутрашње структуре и изграђености могу задовољити потребе разних захтева према шумама и њима одређеним основним наменама. Оптимална стања шумских састојина морају се стално успостављати и пратити, тако да на најефикаснији начин задовоље потребне функције и намене, уз уважавање појединих њихових специфичности.

Један од приоритетних задатака је повећање степена шумовитости, имајући у виду укупну шумовитост подручја и позитивне ефекте које шума има. Повећање степена шумовитости мора бити акција ширег значаја, спровођена у сарадњи са другим субјектима, уз максимално коришћење техничких, кадровских и економских потенцијала. Овај циљ се односи првенствено на делове који се налазе ван шумских комплекса (приватне шуме и шумска земљишта).

2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

У складу са Законом о водама, Водопривредном основом и овим Планом ће се уредити заштита вода, заштита од штетног дејства вода, коришћење и управљањем водама, као добрима од општег интереса, услови и начин обављања водопривредне делатности, организовање и финансирање водопривредне делатности и надзор над спровођењем одредби.

Вода и водотоци као добра од општег интереса за задовољење општих и појединачних интереса, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама.

Подземне и површинске воде

При планирању будућег снабдевања становништва водом, у домену избора изворишта, предност добијају она изворишта која су економски повољнија и која су изложена мањим ризицима угрожавања квалитета вода, па их релативно лако можемо адекватно заштитити, односно свести ризике на прихватљиви ниво. Неопходно је сва изворишта висококвалитетних подземних и површинских вода адекватним мерама заштитити и унапредити (пошумљавање сливова, санирање извора загађивања, итд.).

Оптималну дугорочну оријентацију снабдевања водом становништва представља изградња рационалних регионалних и међурегионалних система у које би били интегрисани постојећи насељски водоводни системи. Ови системи треба на складан начин да допуне недостајуће количине вода са локалних изворишта.

Подземна вода је повољна као извориште хигијенски исправне воде, јер изданска средина представља природни филтар и биохемијски реактор у коме се природним физичким, хемијским и биолошким процесима врши трансформација квалитета воде, у смислу побољшања квалитативних особина.

На подручју Општине планира се праћење површинских и подземних вода ради потпунијег увида у квалитет вода и утврђивања потреба за предузимање мера у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Елиминацију или редуцију појединих параметара из састава воде за пиће, које не одговарају Правилником утврђеним граничним вредностима, треба спровести путем објеката и опреме за кондиционирање вода. У садашњем тренутку једине мере кондиционирања су дезинфекција (активна мера) и испирање мреже (пасивна мера).

Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта од случајног или намерног загађивања.

Ово се пре свега односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта у складу са Законом о водама и Правилником о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање.

На основу наведеног, циљеви заштите и коришћења водног ресурса биће:

- оптимизирање режима вода,
- праћења стања и
- анализе квалитета вода.

Приликом коришћења вода не смеју се угрозити прописани водни режими (квалитативне и количинске компоненте), довести у опасност здравље људи, угрозити животињски и биљни свет, природне и културне вредности и добра (естетске вредности вода и околине, археолошки, историјски, биолошки и геолошки ресурси, итд.), као и рационалне потребе низводних корисника и заинтересованих за воде.

Код коришћења површинских вода за просторну и временску прераспodelу вода неопходна је изградња одговарајућих акумулација и регионалних система допремања воде, а све у рационалном односу са комплексним системом заштите и коришћења речних вода. Висококвалитетне воде би се користиле првенствено за водоснабдевање становништва, а воде нешто нижег квалитета треба користити за друге намене (снабдевање индустрије, наводњавање, рибарство итд.).

Заштита вода

Основни задатак у области заштите вода је заштита квалитета вода до нивоа да се оне могу користити за потребе корисника са највишим захтевима у погледу квалитета вода. У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства, које ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва. Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта вода од случајног или намерног загађивања.

Ово се у првом реду односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта, систематску контролу и адекватну службу за реализацију постављених циљева.

У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама.

За технолошке отпадне воде потребно је предвидети предтретман код сваког загађивача, као и пречишћавање на постројењу пре упуштања у реципијент, тако да упуштена вода задовољава II_b класу квалитета воде.

У циљу постепеног смањења загађења вода и довођења свих деоница водотока у прописану класу предвиђа се:

- 1) смањење емисије суспендованог и органског загађења из концентрисаних извора који су обухваћени програмом за око 90%,
- 2) свођење емисије тешких метала на вредности прописане стандардима ефлуента,
- 3) свођење емисије токсичних органских супстанција на вредности нормиране квалитетом ефлуента и
- 4) оплемењивање малих вода.

Забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре или водотоке било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода које по Уредби о класификацији вода одговарају II_b класи. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у канале, морају се обавезно комплетно пречистити (примарно и секундарно) до траженог степена квалитета.

Објекте за смештање, складиштење и чување опасних, отровних и лако запаљивих течности треба пројектовати према важећим правилницима који обрађују ове услове, а нарочиту пажњу треба посветити сигурној и трајној заштити подземних и површинских вода.

Ради заштите и коришћења подземних вода обавезно се прати стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих издани и дубоких подземних вода.

Стање нивоа и квалитета подземних вода прве (фреатске) издани, прати Републички хидрометеоролошки завод, а дубљих издани и дубоких подземних вода, предузеће, односно друго правно лице коме то повери министарство надлежно за геолошке послове.

2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ

На простору обухвата Плана налази се лежиште подземних вода на изворишту А.Д. "Алева" у Новом Кнежевцу. Такође, постоје билансне резерве слободног гаса и кондензата на лежишту Српски Крстур, као и експлоатационо гасно поље "Нови Кнежевац", експлоатационо нафтно поље "Мајдан" и експлоатационо нафтно-гасно поље "Мајдан дубоко".

Хидрогеотрмални потенцијали општине Нови Кнежевац испитани су на бушотини НК-5. На простору општине Нови Кнежевац су регистроване и истражене појаве опекарских глина и то на две локације (означене на рефералној карти бр. 3), које се резервишу за геолошка истраживања и експлоатацију обзиром да појаве имају економски значај.

Са аспекта експлоатације и истраживања енергетских извора (нафте, природног гаса и термоминералних вода), на предметном простору могу се очекивати истражне бушотине НИС А.Д., јер посматрани простор спада у одобрени истражни простор северног Баната на основу Решења Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине (истражни простор број 5071).

Према плану геолошких истраживања НИС А.Д. за 2013 год. извршена су истражна бушења на локацијама Нови Кнежевац запад НКз-1, Банатско Аранђелово запад БАрз-1, Филић Фи-2 и Фи-3.

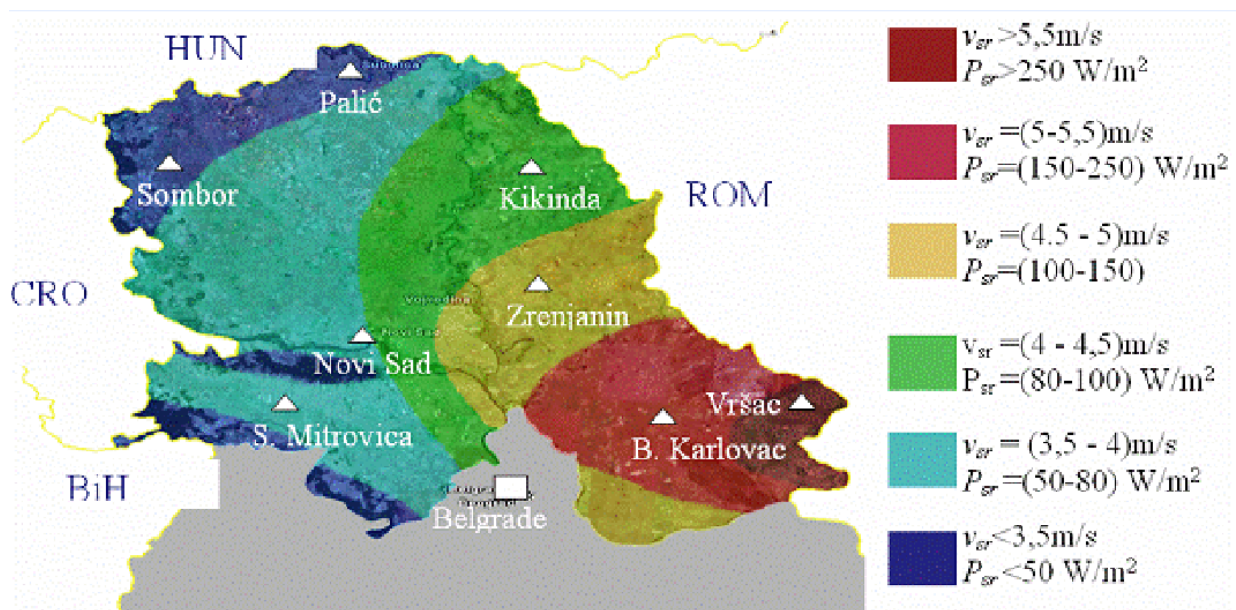
На простору општине Нови Кнежевац налазе се и истражни простори подземне термалне воде на локалитетима Адорјан - Нови Кнежевац и Банатско Аранђелово - Врбица.

2.5. ПОТЕНЦИЈАЛИ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ

На подручју обухвата Плана, као мањи и већи потенцијали обновљивих извора енергије издвајају се:

- биомаса,
- биогаз,
- геотермална енергија,
- сунчева енергија,
- енергија ветра и
- хидроенергија.

Подручје обухвата Плана, на основу Студије Атласа ветрова на територији АП Војводине, се налази у зони ветрова (3,5-4,0m/s) на висинама преко 50 m изнад тла, а нарочито 100 m изнад тла, што одговара савременим ветроелектранама снага 2-2,5 MW, где је експлоатација енергије ветра економски исплатива.

Слика 2 - Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50 m у W/m²

Постојање канала и водотока на овом простору пружа могућност коришћења хидроенергије за производне енергетске објекте мањих капацитета.

С обзиром да припада пољопривредном подручју, да су истражене геотермалне бушотине, постоје предуслови, као и на простору целог подручја АП Војводине, за коришћење ових потенцијала као извора обновљиве енергије мањих капацитета, за производњу топлотне енергије за потребе пољопривредне производње и бањског туризма.

Сунчева енергија, с обзиром на повољну осунчаност и број сунчаних дана у току године на овом простору, може се користити као обновљиви извор енергије, који ће користити производни објекат већих капацитета.

Стварни потенцијал, исплативост, али и могућност коришћења ових потенцијала установиће се детаљним испитивањем и израдом неопходне документације.

3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА И МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ

3.1. СТАНОВНИШТВО

Пројекција демографског развоја утврђена је на основу анализе досадашњих кретања и карактеристика популације и на основу до сада објављених података из књига Пописа становништва, домаћинства и станова у Републици Србији 2011. године.

Према досадашњим биодинамичким карактеристикама популације, као и на основу планираних мера демографске политике и претпостављеног привредног и укупног друштвеног развоја, у периоду 2011-2031.год. прогнозиран је пад укупног броја становника, тако да ће 2031. године у насељима општине Нови Кнежевац живети 9750 становника.

Просечна величина домаћинства износиће 2,5 чланова по домаћинству, а укупан број домаћинства биће 3896.

Табела 3-Пројекција укупног броја становника, домаћинства и просечне величине домаћинства

Насеље	Број становника			Број домаћинства			Просечна величина домаћинства		
	2002.г	2011.г	2031.г	2002.г.	2011.г.	2031.г.	2002.г.	2011.г.	2031г.
Банатско Аранђел.	1718	1398	1100	631	532	440	2,7	2,6	2,5
Ђала	1004	796	600	389	325	250	2,6	2,5	2,4
Мајдан	292	210	140	115	85	58	2,5	2,4	2,4
Нови Кнежевац	7581	6960	6400	2780	2605	2560	2,7	2,6	2,5
Подлокањ	217	144	110	84	61	48	2,6	2,4	2,3
Рабе	135	106	80	58	45	35	2,3	2,4	2,3
Сигет	247	198	160	81	74	60	3,0	2,7	2,7
Српски Крстур	1620	1321	1050	593	504	404	2,7	2,6	2,6
Филић	161	136	110	54	48	41	3,0	2,8	2,7
Укупно	12975	11269	9750	4785	4279	3896	2,7	2,6	2,5

3.2. ОДНОС ГРАДСКИХ И СЕОСКИХ НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНО ПОВЕЗИВАЊЕ НАСЕЉА И ЦЕНТАРА

Општина Нови Кнежевац има девет насеља и спада у урбано/руралне општине, чија је одлика нижи степен урбанизације и у којима изразито доминира аграрна производња. Центар Општине је насеље Нови Кнежевац, које је такође локални центар и урбано насеље (мањи урбани центар, као и привредни центар IV ранга), док су осталих осам насеља руралног карактера, од којих Банатско Аранђелово, Ђала, Мајдан и Српски Крстур имају функцију локалне (месне) заједнице. Банатско Аранђелово и Српски Крстур су села са развијеним, а Ђала и Мајдан са непотпуним централним функцијама, тако да у погледу извесних функција, насеље Мајдан гравитира Банатском Аранђелову, а Ђала Српском Крстур.

Преостала четири насеља су мала села, од којих Подлокањ има извесне централне функције (даље гравитира Банатском Аранђелову), док су Рабе, Сигет и Филић сателитска насеља без централних функција.

Сва насеља - локалне заједнице гравитирају ка локалном/општинском центру Нови Кнежевац, које има ексцентричан положај у односу на територију Општине и остала насеља. Такође, евидентна је изразита поларизација и неравномерност у досадашњем развоју, као и концентрација становништва, активности, јавних, радних и других садржаја у Новом Кнежевцу, за разлику од недовољно развијених осталих насеља.

Развојем саобраћајне и техничке инфраструктуре, као и компатибилних јавних садржаја, у складу са потребама и економском подршком, у наредном периоду треба подстицати полицентричан и функционално умрежен развој свих насеља Општине.

Шире посматрано, према ППРС и РПП АПВ, основни циљ у домену мреже насеља је одрживи просторно-функционални развој заснован на моделу функционалних урбаних подручја, која ће бити инструмент уравнотеженијег просторног развоја.

Према том моделу, општина Нови Кнежевац тренутно не припада ни једном функционалном урбаном подручју (ФУП-у), мада се у извесним функцијама овде донекле осећа утицај два ФУП-а националног значаја, једног са центром у Суботици и другог са центром у Кикинди.

Регионалним просторним планом АП Војводине је дата могућност формирања тзв. ФУП кластера, који ће још више допринети умрежавању постојећих ФУП-ова, а истовремено ће бити носиоци развоја. У том смислу је, у предложеној мрежи центара и ФУП-ова АП Војводине, дефинисано подручје кластеризације ФУП-а, коме поред општине Нови Кнежевац припадају још општине Кањижа, Сента, Чока и Ада, а чији би центар била Сента (као субрегионални центар).

За општине које у планском периоду ипак не буду интегрисане у неки од планираних ФУП-ова биће дефинисане политике, које ће омогућити њихов самостални развој и даљи напредак, а односе се на подршку одређеним развојним пројектима.

За општину Нови Кнежевац то би, на пример, могао бити пројекат у оквиру еврорегије ДКМТ "Индустријски парк на тремеђи Рабе".

За задовољавање потреба вишег реда, као што су: високо специјализовано здравство, високо и специјално образовање, извесни садржаји у области културе и спорта, општина Нови Кнежевац гравитира и ка Новом Саду (међународном центру) и Београду (центру у категорији европских МЕГА-3 градова).

У сваком случају, на бржи развој Општине велики утицај могу имати активности на тему регионалне и прекограничне сарадње на релацији Србија - Мађарска - Румунија, потенцирањем очуване животне средине и производње здравствено безбедне хране, развојем одрживог туризма и конкурисањем у међународним и европским фондовима за финансирање.

У том смислу, у наредном периоду треба радити на унапређењу и јачању веза са суседним општинама, а нарочито развијати и јачати прекограничну сарадњу са Мађарском и Румунијом.

3.3. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ

Основна планска поставка је развој јавних служби заснован на постојећој мрежи објеката, потребама будућих корисника, примени савремених информатичких и других комуникационих средстава и новим улагањима јавног и приватног сектора.

Јавне службе, односно услуге од јавног интереса, се класификују у две групе:

- *основне услуге*, којима се остварују социјална и културна права гарантована Уставом Републике Србије, и
- *услуге вишег ранга*, које се такође финансирају из јавних фондова и треба да буду доступне свим припадницима одређене циљне групе, за коју се услуга организује.

Организовање основних услуга - предшколско и основно образовање, основна здравствена заштита, дневни центри и мултифункционални објекти за различите социјалне и културне програме, се подразумева у сваком насељеном месту, односно на раздаљини до 30 минута организованим јавним превозом.

Организовање услуга вишег ранга – средње, више и високо образовање, болничка и специјализована здравствена заштита, одређени видови социјалне заштите осетљивих друштвених група, активности и услуге у области културе, спорта и рекреације, се обезбеђује на већем гравитационом подручју, односно на раздаљини 45-60 минута од места становања корисника.

Постојећа организација јавних служби у насељима општине Нови Кнежевац углавном задовољава потребе становника и има ниво опремљености прилагођен величини насеља и његовој улози у мрежи насеља, а у складу са препорукама датим плановима вишег реда (ППРС и РПП АПВ).

Међутим, садашње стање - услови рада и ниво опремљености појединих садржаја нису сасвим задовољавајући, те их је у наредном периоду неопходно унапредити, а предвиђене садржаје, који недостају, организовати.

У области **социјалне заштите** у Новом Кнежевцу постоје центар за социјални рад и центар (са домом) за старе, а у осталим насељима, преко центра за социјални рад, бригу о старима повремено обавља неколико геронто домаћица (помоћ у кући, нега болесних и немоћних).

Организовање дневних центара, који спадају у основне услуге, се подразумева у сваком месту. Наиме, дневни центри су форма пружања разноврсних услуга нестационарног типа у области социјалне заштите у непосредној близини места становања, намењени пре свега рањивим групама популације (старо становништво, старачка домаћинства, особе са сметњама у развоју, лица са хроничним болестима, особе са инвалидитетом и др.).

У области **образовања** у Новом Кнежевцу раде основна школа, гимназија, средња стручна школа и основна музичка школа. Предшколска установа осим у Новом Кнежевцу има објекте и функционише у још пет насеља.

Од 2000. год. број деце у установи је у сталном опадању (условљен је све нижим животним стандардом породица, незапосленошћу родитеља, као и негативним природним прираштајем у Општини).

Основне школе са организованом наставом од I-VIII разреда постоје још у Банатском Аранђелову и Српском Крстуру, а од I-IV разреда у Ђали и Мајдану. Капацитети школа углавном задовољавају садашње потребе, али им је потребна реконструкција и савремено опремање.

Једино средња школа (зграда школе је заједничка са гимназијом) треба да претрпи значајније интервенције у циљу што квалитетнијег и свеобухватнијег извођења наставе. Иначе, гимназију и средњу стручну школу похађају ђаци не само из ове, него и суседних општина.

Здравствена заштита у Новом Кнежевцу је добро организована преко Дома здравља са низом специјалистичких служби (општа, стоматолошка, дечија, гинеколошка, интернистичка, медицина рада, офтамолошка, лабораторијска и РТГ), затим Опште болнице и Специјалне болнице "Свети Врачи" (психијатрија).

Здравствене станице постоје у Банатском Аранђелову и Српском Крстуру, а амбуланте још у Ђали, Мајдану и Подлокању. Капацитети амбуланти, здравствених станица и дома здравља су задовољавајући, с тим што је потребно боље опремити службе (нарочито по мањим местима).

Такође, у Банатском Аранђелову, Новом Кнежевцу и Српском Крстуру постоје апотеке, а ветеринарске станице у Банатском Аранђелову и Новом Кнежевцу.

Табела 4 - Организација јавних служби у насељима општине Нови Кнежевац

Ред. број	Врста јавне службе	Бан. Аран.	Ђала	Мајдан	Нови Кнеж.	Подлокањ	Рабе	Сигет	Срп. Крс.	Филић
I Социјална заштита										
1.	Центар за социјални рад				+					
2.	Збрињавање старих лица	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3.	Дом (комплекс) за старе				+					
4.	Дневни центар	•	•	•	•	•	•	•	•	•
II Образовање										
5.	Предшколско образовање	+	+	+	+	+			+	
6.	Основно образовање (I-IV)	+	+	+	+				+	
7.	Основно образовање (V-VIII)	+			+				+	
8.	Средње образовање				+					
9.	Више и високо образовање				*					
10.	Ученички дом				•					
III Здравствена заштита										
11.	Амбуланта, здравствена станица, мобилна здравствена служба	+	+	+	+	+			+	
12.	Дом здравља				+					
13.	Специјална болница				+					
14.	Апотека	+	*	*	+				+	
15.	Ветеринарска станица	+			+				*	
IV Култура										
16.	Дом културе/ Мултифункционални објекат	+	+	•	+	+			+	
17.	Библиотека	*	*	*	+				*	
18.	Музеј				*					
V Спорт и рекреација										
19.	Отворени спортски терени	+	+	+	+	+	*	*	+	*
20.	Фискултурна сала	+	+		+				+	
21.	Купалиште-базени				*					
22.	Мањи спортско-рекреативни центар				*					

+ постојећи насељски садржај

• потребан насељски садржај (преорука из РПП АПВ-а или ППРС-а)

* могући насељски садржај (ако постоји интерес и економска основа за организовање садржаја, било у оквиру јавног или приватног сектора власништва, у центру или неком другом насељу Општине)

Од садржаја из области **културе** у Новом Кнежевцу постоје дом културе, библиотека и биоскоп/позориште. Стотинак година стара зграда библиотеке (под заштитом је државе као споменик културе) захтева хитну санацију и ревитализацију. Биоскоп није у функцији, па је ова зграда дата на коришћење стоно-тениском клубу. Са друге стране, Општина има музеј у оснивању, за који треба пронаћи адекватан простор. Постојећи капацитети домова културе у другим насељима су углавном довољни, али их треба боље искористити, оживети и обогатити новим садржајима, а објекте, који су доста стари и руинирани реконструисати и савремено опремити.

Свако насеље би за потребе обављања различитих културних, образовних и социјалних програма и активности, који сападају у основне услуге, требало да има одговарајући објекат/простор организован као мали мултифункционални центар. У ту сврху се могу адаптирати постојећи објекти месних заједница и домова културе, али је важно да се јасно дефинише њихов својински статус, режими коришћења, модалитети финансирања и одржавања и, што је најважније, да се предупреди њихова конверзија у намену која не обезбеђује јавни интерес.

Културно-забавни живот у Општини обogaђују културно-уметничка друштва и удружења, као и неколико манифестација, које треба шире промовисати, а оснивањем туристичке организације уврстити у туристичку понуду Општине. Те манифестације су: такмичење у кувању рибље чорбе, Дани зачинске паприке, музичка манифестација "Акорди лета", Дани поетске шетње парком и "Ђамус"- Ђалинске музичке свечаности.

У области **спорта и рекреације** у Новом Кнежевцу активно ради неколико спортских клубова: фудбалски, кошаркашки, карате, стоно-тениски, кајакашки и рукометни. У Српском Крстуру постоје фудбалски и џудо клуб, а у Банатском Аранђелову, Ђали и Мајдану функционишу једино фудбалски клубови. Уређених и опремљених спортских терена има у свим већим насељима и у функцији су. Углавном су то фудбалска игралишта или игралишта за мали фудбал, понегде још за кошарку и одбојку.

Сва насеља где постоје основне школе (изузев Мајдана), у склопу школа имају мање или веће физкултурне сале, које се користе и ван наставе за спорт и рекреацију, али спортску халу или спортски центар вишенаменског карактера општина Нови Кнежевац нема. Такође, осим Новог Кнежевца, који има уређену плажу на Тиси, друга насеља немају купалишта, односно отворене или затворене базене, плаже и сл. У Новом Кнежевцу је, већ дуги низ година, у плану изградња спортско-рекреативног центра уз Тису, са вишенаменском халом, базенима и другим садржајима.

У наредном периоду неопходно је даље радити на развоју спортског аматеризма и рекреативног спорта, као и обезбедити материјалне услове за реконструкцију и адаптацију постојећих спортских објеката на подручју Општине. Спортски објекти могу бити у јавном или у приватном сектору. Наиме, за реализацију планираних активности неопходна је подршка и јавног и приватног сектора, која ће допринети развоју постојећих и формирању нових спортских садржаја.

Јавне службе ће се развијати у складу са просторним и демографским развојем сваког насеља. На посматраном простору треба пратити заступљеност одређене старосне групе становништва, потребу за културним и стручним усавршавањем, заинтересованост за одређени начин испуњавања слободног времена и слично, и у складу са тим развити или ревитализовати одређену јавну установу.

Обезбеђивање доступности јавних служби подразумева: саобраћајну доступност (организовани систем насељског и међунасељског превоза, употреба специјализованих аутобуса као што су ђачки аутобуси, субвенциониран превоз за поједине друштвене групе и сл.), информатичку доступност (телефон, телефакс, интернет), развој мобилних јавних служби ради пружања услуга корисницима у месту становања (услуге путујећег васпитача, покретне библиотеке, мобилне амбуланте и здравствене службе за превентивне здравствене услуге, стоматолошке услуге, курсеви и сл.).

Развој јавних служби зависиће и од расположивог грађевинског фонда, економске моћи и активности локалне заједнице, традиције, културне развијености и потенцијала, заинтересованости инвеститора и других услова.

За одрживи развој, неопходно је стимулисати приватну иницијативу (повезивање приватног и јавног сектора и актера у организовању услуга од јавног интереса), као и различите видове донација, и развијати програме прилагођене особеностима подручја и локалне заједнице, као што су: брига о деци; социјална и здравствена заштита (деце, жена, старих лица, лица са посебним потребама); специјализована образовања (побољшање квалитета основног образовања, образовање за оне који намеравају да остану у области пољопривредне производње, у области туристичке делатности и сл.).

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Користећи своје компаративне предности, а имајући у виду укупне и посебне потенцијале општине Нови Кнежевац, основни развојни приоритет треба да буде ревитализација укупне привреде и развој ефикасне привредне инфраструктуре, уз активну и атрактивну политику привлачења инвеститора, уз императив заштите и очувања животне средине, а у циљу побољшања квалитета живота становништва.

4.1. ПОЉОПРИВРЕДА И РИБОЛОВ, ШУМАРСТВО И ЛОВ

Пољопривреда и риболов

Основни задатак пољопривреде на подручју општине Нови Кнежевац је изналажење могућности за континуирано остваривање одрживог развоја ове делатности на целокупном подручју Општине. За то постоје оптимални услови у виду земљишног фонда солидног квалитета, умерено-континенталне климе и могућности коришћења воде, што пружа реалну шансу за развој различитих видова пољопривредне производње. Сировинска база биљног и животиноског порекла произведена на овом подручју, пружа могућност развоја разноврсне агроиндустрије.

На основу ових чинилаца могу се дефинисати следећи циљеви у области пољопривреде:

- Утврђивање предуслова за оптимални развој тржишно оријентисане производње;
- Правилна процена специфичности и производних могућности посматраног подручја, која му пружају компаративне предности у односу на друге;
- Стварање предуслова за рационализацију земљишних поседа;
- Завршетак процеса власничког структурирања земљишта и пратећих прерађивачких објеката;
- Општа инвентура просторних и развојних могућности по различитим областима пољопривреде.

Као посебни циљеви развоја у области пољопривреде намећу се:

- Повећање удела индустријских и крмних култура у оквиру ратарске производње;
- Потенцирање развоја мање развијених пољопривредних грана као што су воћарство, виноградарство, пчеларство и узгој лековитог биља, јер зато постоје природни потенцијали.

За сада пољопривредну производњу општине Нови Кнежевац карактерише примат у производњи житарица и кукуруза. Приоритетни правци просторне орјентације пољопривредне производње засниваће се на ратарству и повртарству (пре свега гајењу зачинске паприке врхунског квалитета), као водећим гранама тржишне производње, на говедарству и свињарству, као комплементарним, а посебна усмерења ужих локалитета су виноградарство и производња лековитог биља.

Неопходно је да се изради Стратегија развоја пољопривреде, као значајне привредне гране. Стимулисана је регистрација индивидуалних пољопривредних газдинстава, као први корак у омогућавању пољопривредницима да лакше и брже приступе средствима Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства Републике Србије и Фонду за пољопривреду АП Војводине, као и другим изворима финансирања.

Ратарство и повртарство - С обзиром да је ратарска производња доминантна у оквиру биљне производње на овом подручју, планира се да ће и у наредном периоду то остати, а по правилу ће се одвијати у ванграђевинском подручју (изузетак је узгој поврћа за сопствене потребе), који мора бити комасационо и арондационо уређен, снабдевен путном мрежом и неопходним хидротехничким објектима. Интензитет производње ће се повећати применом нових агротехничких и организационих мера и подизањем ветрозаштитних појасева.

Општина Нови Кнежевац је надалеко чувена по узгоју, сушењу и преради црвене зачинске паприке и по томе спада у најбоље узгојне рејоне на свету. Ово поврће се углавном узгаја у алувијуму реке Тисе како са банатске стране у Новом Кнежевцу, тако и са бачке стране (Хоргош, Мартонош) и представља јединствено узгојно подручје, које се наставља на север, у Мађарску.

Повољни климатски и педолошки фактори и дуга традиција узгоја ове културе одавно су овај крај учиниле мерном јединицом квалитета зачинске паприке у светским оквирима, јер одавде потиче најцрвенија и најкукуснија зачинска паприке, која служи као оплемењивач (побољшивач) за остале.

Планира се да у наредном периоду дође до повећања површина и у другим облицима повртарске производње (у отвореном и затвореном простору). Могуће је подизати и веће стакленике и пластенике – комплексе, уз поштовање правила уређења и мера заштите животне средине.

Да би се планирано повећање повртарске производње остварило потребно је:

- Повећање површина под повртарским културама;
- Посебно повећање гајења поврћа као другог усева;
- Повећање површина под пластеницима и стакленицима;
- Увођење у производњу поврћа више врста за свежу потрошњу током целе године;
- Примена одговарајућих агротехничких мера, гајење квалитетних и отпорних сорти;
- Коришћење квалитетног и отпорног семена и садног материјала;
- Осавременавање баштенског начина производње;
- Набавка нове савремене механизације;
- Повећање образовног нивоа пољопривредних произвођача.

Сточарство - За побољшање постојећег стања у сточарској производњи потребно је да се утврди стратегија развоја сточарства за територију општине Нови Кнежевац. Сточарска производња ће бити организована у адаптираним постојећим и новим савременим фармама по принципу модерног стајског узгоја према правилима за подизање фарми. При планирању броја и капацитета фарми треба водити рачуна о повезивању са прерађивачком и кланичком индустријом, као и могућностима снабдевања већих тржишта у окружењу. У наредном периоду је неопходно обезбедити довољну количину квалитетне сточне хране, успоставити задовољавајући здравствени статус животиња и обезбедити његово одржавање, као основне предуслове континуиране сточарске производње. За повећање сточарске производње користити и подстицајне мере државе и мере кредитно-монетарне политике.

Виноградарство и воћарство – Засади воћњака и винограда ће се по правилу подизати у атару. У насељима ће бити могуће подизање мањих засада, за сопствене потребе. Ова врста производње, због високе цене подизања засада и релативно дугог чекања прве бербе, мора имати подршку Општине, Покрајине и Републике.

За унапређење воћарско-виноградарске производње потребни су:

- Едукација и удруживање произвођача;
- Кредитирање ових видова производње;
- Замена старих дотрајалих засада новим и санација запуштених младих воћњака и винограда;
- Подизање нових засада избором најквалитетнијих сорти;
- Обезбеђење адекватне механизације ради повећања економичности производње.

Остали видови њивске производње - С обзиром на квалитет земљишта и традицију у производњи и других култура на отвореном простору, потребно је сагледати могућност и израдити програм узгоја зачинског, ароматичног и лековитог биља, као и могућност узгоја цвећа.

Еколошка пољопривреда и органска производња представљају велики развојни потенцијал. Производња тржишно атрактивних пољопривредно-прехранбених производа у органском поступку и производа дефинисаног географског порекла, за којима постоји изражена потражња на светском тржишту, могу бити основа за стварање препознатљивог конкурентног бренда. Неопходна је едукација, увођење одређених технолошких и квалитативних стандарда, као и активнија тржишна промоција производа. За унапређени развој и модернизацију пољопривреде на територији општине Нови Кнежевац неопходно је покренути Програм развоја конкурентности пољопривредних производа са територије општине.

Рибарство – Општина Нови Кнежевац својом целокупном западном границом налаже на водоток реке Тисе, која је богата разноврсном слатководном рибљом фауном, што пружа значајне могућности за развој риболова како комерцијалног (аласи), тако и спортског (пецароши). Остали мањи водотоци на овом подручју су скромних потенцијала.

Велики рибњак источно од општинског центра Новог Кнежевца, пружа велике могућности узгоја конзумне шаранске рибе, за тржиште у окружењу. С обзиром да овај крај обилује слатинастим депресијама постоје природне предиспозиције за изградњу нових рибњака.

Пчеларство – На Планом обухваћеном простору нису довољно искоришћене могућности за развој пчеларства, те је неопходно у свим стратешким опредељењима нагласити да постоје добри услови за развој и овог вида производње, нарочито у приобаљу реке Тисе и у подручјима мање интезивне ратарске производње. Препоручује се стимулисање гајења индустријских биљака које имају употребну вредност и као ратарске културе и као медоносне биљке (сунцокрет, уљана репица и сл.), што може помирити интересе ратарске производње и пчеларења. Такође, треба стимулисати садњу багрема дуж саобраћајница, на удаљењу безбедном од загађења, као и липе у виду уличних дрвореда.

Авио третирање комараца је нужна мера заштите од ових инсеката, али она мора бити координирана са узгајивачима пчела. При избору препарата за третман (прскање) комараца и времена третирања треба консултовати, односно укључити у акцију, представнике удружења пчелара, чиме би се могуће штете по пчелиња друштва свеле на минимум.

Да закључимо, за развој пољопривреде веома је важно постизање пуне комплементарности између:

- Ратарства, повртарства, воћарства и виноградарства са сточарством, ради очувања квалитета земљишта;
- Пољопривреде и водопривреде, ради обезбеђења оптималних хидролошких услова за гајење биљака и животиња и заштите вода од неконтролисане употребе пестицида и минералних ђубрива;
- Пољопривредне и прехрамбене индустрије, ради обезбеђивања потребне сировинске основе и пуне упослености производних капацитета обе делатности;
- Пољопривреде, угоститељства и туризма, ради пуне валоризације пољопривредне производње и развоја туристичке понуде.

На територији општине Нови Кнежевац не треба издвајати издиференциране зоне пољопривредне производње, већ оставити одлуку непосредним произвођачима о усмерењу пољопривредне производње и њеној исплативости.

Шумарство и лов

Повећањем површина под шумама, потребно је побољшати сировинску базу за примарну и финалну прераду. Такође, кроз повећање прерађивачких капацитета, обезбедити већу упосленост становништва на територији Општине.

Концепција развоја шумарства на подручју обухвата Плана је:

- Остварити привредне и остале функције шуме;
- Организовање трајне максималне шумске производње;
- Пласман коришћења дрвне масе у прерађивачким капацитетима;
- Коришћење дрвне масе и потенцијала према могућностима и динамици успостављања оптималног и нормалног стања;
- Унапредити стање постојећих шума;
- Формирати нове површине под шумама на чистинама и шумском земљишту;
- Газдовање шумама ускладити са биолошким капацитетима станишта, што подразумева газдовање врстама дрвећа на одговарајућим стаништима.

Ловиште на територији Општине има добре услове за развој и гајење дивљачи. Планским мерама се предвиђа:

- Пошумљавање непродуктивног земљишта у циљу формирања станишта за дивљач - ремиза;
- Уређење и опремање ловишта.

Газдовање ловиштем ће се спроводити на основу важећих ловних основа и годишњих планова газдовања, којима ће се прописати и конкретне планске мере, које ће имати за циљ заштиту, исхрану и коришћење дивљачи. Пун економски капацитет ловишта ће се постизати добром прогнозом диманике развоја популације дивљачи, односно пројекцијом оптималног матичног фонда за сваку ловну годину, уз уважавање реалног прираста, губитака и одстрела дивљачи.

4.2. ИНДУСТРИЈА

Носиоци развоја привреде општине Нови Кнежевац биће индустрија (мала и средња предузећа), пољопривреда и туризам.

Развој индустрије треба да се заснива на коришћењу компаративних предности општине Нови Кнежевац, уз стварање атрактивног пословног амбијента и конкурентне индустријске структуре. Основни развојни приоритети су динамизирање развоја прерађивачких капацитета у области пољопривреде и производњи/преради лепенке, развој приватног предузетништва, као и даља примена нових научних и технолошких знања и адекватних техничко-технолошких мера заштите животне средине.

Да би се обезбедили услови за брже запошљавање и пораст прихода становништва веома важан развојни приоритет треба да буде развој сектора малих и средњих предузећа (МСП), као главног генератора даљег развоја (нарочито сеоских насеља). Неопходна је и подршка локалне самоуправе у процесима едукације будућих предузетника МСП.

Значајни просторни и сировински потенцијали сеоских насеља, као и недовољно ангажована радна снага треба да се активира обезбеђењем услова за развој прерађивачких капацитета мањег обима (нарочито прерада пољопривредних производа, услужне делатности, итд.), чиме би се обезбедио и бржи трансфер становништва из примарних делатности. Интензивирањем привредног и укупног развоја Општине ангажоваће се највећи део континента радно способног становништва.

Потребно је обезбедити и просторне услове за будући развој привредних капацитета, како у насељима, тако и ван њих. Радне зоне изван грађевинских подручја насеља су планиране на 12 локација, укупне површине око 216,03 ха. Највећа планирана радна зона (тзв. "Триплекс") је код насеља Рабе, на тромеђи са Румунијом и Мађарском, а представља пројекат прекограничне сарадње, чија би се реализација финансирала из међународних фондова.

4.3. ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО И ЗАНАТСТВО

У свим насељима потребно је развијати капацитете за задовољавање основних, свакодневних потреба становништва у области трговине, занатства и угоститељства. Мрежу капацитета намењених снабдевању и услугама развијати у складу са критеријумом учесталости њиховог коришћења: капацитете намењене задовољавању свакодневних потреба становништва развијати у складу са просторном дистрибуцијом становништва, капацитете намењене повременом или изузетном коришћењу развијати у општинском центру и у зонама највеће концентрације становника и посетилаца.

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА

Основно полазиште у планирању развоја туризма на простору општине Нови Кнежевац је ППРС, РПП АПВ, као и национална Стратегија развоја туризма, где је Војводина издвојена као јединствени туристички кластер. Територија општине Нови Кнежевац се налази у оквиру издвојене туристичке дестинације Горње Потисје. План просторног развоја туризма на територији Општине указује на његове основне правце развоја и омогућити да се учешће туризма у привредном развоју Општине повећа.

Посебну пажњу је потребно усмерити на Тису, као еколошки коридор од међународног значаја, која постаје све значајнија туристичка дестинација. Поред изградње путничког пристаништа потребно је обратити пажњу на бицикличке стазе и циклотуризам, као један од доминантних облика туристичких кретања у западној и средњој Европи, који може бити значајан и за Потиско подручје, под условом да је сва потребна инфраструктура у складу са локалном архитектуром и наслеђем.

Карактеристике подручја новокнежевачке општине, њене природне и створене вредности, представљају добар потенцијал развоја одрживог туризма. Циљ је да се у односу на потенцијале са једне стране и циљна тржишта са друге стране планира изградња туристичке и друге потребне инфраструктуре, како би се омогућио дужи и садржајнији боравак туриста, потом бицикличка стаза дуж Тисе, као и туристичко пристаниште. У контексту заштите, очувања и валоризације природног и културно-историјског наслеђа треба дефинисати туристички производ.

Насеље Ђала је погранично насеље према Мађарској – капија према Европској Унији, те стога интересантно за изградњу пратеће инфраструктуре, која ће омогућити прихват туриста и пружање информација о туристичкој понуди региона и читаве државе, али и пружити неопходне услуге (трговине, бензинске пумпе, паркинзи, мањи смештајни објекти, камп, информативни центри, службе помоћи на путу, итд.).

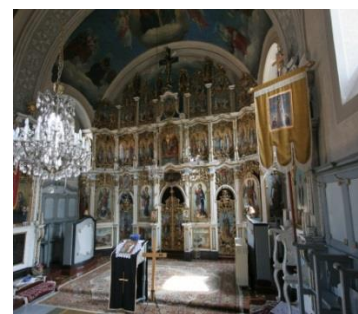
Садржаји боравака морају бити намењени реалним захтевима потенцијалних туриста. Посматрано подручје се може ослонити пре свега на домаће туристе, на задржавање иностраних туриста, који улазе на гранични прелаз Ђала или који долазе Тисом. У односу на садржаје боравака у наредном планском периоду у погледу туристичких активности поред ловног туризма (који сада доминира) и риболовног туризма, могу се очекивати организоване возње мањим туристичким бродима, пешачења, возње бициклом поред Тисе, излетнички и рекреативни програми. Понуда сеоских домаћинстава у селима поред смештаја може, као садржај боравака, понудити старе занате, сеоске светковине, справљање локалних специјалитета, возњу кочијама, јахање, итд.

Активности на простору Општине у наредном планском периоду базираће се на развоју и унапређењу следећих видова туризма: ловног и риболовног, културно-манifestационог, етно и руралног, спортско-маинifestационог, цикло и наутичког туризма.

Ловни и риболовни туризам - Ловни туризам биће један од атрактивнијих видова туристичке понуде општине Нови Кнежевац, будући да је већи део подручја Општине погодан за лов. Значајнија ловишта су: "Велики Сигет" (установљено 1994. Године, простире се на 30.539 ha, при чему ловна површина чини 29.085 ha), потом "Новокнежевачки ритови" – Нови Кнежевац, "Ревеница" – Српски Крстур и "Кочоват" – Банатско Аранђелово. Најзаступљеније врсте дивљачи су: срна, зец, лисица, фазан и пољска јаребица.

Под риболовним туризмом подразумевају се сви облици спортског и туристичког риболова на реци Тиси и рибњацима/језерима за пецање.

Културно-манifestациони туризам - Нови Кнежевац је познат по споменицима културе, од којих су под заштитом државе: капела Сервијски, дворца Сервијски-Шулпе, летњиковац Малдегхем, икона Светог Ђорђа у католичком храму и православна црква Светог архангела Михајла са иконостасом.

Разноврсне манифестације ће у наредном планском периоду представљати значајну основу за развој туризма и промоцију потенцијала Општине. То се пре свега односи на манифестације "Кочаватска хајка" (лов на лисице) у Банатском Аранђелову, фестивал Камерне музике, "Тиски цвет" у Новом Кнежевцу, "Сомијада" у Српском Крстуру...

Етно и рурални (сеоски) туризам - Ободна насеља, пре свих Банатско Аранђелово и Српски Крстур су посебне амбијенталне целине, чији становници чувају специфичну традицију, обичаје, те стога имају значајан потенцијал за развој сеоског туризма.¹²

Спортско–рекреативни туризам - Могућност за активан одмор пружају стазе за шетњу и вожњу бициклом уз саму обалу Тисе, где се парк (споменик природе) дотиче и са мостом који води у Кањижу, а у самом парку су и дворци (непокретна културна добра). Са ових стаза се непосредно силази до плаже на Тиси, уз коју постоји ресторан. Изванредан парк у самом насељу Нови Кнежевац и уз реку Тису карактерише егзотично растиње (гинко, европска тиса, јудино дрво, јапански багрем...).

Циклотуризам - Потенцијално, највећи број туриста на посматрано подручје може доћи аутомобилима, аутобусима, али и реком Тисом. Зато се посебна пажња мора посветити планирању путне мреже и пратеће инфраструктуре. Планирана је бициклистичка стаза по насипу дуж Тисе, са пратећом сигнализацијом.

Наутички туризам - Развој наутичког туризма на Тиси је у почетној фази. С тим у вези планирано је туристичко пристаниште у Новом Кнежевцу.

6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИОНАЛНИМ ИНФРАСТРУКТУРНИМ МРЕЖАМА

6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Основна стратешка опредељења уређења планског подручја у оквиру планског хоризонта била би да саобраћај, као врло значајна просторна функција, иницира свеобухватни развој овог простора, како би општина Нови Кнежевац превазишла стање неразвијености.

У планском периоду, као и до сада, овај простор биће примарно опслужен путним (друмским) саобраћајем, док остали просторно присутни видови саобраћаја (железнички и водни) ће бити коришћени као комплемент (превоз масовних и генералних терета и роба), уз интегрално повезивање.

¹² Одговорно путовање у области природе, којим се чува животна средина и одржава благостање локалне заједнице, О. Хаџић "Културни туризам", Нови Сад, 2005. године

6.1.1. Путна инфраструктура

Основно стратешко опредељење у домену путне инфраструктуре за плански хоризонт било би реконструкција и изградња нових капацитета, чиме би се побољшала повезаност овог простора са окружењем и субрегионима, као и омогућило побољшање експлоатационих услова у оквиру остваривања веза са сировинским залеђем.

У оквиру планског простора се планира успостављање нових траса - обилазница државних путева: Iб реда бр. 13 (P-111)¹³ и IIа реда бр. 103 (P-112) и бр. 104 (P-112)⁹, ван урбаних простора насеља (Нови Кнежевац, Српски Крстур), које ће својом изграђеношћу нудити висок ниво саобраћајне услуге, као и висок ниво безбедности, али и побољшање еколошких услова.

Основно стратешко опредељење у домену путног саобраћаја за плански хоризонт је да се задржавају сви изграђени саобраћајни капацитети. Ови саобраћајни капацитети кумулисаће сав интерни саобраћај ка даљем окружењу и на њега ће се надовезати сви остали путеви овог простора.

У оквиру простора општине Нови Кнежевац планирана је (кроз ППРС и РПП АПВ) траса државног пута на основном путном правцу ДП, "Банатска магистрала" (M-24 и P-112), који ће бити у функцији интеррегионалног повезивања. За овај саобраћајни капацитет у току је израда просторног плана подручја посебне намене, којим ће детаљније бити дефинисана сама траса, као и сва остала правила и смернице за његову реализацију.

Будућа изградња саобраћајних капацитета у оквиру овог простора се мора усмерити на изградњу сегмената будуће саобраћајне матрице, који ће подићи квалитет веза са окружењем, али на бази рационалног улагања у ове капацитете. Време изградње ових капацитета је у директној економско-функционалној зависности од економске моћи нашег друштва у наредном планском периоду.

Значајни саобраћајни капацитет који се планира у саобраћајној мрежи општине је сегмент обилазнице државних путева бр. 13 (P-111), бр. 103 и бр. 104 (P-112), (као део планираног путног правца " Банатске магистрале ") око насеља Нови Кнежевац, који по предложеном решењу има тангенцијално пружање на правцу север – југ у односу на насеље. Овај саобраћајни капацитет кроз сегменте обилазница око насеља ће омогућити брзо укључивање не само насеља Нови Кнежевац већ и целе општине у општински систем саобраћајница и саобраћајну мрежу АП Војводине.

Државни пут – " Банатска магистрала " кроз планирану/утврђену трасу ван насеља и кроз изграђени систем сегмената обилазница око насеља, из правца Ђале преко општинског простора Новог Кнежевца, општина Чока, Кикинда, Зрењанин и даље кроз општине источног и јужног Баната (Нова Црња, Житиште, Ковачица, Ковин), омогућиће укључивање свих банатских општина у саобраћајни систем АП Војводине, а такође и бити алтернативни путни правац коридору X (ауто-путу E-75).

Поред стратешког определење задржавања свих изграђених саобраћајних капацитета уз њиховог уклапања у нову саобраћајну матрицу овог простора и окружења, у домену путног (друмског) саобраћаја за плански хоризонт, потребно је и истражити потенцијални коридор државног пута преко реке Тисе ка општини Кањижа.

¹³ Донета је Уредба о категоризацији државних путева. У недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП:

ДП Iб реда бр. 13

деоница 2211 Кањижа – Нови Кнежевац (Чока) некадашњег P-111
деоница 2212 Нови Кнежевац (Чока) – Нови Кнежевац (Ђала) некадашњег P-111
деоница 2216 Нови Кнежевац (Чока) – Чока 1 некадашњег P-112

ДП IIа реда бр. 103

деоница 2215 граница Мађарске (Ђала) – Нови Кнежевац (Ђала) некадашњег P-112

ДП IIа реда бр. 104

деоница 2213 Нови Кнежевац (Ђала) – Банатско Аранђелово некадашњег P-111
деоница 2262 Банатско Аранђелово – Банатски Моноштор некадашњег P-123

ДП IIб реда бр. 302

деоница 2214 Банатско Аранђелово – граница Мађарске (Рабе) некадашњег P-111

Формирање оваквог коридора подразумевало би изградњу новог моста, као део сегмента обилазног прстена око Новог Кнежевца и квалитетног алтернативног путног правца општина са друге стране Тисе са новим путним капацитетом високог хијерархијског нивоа ("Банатска магистрала").

Основни разлог за разматрање ове идеје је врло лоше експлоатационо стање моста преко Тисе у Новом Кнежевцу, као и специфичан саобраћајни положај моста у мрежи насеља, који би у случају знатнијег повећања саобраћајног оптерећења представљао уско грло не само на ваннасељској саобраћајној мрежи, већ би изазвао и низ проблема у функционисању насељског саобраћајног система и насељских функција.

Државни пут IIа реда бр. 104 (деоница некадашњег Р-123) ће се задржати у оквиру утврђеног коридора, и даље ће имати значајну улогу у међуопштинском повезивању, док ће заједно са ДП бр. 13 (Р-111), бр. 103 (Р-112) и ДП IIб бр. 302 (деоница некадашњег Р-111) бити предмет реконструктивних и рехабилитативних мера, у циљу задржавања и повећања нивоа саобраћајне услуге и безбедности.

Планирана је реконструкција /изградња међунасељских путева, како би се минимизирале трајекторије међунасељског комуницирања, што подразумева да се изграде општински путеви Нови Кнежевац – Црна Бара, Ђала - Банатско Аранђелово (уз изградњу деонице пута ка Раби), као и систем некатегорисаних путева који по функцији буду оправдани, у зависности од економских ефеката који ће се том изградњом постићи.

Постојећа мрежа атарских путева се задржава. Број прелаза преко пруге у нивоу потребно је минимизирати.

6.1.2. Железничка инфраструктура

У домену железничке инфраструктуре потребна је реконструкција и модернизација:

- Једноколосечне неелектрифициране пруге (локалне бр. 15 у мрежи) Кикинда – Банатско Аранђелово (карактеристике пруге: max V=60 km/h, 140 KN осовински притисак);
- Једноколосечне неелектрифициране пруге (локалне бр. 32 у мрежи) Чока – Нови Кнежевац (карактеристике пруге: max V=40 km/h, 120 KN осовински притисак);
- Железничке станице Банатско Аранђелово (путничко-робна);
- Железничке станице Нови Кнежевац (путничко-робна).

Ревитализована железничка инфраструктура ће овом простору донети привредну афирмацију и боље везе са окружењем.

6.1.3. Водни саобраћај

Генерално стратешко одређење у домену водног саобраћаја било би укључивање потенцијала пловног пута реке Тисе у прерасподелу брута на нивоу Општине, преко интегралног повезивања са РТЦ-ом у Сенти. Досадашња минорна улога овог вида саобраћаја у домену привреде и туризма се мора превазићи, тако што ће се изградити капацитети у виду путничког пристаништа и прихватног објекта наутничког туризма (полиномно коришћење у оквиру исте микролокације). За имплементацију потребних садржаја у Новом Кнежевцу, у оквиру обале Тисе, постоје одлични просторни и хидролошки услови.

Плански документ вишег реда (РПП АП Војводине) предвиђа перспективно формирање лучких капацитета најнижег нивоа – локалне луке, као иницијалне тачке интермодалног саобраћаја за прикупљање роба општинског простора. Формирање оваквог садржаја подразумева озбиљну студијску анализу оправданости ("feasibility study") и после таквог детаљног испитивања могуће одређења за микролокацију самог терминала. Могуће микролокације треба потражити непосредно уз јужну зону грађевинског подручја Новог Кнежевца, у близини планираног моста преко Тисе.

6.1.4. Немоторни саобраћај

Развој немоторног саобраћаја овог простора предвиђа формирање и развој капацитета пешачко-бициклических кретања (кроз дефинисање коридора међународне бициклическе стазе уз Тису – цикло коридор 11¹⁴ EuroVelo - европска мрежа бициклических рута, пешачких и бициклических стаза унутар насеља и локалитета – рекреативни садржаји у приобаљу), као начин за стимулисање оваквих видова кретања. Немоторна кретања, осим што не утичу на погоршање еколошких параметара, доприносе смањењу негативних утицаја саобраћаја и побољшању "суживота" брзог моторног саобраћаја и урбаних целина, што је и препорука која произилази из Атинске повеље ЕСУ (1998. и 2003.).

У том циљу потребно је извршити истраживање могућности за имплементацију бициклических стаза ван насељених места. Ако се за то искажу одговарајући захтеви бициклическе стазе могуће је градити у оквиру коридора државних и општинских путева уз обавезну обраду кроз одговарајућу планску и пројектно-техничку документацију.

6.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Развој водопривредне инфраструктуре засниваће се на успостављању интегралних регионалних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода. Потребно је обезбедити одговарајуће услове у смислу комуналне опремљености простора (водовод и канализација), као и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања и расипања.

6.2.1. Уређење водотока

Река Тиса је у прошлости регулисана. На територији државе она је оспособљена за спровођење прорачунских количина вода и за потребе пловидбе. Као резултат природних процеса долази до одређених неминовних промена у морфологији корита реке. На делу изграђених регулационих грађевина ток воде је сигуран и поуздан. Међутим, постоје још деонице где регулациони радови нису у пуној функцији или је постојеће физичко стање постојећих објеката неодговарајуће. Стога је и даље нужно и неопходно регулационим радовима обезбедити потпуну сигурност течења воде у свим режимским условима без изазивања штетних последица по корито реке, по објекте за одбрану од поплава и за огромну материјалну вредност, која се налази на брањеном простору.

6.2.2. Заштита од поплава, ерозија и бујица

У границама Просторног плана налазе се водопривредни објекти општег значаја и то: одбрамбени насип дуж леве обале реке Тисе, као прва одбрамбена линија, мелиорациони канали за прихватање и одвођење сувишних унутрашњих вода са црпним станицама за њихово препумпавање у реку Тису и ОКМ, канали са функцијом доводника воде за системе за наводњавање. Сви ови постојећи објекти се морају задржати и у будућим плановима онако како су унети у катастар као водно земљиште и водопривредни објекти, с тим да се обезбеди њихова сигурност, заштита и услови за одржавање.

У зони насипа према одредбама Закона о водама, при круни, у косинама и у ножици није дозвољена изградња било каквих објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, тј. нису дозвољени никакви грађевински радови који задиру у геометрију насипа, чиме би се довела у питање стабилност и функционалност као одбрамбеног објекта који штити општину Нови Кнежевац од штетног дејства високих вода Тисе.

¹⁴ Cap du nord-Les lacs finlandais-Helsinki-Tallin-Tartu-Vilnius-Varsovie-Cracovie-Kosice-Belgrade-Skopje-Thessaloniki-Athens

У зони од 100,0 m у брањеној зони насипа према брањеном подручју, као и у зони од 60,0 m од краја небрањене косине (небрањене ножице) насипа према реци, није допуштена изградња било каквих објеката, укопавање цеви, засецање постојећег покровног слоја и слично, сем према датим условима (насипање терена и сл.). Предвиђени објекти у наведеној зони морају бити такви да се за време њихове изградње и каснијег функционисања не наносе оштећења на водопривредним заштитним објектима. Такође, према Закону о водама није дозвољена садња било каквог зеленила у овој зони (осим шумско заштитног појаса), пошто би то могло да угрози функционалност одбрамбене линије. За планирање било каквих објеката у брањеној и небрањеној зони насипа потребно је од надлежног водопривредног предузећа затражити водопривредне услове, сагласности и дозволу.

У наредном планском периоду следи систематско одржавање одбрамбених насипа у оквиру пројектованих параметара, док у брањеном подручју следи допуна постојећих система за одводњавање. Постојећа мрежа мелиоративних канала ће се реконструисати и допуњавати на најугроженијим деловима територије. Мелиоративну каналску мрежу истовремено треба оспособити и за двојну функцију, односно за наводњавање пољопривредних површина.

Границе и намена земљишта чији је корисник ЈВП "Воде Војводине" се не могу мењати без сагласности овог предузећа. Појас земљишта уз канал који је у функцији одржавања истог, такође не треба да мења намену.

Дакле, на земљишту које припада каналу не могу се градити било какви објекти нити се оно сме запоседати. Начелно се могу планирати пристаништа – товаришта, објекти за спорт, рекреацију и туризам, под условом да не угрожавају функционалност и сигурност канала. Сходно Закону о водама за изградњу тих објеката потребно је упутити посебан захтев за добијање водопривредних услова и сагласности.

Под унутрашњим водама на подручју, подразумевају се површинске воде настале од падавина и подземне воде. Ради одржавања оптималног режима на подручју, врши се одводњавање (евакуација) сувишних вода са изграђеним системима за одводњавање који се састоје од различитих хидротехничких објеката, као што су: канали, црпне станице, уставе, бране и акумулације, мостови, пропусти и др.

Одводњавање површинских вода обавља се каналском мрежом, која се састоји од детаљне каналске мреже и великих дренажних канала. Свако сливно подручје има своју црпну станицу.

Ерозијом земљишта је угрожено више привредних грана и области: водопривреда, пољопривреда, шумарство, саобраћај и комунална инфраструктура и др. Потребно је извршити санирање и довођење у исправно функционално стање, као и извршити ревитализацију радова и објеката који служе за заштиту од ерозија. У склопу антиерозионог уређења територије, основни интерес водопривреде се састоји у заштити водопривредних објеката од наноса. Због тога се, при разматрању антиерозионих мера за потребе водопривреде, мора водити рачуна, с једне стране, о степену угрожености појединих објеката, а с друге стране, о степену осетљивости објеката на засипање наносом. Степен угрожености објеката од наноса зависи од количине наноса која пристиже до објекта, односно, од величине сливног подручја и стања ерозионих процеса. Степен осетљивости појединих објеката на засипање наносом зависи од тога колико нанос угрожава основну функцију објеката, као и од чињенице да ли су наносне наслаге привременог карактера (као у регулисаном речном кориту) или сталног карактера (у акумулационом басену).

При разматрању критеријума за избор приоритета антиерозионих радова на заштити водопривредних објеката, треба имати у виду следеће чињенице:

- значај објеката за водопривреду,
- степен угрожености објеката од наноса,
- степен осетљивости функције објеката на засипање наносом и
- старост објеката или планирано време изградње објеката за будуће објекте.

Антиерозионо уређење обухвата радове и мере за заштиту од ерозије и бујица и контролу наноса на разматраном простору. Ови радови и мере могу се разврстати на:

- биолошке мере (пошумљавање, мелиорације шума, мелиорације пашњака и ливада и затрављивање);
- Биотехничке мере (изградња зидова против спирања, контурних ровова, градона, тераса и др.);
- Техничке мере (бујичарске зидне преграде, рустикалне преграде и др.);
- Административне антиерозионе мере (прописи којима се регулишу обавезе корисника да антиерозионо газдују поседом).

Обезбеђење најповољнијих и најцелисходнијих техничких, економских и еколошких решења антиерозионог уређења једног подручја састоји се у оптималној комбинацији биолошких, биотехничких и техничких радова, уз адекватну примену мера за заштиту животне средине и административних антиерозионих мера.

Примена појединих категорија антиерозионих мера зависи од конкретних услова посматраног локалитета-геоморфолошких, геолошких и педолошких услова терена, стања вегетације, метеоролошких и хидролошких фактора и др.

Флувијална ерозија представља једну компоненту комплексних речних процеса, који се одигравају под утицајем природних и антропогених фактора. Отуда је логично да се заштита од флувијалне ерозије третира у оквиру уређења водотока. Контрола флувијалне ерозије има двоструки ефекат: спречавањем бочне ерозије корита постиже се, с једне стране, заштита обала и приобаља, а с друге стране, зауставља се улаз материјала из рушевних обала у речно корито и тиме онемогућава формирање наносних наслага, које смањује пропусну моћ корита.

Да би се проблематика флувијалне ерозије решила, потребно је површине заштитити биолошким интервенцијама, затрављивањем, пошумљавањем и др. За контролу течења у водотоцима предложена је изградња брана и преграда. Ова концепција би омогућила, осим уређења сливова и водотока и умањења штетног деловања, многоструке користи за привредни развој овог региона.

Што се тиче еолске ерозије, мере заштите од овог феномена (ветрозаштитни и пољозаштитни појасеви и агротехничке мере) спадају у домен пољопривреде и шумарства. Међутим, заштита од еолске ерозије може бити и у интересу водопривреде, у случају када се у близини подручја интензивне ерозије ветром налазе водопривредни објекти (акумулације, регулисана речна корита, иригациони канали и др.).

Основни задатак водопривреде би се састојао у детерминисању свих водопривредних објеката који могу бити угрожени еолском ерозијом, као и у разради концепције њихове заштите.

6.2.3. Заштита од штетног дејства унутрашњих вода – одводњавање

Одводњавање потенцијално плодних, слабо дренираних земљишта, услов је за побољшање структуре искоришћавања површина у сврхе проширења и повећања пољопривредне производње. Изградња хоризонталне цевне дренаже на површинама под системима са каналском мрежом, представља виши ниво обезбеђености од утицаја штетног дејства сувишних вода, нарочито на равним површинама, које се карактеришу минималним отицајима површинских вода.

У таквим случајевима, упоредо са радовима на изградњи цевне дренаже, поставља се питање доградње, реконструкције и усклађивања каналске мреже са новонасталим захтевима о одвођењу сувишних вода са парцеле и испуњењу критеријума о спречавању секундарних појава, као што је салинизација земљишта.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система и постепено смањење садашњег заостајања Србије у домену наводњавања, изградњом нових система на земљиштима највиших бонитетних класа. Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони системи (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација. Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у решења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

Простор општине Нови Кнежевац припада регионалном систему "Банат", односно подсистему "Нови Кнежевац", чија улога је да обезбеди воду за део Баната северно од водотока Златица, тачније за око 23.000 ha на подручју Новог Кнежевца и Чоке. Извориште воде је река Тиса, а вода ће се захватати са две црпне станице укупног капацитета 9,45 m³/s:

- ЦС Крстур капацитета 6,60 m³/s за наводњавање 16.450 ha и
- ЦС Санад капацитета 2,85 m³/s за наводњавање 6.750 ha.

Критеријум за оцену погодности земљишта за наводњавање узима у обзир три параметра: рељеф терена, могућност довода воде и квалитет замљишта.

Развој наводњавања је доста сложено временски предвидети, међутим, може се очекивати да ће повећање укупних потреба за примарном пољопривредном производњом довести до повећаног коришћења водних ресурса у овом домену.

Окосницу раста површина под системима за наводњавање чине регионални водопривредни системи чији ће се развој по фазама интензивирати у наредном периоду. Приоритет припада површинама ближим већим природним водотоцима и изграђеној основној каналској мрежи (ДТД).

Нови системи за наводњавање, градиће се на земљиштима I, II, IIa, IIIa и IIIb класе погодности за наводњавање. Предвиђа се да ће се највећи део система изградити применом вештачке кише као начина наводњавања (преко 90%) површина. Наводњавање капањем примењиваће се у вишегодишњим засадима (воћњаци и виногради) и то искључиво новопроектованим. Површински начин (браздама, преливањем) биће заступљен на мањим поседима локалног наводњавања, а субиригација у долинама већих река, нарочито на оним деловима алувијалних равни (ритова) који су под утицајем успора на тим рекама.

Уређење отворених канала и регулационих радова биће дефинисано израдом одговарајуће техничке документације и претходним условима Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине".

На земљишту које припада каналу не могу се градити било какви објекти нити се оно сме запоседати. Начелно се могу планирати привредни објекти, пристаништа-товаришта, објекти за спорт, рекреацију и туризам, под условом да не угрожавају функционалност канала. За изградњу тих објеката потребно је упутити посебан захтев за добијање водопривредних услова и сагласности.

За све објекте који се буду градили на овим системима дефинисаће се водопривредни услови и ускладити изградња са потребама конкретних водопривредних захтева.

Воде, које служе за наводњавање земљишта, морају бити одговарајућег квалитета. Предност код наводњавања имају земљишта повољнијих класа погодности за наводњавање, уз уважавање социјалних и еколошких чинилаца. У зависности од карактеристика земљишта и режима подземних вода, наводњавање, по правилу, треба да је у спрези са одводњавањем и општим уређењем мелиоративног подручја. Обезбеђеност коју је потребно постићи код наводњавања је око 80-85%.

6.2.4. Коришћење вода за водоснабдевање

У складу са стратешким опредељењима, снабдевање водом највишег квалитета оствариће се развојем регионалног система водоснабдевања (у овом случају регионални систем горње Тисе), из којег ће се снабдевати становништво насеља општине Нови Кнежевац, као и само они технолошки процеси, у којима је неопходна вода највишег квалитета. Дугорочно посматрано, решење водоснабдевања треба тражити у формирању централног постројења за комплетан третман воде, са базирањем на ресурс подземних вода и/или речне воде Тисе и изградњи магистралних повезних цевовода до свих насеља Општине.

Да би се донеле кључне одлуке у ком правцу да се врши дугорочно планирање развоја водоснабдевања са аспекта обезбеђења квантитета и квалитета воде за пиће, неопходно је сагледати хидрогеолошке и хидродинамичке параметре на ужој и широј локацији, као и одређене параметре који карактеришу квалитет воде за пиће.

До тада, даљи развој водоснабдевања наставиће се у правцу који је сада у функцији, уз повећање броја црпних бушотина на постојећим или новим извориштима са изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде по захтеваним критеријумима.

Елиминацију или редукцију појединих параметара из састава воде за пиће, које не одговарају Правилником утврђеним граничним вредностима, треба спровести путем објеката и опреме за кондиционирање вода. У садашњем тренутку, једине мере кондиционирања су дезинфекција (активна мера) и испирање мреже (пасивна мера).

Уколико се на основу претходног истраживања установи да на постојећим насељским локацијама изворишта нема могућности за бушење нових бушотина, то ће захтевати формирање нових изворишта, што представља значајније и дуготрајније кораке у техничком и финансијском смислу.

У наредној табели дате су укупне предвиђене потребе становништва и индустрије општине Нови Кнежевац за водом, одређене на основу броја становника, прикључености на водоводне системе и норме потрошње за пројектовани период (извор: Водопривредна основа Србије, 2002.год.).

Табела 5 – Предвиђене потребе општине Нови Кнежевац за водом

Висококвалитетне Воде (10 ⁶ m ³ /год.)	Индустрија (10 ⁶ m ³ /год.)	Укупно (10 ⁶ m ³ /год.)
8,9	12,3	21,2

Иако се иде на рационализацију потрошње и максималну штедњу подземних ресурса питке воде, потребно је извршити проширење постојећих изворишта са неколико бунарских водозавата због континуалног пропадања извесног броја бунара, а како би се остварио потребан резервни капацитет.

У наредном периоду смањиваће се специфичне потрошње воде у домаћинствима, политиком реалних цена воде, мерењем утрошка воде и мерама планске рационализације потрошње. Норма потрошње за становништво ће бити на нивоу од 120 л/стан./дан до 150 л/стан./дан, што је у већини случајева мање од данашње норме за становништво. Не предвиђа се потрошња воде преко 150 л/стан./дан, јер ће се увођењем економске цене воде знатно изменити понашање потрошача.

Предложене су следеће норме потрошње које су у оквиру норми потрошње које егзистирају у земљама ЕУ:

- Градови (насеља) између 10.000 - 20.000 становника 140 л/стан. дан,
- Насеља између 5.000 - 10.000 становника 130 л/стан. дан,
- Насеља са мање од 5.000 становника 120 л/стан. дан.

Ради рационализације коришћења висококвалитетне воде за пиће и заштите исте од непотребног расипања, потребно је на минималну меру свести губитке на водоводној мрежи. Процес рационализације коришћења питке воде се може спровести на следеће начине:

- Смањењем броја дефеката заменом и реконструкцијом дотрајале водоводне мреже;
- Увођењем што бољег система мерења како би се открила места настанка губитака;
- Едукацијом, тј. дизањем свести потрошача - сталним информисањем, рекламама, наградним играма које организују водоводи, јавним дискусијама, продајним изложбама опреме за уштеду;
- Политиком цена која штити од непотребног расипања овог природног блага.

У свим решењима комплексних водопривредних система, која користе воду највишег квалитета, снабдевање становништва увек има приоритет при расподели воде на кориснике.

Неопходно је хитно санирати и ревитализовати постојеће стање објеката и опреме водоводне инфраструктуре, како квалитет испоручене воде за пиће не би угрожавао здравље становништва. У том циљу, треба преиспитати "прелазна решења" и, тамо где је то рационално, допунити их одговарајућим објектима. Постојећа водоводна мрежа у насељима се задржава, са делимичном реконструкцијом на деоницама које не задовољавају планске потребе.

Трасе дистрибутивних цевовода полагаће се генерално поред постојећих путева, где су услови за изградњу и каснију експлоатацију повољни. За правилно функционисање и рад цевовода у експлоатационим и прелазним режимима, пројектом предвидети потребан број типских објеката: пумпне станице, резервоари, шахтови за испуст и испирање, шахтови за смештај ваздушних вентила, пролази испод пруга, путева, пролази испод водотокова, мерно-регулациони објекти.

Снабдевање водом у оквиру рубних предела насеља и атару, као и тамо где нема могућности за снабдевање водом преко водоводне мреже, биће решено индивидуално, путем бушених бунара.

Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације, чиме ће се обезбедити вишеструка употреба захваћане воде, очување и заштита водних ресурса, како од загађења, тако и од прекомерне експлоатације и исцрпљивања појединих издани. Снабдевање технолошком водом је могуће из првог водоносног слоја (фреатска издан) уз сталну контролу воде пре и у току експлоатације или из водотокова.

На целој територији Општине потребно је пројектном документацијом обухватити замену делова цевовода који су изграђени од неадекватног цевног материјала: поцинк-челични материјал и азбестцемент. Уједно су ови цевоводи неодговарајућег пречника, немају потребне хидрауличке параметре којима би било омогућено одговарајуће снабдевање водом.

Пошто је основни циљ и мото водоснабдевања да се квалитет питке воде доведе на што виши степен, са што мањим губицима у водоводној мрежи због рационализације потрошње висококвалитетне воде из дубоких водоносних слојева, један од основних пројеката треба да буде замена дотрајалих уличних цевовода и кућних прикључних цевовода са водомерима и потребним арматурама са новим цевоводима од савремених материјала.

6.2.5. Сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштита вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији, упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове воде морају прихватити и одвести до реципијента. На простору општине Нови Кнежевац развијаће се сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Индустријске отпадне воде решаваће се, по потреби, посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде, вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз предtretман, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном и атмосферском отпадном водом.

Услови предtretмана индустријских отпадних вода треба да:

- заштите здравље особља које ради на одржавању канализационих система;
- Заштите канализациони систем и објекте на њему;
- Заштите процес пречишћавања отпадних вода на централном уређају;
- Обезбеде одстрањивање из индустријских отпадних вода материје, које се мало или никако не одстрањују на централном уређају за пречишћавање отпадних вода, а које могу угрозити захтевани квалитет вода реципијента.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент предвиђа се њихово пречишћавање на централним постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ). Карактер реципијента предвиђа, односно захтева висок степен пречишћавања. После пречишћавања на уређајима за пречишћавање отпадних вода, пре испуштања у реципијент, концентрација појединих загађујућих материја у ефлуенту мора задовољавати услове које прописује надлежно водопривредно предузеће.

Капацитет ППОВ-а мора бити усклађен са демографским растом и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом студијом.

У наредном периоду следи даља изградња канализационих колектора у Новом Кнежевцу, као и почетак изградње у осталим насељима Општине. Обзиром да у осталим насељима Општине не постоји изграђена јавна канализациона мрежа, иста ни не може да се гради без започињања активности на изградњи уређаја за пречишћавање отпадних вода, како је дефинисано водопривредном основом.

Мања насеља, туристички локалитети и центри, као и викенд зоне, проблем одвођења отпадних вода решаваће преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање.

Где год је могуће треба користити тзв. групне системе, којима се једним ППОВ-ом пречишћавају отпадне воде из више оближњих насеља, повезаних магистралним колекторима са одговарајућим КЦС (канализационим црпним станицама).

Развој атмосферске канализације има задатак заштите урбанизованих површина унутар насеља и индустријских погона од плављења атмосферским водама. Кишну канализацију треба конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша, итд.), а етапно реализовати тако да се изграђени делови рационално уклапају у будуће решење.

За насељена места на територији Општине неопходно је сагледати проблематику и израдити техничку документацију – пројекте отворене каналске мреже, потребних црпних станица и осталих објеката (устава, пропуста и др.). Пројектима треба детаљно приказати снимљена постојећа стања, као и решења која ће омогућити брзо и ефикасно одвођење воде до ободних канала око насељених места или реципијента.

Постојећа мрежа отворених канала ће се ширити у складу са потребама, са уливима у најближе потоке, канале и депресије путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала (потока). За атмосферске отпадне воде са зауљених и запрљаних површина (бензинске пумпе и сл.), треба предвидети одговарајући третман на сепаратору уља и таложнику. Садржај уља у третираној води не сме бити већи од 0,1 mg/l, а суспендованих материја од 35 mg/l.

Приликом израде плана, који евентуално предвиђа израду концепта атмосферске канализације, потребно је претходно дефинисати укупне количине упуштених вода и сходно томе, уз консултацију надлежних органа водопривреде, проценити могућност прихвата предвиђених количина.

У случају да су процењене количине упуштених вода веће од оних на које су димензионисани делови каналске мреже у које се предвиђа упуштање, потребно је предвидети могућност реконструкције (повећање протицајног профила и сл.). Без обзира на евентуалну потребу реконструкције, са надлежним водопривредним предузећима је потребно уговорно решити прихват прикупљених вода.

У случају да се у неки од канала у склопу система за одводњавање предвиђа упуштање атмосферских вода прикупљених са било које површине, потребно је имати у виду да се могу упуштати само чисте воде и евентуално технолошке, које морају бити пречишћене, без таложљивих или муљевитих материја (пливаћуји предмети, амбалажа, делови хране, тешки метали, разна уља и течности за моторе и сл.) ради обезбеђења и одржавања II класе квалитета воде у каналу, односно крајњем реципијенту.

За технолошке отпадне воде потребно је предвидети предtretман код сваког загађивача пре упуштања у канализацију, као и пречишћавање на пречистачу пре упуштања у мелиорациони канал, тако да упуштена вода задовољава захтевану класу квалитета воде.

Забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре или реке било какве воде, осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају II класи. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у канале и реке, морају се обавезно комплетно пречистити (примарно и секундарно) до траженог степена квалитета.

Изливи атмосферских и пречишћених вода у мелиорационе канале морају бити изведени тако да се спречи деградирање и нарушавање стабилности косина канала.

Објекте за прикупљање и третман атмосферских и санитарно-фекалних, односно технолошких вода, потребно је радити строго одвојено.

Основни задатак у области заштите вода је заштита квалитета вода до нивоа да се оне могу користити за потребе корисника са највишим захтевима у погледу квалитета вода. У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства, које ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва. Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта вода од случајног или намерног загађивања. Ово се у првом реду односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта, систематску контролу и адекватну службу за реализацију постављених циљева.

У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама.

Пречишћене санитарно-фекалне отпадне воде и технолошке воде се могу упуштати у реципијенте (отворене канале) с тим да задовољавају следећи квалитет воде:

- БПК ₅ ср. дневни	до 25 mg/l
- ХПК	до 125 mg/l
- суспендоване материје	до 35 mg/l
- укупан N	до 15 mg/l
- укупан P	до 2 mg/l
- масти и уља (етарски екстракт)	до 0,1 mg/l
- штетне и опасне материје у складу са Правилником о опасним материјама у водама	

У циљу постепеног смањења загађења вода и довођења свих деоница водотока у планском периоду до 2028. године у прописану класу предвиђа се:

- Смањење емисије суспендованог и органског загађења из концентрисаних извора који су обухваћени програмом за око 90%;
- Свођење емисије тешких метала на вредности прописане стандардима ефлуента;
- Свођење емисије токсичних органских супстанција на вредности нормиране квалитетом ефлуента;
- Оплемењивање малих вода.

Објекте за смештање, складиштење и чување опасних, отровних и лако запаљивих течности треба пројектовати према важећим правилницима који обрађују ове услове а нарочиту пажњу треба посветити сигурној и трајној заштити подземних и површинских вода.

Квалитет токова подземних вода заштити реконструкцијом и рекултивацијом постојећих депонија око насељених места на територији Општине.

6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

6.3.1. Електроенергетска инфраструктура

На простору обухваћеном Планом, постоји изграђена електроенергетска мрежа, коју је у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача потребно ревитализовати и обезбедити поуздано и квалитетно напајање електричном енергијом. Електродистрибутивна мрежа ће се развијати према потреби развоја конзума у насељима Општине уз планско опремање мреже.

У складу са плановима Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије, Електровојводина д.о.о. Нови Сад, планирана је трафостаница 110/20kV "Нови Кнежевац", која ће обезбеђивати конзум општине Нови Кнежевац, као и прикључни 110 kV далековод за будућу трафостаницу.

У наредном периоду планирана је реконструкција и ревитализација постојеће електроенергетске мреже, која подразумева замену стубова и нестандартних проводника нисконапонске мреже у циљу побољшања напонских прилика и смањења губитака на нисконапонском разводу.

Поправљање квалитета испоруке и напонских прилика у мрежи решаваће се локално, по потреби, изградњом нових средњенапонских и нисконапонских објеката. Градиће се углавном монтажно-бетонске, зидане и стубне трафостанице. Највећи број трафостаница градиће се у радним зонама и подручјима где је планирано становање.

У деловима где су планиране радне зоне и где постоји надземна средњенапонска и нисконапонска мрежа, мрежу је потребно каблирати.

Мрежа јавног осветљења ће се каблирати у деловима где је електроенергетска мрежа каблирана, а у деловима насеља где је електроенергетска мрежа надземна, светиљке за јавно осветљење ће се постављати по стубовима електроенергетске мреже. Мрежу јавног осветљења дуж главних саобраћајница треба реконструисати.

Део потребне електричне енергије могуће је обезбедити и из обновљивих извора енергије.

Обновљиве изворе енергије, ради конекције у електроенергетски систем, потребно је, у зависности од капацитета, повезати на најближу средњенапонску, односно високонапонску мрежу Електроенергетског система Србије.

Изградња електроенергетске мреже и објеката, на простору Општине вршиће се у складу са овим Планом и плановима развоја оператера преносног и дистрибутивног система електричне енергије.

6.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Гасоводна инфраструктура

На територији општине Нови Кнежевац изграђен је разводни гасовод од МГ-06-01 до Новог Кнежевца са ГМРС "Нови Кнежевац".

На територији општине Нови Кнежевац гасификовано је само насеље Нови Кнежевац.

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне инфраструктуре на подручју обухвата Просторног плана општине Нови Кнежевац, пружају могућност њеног даљег развоја и проширења у циљу обезбеђења земног гаса за све кориснике на предметном подручју и боље експлоатације земног гаса.

Гасификација ових насеља извешће се изградњом разводних гасовода и прикључењем на најближу гасоводну инфраструктуру, према условима и сагласности власника гасовода, који ће према расположивом капацитету и положају гасовода одредити на који ће се гасовод планирани потрошачи прикључити и на ком месту.

Нафтоводна инфраструктура

На територији општине Нови Кнежевац налазе се нафтне и гасне бушотине и објекти који прате експлоатацију СОС "Мајдан" (сабирно-отпремна станица). На нафтним и гасним пољима у експлоатацији налазе се изграђени бушотински нафтови и гасоводи.

Постојећа нафтна и гасна поља у наредном планском периоду наставиће са даљом експлоатацијом. У ту сврху планира се изградња нафтовода који ће повезивати СОС "Мајдан" и СОС "Мокрин југ", као и бушотински цевовод од бушотине Мајдан Х (Ма-10), са које ће се обезбедити природни гас сепаратисан од нафте за снабдевање планиране електране у првој фази до 3 MW, а зависно од количине раслоложеног гаса на експлоатационим пољима, односно од броја производних бушотина и променама у производњи бушотина, могућа је и фазна изградња, односно изградња електране укупне снаге до 10 MW, за коју је предвиђена локација на кат. парц. бр. 2646 К.О. Банатско Аранђелово. Планирана електрана прикључиће се на дистрибутивни систем електричне енергије по условима оператера дистрибутивног система електричне енергије.

6.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Енергетски производни објекти снаге испод 10 MW који користе обновљиве изворе енергије (биомаса, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода, извори геотермалне енергије, соларна енергија и др.) за производњу (електричне, топлотне) енергије и који ће ову енергију користити за сопствене потребе или конектовати у дистрибутивни систем електричне енергије, могу се градити у склопу радних комплекса, односно туристичких комплекса (геотермална енергија, соларна енергија) у насељима и ван насеља, на основу овог Плана, односно Плана генералне регулације насеља Нови Кнежевац.

Енергетски производни објекти као засебни комплекси снаге испод 10MW, који би користили биомасу, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода, изворе геотермалне енергије, соларну енергију и др., који ће произведену енергију конектовати у преносни, односно дистрибутивни систем електричне енергије, могу се градити ван насеља, на основу урбанистичког плана.

Енергетски производни објекти као засебни комплекси снаге 10MW и више MW, који би користили биомасу, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода, изворе геотермалне енергије, соларну енергију и др., који ће произведену енергију конектовати у преносни, односно дистрибутивни систем електричне енергије, могу се градити ван насеља, као засебни комплекси, на основу одговарајућег плана, у складу са Законом.

Парк ветроелектрана се може градити на пољопривредном земљишту, ван зона насеља и грађевинског земљишта ванграђевинског подручја, уз сагласност надлежног Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и услове надлежних предузећа, на основу урбанистичког плана.

За искоришћавање енергије ветра, поред неопходних климатских карактеристика (брзина, учесталост и правац ветра, геомеханичка својства терена, сеизмолошки аспекти), један од важних фактора је и постојећа путна и железничка инфраструктура и приступачност терена на ком се планира изградња ветроелектрана. Важан фактор је и покривеност територије средњенапонском и високонапонском мрежом, као и постојање трансформаторских станица и могућност прикључења на њих.

Такође важни критеријуми за одабир локација ветрогенератора су и:

- Утицај на животну средину и биодиверзитет - неугрожавање флоре и фауне;
- Довољна удаљеност од насеља и стамбених објеката како би се избегло повећање интензитета буке;
- Довољна удаљеност од инфраструктурних објеката (електронских комуникационих мрежа и опреме, радарских система, аеродрома, линијских инфраструктурних објеката и др.).

Ограничења за изградњу ветроелектрана представљају:

- Посебно заштићене природне вредности, станишта и миграторни правци птица, према условима надлежног Завода за заштиту природе,
- Подручја насељених места,
- Остало грађевинско земљиште (радне зоне, зоне туристичких садржаја и кућа за одмор, итд.).

За соларне енергетске производне објекте потребно је обезбедити грађевинско земљиште ван насеља, а такође се могу градити у радним зонама у насељу. Соларни панели могу се постављати на све објекте (на кров) у зони становања, викенд зона, радних зона и комплекса, туристичких комплекса. Електрична и топлотна енергија добијена на овај начин може се користити за сопствене потребе или конектовати у дистрибутивни систем електричне, односно топлотне енергије.

Коришћење хидроенергетског потенцијала у равничарским пределима, као што је Војводина, доскора није налазило своје место осим ретких изузетака. Основна карактеристика подручја Војводине је да кроз њу протичу велике количине воде, али је могућност концентрације падова мала, а то је први услов за коришћење хидро потенцијала.

Хидроенергетски потенцијал општине Нови Кнежевац спада у трећу категорију технички искористивог хидроенергетског потенцијала. То значи да на постојећим водотоцима има могућности за изградњу малих хидроелектрана.

Хидроенергију канала (водотока) могуће је користити изградњом малих хидроелектрана или реконструкцијом постојећих водопривредних објеката, уградњом турбина на водном земљишту. Мале хидроелектране се могу градити на основу плана детаљне регулације, а реконструкција постојећих водопривредних објеката уградњом турбина на постојећим уставама/бранама, директном применом Плана, издавањем локацијске дозволе, уз прибављање услова заштите природе и услова водопривреде и неугрожавања осталих корисника простора. Мале хидроелектране се могу градити и на пољопривредном земљишту, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

6.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА (ЕК) ИНФРАСТРУКТУРА

Развој електронске комуникационе инфраструктуре није на нивоу који би задовољио све потребе грађана и привреде за савременим електронским сервисима. У наредном периоду, у области електронских комуникационих система вршиће се, по потреби, проширење постојећих капацитета. Проширење комуникационих система реализоваће се осим проширењем главних комуникационих чворишта и путем инсталирања истурених претплатничких степена, где концентрација корисника то захтева.

За потребе квалитетног одвијања електронског комуникационог саобраћаја на подручју Општине, потребно је у потпуности извршити дигитализацију електронске комуникационе мреже. Дигитализација подразумева увођење дигиталних комуникационих центара и дигиталних система преноса у свим равнима мреже. Ово подразумева и полагање каблова са оптичким влакнима као медијумом преноса на свим нивоима међумесне мреже, са перспективом увођења оптичких каблова и у месне мреже, туристичке комплексе, итд. Овим ће се створити услови за примену и коришћење широко појасних сервиса и приступног мултиплекса дигиталних претплатничких линија (DSLAM), којим ће се омогућити брзи приступ интернету, као и мултимедијални сервиси.

Осим постојећих оптичких спојних путева, који су изграђени од надређеног комуникационог чвора, потребно је изградити оптичке каблове дуж саобраћајница свих нивоа, у складу са потребама постојећих и будућих корисника простора, као и магистралне правце оптичких каблова у складу са плановима оператера електронских комуникација. У ближој будућности планирана је изградња оптичког кабла од Мајдана до Мокрина, а траса ће пролазити и кроз насељена места Подлокањ, Банатско Аранђелово и Мајдан.

Оптички каблови, у складу са плановима развоја надлежног предузећа за телекомуникације планирани су на релацијама од Новог Кнежевца према Кањижи, граници са Републиком Мађарском и насељима општине Чока - Врбици и Црној Бари.

У насељима, туристичким локалитетима, као и осталим садржајима у простору потребно је изградити подземну приступну електронску комуникациону мрежу, односно по потреби бежичну мрежу.

Електронски комуникациони каблови се планирају дуж свих планираних саобраћајних коридора свих нивоа, као и у коридорима постојећих саобраћајница категорисаних и некатегорисаних путева, у трасама постојеће електронске комуникационе мреже у сврху реконструкције постојећих кабловских веза и повећања капацитета, повезивање нових локација мултисервисних приступних уређаја, базних станица мобилних комуникација и локација корисника. Изградњом антенских система и базних станица мобилне телефоније, по плановима развоја надлежних предузећа, омогућиће се рад овог система телекомуникација на целом планском подручју.

С обзиром на брз развој електронског комуникационог система, као и услове које буде диктирала нова технологија развоја система мобилних комуникација, нове локације базних радио-станица и радио-релејних станица биће одређиване у складу са потребама имаоца система веза, урбанистичком и техничком документацијом, уз задовољење законских и техничких прописа за ту врсту објеката на простору на којем се гради. Радио-дифузни систем засниваће се, такође, на дигиталној технологији, што на простору обухвата Плана подразумева замену постојећих уређаја емисионих система.

За пријем и дистрибуцију сателитских и земаљских радио и ТВ програма, у свим насељима потребно је изградити кабловски дистрибутивни систем (КДС). Према савременим техничким стандардима, КДС је вишенаменски широкопојасни електронски комуникациони систем намењен, како дистрибуцији радио и ТВ сигнала, тако и пружању широкопојасних интерактивних, тј. двосмерних сервиса корисницима.

Изградња електронске комуникационе инфраструктуре на простору Општине вршиће се у складу са овим Планом и плановима развоја, односно условима надлежних предузећа.

6.5. КОМУНАЛНА ДЕЛАТНОСТ

Управљање отпадом

Општина Нови Кнежевац се 2012. године прикључила Региону за управљање отпадом за општине Суботица, Сента, Кањижа, Чока, Бачка Топола и Мали Иђош.

Према подацима из Локалног плана управљања отпадом, на територији насеља Нови Кнежевац, организованим прикупљањем отпада обухваћено је 2870 домаћинстава, односно 100%. Опредељење Општине је да се општина Нови Кнежевац прикључи Региону за управљање отпадом, са локацијом регионалне депоније на територији Града Суботице, а да се на територији општине изгради Рециклажно двориште.

Рециклажно двориште представља место на коме се врши прикупљање и складиштење сепарисаног отпада на адекватан начин и припрема за крајњу прераду у рециклажној индустрији.

Тренд у смислу начина сакупљања комуналног отпада у насељима представљају подземни контејнери. Стварањем могућности да се отпад одлаже у подземне контејнере, који се изграђују од водонепропусних и негоривих материјала, обезбеђују се санитарно-хигијенски услови. Контејнери се уграђују у заштитни, водонепропусни, армирано-бетонски бункер (касету), чиме се спречава цурење течних садржаја, ширење непријатних мириса, продирање воде и непрописно вађење и расипање отпада ван контејнера.

Количина отпада утиче на одабир локације, а у складу са тим се дефинише и потребан број контејнера. Локација за постављање подземних контејнера мора бити:

- ван подземних инсталација, како не би дошло до њиховог оштећења при уградњи;
- ван надземних инсталација, дрвећа и објеката, како би се обезбедило несметано пражњење садржаја уз помоћ возила са дизалицом;
- доступна комуналном возилу са дизалицом, уз обезбеђивање неопходних саобраћајно-техничких услова сигурности приступа локацији.

Управљање посебним токовима отпада

У посебне токове отпада спадају: електрични и електронски отпад, батерије и акумулатори, амбалажа и амбалажни отпад, медицински и фармацеутски отпад, отпадна уља, отпадне гуме, флуо цеви које садрже живу, уља, азбест, РСВ и РСТ отпад, отпадна возила, отпад из рударства.

Према Регионалном плану управљања отпадом¹⁵ потребно је предвидети посебан део за сакупљање посебних токова отпада у оквиру рециклажног дворишта, као и могућност одвијања посебних токова отпада.

Простор за сакупљање посебних токова отпада би представљао ограђени бетонски плато у коме су, по потреби, постављени контејнери за прихват оваквих врста отпада и сви остали неопходни елементи за противпожарну заштиту, заштиту животне средине и здравља људи.

Забрањено је одлагање отпада од електричних и електронских производа без претходног третмана. Отпадне течности од електричних и електронских производа морају бити одвојене и третиране на одговарајући начин. Компоненте отпада од електричних и електронских производа које садрже ПЦБ обавезно се одвајају и обезбеђује се њихово адекватно одлагање.

¹⁵ Регионални план управљања отпадом за град Суботицу и општине Бачка Топола, Мали Иђош, Кањижа, Сента, Чока и Нови Кнежевац (2013-2022)

Батерије које се користе за напајање у кућним производима, играчкама, мобилним телефонима у себи имају одређене канцерогене или токсичне елементе, типа кадмијума, који након реаговања са водом или окружењем могу изазвати повећање степена ризика за добијање канцера код људи. Батерије се не смеју депоновати на депонијама и за њих постоји посебан третман.

Акумулатори који се користе у возилима имају киселине које негативно утичу на животну средину и здравље људи. Одлагање акумулатора на депонији је могуће једино привремено, на посебним привременим одлагалиштима, која имају заштиту од негативних испарења и продора у подземне воде.

Под медицинским отпадом се подразумева сав отпад настао у здравственим установама, без обзира на његов састав, особине и порекло. То је хетерогена мешавина класичног смећа, инфективног, патолошког и лабораторијског отпада, амбалаже, лекова и другог хемијског отпада.

Према Закону о управљању отпадом, отпад из објеката у којима се обавља здравствена заштита обавезно се разврстава на месту настанка на опасан и неопасан. Опасан отпад из објеката у којима се обавља здравствена заштита укључује инфективни, патолошки, хемијски, токсични или фармацеутски отпад, као и цитотоксичне лекове, оштре инструменте и други опасан отпад. Лица која управљају објектима у којима се обавља здравствена заштита дужна су да израде план управљања отпадом и именују одговорно лице за управљање отпадом.

Услови поступања са фармацеутским отпадом идентични су онима за медицински отпад, с тим што се овај отпад не сме мешати, већ се мора складиштити до уништења по врстама, у складу са прописима.

Према Закону о управљању отпадом отпадна, односно неупотребљива возила јесу моторна возила или делови возила која су отпад и која власник жели да одложи или је њихов власник непознат. Власник отпадног возила (ако је познат) дужан је да обезбеди предају возила лицу које има дозволу за сакупљање или третман. Ако је власник отпадног возила непознат, јединица локалне самоуправе дужна је да обезбеди сакупљање и предају возила лицу које има дозволу за третман. Јединица локалне самоуправе уређује поступак сакупљања и предаје возила и има право на наплату трошкова, ако се накнадно утврди власник отпадног возила.

Биодеградабилни комунални отпад је отпад из домаћинства и комерцијалних активности, који се може подврћи биолошком разлагању. Отпад од хране и баштенски, односно пољопривредни отпад, папир и картон су класификовани као биодеградабилни комунални отпад.

Управљање опасним отпадом

Простор за привремено складиштење опасног отпада се гради за смештај најмање двоструке количине опасних отпадака, која просечно настаје између два циклуса обраде, односно превоза, тако да обезбеђује њихову заштиту од спољних утицаја. Класификовани и на прописан начин обележени опасни отпаци из привремених складишта, одлажу се на посебно уређени простор, односно складиште.

За успостављање система управљања опасним отпадом ППРС и РПП АПВ је предвиђена изградња једног Националног центра за управљање опасним и медицинским отпадом, довољног капацитета за целокупну количину опасног отпада, који се годишње генерише у Републици Србији, као и централна регионална складишта за безбедно сакупљање опасног отпада и чување до коначног третмана, од којих је једно планирано у Средњебанатској области, а чија локација још није званично потврђена.

Према законској регулативи о управљању отпадом, прописане су следеће одреднице:

- Забрањено је мешати опасан отпад са комуналним отпадом;

- Комунални отпад који је већ измешан са опасним отпадом раздваја се ако је то економски исплативо, у противном, тај отпад се сматра опасним;
- Домаћинства су дужна да одлажу свој отпад у контејнере или на друге начине, које обезбеђује јединица локалне самоуправе, а опасан отпад из домаћинства (отпадне батерије, уља, боје и лакови, пестициди и др.) да предају на место одређено за селективно сакупљање опасног отпада или овлашћеном правном лицу за сакупљање опасног отпада;
- Јединица локалне самоуправе уређује организовање и начин селекције и сакупљања отпада ради рециклаже, локалним планом управљања отпадом, а који мора да буде у складу са посебним програмом који, на предлог министарства, утврђује Влада.

Индустријски сектор је у обавези да решава питања опасног отпада, изради посебне планове и поступа на посебан начин са опасним отпадом од његовог генерисања до крајњег дислоцирања ван граница Региона којем општина Нови Кнежевац припада.

Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима. Опасан отпад се мора одлагати на посебан начин у складу са његовим карактеристикама и не сме се одлагати на депонију комуналног отпада.

Третман отпада животињског порекла

Према одредбама Закона о ветеринарству ("Службени гласник РС", бр. 91/05, 30/10 и 93/12) прописано је да је локална самоуправа дужна да на својој територији организује **зоохијенску службу** која поред других послова, обавља и послове нешкодљивог уклањања лешева животиња са јавних површина и објеката за узгој, држање, дресуру, излагање, одржавање такмичења или промет животиња и послове транспорта или организовање транспорта лешева животиња са јавних површина и из наведених објеката до објекта за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину.

За обављање ових послова локална самоуправа је дужна да има изграђен објекат за сакупљање лешева животиња у коме може сакупљати и друге споредне производе животињског порекла. Локална самоуправа која није организовала зоохијенску службу до њеног организовања дужна је да обезбеди финансирање уклањања животињских лешева¹⁶.

Начин нешкодљивог уклањања животињских лешева је дефинисан на основу Правилника о начину нешкодљивог уклањања и искоришћавања животињских лешева ("Службени гласник СРС", број 7/81).

У изузетним случајевима лешеви животиња се закопавају или спаљују на сточном гробљу или јами гробнице у складу са Правилником о начину разврставања и поступања са споредним производима животињског порекла, ветеринарско-санитарним условима за изградњу објеката за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла, начину спровођења службене контроле и самоконтроле, као и условима за сточна гробља и јаме гробнице ("Службени гласник РС", бр. 31/11 и 97/13) чл. 96. и Правилником о утврђивању мера раног откривања и дијагностике заразне болести трансмисивних спонгиоформних енцефалопатија, начину њиховог спровођења, као и мерама за спречавање ширења, сузбијање и искорењивање ове заразне болести ("Службени гласник РС", број 96/10).

На територији општине Нови Кнежевац постоји и, према Студији стања – Локални план поступања са споредним производима животињског порекла "Систем за сакупљање споредних производа животињског порекла у општини Нови Кнежевац"¹⁷, предвиђа се и даље настајање ових споредних производа.

¹⁶ Члан 46. Закона о ветеринарству ("Службени гласник РС", бр. 91/05, 30/10 и 93/12)

¹⁷ Студија је израђена 2012. године у партнерској сарадњи Еколошког центра "Станиште" из Вршца и КОТО Д.О.О. Љубљана, из Словеније

Локалне самоуправе имају законску обавезу сакупљања угинулих животиња и изградње међуобјеката за привремено чување.

Свако домаћинство које гаји животиње, могући је "произвођач" споредних производа животињског порекла. Међутим, само регистроване кланице (индустријске и занатске), фарме и малопродајни објекти за прераду и расечање меса, сматрају се објектима у којима настају ови споредни производи и обрађени су у оквиру претходно наведене Студије.

Резултати Студије указују на неоправданост и неодрживост самосталног сакупљања ове врсте производа на подручју општине Нови Кнежевац, ни за једну од три категорије (споредни производи животињског порекла разврставају се на материјал Категорије 1, материјал Категорије 2 и материјал Категорије 3, у зависности од степена ризика за јавно здравље и здравље животиња) према Правилнику о начину разврставања и поступања са споредним производима животињског порекла, ветеринарско-санитарним условима за изградњу објеката за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла, начину спровођења службене контроле и самоконтроле, као и условима за сточна гробља и јаме гробнице ("Службени гласник РС", бр. 31/11 и 97/13). Предложено је да оправданост и одрживост могу постићи уколико се споредни животињски производи сакупљају из барем још једне локалне самоуправе и довозе у заједнички међуобјекат.

Општина Нови Кнежевац проблем паса луталица са териорије Општине решава услужно, преко Јавне агенције за пољопривреду и малу привреду општине Кикинда.

7. ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНИХ ДОБАРА, КУЛТУРНИХ ДОБАРА, ОДБРАНЕ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

7.1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита животне средине је усмерена ка оптималном и рационалном коришћењу природних ресурса и унапређењу природних и створених вредности на предметном простору. Иако за територију општине Нови Кнежевац нису расположиви подаци о квалитету ваздуха, воде и земљишта, као ни о контроли буке и нејонизујућег зрачења, овим Планом је предвиђена заштита природних ресурса од постојећих и потенцијалних извора деградације.

Заштита ваздуха

У контексту заштите и очувања квалитета ваздуха предвиђено је успостављање система праћења и контроле квалитета ваздуха и идентификација загађивача на територији Општине, односно формирање локалног регистра извора загађивања.

Све застареле технологије потребно је иновирати и применити БАТ технологије (*Best Available Techniques* - најбоље доступне технологије). Мониторинг квалитета ваздуха у локалној мрежи обавља се према програму, који за своју територију доноси надлежни орган аутономне покрајине и надлежни орган јединице локалне самоуправе, у складу са наведеним програмом.

Планом се постојећи индустријски објекти задржавају, али је неопходно технолошко унапређење у контексту заштите животне средине. У индустријским објектима у оквиру којих би технолошки процеси могли узроковати емисију аерозагађујућих материја потребно је обезбедити вршење континуалног и/или повремених мерења/узимања узорака загађујућих материја и примењивати одређене техничко-технолошке мере заштите (према потреби), којима се обезбеђује да емисија загађујућих материја у ваздуху задовољава прописане граничне вредности.

Уколико дође до квара уређаја, којим се обезбеђује спровођење прописаних мера заштите, или до поремећаја технолошког процеса, услед чега долази до прекорачења граничних вредности емисије, носилац пројекта је дужан да квар или поремећај отклони или прилагоди рад новонасталој ситуацији, односно обустави технолошки процес, како би се емисија свела у дозвољене границе у најкраћем року.

Код стационарног извора загађивања, у току чијег обављања делатности се могу емитовати гасови непријатних мириса, обавезна је примена мера које ће довести до редукције мириса, иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вредности емисије.

Око постојећих индустријских зона неопходно је формирати заштитне појасеве, као баријере у промету аерозагађивача у односу на околне садржаје.

Поред аерозагађења, бука се појављује у одређеној мери, као пратећи феномен саобраћаја. Обавезе локалне самоуправе у контексту заштите од буке су дефинисане Законом о заштити од буке у животној средини.

Праћење нивоа буке врши се у складу са Законом о заштити од буке у животној средини, Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини, Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини, Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке и Правилником о методологији за израду акционих планова.

Укључењем Општине у спровођење директива Стратегије управљања отпадом и прихватањем савременог концепта одлагања отпада, животињских лешева и споредних производа животињског порекла, обезбеђује се заштита природних ресурса (ваздуха, воде и земљишта) од досадашњих негативних утицаја неуређених одлагалишта отпада и неадекватног третмана сточних лешева.

Око комуналних површина, фарми, саобраћајница и др. потребно је формирати зелене заштитне појасеве, који ће бити у функцији заштите ваздуха од дистрибуције аерозгађивача.

Заштита вода

Основни задатак у области заштите вода је заштита квалитета вода до нивоа да се оне могу користити за потребе корисника са највишим захтевима у погледу квалитета вода. У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства, које ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва.

У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама.

За технолошке отпадне воде потребно је предвидети предtretман код сваког загађивача, као и пречишћавање на постројењу пре упуштања у реципијент, тако да упуштена вода задовољава II_b класу квалитета воде.

Пречишћене санитарно-фекалне отпадне воде и технолошке воде се могу упуштати у реципијенте (отворене канале), с тим да задовољавају законом прописан квалитет воде.

У циљу утврђивања мера, које треба предузимати ради заштите вода од загађивања и контроле резултата реализованих мера заштите, потребно је, поред систематског праћења квалитета површинских и подземних вода који врши Републички хидрометеоролошки завод, додатно вршити и контролу квалитета површинских и подземних вода и квалитет отпадних вода у циљу сагледавања:

- утицаја присутних загађујућих материја,

- врста загађујућих материја и степена њиховог дејства на водопријемник,
- могућности елиминације штетног и опасног дејства присутних материја на водопријемнику.

Посебна испитивања се обављају у циљу одређивања обима и могућности последица хаваријског загађивања, провере и дефинисања техничких решења и за друге намене, према посебно утврђеним програмима.

Концентрације приоритетних супстанци могу прекорачити прописане стандарде квалитета животне средине за површинске воде унутар зоне мешања ако прекорачене концентрације не утичу на усклађеност остатка водног тела површинске воде с тим стандардима.

Обавеза лица (правног или физичког) које испушта приоритетне супстанце у површинске воде је да усклади своје емисије са стандардима квалитета животне средине за површинске воде које нису под утицајем прекограничног загађења, прописаним Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање.

Остаци од пречишћавања комуналних отпадних вода могу се користити у пољопривредне и друге сврхе (нпр. за прекривање депонија, за поправљање пејзажа) уколико испуњавају прописане граничне вредности емисије. Пре употребе, настали остаци од пречишћавања комуналних отпадних вода се морају третирати тако да се смањи број патогена и прилагоде особинама за одговарајућу намену.

Третман остатака који потичу од пречишћавања технолошких отпадних вода се спроводи у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.

Физичко-хемијска и бактериолошка анализа воде за пиће треба да се врши у складу са Законом о водама и Правилником о хигијенској исправности воде за пиће у свим насељеним местима општине Нови Кнежевац.

У циљу заштите вода од загађења, у складу са Законом о водама ("Службени гласник РС", број 30/10) и Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09), прописане су мере заштите вода за појединачне објекте:

- Забрана испуштања отпадних вода у површинске и подземне воде, које прелазе граничне вредности емисије;
- Забрана испуштања отпадних вода, које угрожавају добар еколошки статус стајаћих вода;
- Забрана испуштања отпадних вода које су прекомерно термички загађене;
- Постављање уређаја за континуирано мерење количине отпадних вода и израда извештаја о мерењу квалитета отпадних материја који се квартално доставља јавном водопривредном предузећу и надлежном Министарству;
- Обавеза биохемијског и механичког испитивања параметара квалитета отпадних вода.

Заштита земљишта

Планом је предвиђено да се земљиште, као природни ресурс, заштити низом мера и активности, које ће допринети његовом очувању и унапређењу квалитета. То се првенствено односи на одвођење отпадних вода из насеља сепаратном канализационом мрежом, затим на елиминацију комуналног отпада континуираним одношењем у складу са плановима управљања отпадом. За све деградиране површине треба извршити санацију и рекултивацију. Третман животињских лешева и споредних производа животињског порекла потребно је вршити у складу са Законом о ветеринарству. У циљу заштите пољопривредног земљишта потребно је вршити контролисану примену хемијских средстава заштите за потребе пољопривредне производње.

Једна од мера заштите и очувања земљишта је спровођење мониторинга, што представља праћење промена у пољопривредном и непољопривредном земљишту, а посебно праћење садржаја опасних и штетних материја као и интегрално посматрање са другим чиниоцима животне средине у систему заштите.

У случају да се у пољопривреди користе остаци од пречишћавања отпадних вода, мора се водити рачуна о циклусу производње пољопривредних култура, уз услове да је рН земљишта од 6 до 7. Ако се остаци од пречишћавања користе при нижим рН од 6 мора се узети у обзир повећање мобилности метала и њиховог усвајања од стране биљака и тада се морају узети ниже граничне вредности. Остаци од пречишћавања се користе на такав начин да се узме у обзир потреба биљака за нутријентима, квалитет земљишта и да не дође до загађивања површинских и подземних вода.

Остаци од пречишћавања се могу користити за покривање депонија, у парковима за зелене површине, за поправљање квалитета земљишта на коме се неће најмање годину дана гајити пољопривредне културе и напасати стока, за насипање депресија (поправљање пејсажа), при чему рН земљишта треба да се креће од 6 до 7.

Код специфичне употребе земљишта, постављају се ограничења због ризика по здравље људи од преосталих патогена. У том случају остаци од пречишћавања се третирају пре употребе да би се смањио број патогена на прихватљиву меру.

7.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕДЕЛА

Заштиту и уређење предела је потребно спроводити у складу са Европском конвенцијом о пределу. Управљање вредностима предела и физичком структуром насеља на подручју обухвата Плана подразумева:

- Очување предела и њиховог идентитета и унапређење предела и предеоне разноврсности;
- Постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела;
- Планирање привредног развоја на принципима одрживости у складу са предеоним одликама (регионалним карактером предела и физичком структуром насеља);
- Правовремену и активну заштиту природних вредности, укључујући и фрагменте који тренутно нису под заштитом, као и заштиту препознатљивих и вредних амбијената руралног и урбаног типа;
- Санацију и ревитализацију предела који су нарушени;
- Подстицање позитивних и минимизирање негативних утицаја кроз механизме управљања пределима;
- Промоцију, заштиту и одрживо коришћење природног и културног наслеђа и њихово повезивање у простору;
- Јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја).

На простору обухвата Плана се могу издвојити полуприродни и културни предели, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора.

Карактеристичне **полуприродне пределе** чине станишта дивљих биљних и животињских врста која се екстензивно користе. Потребно их је очувати кроз заштиту укупног биодиверзитета, заштитом великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта. Заштита, уређење и развој природе подразумева и смањење притисака на биодиверзитет кроз рационално коришћење природних и биолошких ресурса.

У оквиру **руралних предела** (аграрни предели и сва сеоска насеља) је потребно успоставити равнотежу између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на предео и постизања предеоне разноврсности. У том смислу је потребно очувати и заштитити рубна станишта, живице, међе, појединачна стабла, баре и ливадске појасеве, као и друге екосистеме, са очуваном или делимично измењеном дрвенастом, жбунастом, ливадском или мочварном вегетацијом.

У оквиру аграрних предела је потребно ограничити ширење радних површина, забранити непланску експлоатацију минералних сировина, спроводити рекултивацију на деградираним површинама, фаворизовати аутохтоне врсте и формирати еколошке коридоре.

Развој руралних предела сеоских насеља, треба да се заснива на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела. Планским решењима је потребно омогућити: очување и унапређење карактеристичне структуре и слике руралних предела и очување архитектонског идентитета насеља. У том смислу заштитити и очувати највредније аутентичне пределе, локалне симболе, културно-историјске вредности, хармоничан однос изграђеног и отвореног простора, успоставити традиционалан начин коришћења обраде земљишта у функције предеоног диверзитета и очувати традиционалну архитектуру.

Развој **урбаног предела** (насеље Нови Кнежевац као општински центар), који је изложен бројним конфликтним притисцима развоја, али и поседује значај за квалитет живота становништва, треба обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета насеља.

Потребно је сачувати идентитет и структуру урбаног насеља, очувати и унапредити специфичан карактер делова насеља, обезбедити урбани ред, афирмисати културне вредности насеља и делова насеља, нове градске репере и подручја посебне атрактивности. Очувати и унапредити однос физичке структуре насеља, природних основа развоја и непосредног окружења и заштитити и афирмисати компоненте природе у насељу и јавне просторе.

У насељима на простору обухвата Плана, заштита биодиверзитета се заснива на стварању и одржавању зелених површина. Формирање система зелених површина насеља, доприноси повезивању природне средине са урбаним простором.

7.3. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

На простору обухвата Плана су евидентиране просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности: заштићена подручја, подручја у поступку заштите, подручја планирана за заштиту, станишта заштићених врста од националног значаја и подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности. На основу Уредбе о еколошкој мрежи ("Службени гласник РС", број 102/10), на предметном подручју су утврђена еколошки значајна подручја и деонице еколошких коридора.

Заштићена подручја

- Споменик природе Стари парк у Новом Кнежевцу ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 7/75).

Подручја у поступку заштите

- СРП "Пашњаци велике дропље", заштићен на основу Уредбе о заштити ("Службени гласник РС", број 37/97).

За СРП "Пашњаци велике дропље" је покренут поступак којим се предвиђа проширење граница Резервата (Обавештење о покретању поступка проширења СРП "Пашњаци велике дропље", "Службени гласник РС", број 44/09). Резерват ће се у новим границама заштите сматрати заштићеним у складу са Законом о заштити природе.

Проширење Резервата на територији општине Нови Кнежевац је у КО Банатско Аранђелово и КО Српски Крстур, на локалитетима "Сигет" и "Кочоват". Резерват представља природно добро од изузетног значаја и сврстава се у I категорију заштите. То је једино станиште велике дропље, односно комплекс типичних панонских биљних заједница специфичних само за регион северног Баната и специфичне фауне инсеката, водоземаца, сисара и птица, који представљају услов за опстанак дивље дропље.

На основу Нацрта нове Уредбе, на подручју Резервата установљавају се режими II и III степена заштите, који су на територији општине Нови Кнежевац на локалитетима "Сигет" и "Кочоват".

Популација велике дропље је угрожена врста, која ужива висок степен заштите. Ова врста птица је заштићена на основу Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива ("Службени гласник РС", бр. 5/10 и 47/11), према коме ужива заштиту првог степена која подразумева забрану уништавања или угрожавања њихових станишта. Налази се и на Глобалној црвеној листи заштићених животињских врста (IUCN) и у специјалној првој категорији. О СРП "Пашњаци велике дропље" стара се ловачко удружење "Перјаница" из Мокрина.

Подручја планирана за заштиту

Подручја планирана за заштиту су "Слатине Баната" - у обухват улазе полигони еколошке мреже: NKN01, NKN02 и NKN03. Валоризација "Слатина Баната" започета је 2013. године. Током 2014. године биће израђена прва у низу студија заштите, која ће обухватати део овог пространог, разуђеног и дисјунктног подручја (станишта која се међусобно не преклапају). Поступак заштите ће бити спроведен након валоризације и израде Студије, као предлога за стављање под заштиту.

Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и типови станишта

На подручју обухвата Плана регистрована су следећа станишта:

- Ознака: **NKN01**, назив: "Рибњак Нови Кнежевац", тип станишта: ободна вегетација водених система, рибњак, рурални мозаици, слатине, степе на лесу;
- Ознака: **NKN02 (a.b)**, назив: "Слатине уз пут Нови Кнежевац - Банатско Аранђелово", тип станишта: слатине, степе на лесу;
- Ознака: **NKN03**, назив: "Јараш - слатине", тип станишта: слатине;
- Ознака: **NKN04**, назив: "Пашњак Бокал", тип станишта: екстензивне агрикултуре, слатине;
- Ознака: **NKN05**, назив: "Станиште тиског цвета", тип станишта: плантаже, реке и потоци, хигрофилне шуме и жбуње;
- Ознака: **NKN06**, назив "Грофовска шума", тип станишта: листопадне шуме сувих терена;
- Ознака: **NKN07**, назив "Слатина СЗ од Новог Кнежевца", тип станишта: слатине.

Станишта су регистрована у бази података Покрајинског завода за заштиту природе у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива ("Службени гласник РС", бр. 5/10 и 47/11).

На локалитетима који су евидентирани као станишта заштићених и строго заштићених врста, потребно је ускладити коришћење тих простора са мерама заштите у складу са важећим Правилником.

У складу са овим Правилником, заштита строго заштићених врста се спроводи забраном коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама. Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.

Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности

- **Северни Банат** - међународно значајно подручје за биљке (IPA подручје);
- **Пашњаци велике дропље (RS008 IBA)** - међународно значајно подручје за птице (IBA подручје).

Еколошка мрежа

Еколошки значајна подручја и еколошки коридори чине део еколошке мреже на територији АП Војводина. На подручју обухвата Плана, евидентирани су Еколошки значајно подручје бр. 2 и еколошки коридори.

Еколошки значајна подручја еколошке мреже Републике Србије

Еколошки значајно подручје бр. 2 утврђено Уредбом о еколошкој мрежи ("Службени гласник РС", број 102/10) обухвата: подручје у поступку заштите СРП "Пашњаци велике дропље"; IPA подручје "Северни Банат" и IBA подручје "Пашњаци велике дропље".

Еколошки коридори

- Тиса и њен обалски појас - еколошки коридор од међународног значаја утврђен Уредбом о еколошкој мрежи и Регионалним просторним планом АП Војводине и
- локални еколошки коридори.

Заштиту еколошке мреже потребно је спроводити на основу Уредбе о еколошкој мрежи, којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста.

Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже, који испуњавају критеријуме Директиве о заштити природних станишта и дивље фауне и флоре (Директива о стаништима), на основу које се идентификују и штите тзв. посебна подручја очувања (Specila Areas of Conservatio - SACs) и Директиве о заштити птица (Директива о птицама), на основу које се идентификују и штите тзв. подручја под посебном заштитом (Special Protection Areas - SPAs), предложиће се за **европску еколошку мрежу NATURA 2000** до дана приступања Републике Србије Европској унији.

7.4. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

На подручју општине Нови Кнежевац, према подацима надлежног Међуопштинског завода за заштиту споменика културе из Суботице, евидентирано је¹⁸:

- мноштво археолошких налазишта,
- 3 споменика културе,
- 31 добро које ужива претходну заштиту,
- 17 јавних споменика (крајпуташа, споменика, спомен обележја и спомен табли) и
- 9 објеката за које је предвиђена заштита кроз документацију.

Археолошка налазишта

На подручју Просторног плана евидентиран је велики број археолошких налазишта (више од 300), која су унета у графички прилог ради лакше идентификације, као и археолошки локалитет Манастириште код Мајдана.

Споменици културе

1. Објекат Месне заједнице у Српском Крстуру, ул. Светог Саве бр. 73, КО Српски Крстур, кат. парц. бр. 416;
2. Српска православна црква Св. Арханђела Михаила и Гаврила у Банатском Аранђелову, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 1437;
3. Остаци манастира Светог Ђорђа код Мајдана, КО Мајдан, кат. парц. бр. 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 303, 305/1, 305/2, 304/1, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320.

¹⁸ Наведени подаци се односе на подручје општине Нови Кнежевац (атар и сва насеља) изузев грађевинског подручја насеља Нови Кнежевац, које је накнадно детаљно обрађено, односно обухваћено планом генералне регулације

Добра која уживају претходну заштиту

1. Капела Света Водица, КО Нови Кнежевац, кат. парц. бр. 4954;
2. Управна зграда Пољопривредног комбината, КО Нови Кнежевац кат. парц. бр. 4757/1;
3. Бивша школа, Филић, угао ул. Петефи Шандора и Школске, КО Нови Кнежевац, кат. парц. бр. 4572;
4. Основна школа, Мајдан, ул. Маршала Тита бр. 43, КО Мајдан, кат. парц. бр. 276;
5. Римокатолички молитвени дом, Мајдан, ул. М. Тита бр. 26, КО Мајдан, кат. парц. бр. 403;
6. Кафана, Мајдан, ул. Маршала Тита бр. 2, КО Мајдан, кат. парц. бр. 553;
7. Сеоска стамбена кућа, Мајдан, ул. Маршала Тита бр. 37, КО Мајдан, кат. парц. бр. 270;
8. Сеоска стамбена кућа, Мајдан, ул. Маршала Тита бр. 25, КО Мајдан, кат. парц. бр. 257;
9. Железничка станица и магацин, Банатско Аранђелово, ул. 9. јануара, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 1869/1;
10. Основна школа, Банатско Аранђелово, ул. Партизанска бр. 54, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 733;
11. Римокатоличка црква, Банатско Аранђелово, ул. Партизанска бр. 52, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 736;
12. Земљорадничка задруга, Банатско Аранђелово, ул. 9. јануара, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 422/1;
13. Циглана, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 276;
14. Земљорадничка задруга - Дом културе, Банатско Аранђелово, ул. Партизанска бр. 5, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 739;
15. Стамбена кућа са сунчаним забатом, Банатско Аранђелово, ул. 9. јануара бр. 104, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 1177;
16. Варошка кућа и крупара, Банатско Аранђелово, ул. Жарка Зрењанина бр. 22, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 1361;
17. Школска зграда и звоно, Подлокањ, ул. Маршала Тита бр. 46, КО Подлокањ, кат. парц. бр. 2049;
18. Економија - стари магацин, КО Нови Кнежевац, кат. парц. бр. 3609;
19. Српска православна црква, Српски Крстур, ул. Светог Саве бр. 75, КО Српски Крстур, кат. парц. бр. 527;
20. Стари млин из 1887. године, Српски Крстур, ул. Краља Петра бр. 97, КО Српски Крстур, кат. парц. бр. 718;
21. Бивши Дом земљорадничке задруге, Српски Крстур, ул. Светог Саве бр. 89, КО Српски Крстур, кат. парц. бр. 1032;
22. Српско православно гробље, КО Српски Крстур, кат. парц. бр. 1147;
23. Српска православна црква Св. Арханђела Михаила и Гаврила, КО Ђала, кат. парц. бр. 237;
24. Капела породице Лотић из 1928. године на православном гробљу, КО Ђала, кат. парц. бр. 443;
25. Парохијски дом, Ђала, ул. Светог Саве бр. 100, КО Ђала, кат. парц. бр. 224;
26. Сеоска кућа, Ђала, ул. Светог Саве бр. 80, КО Ђала, кат. парц. бр. 521;
27. Сеоска кућа, Ђала, ул. Светог Саве бр. 119, КО Ђала, кат. парц. бр. 348;
28. Сеоска кућа, Ђала, ул. Вука Караџића бр. 42, КО Ђала, кат. парц. бр. 749;
29. Сеоска газдачка кућа, Ђала, ул. Вука Караџића бр. 66, КО Ђала, кат. парц. бр. 804;
30. Сеоска газдачка кућа, Ђала, ул. Бранка Радичевића бр. 14, КО Ђала, кат. парц. бр. 645;
31. Кућа са сунчаним забатом, Ђала, ул. Војводе Мишића бр. 12, КО Ђала, кат. парц. бр. 1015;

Јавни споменици

1. Дрвени православни крст крајпуташ на улазу у село Сигет;
2. Дрвени крст крајпуташ испред зграде бивше школе у Филићу;
3. Стари крст од кованог гвожђа на улазу у католичко гробље у Ђали;

4. Споменик посвећен палим борцима НОР-а у центру Банатског Аранђелова;
5. Спомен скулптура у спомен парку, лоцирана на брду у Банатском Аранђелову;
6. Спомен плоча на згради задружног дома у Банатском Аранђелову;
7. Спомен плоча на згради школе у Партизанској улици у Банатском Аранђелову;
8. Надгробни споменик стрељаним родољубима на православном гробљу у Банатском Аранђелову;
9. Спомен табла на месту Синагоге порушене 1941. Године у Банатском Аранђелову, ул. 9. јануара бр. 88;
10. Биста др Гаврила Пекаровића у парку, на углу улица 9. јануара и Партизанске у Банатском Аранђелову;
11. Спомен обележје борцима палим за слободу 1941-45. године, испред зграде Основне школе у Ђали;
12. Спомен табла на згради - задужбини Јове Стојкова српској црквеној општини у Ђали, ул. Светог Саве бр. 55;
13. Спомен табла на кући која је поклоњена избеглицама од стране СПЦО из Чикага, Српски Крстур, угао улица Краља Петра и Ђуре Јакшића;
14. Спомен плоча на задружном дому у Подлокању, посвећена погинулим борцима и жртвама фашистичког терора;
15. Спомен плоча на кући Јована Балабана у Подлокању, у којој је формирана месна организација СКОЈ-а;
16. Спомен плоча на кући Радивоја Раковића у Подлокању, где је 1939. године формирана прва ћелија КПЈ;
17. Спомен плоча на кући Марка Лазаревића у Подлокању, ул. Маршала Тита бр. 15, где је 1944. године формирана партизанска чета.

Заштита кроз документацију

1. Сеоска стамбена кућа са сунчаним забатом у Банатском Аранђелову, ул. Максима Горког бр. 24, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 1699;
2. Сеоска стамбена кућа са најархаичнијим типом сунчаног забата у Банатском Аранђелову, ул. Вука Караџића бр. 16, КО Банатско Аранђелово, кат. парц. бр. 1775;
3. Сеоска стамбена кућа са дашчаним забатом у Српском Крстуру, ул. Светог Саве бр. 23, КО Српски Крстур, кат. парц. бр. 217;
4. Сеоска стамбена кућа са сунчаним забатом у Српском Крстуру, ул. Краља Петра бр. 161, КО Српски Крстур, кат. парц. бр. 786;
5. Сеоска стамбена кућа са зиданим забатом, са дрвеним капцима на прозорима и са касетираном малом капијом у Ђали, ул. Светог Саве бр. 182, КО Ђала, кат. парц. бр. 121;
6. Сеоска стамбена кућа са зиданим забатом и са жалузинима на прозорима у Ђали, ул. Светог Саве бр. 168, КО Ђала, кат. парц. бр. 138;
7. Сеоска стамбена кућа са сунчаним забатом у Ђали, ул. Војводе Мишића бр. 6, КО Ђала, кат. парц. бр. 1021;
8. Сеоска стамбена кућа са сунчаним забатом у Мајдану, ул. Маршала Тита бр. 33, КО Мајдан, кат. парц. бр. 265;
9. Обилићеви салаши – шор салаша са стамбеним кућама и економским објектима у архаичној форми, КО Нови Кнежевац, кат. парц. број: 5157, 5149, 5132, 5129, 5117, 5107, 5121, 5123, 5112, 5110, 5104, 5074, 5076, 5078, 5098, 7646, 7650, 7651, 7652, 7655, 7663, 7666.

Пропозиције заштите непокретних културних добара

Основне активности везане за заштиту, уређење и унапређење непокретних културних добара треба да се одвијају у два правца:

1. Заштита, неговање и презентација евидентираних непокретних културних добара;
2. Истраживање, откривање и проучавање нових културних добара.

Нажалост, велики број евидентираних објеката је у лошем грађевинском стању, док је код археолошких налазишта присутан проблем вишеслојности локалитета.

Културно наслеђе треба максимално штитити од свих облика неконтролисаних урбанизације и изградње, затим од непримерених намена и реконструкција, од изградње индустријских погона и великих инфраструктурних система, објеката посебне намене и других објеката, који могу трајно да деградирају не само њихово окружење, већ и да им угрозе идентитет.

Непокретна културна добра треба штитити интегрално са простором у коме се налазе и третирају их као развојни потенцијал општине Нови Кнежевац. Уз повезивање са другим (природним и створеним) потенцијалима, културно наслеђе треба да буде основа за развој туризма на овом подручју. Нарочито је интересантан археолошки локалитет Манастириште, који треба конзервирати и на одговарајући начин презентовати посетиоцима, као и лепе, архаичне сеоске куће, које треба очувати и понудити заинтересованим инвеститорима за потребе сеоског туризма.

7.5. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране је стварање услова за деловање цивилне заштите становништва, као и заштиту материјалних и природних ресурса у случају ратних дејстава. Применом законске регулативе за планирање и уређење простора од интереса за одбрану земље стварају се просторни услови за функционисање цивилне заштите становништва.

За простор који је предмет обухвата Плана нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље коју прописују надлежни органи.

7.6. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Деловање, проглашавање и управљање ванредним ситуацијама установљени су Законом о ванредним ситуацијама. Одредбе овог Закона односе се, поред осталог, и на успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама (удесима) и катастрофама.

При утврђивању просторне организације и уређења насеља неопходно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију. Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и других несрећа су: планирање и имплементација превентивних мера и активности; заштита, отклањање могућих узрока угрожавања (превенција); приправност и правовремено реаговање; смањење утицаја елементарних непогода; спречавање других несрећа и умањење њихових последица (санација).

Скупштина општине Нови Кнежевац донела је 2011. године Процену угрожености од елементарних непогода и других несрећа за територију општине Нови Кнежевац и План одбране од поплава општине Нови Кнежевац.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије, која се односи на параметре максималног интензитета **земљотреса** за повратни период од 100 и 200 година, подручје општине Нови Кнежевац се налази у зони могуће угрожености земљотресом јачине 8° MCS.

На територији општине Нови Кнежевац се налази 8 (осам) **противградних станица**, и то: Филић, Мали Сигет, Подлокањ, Купусина, Крстур, Ђала, Станковићев салаш (Радошево) и Обилићеви салаша, чијим радом руководи радарски центар "Бајша" (Положај противградних станица је означен на рефералној карти бр. 3 - Туризам и заштита простора).

Доминантни ветар на територији општине Нови Кнежевац је ветар из северозападног правца, са учесталом појавом од 16,6% годишње. **Олујни ветрови** - максимална забележена брзина ветра, на овој територији, износи 73 km/h (20 m/sec).

На територији општине Нови Кнежевац нема опасности од одроњавања и клизања земљишта, с обзиром на конфигурацију терена. **Ерозија земљишта** на овој територији је малог интензитета. Поред Тисе, нема других водотокова те нема опасности од бујица.

Планом одбране од **поплава** општине Нови Кнежевац (2011.год.) анализирано је читаво подручје општине Нови Кнежевац. У наредној табели су приказани закључци те анализе.

Табела 6 – Анализа угрожености општине Нови Кнежевац од поплава (2011. год.)

Питање	Закључак
Најугроженији рејони	Насеља: Ђала , Српски Крстур, Нови Кнежевац
Интезитет опасности	Велики: висина реке Тисе 850 cm (висина поплаве до 5 m)
Могући број жртава у људству	Минимални број лакше повређених
Могућа материјална штета	Велика: уништење пољопривредних култура и воћњака на површини од 400 ha
Објективни услови за спречавање опасности	Поплаве није могуће потпуно спречити, али се спровођењем превентивних мера могу смањити последице поплава
Снаге и средства у општини за ублажавање и отклањање непосредних последица	У општини постоје делимичне снаге и средства за отклањање последица већих поплава.
Потреба за тражењем помоћи	Потребна помоћ ЈВП "Воде Војводине" Нови Сад
Бујице и ерозија земљишта	Општина Нови Кнежевац није угрожена од бујица нити од интензивне ерозије земљишта

Настајање **пожара**, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је свакако у већим урбаним срединама – већа насељена места и градови који имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. У насељима на угроженост од пожара највише утиче велики проценат изграђености као и некавалитетан материјал, који је коришћен нарочито за изградњу помоћних објеката. Могућа појава пожара је и на пољопривредним парцелама, због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима. Опасност од пожара постоји и на гасним пољима и сабирним системима, инсталацијама нафте и нафтних деривата за дистрибуцију и промет запаљивих течности.

Изграђеност саобраћајница између насељених места је задовољавајућа што омогућава несметан долазак екипа за гашење пожара. Проблем проходности саобраћаја може бити изражен у зимском периоду, у случају **великих снежних падавина и наноса**.

На простору обухвата Плана налазе се нафтне и гасне бушотине, са лежиштима нафте и гаса "Мајдан" и "Мајдан дубоко". Опасност од настанка **експлозије** коју са собом носи складиштење, превоз, промет и рад са експлозивним материјама присутна је и у појединим технолошким процесима, а односи се на предузећа која се баве производњом и ускладиштењем нафте и нафтних деривата, као и гаса.

Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине је идентификовало постројења која подлежу обавезама Севесо II директиве и објавило Прелиминарни списак постројења на територији Републике. На територији општине Нови Кнежевац, према прелиминарном списку Министарства је идентификовано једно постројење ("Лепенка" – фабрика лепенке и амбалаже, у Новом Кнежевцу), које подлеже издавању интегрисане дозволе.

Такође, на територији општине није идентификовано ниједно СЕВЕСО постројење, односно постројење које подлеже обавезама из СЕВЕСО 2 Директиве.

Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка елементарних непогода и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица.

Мере заштите од елементарних непогода односе се на:

- Адекватно просторно планирање и зонирање насеља (одређивање зона заштите, удаљеност опасних активности од насеља, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.);
- Израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и сагласности на њих;
- Избор и примена технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- Благовремено отклањање свих уочених техничко-технолошких недостатака.

III ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Пољопривредно земљиште се користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту и овим Планом.

Коришћење обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе није дозвољено, осим где је Планом то предвиђено. Обрадиво пољопривредно земљиште не може да се уситњава на парцеле чија је површина мања од 0,5 ha, односно обрадиво пољопривредно земљиште уређено комасацијом не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од 1,0 ha.

Обрадиво пољопривредно земљиште може да се користи у непољопривредне сврхе у следећим случајевима:

- Када то захтева општи интерес (изградња путева, са припадајућим површинама и објектима, изградња водопривредних објеката, енергетских објеката, објеката за коришћење обновљивих извора енергије, комуналних објеката, ширење насеља и сл.), уз плаћање накнаде за промену намене;
- За експлоатацију минералних сировина и одлагање јаловине, пепела, шљаке и других опасних и штетних материја на одређено време, по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде и приложеног доказа о плаћеној накнади за промену намене земљишта;
- За подизање вештачких ливада и пашњака на обрадивом пољопривредном земљишту четврте и пете катастарске класе, по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде;
- За подизање шума без обзира на класу, по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде;
- За изградњу објеката за потребе пољопривредног газдинства и обављања примарне пољопривредне производње и складиштења производа, уз обезбеђивање услова заштите животне средине (носилац пољопривредног газдинства обавља сточарску, живинарску, ратарску, повртарску, воћарску или виноградарску производњу, односно узгој рибе, односно обавља друге облике пољопривредне производње: гајење печурака, пужева, пчела и др.);
- За изградњу пратећих садржаја јавног пута (објекти угоститељства, трговине, објекти намењени пружању услуга корисницима пута), као и спортско-рекреативних, туристичких, радних и других садржаја предвиђених овим Планом, уз обезбеђивање услова заштите животне средине и израдом урбанистичког плана.

Експлоатација минералних сировина (глине, шљунка, песка, термалних вода, нафте и гаса) дозвољена је на пољопривредном земљишту, ван станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и ван подручја у поступку валоризације за стављање под заштиту, на основу одобрења Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине и Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Изградња објеката у границама експлоатационог поља врши се на основу урбанистичког пројекта урађеног у складу са смерницама датим у овом Плану за зону радних садржаја на грађевинском земљишту ван грађевинског подручја насеља, уз прибављену сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Пољопривредно земљиште које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или за друге намене, које немају трајни карактер, приводи се одговарајућој намени, односно оспособљава за пољопривредну производњу по пројекту о рекултивацији пољопривредног земљишта, који је корисник дужан да приложи уз захтев за издавање одобрења за експлоатацију минералних сировина.

Када се приступа радовима на обрадивом пољопривредном земљишту, којима се то земљиште трајно или привремено приводи другој намени (грађевинско), инвеститор плаћа накнаду у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

Претварање необрадивог у обрадиво пољопривредно земљиште и побољшање квалитета обрадивог пољопривредног земљишта је један од приоритетних циљева. Пољопривредно земљиште се може пошумити без обзира на катастарску класу, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, а на основу Закона о пољопривредном земљишту, што ће повећати шумовитост на територији Општине.

У циљу заштите пољопривредног земљишта од штетног дејства ерозије изазване ветром (еолска ерозија), примењују се противерозионе мере које обухватају сађење вишегодишњих дрвенастих биљака и подизање пољозащитних појасева. Заштитне појасеве у виду ветрозаштитних и пољозащитних појасева је потребно формирати на 2-2,5% територије Општине, првенствено уз атарске путеве ради заштите од еолске ерозије и одношења земљишта и семена у фази усева. Препоручују се вишередни ажурни појасеви на најугроженијим деоницама. Потребно је оценити економску оправданост подизања појасева који би били на пољопривредном земљишту или ван линија путног појаса.

На пољопривредном земљишту, које је у саставу ловишта могу се подизати и ловне ремизе ради заштите дивљачи. Ловне ремизе су једногодишњи или вишегодишњи засади на мањим површинама који пружају уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Једногодишње ремизе се могу заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминозе, влатасте траве, коренасто-кртоласте биљке), а вишегодишње од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста, у зависности од услова средине.

1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

На простору обухвата Плана повећање степен шумовитости и обраслости Општине се може постићи:

- Пошумљавањем необраслог шумског земљишта;
- Пошумљавањем пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, а на основу Закона о пољопривредном земљишту;
- Подизањем заштитних имисионих шума у граничним зонама индустријских постројења и саобраћајница;
- Формирањем заштитног зеленила уз радне комплексе у атару, на површинама за рекултивацију (напуштене депоније, деградирано земљиште), у зонама кућа за одмор и
- Подизањем заштитних појасева на око 2-2,5% територије Општине на деловима простора уз канале, путне коридоре и у оквиру пољопривредног земљишта, са циљем побољшања микроклиматских услова повећања приноса у пољопривреди и укупне шумовитости Општине.

Под шумским земљиштем, у складу са Законом о шумама, подразумева се земљиште на коме се гаји шума, или земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште које је просторним, односно урбанистичким планом намењено за шумску производњу. Дрвореди, шумски расадници и паркови у насељеним местима, као и групе шумског дрвећа које чини целину на површини до пет ари, не сматрају се шумама.

Шуме треба да остваре заштитне, културно-социјалне и производне функције, а заштитно зеленило превасходно заштитну функцију. Како би се постигли задати циљеви и оствариле основне функције шума и заштитног зеленила потребно је:

- Шумско земљиште користити у складу са његовим биолошким капацитетима;
- Организовати трајну максималну шумску производњу;
- Очувати постојеће шуме, шумско земљиште и заштитно зеленило и унапредити њихово стање;
- Санирати изразито лоша узгојна стања (деградирана, разређена и др.), као и зреле и презреле састојине са присутним деструктивним процесима дрвне масе;
- Заштитити шуме од негативног деловања и успоставити стабилност шумских екосистема;
- У складу са Конвенцијом о биолошкој разноврсности избегавати коришћење инвазивних врста, ради очувања биодиверзитета и
- Шуме и заштитно зеленило повезати у систем зелених површина који ће омогућити јачање укупног биеколошког система;

Шумама и шумским земљиштем у државној својини на подручју обухвата Плана, газдоваће се на основу планских докумената (Програм развоја подручја и основе газдовања шумама). Заштитним појасевима газдоваће правно лице чији је оснивач Република Србија, АП Војводина, односно јединица локалне самоуправе, које испуњава услове прописане Законом о шумама. Овим шумама ће се, такође, газдовати на основу планских докумената (основа газдовања шумама). Шумама у приватној својини газдоваће се на основу програма газдовања приватним шумама. Основе доноси сопственик шума, односно корисник шума уз сагласност надлежног органа АП Војводине. Програм доноси надлежни орган на територији АП Војводине.

Основе и програми се доносе за период од десет година. Спровођење основа и програма газдовања шумама обезбедиће се годишњим извођачким планом газдовања. План развоја, основе и програми морају бити међусобно усаглашени.

Газдовање шумама, у смислу Закона о шумама, подразумева скуп усаглашених стручнонаучних, техничко-технолошких, економских, организационих и друштвених активности, које се у одређеном периоду предузимају у шуми ради њене заштите, одржавања, унапређивања и коришћења.

Уређење и опремање шумског земљишта ће се вршити усклађивањем плана развоја шумског подручја и основа газдовања шумама са наменом из овог Плана и урбанистичке документације. На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес, вршиће се промена намене у складу са Законом о шумама.

Корисници шума су дужни да:

- Газдовање шума прилагођавају начину газдовања високим шумама као основном облику гајења шума, условима средине, биолошким особинама врста дрвећа, стању и функцији шума;
- Шумско-узгојним и др. мерама обезбеђују природни начин обнављања шума;
- Примењују мере неге (чишћење и прореди) и мере заштите шума;
- Преводе ниске и деградиране шуме и шикаре у високе шуме;
- Пошумљавају стара сечишта, пожаришта, површине оголене деловањем природних чинилаца, биљних болести и других узрочника;
- Шумска земљишта штите од даље деградације и ерозије и приводе шумској производњи;
- Избор врста дрвећа за пошумљавање прилагоде еколошким условима подручја уз већу примену аутохтоних врста;

- Газдовање шумама ускладе са специфичним потребама свих делова шума који су под посебним режимима заштите као природне вредности.

Корисници шума су дужни да изврше пошумљавање површина на којима није успело пошумљавање и подмлађивање, као и површина на којима је извршена бесправна сеча и крчење шума. У шумама које се природно обнављају чиста сеча се врши у доба мировања вегетације.

Крчење шума може се вршити ради промене врсте дрвећа или узгојних облика шуме, подизања шумских плантажа и расадника, отварања шумских просека, изградње шумских саобраћајница и других објеката који служе газдовању шумама и којима се обезбеђује унапређење и коришћење у случајевима утврђеним Планом, као и код спровођења комасације и арондације пољопривредног земљишта. У другим случајевима за крчење шума се плаћа надокнада. Чиста сеча, ако није одобрена као редовни вид обнављања шума, може да се врши у складу са Законом о шумама.

У шумама је забрањена сеча ретких и угрожених врста дрвећа, као и сакупљање плодова и биља, који су посебним прописом заштићени. Сакупљање шумских плодова, лековитог и др. биља, коришћење камена, песка, шљунка, хумуса као и пчеларење, испаша стоке и жирење, могу да се врше уз одобрење корисника шума.

Корисници шума су дужни да предузимају мере заштите од пожара, других елементарних непогода, биљних болести, штеточина и других штета, као и мере неге шумских засада. На шумском земљишту у државној и друштвеној својини, које је дато у закуп не може се вршити изградња.

Правила уређења ловишта

На пољопривредном и шумском земљишту које је у саставу ловишта могу се: градити ловно-техничких објекти, постављати ограде ради заштите и лова дивљачи, градити ловно-производни објекти, фарме за производњу фазанске дивљачи и подизати ловне ремизе ради заштите дивљачи. Уређење и опремање ловишта ће се вршити у складу са ловном основном.

Ловне ремизе су једногодишњи или вишегодишњи засади на мањим површинама који пружају уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Ремизе треба подизати на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминоза, власталих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишегодишње ремизе подизати од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста, у зависности од услова средине. Вишегодишње ремизе ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати економску функцију (кроз пласман дрвне масе) и већу концентрацију дивљачи на малом простору.

На водном земљишту које је у саставу ловишта могу се градити само ловно-технички објекти. У оквиру инфраструктурних коридора, специјалним техничко-технолошким решењима, тз. еколошким прелазима, омогућити несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња.

1.3. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи, који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде, у смислу овог Закона, јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде, у смислу овог Закона, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Приобално земљиште, у смислу овог Закона, јесте појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

Ширина појаса приобалног земљишта је:

- у подручју незаштићеном од поплава до 10,0 m,
- у подручју заштићеном од поплава до 50,0 m (зависно од величине водотока, односно заштитног објекта), рачунајући од ножице насипа према браћеном подручју.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

- изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода,
- одржавање корита водотока и водних објеката,
- спровођење мера заштите вода,
- спровођење заштите од штетног дејства вода и
- остале намене, утврђене Законом о водама.

Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.

Водно земљиште у заштићеној зони реке Тисе и мелиорационих канала дефинисано је положајем регулационе линије насипа или обалоутврде за регулисане делове корита, односно границом водног земљишта утврђеном Законом о водама за нерегулисане делове корита, те се може користити као пашњачка површина.

Принципи уређења водног земљишта дефинишу се према намени површина у појединим зонама и прибављеним водним условима.

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:

- водни објекти,
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урбанистичким планом,
- објекти за спорт, рекреацију и туризам.

Ови објекти се могу градити на основу одговарајућег урбанистичког плана, а у складу са: условима заштите животне средине, заштите природних добара, заштите културних добара и првенствено на основу мишљења надлежног Водопривредног предузећа и услова надлежног Министарства.

1.4. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

Грађевинско земљиште у обухвату Плана чине грађевинска подручја девет насеља и грађевинско земљиште ван грађевинских подручја насеља, које је изграђено или је овим Планом предвиђено за изградњу.

1.4.1. Грађевинска подручја насеља

Грађевинско подручје насеља Нови Кнежевац је дефинисано Планом генералне регулације насеља Нови Кнежевац ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 10/2013), који ће се примењивати, све до потребе за његовим преиспитивањем, односно изменом или изградом новог плана.

За преосталих осам насеља (Банатско Аранђелово, Ђала, Мајдан, Подлокањ, Рабе, Сигет, Српски Крстур и Филић) су овим Планом дати шематски прикази уређења, са границама грађевинских подручја и правилима уређења и грађења.

Шематски прикази насеља биће плански основ за издавање локацијске дозволе, где је то могуће, односно плански основ за израду планова детаљне регулације, у деловима насеља где је то потребно.

Ова насеља ће у основи задржати рурални карактер, али у наредном периоду треба развијати секундарне и терцијарне делатности (нарочито из области прераде пољопривредних производа и сеоског туризма), уз заустављање негативних демографских тенденција.

1.4.1.1. Опис границе грађевинског подручја насеља уређених овим Планом кроз шеме насеља

Опис границе грађевинског подручја насеља Банатско Аранђелово

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Банатско Аранђелово у КО Банатско Аранђелово је тачка 1, која се налази у северном делу насеља на тремеђи – некатегорисаног пута, парцела бр. 4659 и железничке пруге, парцеле бр. 1869/1 и 4656.

До тачке 2 граница пресеца пругу пратећи границу парцела бр. 1869/1 и 4656. Тачка 2 је заједничка за парцеле пруге, некатегорисаног пута, парцела бр. 4657 и парцела бр. 274.

Пружајући се у правцу североистока, граница прати североисточну границу парцеле 274 до државног пута, парцела бр. 1870 - тачка бр. 3 и настављајући истим правцем границом парцела 1870 и 4628 долази до тачке 4 у којој се ломи под правим углом према југозападу, пратећи југоисточну страну парцеле државног пута, на којој се налази и тачка 5, до тачке 6, која је тремеђа парцеле пута, пруге и некатегорисаног пута, парцела бр. 4702.

Од тачке 6 граница се ломи према југоистоку и пратећи североисточну страну пруге, парцела бр. 1869/1, долази до тачке 7 која је тремеђа парцеле пруге и парцела бр. 2787 и 2788.

Од тачке 7 до тачке 8 граница управно пресеца пругу и мењајући правац према југозападу, северозападном границом некатегорисаног пута, парцела бр. 4824, преко тачака 9 и 10 долази до тачке 11 где се ломи под углом од 90° и пратећи југозападну границу парцеле бр. 3098 до улице Добровољачке, долази до тачке 12.

Граница даље прати границу улице Добровољачке, парцела бр. 1902, до тачке 13 где се ломи према северозападу и наставља до пута, парцела бр. 1900 и тачке бр. 14, а затим у истом правцу и 15, где се граница ломи пратећи јужну границу парцеле бр. 1900 до тачке 16.

У тачки 16, која је тремеђа парцела бр. 1900, 1604 и 3173, се под правим углом ломи по југозападној граници парцеле бр. 3173 до некатегорисаног пута, парцела бр. 4817 и тачке 17.

Правац границе се ломи под правим углом пратећи северозападну границу парцеле бр. 4817, до тачке 18 која је тремеђа парцела бр. 1903, 4817 и 1611, где такође под правим углом мења правац пресецајући некатегорисани пут у правцу југозападне границе парцеле бр. 3174 до некатегорисаног пута, парцела бр. 4816 и тачке 19.

Правац границе се затим ломи под правим углом до улице Партизанске и тачке 20, где такође под правим углом мења правац пратећи североисточну границу улице, парцела бр. 1872, до тачке 21, која је тромеђа парцела бр. 1872, 4815 и 1832, где се ломи под правим углом пратећи северозападну границу парцеле 1832 до тачке 22 где мења правац пратећи северозападну границу исте и парцела бр. 1833 и 1834 до некатегорисаног пута, парцела бр. 4813 и тачке 23.

У тачки 23 се граница ломи под углом од 90° пратећи северозападну границу парцеле пута до улице Партизанске и тачке 24.

Даље не мењајући правац, југоисточном границом парцеле бр. 1872, долази до тачке 25.

Истим правцем пратећи северозападну границу парцеле бр. 4827 – некатегорисани пут и југоисточну границу парцеле бр. 1876 – улица Вука Караџића долази до тачке 26, где се под углом од 90° ломи пратећи до краја границу улице до тачке 27.

У тачки 27, која је заједничка тачка парцела бр. 1876, 1765, 1764 и 3597, ломи се под правим углом пратећи југоисточну и југозападну границу парцеле бр. 1764 до некатегорисаног пута, парцела бр. 4830 и тачке 28.

Граница даље креће према северу пратећи источну и североисточну границу парцеле пута, лемећи се у тачки 29 и даље југозападном границом парцеле 1483 долази до тачке 30, где се ломи и пратећи границе парцела бр. 1483, а затим и 1482, преко тачке 31 на правцу, долази до тачке 32, државног пута, односно улице 9. Јануар, парцела бр. 1892/1, који сече границом парцела 1892/1 и 4625 – и даље правцем југозападне границе парцеле бр. 1892/2 води до тачке 33, где граница мења правац према граници државног пута, парцела бр. 4625 и парцеле бр. 2456, коју даље прати лемећи се у тачки 34 до тачке 35 на тромеђи парцела бр. 2456, 1167/1 и 4524.

Граница даље иде према северозападу пратећи југозападну границу парцеле бр. 1167/1, ломи се у тачки 36 и даље пратећи јужну границу исте парцеле до тачке 37.

У тачки 37 граница мења правац према североистоку пратећи југоисточну границу парцела некатегорисаних путева бр. 4671 и 4683. На том правцу су и тачке 38, 39, 40 и 41 до улице Партизанске и тачке 42, која се налази на тромеђи парцела бр. 4683, 4626 и 1872.

Границом парцела 4626 и 1872 долази до тачке 43, где мења правац пратећи североисточну границу парцеле локалног пута, до тачке 44, која је тромеђа парцела бр. 4626, 2510 и 281. Граница се ломи пратећи парцелу 281. На том правцу је и лом у тачки 45, затим наставља југозападном границом парцела некатегорисаних путева бр. 4669 и 4670 до тачке 46, где под правим углом мења правац према североистоку пратећи југоисточну границу парцеле бр. 4670 до тачке 47, где се ломи под правим углом пратећи југозападну границу исте парцеле до улице Ђуре Јакшића, парцела бр. 1871 и тачке 48.

Граница се ломи према североистоку до парцеле бр. 280 и тачке 49, где се опет под правим углом ломи пратећи југозападну границу парцеле 280 до тачке 50, затим наставља под правим углом северозападном границом парцела бр. 280 и 279 и долази до тачке 51.

У тачки 51 се ломи под углом од 90° пратећи југозападну границу парцеле 2522 до тачке 52 која је тромеђа парцела бр. 275, 4659 и 1869/1. Уз железничку пругу граница иде према северу до тачке 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Банатско Аранђелово је око 277,98 ha.

Табела 7 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Банатско Аранђелово

Број тачке	Бр. детаљне тачке	Y	X	Број тачке	Бр. детаљне тачке	Y	X
1	5160	7442174.82	5104261.92	27	5281	7441775.63	5101265.90
2	5159	7442216.48	5104275.81	28	5278	7441729.28	5101279.76
3	5158	7442335.82	5104203.04	29	5264	7441733.57	5101561.51
4	5157	7442358.89	5104185.90	30	5260	7441627.63	5101578.33
5	5156	7442299.38	5104086.94	31	5256	7441420.14	5101922.39
6	5155	7442289.38	5104070.35	32	5249	7441177.32	5102514.80
7	5111	7442641.70	5102981.37	33	5248	7441158.07	5102540.31
8	5114	7442611.26	5102974.43	34	8045	7440968.39	5102546.93
9	5122	7442369.20	5102678.28	35	9561	7441113.17	5102653.03
10	5121	7442362.62	5102670.11	36	5247	7441092.97	5102703.76
11	5120	7442320.85	5102612.68	37	5244	7440505.33	5102716.66
12	3091	7442619.85	5102405.03	38	5229	7440782.21	5102975.30
13	5715	7442662.61	5102388.12	39	5228	7440797.58	5102991.29
14	5127	7442442.81	5102175.30	40	5222	7440987.47	5103140.88
15	5128	7442429.02	5102153.99	41	5221	7441001.07	5103145.87
16	5132	7442121.42	5102070.02	42	5206	7441316.73	5103360.93
17	5133	7442174.10	5101918.40	43	5144	7441331.53	5103379.48
18	5135	7442141.01	5101907.24	44	5205	7441269.84	5103433.59
19	5137	7442187.89	5101775.23	45	5204	7441283.15	5103450.13
20	5238	7442170.87	5101769.46	46	5187	7441640.67	5103219.86
21	5141	7442220.56	5101624.49	47	5166	7441868.53	5103602.25
22	5837	7442345.15	5101679.57	48	5165	7441948.06	5103553.62
23	5300	7442410.38	5101507.63	49	5164	7442035.45	5103700.95
24	5299	7442283.22	5101445.80	50	5163	7441823.23	5103833.76
25	5297	7442248.77	5101429.76	51	5162	7442083.72	5104193.54
26	5282	7441797.19	5101218.83	52	5161	7442207.56	5104125.84

Опис границе грађевинског подручја насеља Ђала

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Ђала у КО Ђала је тачка 1, која се налази у северном делу насеља и тремеђа је некатегорисаних путева, парцеле бр. 2491 и бр. 2490 и парцеле бр. 1.

Граница од тачке 1 иде североисточно пратећи до краја границу парцеле бр. 1 до тачке 2, где се под правим углом ломи и скреће према југоистоку до тачке 3, у којој се граница благо ломи и наставља североисточном границом улице Светог Саве, парцела бр. 1056 до тачке 4, која је заједничка тачка парцела бр. 1056, 2487, 1132 и 110.

Од тачке 4 граница се ломи према североистоку пратећи северозападне границе парцела бр. 110, 111, 118 и 119 до тачке 5, где се ломи према југоистоку пратећи југозападну границу некатегорисаног пута, парцеле бр. 2489/1 и 2489/2, као и парцеле бр. 1126 до тачака 6 и 7, које су на истом правцу и део су границе која пресеца државни пут.

У тачки 7 граница се ломи према југозападу пратећи југоисточну границу парцеле бр. 1073 до тачке 8, где опет под правим углом прави лом према југоистоку пратећи југозападне границе парцела бр. 1713/1, 1711, 1707, 1706, 1705, 1702, 1699 и 2514/1 до тачке 9, која је тремеђа парцела бр. 2514/1, 608 и 1698.

Граница се у тачки 9 ломи према југозападу границом парцела 608 и 1698 до улице Светог Саве, парцела бр. 1056 и тачке 10, у којој се пратећи њену североисточну границу ломи према југоистоку и долази до тачке 11, у којој се опет, пресецајући улицу под правим углом, ломи према југозападу до тачке 12.

Од тачке 12 граница прати југоисточну и јужну границу улице Вука Караџића до тачке 13, где прелази на јужну границу улице Војводе Мишића, парцела бр. 1064 до тачке 14, која је тремеђа парцела бр. 1064, 1083 и 1666.

Од тачке 14 граница се ломи према југозападу и пратећи границу парцеле 1083 и 1082 долази до тачке 15, у којој се правац наставља према северозападу до тачке 16, која је заједничка тачка парцела бр. 1082, 2505, 2503 и 967.

Од тачке 16 граница истим правцем пратећи североисточну границу парцеле бр. 2503 долази до тачака 17 и 18, које су на пресеку државног пута. Правац наставља до тачке 19 која је тромеђа парцела бр. 1068, 1310 и 442.

Граница даље наставља према северозападу пратећи североисточне границе парцела бр. 1310, 2500, 1309, 2499, 1234, 2496 и 1233, преко тачака 20, 21 и 22 до тачке 23, која је тромеђа парцела бр. 1233, 25 и 1060.

Даље граница наставља истим правцем североисточним границама парцела бр. 1233, 2498, 1226 и 2491 до тачке 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Ђала је око 177,60 ха.

Табела 8 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Ђала

Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X	Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X
1	3145	7430622.69	5113728.01	13	3243	7432426.48	5111739.35
2	3146	7430776.09	5113757.32	14	3244	7432316.78	5111747.57
3	3147	7430808.09	5113564.53	15	3247	7431866.09	5111753.51
4	3148	7430840.83	5113502.09	16	3248	7431856.53	5111759.43
5	3154	7431113.12	5113565.14	17	3260	7431190.85	5112152.29
6	3181	7431857.86	5112862.90	18	3261	7431174.59	5112165.79
7	3182	7431874.98	5112775.85	19	3262	7431164.00	5112171.20
8	3184	7431796.47	5117286.03	20	3280	7430943.25	5112687.80
9	3237	7432948.78	5112170.33	21	3281	7430936.39	5112709.91
10	3238	7432818.79	5111945.58	22	3288	7430858.71	5112962.53
11	3239	7432974.50	5111861.64	23	3289	7430851.44	5112984.17
12	3240	7432958.28	5111828.79				

Опис границе грађевинског подручја насеља Мајдан

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Мајдан у КО Мајдан је тачка 1, која је и најсевернија тачка насеља и улице Бориса Кидрича, на тромеђи парцела бр. 1247, 1730 и 602.

Граница се пружа према југоистоку, северозападном границом парцеле бр. 602 до тачке 2, а затим и парцела бр. 201 и 202 до тачке 3, где се под правим углом ломи пратећи северозападну границу некатегорисаног пута, парцела бр. 1728, до тачке 4, где се ломи под правим углом и пратећи североисточну границу исте парцеле долази до тачке 5.

У тачки 5 граница поново мења правац за 90° и скреће према североистоку пратећи северозападну границу парцеле бр. 283 до тачке 6, где се ломи и према тачки 7 прати североисточну границу парцела бр. 283 и 607.

У тачки 7 граница се ломи и пратећи североисточну границу парцеле бр. 607 долази до тачке 8, која је тромеђа парцела бр. 607, 1303 и 284.

До тачке 9 граница насеља прати читаву јужну границу парцеле бр. 1303. Пратећи границу улице, парцела бр. 608, граница се ломи у тачкама 9 и 10, да би се кретала даље у правцу југоистока југозападном границом некатегорисаног пута, парцела бр. 1722, преко тачке 11 до тачке 12.

У тачки 12 граница се ломи под правим углом пратећи северозападну границу исте парцеле и долази до тачака 13 и 14 на крају улице Маршала Тита, парцела бр. 601.

Од тачке 14, граница прати југоисточну границу улице Маршала Тита до тачке 15, која је тромеђа парцела бр. 601, 600 и 1806.

Граница даље прати југоисточну границу парцеле бр. 600 до тачке 16, где се под правим углом ломи и границама парцела 600 и 610 води до тачке 17, у којој се ломи пратећи даље границу парцеле 610 и северозападну границу улице Војвођанске, парцела бр. 609 до тачке 18.

Тачка 18 је тромеђа парцела бр. 338, 609 и 1425 и у њој се граница ломи под 90° и креће ка северозападу југозападном границом парцела 338 и 339 до тачке 19, на североисточној граници некатегорисаног пута, парцела бр. 1799.

Од тачке 19 према северу прати границу парцеле 1799 до тачке 20, где се поново враћа на северозападни правац, пратећи североисточну границу парцеле бр. 1449 до тачке 21, потом северозападну до тачке 22.

Тачка 22 је тромеђа парцела бр. 1449, 1451 и 383 и у њој се граница ломи под правим углом до тачке 23, затим опет до тачке 24, крећући се прво североисточном границом парцеле 1451, потом северозападном страном исте и парцеле 1452.

Од тачке 24 граница прати североисточну границу некатегорисаног пута, парцела бр. 1798 до тачке 25, а потом се ломи пратећи северозападну границу исте парцеле до тачака 26, 27 и 28.

У тачки 28, која је тромеђа парцела бр. 1798, 450 и 1471, граница се ломи под углом од 90° према северозападу пратећи границу парцеле 450 до тачке 29, а даље се ломи пратећи границу исте парцеле и парцеле 448 до улице Петефи Шандора, парцела бр. 604 и тачке 30.

У тачки 30 се граница под правим углом ломи ка северозападу, пратећи југозападну границу парцеле бр. 604 до улице Бориса Кидрича, парцела бр. 603 и тачке 31, где се ломи под правим углом пратећи југоисточну границу исте парцеле до тачке 32, а затим југозападну до тачке 33, иде даље истим правцем границом парцеле 598 до тачке 34, где се ломи и наставља границом исте парцеле и на истом правцу границом парцела 1126 и 1125 до тачке 35.

У тачки 35 граница се ломи под углом од 90° пратећи границу парцеле бр. 1125 до канала, парцела бр. 1675 до тачке 36.

Од тачке 36 граница се ломи ка североистоку пратећи југоисточну границу парцеле канала до тачке 37, а затим и северозападну до тачке 38. Од тачке 38 граница наставља у правцу северозапада пратећи југозападну границу парцеле бр. 599 до тачке 39.

У тачки 39, која је тромеђа парцела бр. 557, 599 и 1822 граница се ломи према југозападу пратећи границу некатегорисаног пута, парцела 1822 и 557 до тачке 40, а затим према северозападу границом парцеле пута до тачке 41, где граница пратећи северозападну границу парцеле бр. 556 води до тачака 42, 43 и 44 на граници парцеле државног пута, односно улице Маршала Тита, парцела бр. 601.

Истим правцем граница прелази државни пут до тачке 45, где се пратећи границу парцеле бр. 601 ломи према југоистоку до тачке 46, у којој мења правац према североистоку пратећи североисточне границе парцела 555/2, 555/1 и 554, на чијем крају се у тачки 49 правац ломи према североистоку и северозападном границом улице Бориса Кидрича, парцела бр. 602 долази до тачке 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Мајдан је око 89,42 ха.

Табела 9 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Мајдан

Број тачке	Бр. детаљне тачке	Y	X	Број тачке	Бр. детаљне тачке	Y	X
1	1995	7443220.36	5106319.53	26	1895	7443363.37	5105057.88
2	1994	7443227.55	5106316.35	27	1894	7443354.89	5105051.49
3	1992	7443516.48	5106208.75	28	1892	7443305.82	5104984.32
4	1978	7443394.44	5105859.04	29	1891	7443252.90	5105026.34
5	1960	7443963.12	5105640.57	30	1889	7443300.58	5105089.32
6	1959	7443997.73	5105747.43	31	1888	7443019.18	5105304.52
7	1957	7444075.93	5105716.81	32	1887	7442943.49	5105174.75
8	1956	7444040.10	5105600.38	33	1886	7442920.71	5105193.23
9	1951	7444395.95	5105560.27	34	1885	7442887.34	5105219.83
10	1950	7444402.59	5105574.83	35	1881	7442966.00	5105322.55
11	1949	7444410.30	5105570.46	36	3740	7442917.45	5105354.48
12	1948	7444559.53	5105478.49	37	1866	7443077.77	5105645.40
13	1946	7444552.77	5105457.40	38	1865	7443069.53	5105643.06
14	1945	7444552.20	5105439.52	39	1863	7443040.14	5105777.83
15	1941	7444447.89	5105330.13	40	1862	7442885.59	5105759.73
16	1936	7444200.43	5104987.70	41	1861	7442850.59	5105930.45
17	1934	7444186.18	5105020.90	42	1860	7442960.41	5105956.89
18	1931	7444230.44	5105109.71	43	1859	7442955.61	5105974.73
19	1930	7443977.32	5105256.84	44	1858	7442992.39	5105983.34
20	1925	7443992.33	5105319.53	45	1857	7443017.37	5105989.15
21	1921	7443875.81	5105430.58	46	1856	7443042.85	5105891.16
22	1920	7443816.93	5105376.10	47	1855	7443065.07	5105889.18
23	1917	7443780.70	5105412.83	48	1854	7443073.84	5105888.39
24	1916	7443747.62	5105377.07	49	2000	7443129.81	5105883.40
25	1911	7443663.96	5105423.87				

Опис границе грађевинског подручја насеља Подлокањ

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Подлокањ у КО Банатско Аранђелово је тачка 1, која се налази у северном делу насеља, на тромеђи парцеле некатегорисаног пута, парцела бр. 4610 и парцела бр. 4236/1 и 4236/2.

Од тачке 1 граница иде према југоистоку, пратећи североисточну границу парцела 4236/2 и 4237/2, до пацеле пута бр.4803 и тачке 2.

Од тачке 2 граница се ломи према северозападу границом парцеле пута до тачке 3, где се ломи према југоистоку границом парцела бр. 4803 и 4238 до тачке 4, где се опет ломи и даље иде пратећи исту парцелу до парцеле улице Маршала Тита, парцела бр. 2126, и тачке бр. 5.

Од тачке 5 граница прати парцелу улице до тачке 6, која је тромеђа парцела бр. 2126, 4612 и 2052. У тачки 6 граница се ломи пратећи југоисточну границу парцела бр. 4612 и 4780 до тачке 7, где се ломи и пратећи југозападну границу парцела бр. 4243 и 4244 долази до тачке 8.

У тачки 8 граница се ломи под правим углом и пратећи северозападну границу парцеле бр. 4245 поново долази до улице Маршала Тита у тачки 9, прелази је до тачке 10, која је заједничка за парцеле бр. 2126, 4630, 4320/1 и 2109.

Од тачке 10 граница прати северозападне границе парцела бр. 4320/1, 4320/2, 4613 и 4888 до тачке 11, у којој се под правим углом ломи према северозападу и североисточном границом парцела 4885 и 4615, преко тачака на правцу: 12, 13, 14 и 15, долази до тачке 16, у којој се пратећи северозападну границу парцеле бр. 4615 ломи и долази до тачке 17, која је заједничка за парцеле бр. 4615, 4884, 2016 и 2018.

Од тачке 17 граница се благо ломи и наставља северозападном границом некатегорисаног пута, парцела бр. 4884, до тачке 18, где под правим углом скреће према северозападу и преко тачака 19 и 20 на правцу, долази до тачке 21, која је тромеђа парцела бр. 4884, 4865 и 1985.

У тачки 21 граница се ломи под правим углом и пратећи границу парцеле бр. 4865 према североистоку долази до тачке 22, у тромеђи парцела бр. 4865, 2124 и 4616.

Од тачке 22 граница скреће према тачки 23, од које граница прати читаву југоисточну границу парцеле бр. 4867 до тачке 24, у којој се ломи под правим углом према северозападу, југозападном границом парцеле бр. 1935, до тачке 25.

Затим граница прати границу парцела 2127 и 4867 до тачке 26, где се поново ломи и североисточном границом некатегорисаног пута, парцеле бр. 4868 долази до тачке 27, где се ломи и наставља даље до улице Маршала Тита и преко тачака 28 и 29, на правцу, долази до тачке 30, на граници канала, парцела бр. 4617 и државног пута.

Од тачке 30 граница сече парцелу пута до тачке 31, која је тромеђа парцела бр. 4629, 4610 и 4236/2. Граница наставља југоисточном границом парцеле бр. 4610 до тачке 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Подлокањ је око 57,60 ha.

Табела 10 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Подлокањ

Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X	Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X
1	11820	7443422.62	5097984.17	17	5612	7443813.37	5097059.43
2	11778	7443999.37	5097637.33	18	5644	7443336.79	5096980.84
3	11060	7443969.64	5097840.58	19	5645	7443320.53	5097075.04
4	11043	7444153.49	5097792.46	20	5646	7443315.73	5097103.36
5	11051	7444108.43	5097483.16	21	5647	7443299.82	5097196.69
6	5683	7444125.56	5097472.64	22	11186	7443787.85	5097287.88
7	5685	7444202.37	5097536.56	23	5664	7443790.77	5097298.33
8	5699	7444516.53	5097286.03	24	5328	7443869.12	5097428.34
9	5682	7444448.24	5097215.04	25	5665	7443788.49	5097477.53
10	5617	7444421.76	5097178.29	26	5666	7443788.96	5097507.09
11	5626	7444271.55	5096932.89	27	5678	7443416.20	5097732.58
12	5627	7444188.50	5096984.76	28	5679	7443365.19	5097874.40
13	6557	7444172.88	5096994.54	29	5633	7443356.39	5097910.90
14	6562	7444041.86	5097075.96	30	-	7443341.41	5097957.99
15	5609	7444027.25	5097085.21	31	11068	7443366.08	5097967.44
16	5680	7443946.51	5097133.99				

Опис границе грађевинског подручја насеља Рабе

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Рабе у КО Мајдан је тачка 1, која је и најсевернија тачка насеља, а налази се на тромеђи парцела бр. 1708, 896 и 1.

Од тачке 1, граница прати парцелу бр. 1 према југоистоку до тачке 2, а затим се ломи према југозападу до тачке 3, која је заједничка за парцеле бр. 199, 1738 и 12.

У тачки 3 се граница ломи према југоистоку и границом парцела 12 и 1738 долази до тачке 4, где се поново ломи према југозападу пратећи читаву границу парцела бр. 200/2 и 1677 до тачке 5, у којој се граница ломи и пратећи границе парцела бр. 191, 192 и 194, долази до тачке 6, од које наставља границом парцеле 194 до улице Дожа Ђерђа, парцела бр. 198 и тачака 7 и 8.

У тачки 8 граница се ломи према северозападу пратећи парцелу улице до тачке 9, која је тромеђа парцела бр. 198, 711 и 119. Од тачке 9 се формира југозападна граница насеља и то пратећи југоисточну и југозападну границу парцела бр. 119 и 120, преко тачке 10, на правцу, до тачке 11.

Тачка 11 је тромеђа парцела бр. 713, 119 и 1674, у којој се граница ломи према североистоку и пратећи северозападну и део североисточне границе парцеле бр. 119 до тачке 12, од које граница прати целом дужином северозападну границу улице Дожа Ђерђа, парцела бр. 195 до тачке 13, у којој се ломи према југоистоку до тачке 14, а даље пратећи североисточну границу парцела бр. 3 и 2 излази на границу парцеле бр. 198, односно улицу Дожа Ђерђа, у тачки 15.

У тачки 15 граница се ломи према североистоку пратећи парцелу улице, преко тачке 16 до тачке 17, у којој се ломи и границом парцеле бр. 1 завршава у тачки 1, почетној тачки описа.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Рабе је око 50,88 ha.

Табела 11 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Рабе

Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X	Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X
1	1460	7442937.91	5108239.90	10	1498	7442659.30	5107198.21
2	1459	7443004.78	5108202.83	11	3997	7442189.37	5107322.04
3	1458	7442958.23	5108115.65	12	2260	7442234.72	5107352.39
4	2266	7443218.21	5107971.45	13	1474	7442663.89	5108176.98
5	2180	7443007.77	5107238.07	14	1473	7442672.90	5108173.84
6	1416	7442999.64	5107183.40	15	1464	7442852.02	5108105.95
7	1415	7442753.09	5107127.78	16	1463	7442869.04	5108159.78
8	1500	7442730.94	5107123.61	17	1462	7442889.34	5108150.49
9	1499	7442712.94	5107205.99				

Опис границе грађевинског подручја насеља Сигет

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Сигет у КО Банатско Аранђелово је тачка 1, која је и најсевернија тачка насеља и парцеле бр. 264, улица Војводе Путника. Од тачке 1 граница иде према југоистоку пратећи североисточну границу парцеле бр. 264 до тачке 2 и 3, где се благо ломи пратећи југозападну границу канала, парцела бр. 4517. На истом правцу су и тачке 4 и 5.

У тачки 5 правац границе се ломи за 90°, пратећи југоисточну границу улице Војводе Мишића до тачке 6, где се под правим углом ломи пратећи североисточну границу парцеле бр. 270 до тачке 7, где се поновним ломом од 90° враћа на правац по северозападној граници некатегорисаног пута, парцела бр. 4667 до тачке 8, а потом 9, на југоисточној граници ул. Партизанске, парцела бр. 273.

У тачки 9 граница се под правим углом ломи према северозападу и иде даље пратећи границу парцеле бр. 273 долази до тачке 10, поново се ломи под правим углом према североистоку, иде до тачке 11, а затим у истом правцу југоисточном границом некатегорисаног пута, парцела бр. 4648 до тачке 12, односно до тачке 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Сигет је око 59,25 ha.

Табела 12 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Сигет

Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X	Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X
1	299	7440877.17	5104751.08	7	258	7441337.78	5104077.18
2	269	7441219.94	5104469.45	8	243	7440992.28	5103658.26
3	267	7441226.10	5104433.65	9	242	7440975.11	5103638.20
4	261	7441226.10	5104317.12	10	271	7440389.47	5104157.27
5	260	7441390.44	5104298.24	11	272	7440400.36	5104170.00
6	259	7441262.08	5104138.55	12	298	7440867.77	5104738.27

Опис границе грађевинског подручја насеља Српски Крстур

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Српски Крстур у КО Српски Крстур је тачка 1, која се налази у северном делу насеља, на граници парцела бр. 1189 (улица 9. Јануар) и 1463.

Од тачке 1 граница прати североисточну границу парцеле бр. 1189 до улице Николе Тесле, парцела бр. 1193, где се у тачки 2 ломи према северозападу, пратећи границу парцеле државног пута, парцела бр. 3058 до тачке 3, у којој се граница ломи, управно сече парцелу пута до тачке 4, од које формира нову границу насеља преко парцеле бр. 1497, а у правцу североисточне границе парцеле бр. 643, којом даље наставља и ломи се под правим углом пратећи њену и југоисточну границу парцела бр. 642 и 1197 до тачке 5.

Тачка 5 је тремеђа парцела бр. 1197, 647 и 3086, у којој се ломи граница под правим углом, према југоистоку пратећи југозападне границе парцела бр. 3086 (некатегорисани пут) и 1498 до тачке 6, где се ломи према југозападу до тачке 7, на граници парцеле 1198 (улица 9. Јануар) и затим опет границом парцела 1498 и 1198 до тачака 8 и 9, на североисточној граници парцеле бр. 1215, (улица Цара Душана). Граница наставља истим правцем пратећи североисточну границу парцела бр. 845 до тачке 10 и парцеле бр. 1227 (улица Светог Саве) до тачке 11 где се ломи према југозападу и преко тачке 12, на истом правцу прати југоисточне границе парцела бр. 852, 847, 848 и 1239 (пут) до тачке 13. Тачка 13 је тремеђа парцела бр. 1239, 3064 и 3063, у којој се граница ломи према северозападу до тачке 14 и даље пратећи југозападну границу парцела бр. 1240 и 1237 (улица Хајдук Вељка) до тачака 15 и 16, где на правцу граница прелази државни пут (улица Бранислава Нушића), затим наставља даље југозападном границом парцела бр. 1234 са ломом према североистоку у тачкама 17 и 18.

Од тачке 18 граница наставља да прати парцелу бр. 1234 (улица Хајдук Вељка) до тачке 19, заједничка тачка парцела бр. 1234, 1229, 341 и 1406/2, од које граница наставља североисточном границом парцеле бр. 1406/2, преко тачака 20 и 21 на правцу и 22 и 23 у којима се ломи под правим углом, настављајући према северозападу преко тачке 24, која је тремеђа парцела бр. 130, 1217 и 3078, до тачке 25 на тремеђи парцела бр. 3078, 130 и 1429. У тачки 25 се граница ломи пратећи североисточну границу парцела бр. 1429, 1431 и 3080 преко тачака 26 и 27 на правцу до тачке 28, у којој се ломи под углом од 90°, пратећи североисточну границу парцеле бр. 1216 до тачке 29, која је тремеђа парцела бр. 1216 (ул. Краља Петра I Карађорђевића), 1205 (ул. Лазе Костића) и 1462. Од тачке 29 граница прати северозападну границу парцеле бр. 1205 (ул. Лазе Костића) до тачке 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Српски Крстур је око 201,74 ха.

Табела 13 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Српски Крстур

Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X	Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X
1	3192	7429411.15	5110208.61	16	3252	7430720.38	5109112.26
2	3199	7430382.53	5109996.14	17	3254	7430214.80	5109233.04
3	-	7430297.76	5110181.81	18	3255	7430227.17	5109284.60
4	-	7430325.39	5110185.68	19	3261	7430010.49	5109450.50
5	3208	7430824.48	5109946.12	20	3285	7429542.78	5109564.02
6	3231	7431649.57	5109781.40	21	3286	7429521.52	5109569.29
7	3232	7431632.25	5109715.90	22	5659	7429296.81	5109620.79
8	3233	7431874.64	5109642.65	23	3289	7429310.94	5109683.96
9	3234	7431888.56	5109638.54	24	3290	7429297.20	5109685.90
10	3235	7432083.63	5109543.78	25	3291	7429266.77	5109689.85
11	3236	7432121.54	5109524.71	26	3293	7429282.19	5109779.72
12	3237	7432106.52	5109509.61	27	3295	7429300.69	5109873.50
13	3245	7431593.91	5108928.39	28	3296	7429306.33	5109900.05
14	3191	7431580.47	5108932.91	29	3297	7429337.78	5109890.14
15	3251	7430738.84	5109107.85				

Опис границе грађевинског подручја насеља Филић

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Филић у КО Нови Кнежевац је тачка 1, која се налази у западном делу насеља и заједничка је за парцеле бр. 4487, 4542, 8001 и 7998.

Од тачке 1 граница иде према североистоку пратећи југоисточну границу парцеле бр. 4542 и југозападну границу парцеле бр. 4638 (улица Петефи Шандора) до тачке 2, где се ломи под правим углом и прати северозападне границе парцела бр. 4638, до тачке 3, а затим парцела 4588 и 4591 до тачке 4.

У тачки 4 граница се ломи према југоистоку пратећи југозападну границу парцеле бр. 7980 до тачке 5 и даље пратећи у истом правцу границу парцеле бр. 4637 долази до тачке 6, ломи се под правим углом и иде према југозападу до тачака 7 и 8, на истом правцу, али и на правцу улице Киш Ференца.

Од тачке 8 граница прати границе парцеле пута бр. 4693 и ломи се у тачки 9, где под правим углом скреће према северозападу преко тачака 10 и 11, на правцу улице Школске.

У тачки 11 граница се ломи под правим углом према североистоку, пратећи границу улице, парцела бр. 4587 до тачке 12. У тачки 12 граница се ломи под правим углом и пратећи југозападну границу пута, парцела бр. 8001 долази до тачке 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Филић је око 23,01 ха.

Табела 14 - Списак тачака границе грађевинског подручја насеља Филић

Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X	Број тачке	Бр.деталне тачке	Y	X
1	14122	7434160.05	5100799.44	7	15322	7434804.26	5100756.33
2	15233	7434414.63	5101118.80	8	15321	7434795.83	5100729.86
3	15234	7434419.78	5101133.25	9	15316	7434759.25	5100650.20
4	15235	7434483.49	5101246.80	10	15105	7434545.98	5100749.33
5	15529	7434914.09	5101062.56	11	15106	7434522.72	5100760.31
6	15315	7434931.95	5101055.00	12	14120	7434239.41	5100657.93

1.4.2. Грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насеља

Грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља у обухвату Плана чине: зоне кућа за одмор, радне зоне, зоне туристичко-рекреативних садржаја, зона међународног граничног прелаза, комунални и енергетски садржаји ван насеља (гробље, рециклажно двориште, изворишта, ППОВ-и, сабирно-отпремна станица нафте са електраном, станица за снабдевање горивом и комплекс ТС 110/20 kV).

На рефералној карти бр. 1: Намена простора, грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насеља је означено бројевима од 1 до 29, а на рефералној карти бр. 4: Карта спровођења, приказана је израда и спровођење просторно-планске и урбанистичке документације и директна примена овог Плана.

1.4.2.1. Зоне кућа за одмор

Северно од насеља Нови Кнежевац постоји делимично изграђена зона кућа за одмор, у виду две локације (на рефералној карти бр. 1 су обележене бројевима 1 и 2). Ова зона заузима површину од 25,34 ха, а даља изградња ће се вршити на основу услова из овог Плана, у оквиру дефинисаних граница грађевинског земљишта.

1.4.2.2. Радне зоне ван насеља

Радне зоне ван грађевинских подручја насеља се налазе на 12 локација (на рефералној карти бр. 1 означене су бројевима 3-14). Неке од ових локација представљају постојеће радне садржаје у атару (циглана, економије, пољопривредна добра и сл.), али већином су то планиране површине намењене за производне, пословне и сличне садржаје лоциране ван насеља. За радне зоне је предвиђена површина од укупно 216,03 ha.

Локације бр. 3-13 су овим Планом описане и дефинисане као грађевинско земљиште. Изградња у склопу постојећих комплекса, у оквиру ових локација ће се реализовати директном применом овог Плана, а уколико се формира нови радни комплекс или мења постојећа делатност, обавезна је израда урбанистичког пројекта. Урбанистички пројекат урадити на основу правила грађења из овог Плана и у складу са условима надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање. За дефинисане радне зоне, ако се укаже потреба за утврђивањем нове регулације обавезна је израда плана детаљне регулације.

За планирану радну зону код насеља Рабе, на тремеђи са Мађарском и Руминијом (локација бр. 14, тзв. "Триплекс") је обавезна израда плана детаљне регулације, на основу смерница датих овим Планом.

1.4.2.3. Зоне туристичко-рекреативних садржаја

Планиране зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља обухватају осам локација (на рефералној карти бр. 1 обележене су бројевима 15-22), укупне површине 35,10 ha.

Опис границе грађевинског подручја ових туристичких локалитета, као и правила уређења и грађења су дата овим Планом. За локалитете 15, 18, 19 и 22 је предвиђена директна примена Плана, а за садржаје на локалитетима 16, 17, 20 и 21 је обавезна израда урбанистичког пројекта (погледати рефералну карту бр. 4 – Карта спровођења).

Предвиђени спортско-рекреативни садржаји су: језера за спортски риболов (за шта би се, након санације и рекултивације простора, искористиле постојеће депресије/некадашња позајмишта глине), затим стрелишта, јахалишта, хиподроми, голф терени, плаже, школе у природи, уметничке колоније, летње позорнице, итд; уз изградњу пратећих објеката и спортских терена, као и угоститељско-смештајних капацитета (мотели, ловачки домови, ресторани, кампови и слични садржаји).

Међутим, и на евентуалним другим туристички атрактивним локацијама, као што су: шуме, приобаље реке Тисе, термалне бушотине, видиковци, археолошки локалитети, стари салаши и слично, могу се градити објекти и комплекси у функцији различитих видова туризма, као што су: културно-манifestациони, спортско-рекреативни, наутички, излетнички, ловни, риболовни и етно туризам, а све у циљу повећања укупне туристичке понуде Општине.

На новим туристичко-рекреативним локалитетима је потребна израда урбанистичког пројекта на основу правила грађења из овог Плана, уз прибављање услова и сагласности надлежних органа, институција и служби, а ако је потребно одредити грађевинско земљиште, утврдити јавни интерес или нову регулацију, обавезна је израда плана детаљне регулације.

1.4.2.4. Гранични прелази

У обухвату Плана се налазе:

- Постојећи међународни гранични прелаз Ђала са Републиком Мађарском, који ће се, по потреби, реконструисати/дограђивати директном применом овог Плана;
- Планирани гранични прелаз Рабе на тремеђи са Румунијом и Мађарском, за чију реализацију је (када се стекну услови) неопходна израда плана детаљне регулације.

1.4.2.5. Комунални и инфраструктурни садржаји ван насеља**Гробље**

На подручју општине Нови Кнежевац постоји само једно гробље ван грађевинског подручја насеља, а налази се северозападно од насеља Подлокањ (на рефералној карти бр. 1 означено је бројем 25), које ће се, по потреби, даље реализовати директном применом овог Плана.

Рециклажно двориште

Рециклажно двориште је место намењено разврставању и привременом складиштењу рециклабилног (папир, стакло, пластика...) и кабастог отпада (намештај, бела техника и др. материјал погодан за рециклажу). Регионалним планом управљања отпадом за Град Суботицу прдвиђено је формирање центра за рециклажу - рециклажног дворишта у Новом Кнежевцу, где би се сакупљао примарно селектовани отпад.

Рециклажно двориште ће бити формирано на делу простора досадашње општинске депоније, северно од насеља Нови Кнежевац (локација 26 на рефералној карти број 1), а реализоваће се на основу Урбанистичког пројекта уређења рециклажног дворишта на кат. парц. број 3584/2 у КО Нови Кнежевац (урађеног 2013. године).

Изворишта водоснабдевања

Постојеће извориште водоснабдевања, јужно од грађевинског подручја насеља Српски Крстур (означено као локација 28 на рефералној карти бр. 1) се задржава у садашњим оквирима. Реконструкција или евентуална изградња нових садржаја унутар парцеле ће се реализовати директно из овог Плана, у складу са условима надлежног комуналног предузећа. За евентуално проширење комплекса у будућности треба урадити план детаљне регулације.

Заједничко извориште водоснабдевања за насеља Мајдан и Рабе се налази уз државни пут, између ова два насеља (означено је као локација 29 на рефералној карти бр. 1). За ову локацију је неопходна израда плана детаљне регулације, којим би се извориште издвојило од осталих садржаја (објекти пољопривреде у мешовитој својини "Тромеђа" АД, које је у стечају).

Постројења за пречишћавање отпадних вода

У обухвату Плана је предвиђена изградња четири постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) ван грађевинских подручја насеља (Ђала, Српски Крстур, Подлокањ и један заједнички за Мајдан и Рабе). За насеља Банатско Аранђелово и Сигет је планиран заједнички ППОВ у насељу Банатско Аранђелово, док ће се насеље Филић прикључити на постојећи ППОВ у Новом Кнежевцу. Препорука је да се ППОВ-и руралних насеља граде као постројења за биолошко пречишћавање. Техничком документацијом ће се решити третман отпадних вода, као и тип пречистача. Услови за изградњу ће се стећи по изради одговарајућег плана детаљне регулације, првенствено на основу водопривредних и других услова, које издају надлежни органи и предузећа, као и услова заштите животне средине.

Комплекс ТС 110/20 kV

Планирана трафостаница 110/20 kV код Новог Кнежевца ће се реализовати на основу плана детаљне регулације, у складу са потребама и условима надлежне Електродистрибуције.

Станица за снабдевање горивом

Јужно од насеља Српски Крстур (уз државни пут II реда бр. 103) је планирана станица за снабдевање горивом (на рефералној карти бр. 1 обележена је бројем 27).

Реализација овог садржаја, у оквиру дефинисаног грађевинског земљишта ће се вршити на основу донетог Плана детаљне регулације станице за снабдевање горивом "Српски Крстур 1 и 2" ("Службени лист општине Нови Кнежевац", бр. 11/09), док се за евентуално додатно проширење комплекса и изградњу нових садржаја, који нису предвиђени овим планом, мора урадити нови план детаљне регулације.

Сабирно-отпремна станица нафте и планирана електрана

Сабирно-отпремна станица (СОС) нафте се налази на граници КО Банатско Аранђелово и КО Мајдан, на површини од 2,23 ha (на рефералној карти бр. 1 обележена је бројем 24). Од СОС "Мајдан" је планирана изградња нафтовода до СОС "Мокрин југ", који би пролазио кроз три општине (Нови Кнежевац, Чока и Кикинда).

Реконструкција садржаја у склопу СОС ће се вршити директном применом овог Плана, а за реализацију планираног нафтовода је предвиђена израда просторног плана подручја посебне намене.

У склопу ове локације, на парцели број 2646 КО Банатско Аранђелово, НИС а.д. Нови Сад планира изградњу електране у првој фази до 3 MW, а зависно од количине раслоложивог гаса на експлоатационим пољима, односно од броја производних бушотина и променама у производњи бушотина, могућа је и фазна изградња, односно изградња електране укупне снаге до 10 MW.

У електрани би се, као гориво, користио растворени гас који се добија издвајањем из флуида (мешавина нафте, гаса и воде), који се вади из бушотина на пољима Мајдан и Мајдан Х. Растворени гас се припрема за сагоревање сушењем. Растворени гас је некомерцијални гас, лошег квалитета, који карактерише низак садржај метана и висок садржај угљен-диоксида.

Основна корист за ширу друштвену заједницу од изградње електране је примена раствореног гаса за производњу електричне енергије, чиме се унапређује рационално коришћење постојећих природних енергетских ресурса, уз истовремено смањење загађења животне средине, које настаје директним сагоревањем гаса на бакљи.

Наиме, тренутно се растворени гас сагорева на бакљи, при чему долази до загађења животне средине продуктима сагоревања и топлотом, а да се при томе не остварује ниједан користан ефекат.

Сагоревање раствореног гаса одвијаће се у гасним моторима или гасним турбинама, у зависности од резултата економско-техничке анализе потенцијалних техничких решења. Гасни мотори или гасне турбине су погонске машине за електричне генераторе. Изградња електране укључује и изградњу пратеће гасне инфраструктуре (повезни цевоводи, сушачи, мешачи), те грађевинску инфраструктуру у виду темеља за објекат или модуларне јединице у које се смештају гасни мотори или гасне турбине.

Планирана електрана обухвата следеће објекте:

- улазни гасовод са мерно-регулационом станицом,
- јединица за третман гаса,
- гасни мотори или мале турбине за сагоревање гаса,
- генератори и
- трафо станица.

Димензије објекта (или модуларни објекти) у који се смешта енергетско постројење зависиће од димензија опреме, а објекат треба да буде отпоран на временске прилике, као и да задовољава противпожарне и друге услове прописане законима и стандардима, који регулишу ову област.

Због могуће измене у динамици производње гаса предвиђена је фазна изградња постројења:

- Мала електрана без производње топлотне енергије;

- Изградња генератора топлоте;
- Изградња дистрибутивне топловодне мреже.

Мала електрана може бити грађена у фазама изградњом типских јединица расположивих на тржишту, а у зависности од количина и квалитета гаса.

Фазна изградња постројења оставља могућност да се поред електричне енергије производи и топлотна енергија, која би се делимично користила на нафтном пољу за загревање процесних флуида (нафте, гаса и воде), а додатно би се путем паровода или топловода одводила до топлотних потрошача.

Планирана електрана снаге до 3 MW ће се прикључити на дистрибутивни систем електричне енергије у складу са условима прописаним од стране оператера дистрибутивног система електричне енергије. Уколико се буде градила гасна електрана већих капацитета прикључење на дистрибутивни систем електричне енергије ће се, такође, вршити у складу са условима прописаним од стране оператера дистрибутивног система електричне енергије.

Реализација планиране електране снаге до 3 MW, у првој фази, односно изградња електране укупне снаге до 10 MW, би се вршила директном применом овог Плана и у складу са условима прописаним од стране надлежног оператера електричне енергије. У случају потребе проширења комплекса, када је неопходно дефинисати ново грађевинско земљиште или издвојити површине јевне намене, је обавезна израда плана детаљне регулације. Такође, евентуална изградња електране снаге 10MW и више MW се може градити на основу одговарајућег плана, у складу са Законом.

1.4.2.6. Опис граница грађевинског подручја ван насеља

У тексту који следи је дат опис граница грађевинског земљишта ван насеља, које је дефинисано овим Планом и које ће се даље реализовати његовом директном применом или кроз израду урбанистичких пројеката. За остало грађевинско земљиште је предвиђена израда урбанистичких планова, којима ће бити дефинисане њихове границе, као и правила уређења и грађења за спровођење.

Опис границе зона кућа за одмор (локације 1 и 2)

Зона кућа за одмор - локација 1 се налази у КО Нови Кнежевац. Опис границе грађевинског подручја почиње тачком број 1 на тремеђи парцела 7747, 7920 и 3868.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу парцела 7920 и 7835 до тачке број 2, на тремеђи катастарских парцела 7835, 3946/1 и 7919.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу северозапада, пратећи североисточну међу парцеле 7919 до тачке број 3, на тремеђи катастарских парцела 7919, 7747 и 3870.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу севера, пратећи источну међу катастарских парцеле 7747 до тачке број 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја зоне кућа за одмор на локацији 1 је око 16,23 ha.

Зона кућа за одмор - локација 2 се налази у КО Нови Кнежевац. Опис границе грађевинског подручја почиње тачком број 1 на тремеђи парцела 4043, 7925 и 7833.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југа пратећи западну међу парцеле 7833 до тачке број 2, на тремеђи катастарских парцела 7833, 7926 и 4054/1.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу југозапада, пратећи северозападну међу парцеле 7926 до тачке број 3, на тремеђи парцела 7926, 4880 и 4081.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу запада, пратећи јужну међу парцеле 4080 до тачке број 4, на тремеђи катастарских парцела, 4081, 4080 и 7925.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу североистока претећи источну међу катастарске парцеле 7925 до тачке број 1, почетне тачке описа.

Грађевинско подручје зоне кућа за одмор на локацији 2 обухвата и катастарску пацелу 4028 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја зоне кућа за одмор на локацији 2 је око 9,11 ха.

Опис границе радних зона (локације 3-13)

Радна зона - локација 3 се налази у КО Српски Крстур и обухвата катастарску парцелу 2021/1 у целости, укупне површине око 20,38 ха.

Радна зона - локација 4 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарске парцеле 3608, 7733, 3607 и 3609 у целости, укупне површине око 14,90 ха.

Радна зона - локација 5 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарске парцеле 5519, 5520/1, 5520/2, 5521 и 5522 у целости, укупне површине око 2,57 ха.

Радна зона - локација 6 се налази у КО Нови Кнежевац. Опис границе грађевинског подручја почиње тачком број 1, на тремеђи парцела 5534/2, 8091 и 8089.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу парцела 8091, 555 и 5461 до тачке број 2, на тремеђи катастарских парцела 5461, 5584 и 5585.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу југозапада, пратећи северозападну међу парцеле 5585 до тачке број 3, на тремеђи парцела 5585, 7840 и 5584.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу северозапада, пратећи североисточну међу парцеле 7840 до тачке број 4, на тремеђи катастарских парцела 7840, 5533 и 5534/1.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу североистока претећи северозападну међу катастарских парцела 5534/1 и 5534/2 до тачке број 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја радне зоне на локацији 6 је око 43,20 ха.

Радна зона - локација 7 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарске парцеле 5660, 5661/1, 5661/2, 5661/3 и 5661/5 у целости, укупне површине око 11,04 ха.

Радна зона - локација 8 се налази у КО Нови Кнежевац. Опис границе грађевинског подручја почиње тачком број 1, на тремеђи парцела 6894/1, 6883 и 6893.

Од тачке број 1 граница иде у правцу севера пратећи западну међу парцеле 6894/1, а потом секући катастарску парцелу 6900 до тачке број 2, на јужној међи катастарске парцеле 8139.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу истока, у дужини од око 400,0 м пратећи јужну међу парцеле 8139 до тачке број 3, на јужној међи парцеле 8139.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу југозапада у дужини од око 797,0 м, секући парцелу 6900, а потом пратећи источну међу катастарске парцеле 6894/1 и секући катастарску парцелу 6896 до тачке број 4, на катастарској парцели 6896.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу запада секући катастарску парцелу 6896, а потом пратећи јужну међу катастарске парцеле 6894/1 до тачке број 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја радне зоне на локацији 8 је око 31,99 ха.

Радна зона - локација 9 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарске парцеле 4498, 4501 и 4502 у целости, укупне површине око 5,99 ха.

Радна зона - локација 10 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарске парцеле 4757/1, 4757/2, 4757/3, 4757/4, 4757/5, 4757/6, 4757/7, 4757/8, 4757/9, 4757/10, 4757/11, 4757/12, 4757/13, 4757/14, 4757/15, 4757/16, 4757/17, 4757/18, 4757/19, 4757/20, 4757/21 и 4757/23, у целости, укупне површине око 10,71 ха.

Радна зона - локација 11 се налази у КО Банатско Аранђелово. Опис границе грађевинског подручја почиње тачком број 1, на тремеђи парцела 4801, 4806 и 4231.

Од тачке број 1 граница иде у правцу запада у дужини од око 275,0 м пратећи јужну међу парцеле 4681 до тачке број 2, на северној међи катастарске парцеле 4802.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу севера у дужини од око 197,0 м, секући катастарску парцелу 4231 до тачке број 3, на катастарској парцели 4231.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу истока у дужини од око 219,0 м, секући катастарску парцелу 4231 до тачке број 4, на источној међи катастарске парцеле 4806.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу југоистока у дужини од око 211,0 м пратећи североисточну међу катастарске парцеле 4231 до тачке број 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја радне зоне на локацији 11 је око 4,94 ха.

Радна зона - локација 12 се налази у КО Банатско Аранђелово. Опис границе грађевинског подручја почиње тачком број 1, на тремеђи парцела 4681, 2268 и 273.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу парцеле 4681 до тачке број 2, на тремеђи катастарских парцела 2270, 4681 и 2268.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу северозапада, пратећи југозападну међу катастарске парцеле 2270 до тачке број 3, на југозападном прелому катастарске парцеле 2270.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле 2270, а потом секући катастарску парцелу 2268 до тачке број 4 на југозападној међи катастарске парцеле 273.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи североисточну међу катастарске парцеле 2268 до тачке број 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја радне зоне на локацији 12 је око 22,99 ха.

Радна зона - локација 13 се налази у КО Банатско Аранђелово. Опис границе грађевинског подручја почиње тачком број 1 на међи парцела 247 и 4667.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи североисточну међу парцела 2513 и 2506 до тачке број 2, на тремеђи катастарских парцела 2506, 2510 и 4669.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу југозапада, пратећи југоисточну међу парцела 2506, 4626 и 4683 до тачке број 3, на тремеђи парцела 981, 982 и 4683.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу северозапада, секући катастарску парцелу 4683, а потом пратећи југозападну и северозападну међу парцеле 2478 до тачке број 4, на тремеђи катастарских парцела 4626, 2478 и 4506.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу северозапада претећи југозападну међу катастарске парцеле 4627 до тачке број 5 на тремеђи катастарских парцела 4627, 4682 и 4518.

Од тачке број 5 граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарских парцела 4627 и 4667 до тачке број 1, почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја радне зоне на локацији 13 је око 20,12 ха.

Опис границе зона туристичко-рекреативних садржаја (локације 15-22)

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 15 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарске парцеле 4134, 4135, 4138, 4139, 4140, 4141, 4142 и 4143, у целости, укупне површине око 6,03 ха.

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 16 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарске парцеле 5488/1 и 5488/2, у целости, укупне површине око 11,69 ха.

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 17 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарску парцелу 4469/9, у целости, укупне површине око 2,31 ха.

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 18 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарску парцелу 4694/2, у целости, површине око 0,99 ха.

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 19 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарске парцеле 5408, 5409, 5410, 5411, 5412 и 5413, у целости, укупне површине око 8,05 ха.

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 20 се налази у КО Српски Крстур и обухвата катастарске парцеле 1461, 1462 и 1463, у целости, укупне површине око 3,25 ха.

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 21 се налази у КО Банатско Аранђелово и обухвата катастарске парцеле 2718, 2721 и 2722, у целости, укупне површине око 2,0 ха.

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 22 се налази у КО Банатско Аранђелово и обухвата катастарску парцелу 2878, у целости, површине око 0,78 ха.

Опис границе међународног граничног прелаза Ђала (локација 23)

Локација 23 се налази у КО Ђала и обухвата гранични прелаз, а чине је целе катастарске парцеле 1126, 1127/2, 1127/4, 1127/5, 1127/6, 1714/1, 1714/2, 1718/2, 1718/10, 2489/2 и 1514/2, у укупној површини од око 2,86 ха.

Опис границе сабирно-отпремне станице нафте и електране (локација 24)

Локација 24 се налази у КО Банатско Аранђелово и обухвата целе парцеле 2646 и 2685, у укупној површини од око 2,23 ха.

Опис границе гробља ван насеља (локација 25)

Локација 25 се налази у КО Банатско Аранђелово, северозападно од насеља Подлокањ, а чини је парцела гробља 4233, површине око 0,92 ha.

Опис границе рециклажног дворишта (локација 26)

Локација 26, планирана за рециклажно двориште, се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата целу парцелу 3584/2, површине око 0,27 ha.

Опис границе станице за снабдевање горивом (локација 27)

Локација 27, на којој је планирана станица за снабдевање горивом, се налази у КО Српски Крстур и обухвата целе парцеле 2116/2 и 2118/2, укупне површине око 1,94 ha.

Опис границе изворишта водоснабдевања (локације 28)

Извориште водоснабдевања - локација 28 се налази у КО Српски Крстур и обухвата катастарску парцелу 2115, у целости, површине око 0,02 ha.

1.4.3. Биланс грађевинског земљишта

Табела 15 - Биланс грађевинског земљишта у обухвату Плана

Ред. број	Грађевинско земљиште	Постојеће (2014.)		Планирано (2024.)	
		ha	%	ha	%
1.	Грађевинско подручје насеља¹⁹	1545,15	88,81	1561,22	74,65
1.1.	Грађ. подручје насеља Бан. Аранђелово	277,98	15,98	277,98	13,29
1.2.	Грађ. подручје насеља Ђала	177,60	10,21	177,60	8,49
1.3.	Грађ. подручје насеља Мајдан	89,42	5,14	89,42	4,29
1.4.	Грађ. подручје насеља Нови Кнежевац	623,74	35,95	623,74	29,82
1.5.	Грађ. подручје насеља Подлокањ	47,44	2,73	57,60	2,75
1.6.	Грађ. подручје насеља Рабе	50,88	2,92	50,88	2,43
1.7.	Грађ. подручје насеља Сигет	59,25	3,40	59,25	2,83
1.8.	Грађ. подручје насеља Српски Крстур	195,83	11,26	201,74	9,65
1.9.	Грађ. подручје насеља Филић	23,01	1,32	23,01	1,10
2.	Грађевинско подручје ван насеља	194,78	11,19	530,24	25,35
2.1.	Зоне кућа за одмор	-	-	25,34	1,21
2.2.	Радне зоне ван насеља	117,93	6,78	216,03	10,34
2.3.	Зоне туристичко-рекреативних садржаја	1,77	0,10	35,10	1,68
2.4.	Међународни гранични прелаз	2,86	0,16	2,86	0,14
2.5.	Сабирно-отпремна станица нафте и планирана електрана	2,23	0,13	2,23	0,11
2.6.	Гробље ван насеља	0,92	0,05	0,92	0,04
2.7.	Рециклажно двориште	0,27	0,02	0,27	0,01
2.8.	Станица за снабдевање горивом	-	-	1,94	0,09
2.9.	Извориште водоснабдевања	0,04	0,00	0,04	0,00
2.10.	Планирани државни пут ("Банатска магистала") ²⁰	-	-	95,26	4,56
2.11.	Државни пут I реда	13,39	0,77	13,39	0,64
2.12.	Државни путеви II реда	24,52	1,41	63,25	3,02
2.13.	Општински путеви	22,82	1,31	42,59	2,03
2.14.	Железничке пруге	8,03	0,46	31,02	1,48
УКУПНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ		1739,93	100,00	2091,46	100,00

19 Грађевинско подручје насеља Нови Кнежевац је рачунато према ПГР насеља Нови Кнежевац, а за остала насеља према шемама уређења насеља из овог Плана

20 Коридор планираног државног пута је рачунат у ширини од 60 m, коридор државног пута II реда у ширини од 20 m, коридор општинског пута у ширини од 10 m, коридор железничке пруге у ширини од 16 m

1.5. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ ЦЕЛИНА И ЗОНА ЗА КОЈЕ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ САДРЖИ ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ УРЕЂЕЊА

Просторни план општине Нови Кнежевац садржи шематске приказе уређења осам насеља - Банатско Аранђелово, Ђала, Мајдан, Подлокањ, Рабе, Сигет, Српски Крстур и Филић, за која је дат опис границе грађевинског подручја насеља, дефинисана намена површина и трасе основне комуналне инфраструктуре и дата правила грађења по зонама основне намене - зона централних садржаја, зона становања, зона становања са производњом (мала привреда), зона радних садржаја и зона спорта и рекреације.

Такође је дата подела грађевинског подручја на површине за јавне и остале намене. Површине јавне намене су јавне површине (улични коридори, јавне зелене површине) и јавни објекти (локалне управе, образовања, здравства, културе, спорта и комуналних садржаја), чије је коришћење, односно изградња од општег интереса.

1.5.1. Уређење и изградња јавних објеката за целине и зоне за које плански документ садржи шематски приказ уређења

Уређење и изградњу јавних објеката у осам насеља, за које овај План садржи шематске приказе уређења, изводи у складу са важећим правилницима, који конкретну област уређују (здравство, школство, комунални садржаји...), као и са урбанистичким условима из овог Плана:

Месна канцеларија, месна заједница, пошта - услови за изградњу у комплексу су:

- индекс заузетости парцеле	макс. 70%
- индекс изграђености	макс. 2,0
- спратност објеката	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Предшколска установа - у оквиру комплекса обезбедити услове за:

- обухват деце (од 3-6 година)	мин. 70 %
- изграђена површина	мин. 5,5m ² /по детету
- слободна површина	мин. 10-15m ² /по детету
- травнате површине	мин. 3m ² /по детету
- обезбедити зелених површина	мин. 30%
- индекс заузетости парцеле	макс. 30%
- индекс изграђености	макс. 0,6
- спратност објеката	макс. П+1

Основна школа - у оквиру комплекса обезбедити услове за:

- обухват деце (од 7-15 година)	100%
- изграђена површина	мин. 7,5m ² /по ученику
- слободна површина	25-30m ² /по ученику
- индекс заузетости парцеле	макс. 30%
- индекс изграђености	макс. 0,9
- спратност објекта	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Здравствена амбуланта, апотека – услови су:

- индекс заузетости парцеле	макс. 70%
- индекс изграђености парцеле	макс. 1,6
- спратност објекта	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Дом културе, мултифункционални објекат, дневни центар – услови су:

- индекс заузетости парцеле	макс. 70%
- индекс изграђености парцеле	макс. 1,6
- спратност објекта	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Спортско-рекреативни комплекс - услови за уређење и изградњу су:

- индекс заузетости парцеле макс. 40%²¹
- индекс изграђености: макс. 0,8
- спратност објекта макс. П+1+Пк
- обезбедити зелених површина мин. 40%

Зелена пијаца - услови за уређење и изградњу су:

- индекс заузетости парцеле макс. 70%
- индекс изграђености парцеле макс. 1,4
- спратност објекта макс. П+1

Обзиром на величине насеља и чињеницу да становништво углавном самостално за своје потребе производи већину намирница које се продају на пијацама и да само повремено постоји потреба за пијачним простором (за шта се користи део одређене јавне површине – улица, платои уз одређене објекте јавне намене нпр. месна заједница, дом културе), у шемама насеља нису посебно назначене локације за пијаце, него је остављена могућност да се, када за тим буде постојала потреба, према датим правилима, по могућности, у зони центра насеља на адекватној парцели формира пијачни простор.

Гробље - функционална подела гробља треба да се састоји од следећих односа:

- 60% намењено гробним местима,
- 20% заштитни зелени појас и парковски обликован простор,
- 16% површине за саобраћајнице,
- 3% трг за испраћај,
- 1% остали садржаји (код улаза у гробље - капела, продавница свећа, цвећа и др, максималне спратности П (приземље).

Комплекс објекта за водоснабдевање насеља (водозахват) - у комплексу је дозвољена изградња само објеката у функцији водоснабдевања насеља. Дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Службени гласник РС", број 92/08). Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са законом и уз сагласност надлежних органа.

1.5.2. Биланс намене површина по насељима за које плански документ садржи шематски приказ уређења

Биланс површина је исказан кроз основну намену простора. Исказане вредности су добијене графичким читавањем и не дају се као ограничавајући фактор.

Банатско Аранђелово и Сигет

Табела 16 - Биланс намене површина за насеља Банатско Аранђелово и Сигет

Намена простора	Површина у ha	%
Зона централних садржаја	8,67	2,6
Зона становања	91,93	27,3
Зона становања са производњом	120,02	35,6
Зона радних садржаја	24,59	7,3
Зона спорта и рекреације	4,29	1,3
Зона комуналних садржаја	6,75	2,0
Зона заштитног и јавног зеленила	9,28	2,7
Улични коридори и коридор пруге	71,70	21,2
Укупно грађевинско подручје	337,23	100

²¹ У индекс заузетости се не рачунају отворени травнати спортски терени

Ђала

Табела 17 - Биланс намене површина за насеље Ђала

Намена простора	Површина у ha	%
Зона централних садржаја	2,87	1,6
Зона становања	70,72	39,8
Зона становања са производњом	58,09	32,7
Зона радних садржаја	5,66	3,2
Зона спорта и рекреације	2,09	1,2
Зона комуналних садржаја	2,29	1,3
Зона заштитног и јавног зеленила	4,11	2,3
Улични коридори	31,77	17,9
Укупно грађевинско подручје	177,60	100

Мајдан

Табела 18 - Биланс намене површина за насеље Мајдан

Намена простора	Површина у ha	%
Зона централних садржаја	1,3	1,5
Зона становања	28,19	31,5
Зона становања са производњом	44,53	49,8
Зона радних садржаја	2,85	3,2
Зона спорта и рекреације	0,73	0,8
Зона комуналних садржаја	1,41	1,6
Зона заштитног и јавног зеленила	0,57	0,6
Улични коридори	9,84	11,0
Укупно грађевинско подручје	89,42	100

Подлокањ

Табела 19 - Биланс намене површина за насеље Подлокањ

Намена простора	Површина у ha	%
Зона централних садржаја	1,15	2,0
Зона становања	14,04	24,4
Зона становања са производњом	26,93	46,7
Зона радних садржаја	-	-
Зона спорта и рекреације	1,37	2,4
Зона комуналних садржаја	-	-
Зона заштитног и јавног зеленила	2,91	5,1
Улични коридори	11,2	19,4
Укупно грађевинско подручје	57,60	100

Рабе

Табела 20 - Биланс намене површина за насеље Рабе

Намена простора	Површина у ha	%
Зона централних садржаја	2,01	4,0
Зона становања	4,98	9,8
Зона становања са производњом	35,48	69,7
Зона радних садржаја	0,73	1,4
Зона спорта и рекреације	-	-
Зона комуналних садржаја	0,62	1,2
Зона заштитног и јавног зеленила	2,46	4,8
Улични коридори	4,6	9,1
Укупно грађевинско подручје	50,88	100

Српски Крстур

Табела 21 - Биланс намене површина за насеље Српски Крстур

Намена простора	Површина у ha	%
Зона централних садржаја	6,02	3,0
Зона становања	62,01	30,7
Зона становања са производњом	61,00	30,3
Зона радних садржаја	9,45	4,7
Зона спорта и рекреације	2,14	1,0
Зона комуналних садржаја	5,80	2,9
Зона заштитног и јавног зеленила	9,96	4,9
Улични коридори	45,36	22,5
Укупно грађевинско подручје	201,74	100

Филић

Табела 22 - Биланс намене површина за насеље Филић

Намена простора	Површина у ha	%
Зона централних садржаја	0,22	1,0
Зона становања	-	-
Зона становања са производњом	18,47	80,2
Зона радних садржаја	-	-
Зона спорта и рекреације	-	-
Зона комуналних садржаја	-	-
Зона заштитног и јавног зеленила	0,37	1,6
Улични коридори	3,95	17,2
Укупно грађевинско подручје	23,01	100

1.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

1.6.1. Саобраћајна инфраструктура

1.6.1.1. Саобраћајна инфраструктура у грађевинском подручју насеља

Путни (друмски) саобраћај

- Све насељске саобраћајнице пројектовати у складу са важећим законима и правилницима²²;
- Државне путеве I и II реда реконструисати на захтевану ширину коловоза од 7,1 m, односно 7,7 m (видети следећу табелу), са једностраним нагибом, одговарајућим осовинским оптерећењем, обезбеђењем свих припадајућих путних елемената који је потребан за овакав ниво категорисаног пута;
- Општинске путеве реконструисати на захтевану ширину коловоза од 6,0 m (2 x 2,75 m саобраћајне траке, 2 x 0,25 m ивичне траке или ивичњаци, 2 x 1,0 m банке), са једностраним нагибом, одговарајућим осовинским оптерећењем, обезбеђењем свих припадајућих путних елемената који је потребан за овакав ниво категорисаног пута;
- У наредном планском периоду саобраћајна уређеност насеља се битније неће мењати (узимајући у обзир величине насеља и мали степен моторизације), с тим да се планира успостављање система улица са утврђивањем хијерархијских нивоа и то: главне насељске саобраћајнице (ГНС), сабирне насељске саобраћајнице (СНС) и приступне насељске саобраћајнице (ПНС);

²² ЗОЈП ("Службени гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13) и Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Службени гласник РС", број 50/11)

- Главна насељска саобраћајница (ГНС) чини основни саобраћајни капацитет насеља и она ће кумулисати сав саобраћај на нивоу насеља и усмераваће га према жељеним одредиштима у окружењу. Већина главних насељских саобраћајница су и трасе државних путева, које ће тако функционисати до изградње обилазница око насеља. Главну насељску саобраћајницу извести са две саобраћајне траке и са елементима који припадају рангу општинског пута, са ширином коловоза мин. 6,5 m (односно када је главна саобраћајница и државни пут, према правилима за тај ранг пута), са једностраним нагибом коловоза минималном носивошћу за средњи саобраћај, са свим припадајућим путним елементима и савременом коловозном конструкцијом;
- Сабирна насељска саобраћајница (СНС) кумулише интерне саобраћајне токове између насеља и сировинског залеђа - атара. Потребно их је реконструисати или градити од савремених материјала, са ширином коловоза 6,0 m (изузетно 5,0 m) за двосмерни саобраћај, са једностраним нагибом, са носивошћу коловозне конструкције за средњи саобраћај и савременом коловозном конструкцијом;
- Приступне насељске саобраћајнице (ПНС) омогућавају приступ до свих осталих насељских (стамбених и др.) садржаја и потребно је да имају ширину коловоза мин. 5,5 m за двосмерни или 3,0 m за једносмерни саобраћај, са једностраним нагибом и носивошћу за лак саобраћај и савременом коловозном конструкцијом.

Табела 23 – Елементи (препоруке) за димензионисање насељских саобраћајница

ПУТЕВИ - НАСЕЉСКЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ	ДП I реда	ДП II реда	општински путеви
саобраћајне траке (m)	2x3,25	2x3,0	2x2,75
ивичне траке ²³ (m)	2x0,3	2x0,3	2x0,2
банкина (m)	2x1,2	2x1,0	2x1,0
ширина коридора (m)	утврђена регулациона ширина улице		
ширина заштитног појаса ²⁴ (m)	40	20	10
осовинско оптерећење (t)	11,5	11,5	мин 6,0
V _{рас} (km/h)	(60) 80	60	(50) 60

Укрштања путева и пруга обезбедити следећим решењима:

- Укрштање локалне железничке пруге и државног пута предвидети у нивоу-сигналисани путни прелази;
- Укрштање државног пута I и II реда и осталих јавних путева предвидети у нивоу - површинским раскрсницама са одговарајућом прегледношћу и осталим безбедносним мерама;
- Број укрштања пруге и општинских (локалних) путева минимизирати и осигурати са путним прелазима (са браницама или полубраницама) и одговарајућом сигнализацијом.

Саобраћајно прикључивање на државне путеве унутар насељених места извести на следећи начин²⁵:

1. На коловоз пута у улицама које су општинском одлуком проглашене за правац пружања државног пута кроз насељено место:
  - На основу услова и сагласности Законом о јавним путевима утврђеног управљача над државним путевима, уколико је сходно одредбама члана 37. Закона о јавним путевима у условима управљача над коловозом државног пута унутар насељеног места затражено грађење нових саобраћајних трака, острва за одвајање саобраћајних трака, семафоризација и расвета на државном путу или директно уз обавезно прибављање сагласности и услова управљача над јавним путем;

²³ Ивичне траке могу бити замењене ивичњацима, издигнутим или упуштеним

²⁴ Примена ове ширине важи у насељима, осим ако је другачије утврђено урбанистичким планом

²⁵ ЗОЈП ("Службени гласник РС", бр.101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13)

- На основу услова Законом о јавним путевима утврђеног управљача над државним путевима и сагласности Општинском одлуком утврђеног управљача над општинским путевима и улицама, уколико је сходно одредбама члана 37. Закона о јавним путевима у условима управљача над коловозом државног пута унутар насељеног места није затражено грађење нових саобраћајних трака, острва за одвајање саобраћајних трака, семафоризације и расвете на државном путу.
2. На коловоз у улицама у насељеним местима које нису општинском одлуком проглашене за правац пружања државног пута кроз насељено место:
- На основу услова и сагласности Општинском одлуком утврђеног управљача над општинским путевима и улицама.

У случају захтева за променом хијерархијске дефиниције општинских путева:

- Ако су утврђене регулационе линије, односно грађевинска парцела испуњава услове за изградњу, услови за изградњу се издају на основу Плана;
- Ако је потребно дефинисати регулационе линије, грађевинска парцела не испуњава услове за изградњу дате у Плану (када нису испуњени просторни, геометријски и други услови потребни за реализацију елемената попречног профила предметног пута), обавезна је израда плана детаљне регулације.

Бициклички саобраћај

- Бицикличке стазе пројектовати са ширином од мин. 1,0 m (2,0 m за двосмерна кретања);
- Бицикличке стазе градити од савремених коловозних конструкција (бетона или асфалта);
- У случајевима довољне ширине регулационог профила улица, бицикличке стазе градити двострано дуж саобраћајница;
- У случају мањег саобраћајног оптерећења насељских саобраћајница (приступне и евентуално сабирне насељске саобраћајнице) могуће је градити бицикличке траке у оквиру јединствене површине саобраћајних трака – обострано са ширином од 1,0 m (мин. 0,8 m)

Пешачки саобраћај

- У свим насељима потребно је успоставити континуирани систем пешачких стаза ради омогућавања кретања пешака ван коловоза, како би се обезбедила потпуна безбедност кретања пешака;
- Пешачке стазе градити у оквиру уличних коридора обострано (минимум једнострано) тако да се формира затворени систем, са ширинама од 1,2 - 1,8 m, од бетона или других савремених материјала;
- У централним зонама насеља може се, уколико за то има услова, успоставити пешачки трг за масовно окупљање пешака у пригодним приликама. Такође централне садржаје потребно је опремити са одређеним бројем паркинг места за путничка возила како би се елиминисала појава паркираних возила на коловозу, односно зеленим површинама уз коловоз.

Стационарни саобраћај

- Паркинге за путничка возила градити са димензијама једног паркинг места у складу са расположивим простором и примену одговарајућих техничких прописа и норматива (препоруча: управно паркирање 5,0 m x 2,5 m) од савремених конструкција (асфалт, бетон, префабриковани елементи);
- Паркинге за теретна возила пројектовати са обезбеђењем правилне проточности теретног саобраћаја, а саобраћајно манипулативне површине извести од савремене коловозне конструкције;
- Гараже за путничка возила градити од савремених материјала, са обезбеђењем простора за једно гаражно место мин. димензија 4,5 m x 3,5 m.

Јавни превоз

- У наредном периоду потребно је у свим насељима утврдити и изградити/реконструисати микролокалитете аутобуских стајалишта (у облику сепарисаних ниша) у централној зони и зонама уз значајне саобраћајнице, која ће омогућити комфоран трансфер путника;
- Аутобуска стајалишта градити после раскрснице, а у складу са важећим стандардима и важећим правилницима²⁶.

Железнички саобраћај

Пошто се планира изградња, реконструкција и модернизација железничких капацитета (пруга и постројења) на простору општине Нови Кнежевац потребно је претходно урадити саобраћајно-техничко-технолошке студије, које ће тачно дефинисати све потребне активности у оквиру реконструкције и модернизације, која ће задовољити све услове и нормативе из Закона о железници ("Службени гласник РС", број 45/13), Закона о безбедности у железничком саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 60/98 и бр. 36/99) и Закона о безбедности и интероперабилности железнице ("Службени гласник РС", број 104/13).

Табела 24 - Елементи (препоруке) за димензионисање железничких пруга

Железничке пруге	локалне/регионалне	индустријска пруга
ширина коридора (m)	400	
ширина пружног појаса (m)	16 (12 у насељу)	
ширина колосека (mm)	1435	1435
минимални полупречник кривине R мин (m)	300	180
макс.нагиб нивелете (°)	25	25
носивост (kN)	180	(150) 180
V _{гас} (km/h)	(120) 160	60

Приликом свих интервенција, у смислу изградње и реконструкције свих објеката железничке инфраструктуре, ближе пројектно-техничке услове треба тражити од АД "Железнице Србије", која је задужена за одржавање и развој железничке инфраструктуре.

1.6.1.2. Саобраћајна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Путни (друмски) саобраћај

- Државни пут I реда "Банатска магистрала" на простору општине Нови Кнежевац ће се градити према предложеној траси ван насеља и он ће бити резервисан за моторни саобраћај интеррегионалног ниво, са елементима и објектима за овај хијерахијски ниво саобраћајница;
- Обилазницу – државни пут, око Новог Кнежевца градити према утврђеној траси око насеља, с тим да се води рачуна о функционалности и рационалности градње;
- Трасу обилазнице око Новог Кнежевца (и Српског Крстура) изабрати тако да се минимизира заузимање новог пољопривредног земљишта, као и да се делимичном комасацијом минимизира нарушавање постојеће организације атара (пошто је извршена комасација);
- Дуж овог пута минимизирати број укрштања са атарским путевима, а у евентуалним радним зонама обезбедити сервисну саобраћајницу, која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака;
- Државне путеве II реда треба реконструисати у оквиру постојећих коридора, с тим да се обезбеде елементи активне и пасивне безбедности који припадају том рангу пута. Сва укрштања решити у нивоу, са обезбеђењем потребних елемената безбедности. Дуж ових путева минимизирати број укрштања са атарским путевима.

²⁶ Детаљнија правила за аутобуска стајалишта дата су у оквиру поглавља 1.6.1.2. Саобраћајна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Табела 25 - Елементи (препоруке) за димензионисање државних и општинских путева²⁷

ПУТЕВИ	ДП I реда	ДП II реда	општински путеви
V _{рас} (km/h)	100	80	(50) 60
саобраћајне траке (m)	2x3,5	2x3,25	2x3,0
ивичне траке (m)	2x0,35	2x0,3	2x0,3
банкина (m)	2x1,5	2x1,2	2x1,0
додатне ширине ²⁸ (m)	2x10,0	2x7,5	2x5,0
укупно земљишни појас (m)	30	25	20
ширина заштитног појаса (m)	40	20	10
ширина коридора (m)	80	40	20
осовинско оптерећење (kN)	115	115	min. 60

Укрштања путева и пруга обезбедити следећим решењима:

- Укрштање локалних железничких пруга и државних путева предвидети у нивоу, преко путних прелаза са свим потребним безбедносним елементима (браници или полубраници са светлосно-сигналним уређајима);
- Укрштање државног пута I реда ("Банатска магистрала") и осталих јавних путева предвидети у нивоу - површинским раскрсницама са одговарајућом прегледношћу и осталим безбедносним мерама.

Саобраћајно прикључивање на државне путеве извести на следећи начин²⁹:

1. На коловоз државних путева ван насељених места:
  - на основу услова и сагласности Законом о јавним путевима утврђеног управљача над државним путевима, а преко реконструисаних постојећих саобраћајних прикључака атарских и општинских путева и евентуалних сервисних саобраћајница, уколико број и локација објеката захтева изградњу истих.
2. На коловоз општинских путева ван насељених места :
  - на основу услова и сагласности Општинском одлуком утврђеног управљача над општинским путевима и улицама, а преко реконструисаних постојећих саобраћајних прикључака атарских и општинских путева и евентуалних сервисних саобраћајница, уколико број и локација објеката захтева изградњу истих.

Општинске путеве пројектовати и градити по установљеним трасама - атарским путевима, са минимизацијом новог заузимања пољопривредног земљишта и обезбеђењем потребних елемената за безбедна кретања.

У оквиру простора општине Нови Кнежевац егзистираће различити хијерахијски нивои атарских путева и они се утврђују овим Планом:

- Главни атарски пут има ширину коридора од 12-15 m, у коме се смешта сва инфраструктура и коловоз;
- Сабирни атарски пут има ширину коридора 8-10 m и служи за двосмерни саобраћај;
- Приступни атарски пут има ширину коридора 4-6 m и у њему се одвија једносмерни саобраћај, а на деоницама где су обезбеђене мимоилазнице и двосмерни саобраћај.

²⁷ Основни елементи за категорисане путеве предложени су на основу ЗОЈП ("Службени гласник РС", бр. 101/2005, 123/2007, 93/12 и 104/13) и Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Службени гласник РС", број 50/2011)

²⁸ Додатне ширине намењене су за изградњу косина насипа трупа пута, путних канала и инсталацијама које су у функцији јавног пута

²⁹ ЗОЈП ("Службени гласник РС", бр. 101/2005, 123/2007, 93/12 и 104/13) и Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС и 98/13-УС)

Прилазни путеви до садржаја у атару се воде кроз ове коридоре, а димензије и изградњеност коловоза (земљани, тврди или савремени застор) се утврђују у зависности од очекиваног саобраћаја.

У случају захтева за променом хијерархијске дефиниције општинских и атарских путева:

- ако су утврђене регулационе линије, односно грађевинска парцела испуњава услове за изградњу, услови за изградњу се издају на основу Плана,
- ако је потребно дефинисати регулационе линије, грађевинска парцела не испуњава услове за изградњу дате у Плану (када нису испуњени просторни, геометријски и други услови потребни за реализацију елемената попречног профила предметног пута), обавезна је израда плана детаљне регулације.

Јавни превоз

Аутобуска стајалишта градити после раскрснице, а у складу са важећим стандардима и правилницима³⁰, уз обезбеђење:

- Коловозне конструкције као и код предметног пута;
- Попречног пада коловоза стајалишта мин. 2% од ивице коловоза пута;
- Дужине прегледности од 1,5 дужине зауставног пута возила за $V_{\text{рас}} = 80$ (km/h) за ваннасељске деонице путева;
- Почетка/краја стајалишта мин. 20,0 m удаљеног од лепезе прикључног пута у зони раскрснице, почетка/краја додатне саобраћајне траке на јавном путу;
- Изградње наспрамних стајалишта по систему лево па десно у смеру вожње, уз минимално подужно растојање два наспрамна стајалишта (крај левог – почетак десног) од 30,0 m.

Пратећи садржаји јавног пута

У заштитном појасу пута могуће је градити пратеће путне садржаје - станице за снабдевање моторних возила горивом (ССГ), продавнице, објекте за рекреацију, мотеле, угоститељске објекте и друге објекте намењене пружању услуга корисницима пута, као и инфраструктурну мрежу и објекте.

Ови објекти могу се градити на одређеној удаљености у зависности од ранга државног или општинског пута и то:

- 20 m (ЗОЈП чл.1 и чл. 29) од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда;
- 10 m (ЗОЈП чл.1 и чл. 29) од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда;
- 5m (ЗОЈП чл.1 и чл. 29) од спољне ивице земљишног појаса општинског пута.

Уређењу и изградњи ових комплекса и објеката може се приступити на основу плана детаљне регулације, у складу са рангом и категоријом јавног пута (ДП I и II реда, општински путеви).

Одређивање микролокације пратећих садржаја је врло комплексан задатак који обухвата вишекритеријумску анализу параметара. Основни критеријуми за избор микролокација за пратеће садржаје су:

- саобраћајно-технички услови,
- просторни услови,
- природни услови,
- комунална и инфраструктурна опремљеност и
- услови заштите животне средине.

Саобраћајно-технички услови се, пре свега, односе на сагледавање постојања излива/улива и њиховог утицаја на одвијање динамичког саобраћајног тока дуж путног правца.

³⁰ Правилник о ближим саобраћајно-техничким и другим условима за изградњу, одржавање и експлоатацију аутобуских станица и аутобуских стајалишта ("Службени гласник РС", бр. 20/96, 18/04, 56/05 и 11/06)

У том погледу места улива/излива за одморишта морају бити лако уочљива, из далека видљива и препознатљива у односу на окружење тј. овим микролокацијама се мора обезбедити тзв. спољна гледаност, која обезбеђује преглед свих могућих саобраћајних ситуација.

Растојања између два узастопна излива/улива на путном правцу треба да искључују у потпуности све негативне утицаје на саобраћајне токове са аспекта искоришћења капацитета пута, нивоа саобраћајне услуге и безбедности.

Саобраћајно-технички услови лоцирања одморишта диктирају постојање довољне визуре прегледности у односу на очекиване брзине кретања, с тим што се у потпуности мора задовољити апсолутни минимум зауставне прегледности (гранична вредност визуре захтеване прегледности).

Просторни распоред пратећих садржаја дуж државног пута може бити наспраман и наизменичан. Може бити повезан са пешачком пасарелом или без ње, у зависности и од других просторних услова.

Просторни услови су врло значајан критеријум за избор локације пратећих садржаја, јер у зависности од обима садржаја зависи и обим заузимања земљишта (од 0,5–1,5ha).

Природни услови су могућност за афирмацију појединих микролокација кроз формирање приступачних пратећих садржаја. Природне вредности привлаче кориснике пута својим положајем, изгледом и укупним нивоом атрактивности. Формирање комплекса пратећих садржаја не сме изазивати озбиљне захвате на ремоделирању терена, као и радње које би могле да поремете природне односе, већ напротив, кроз оваква уређења треба да подигну ниво привлачности појединих микролокација.

Комунална и инфраструктурна опремљеност појединих локација, као и могућности аутономног комуналног опремања, снабдевања и одржавања су веома битни параметри код избора микролокација пратећих садржаја. Могућност повезивања микролокација са окружењем у смислу потребне комуналне инфраструктуре су веома значајне у погледу градње, експлоатације и одржавања пратећих објеката. Директна повезаност ових садржаја са насељима у окружењу, обезбеђују ефикасно и поуздано снабдевање објеката, као и брз долазак ургентних и комуналних возила и радне снаге.

Заштита животне средине у оквиру зона пратећих садржаја је један од важних критеријума за избор микролокација пратећих садржаја, јер све ове зоне са еколошког аспекта имају третман зона повећаног ризика (нарочито у акцидентним ситуацијама). Осим анализе могућих утицаја на окружење у односу на воду, ваздух, земљиште, морају се сагледати и мере очувања одрживог стања животне средине, јер њено нарушавање може током експлоатације да смањује економске ефекте функционисања пратећих садржаја.

Такође, уз јавне путеве на пољопривредном земљишту се могу градити различити пословни и производни објекти у функцији пољопривреде (фарме, рибњаци, објекти за смештај пољопривредне механизације, складиштење и прераду пољопривредних производа, итд.). Овакве садржаје, који се налазе уз јавне путеве, препоручљиво је координисано везивати на државне путеве преко сервисне саобраћајнице, са периодичношћу од минимално 400,0 m између прикључака.

Железнички саобраћај

При изградњи железничких капацитета на простору општине Нови Кнежевац, примењују се идентична законска и подзаконска решења и правила за све потребне активности у оквиру обнове, реконструкције, као и у грађевинском подручју насеља (поглавље 1.6.1.1).

У случајевима изградње нове железничке пруге обавезна је израда плана детаљне регулације. Приликом реконструкције постојећих железничких капацитета није потребна израда плана детаљне регулације, већ се реализација реконструкције обавља на основу пројектно-техничке документације и услова из Плана.

Такође, приликом свих интервенција у смислу изградње, реконструкције свих објеката железничке инфраструктуре, ближе пројектно-техничке услове треба тражити од предузећа АД "Железнице Србије", које је задужено за одржавање и развој железничке инфраструктуре.

Водни саобраћај

Све садржаје и програме развоја у оквиру обале пловног пута реке Тисе треба ускладити са Правилником Дунавске комисије.

Приликом изградње објеката у оквиру пловног пута Тисе, услове треба тражити од Дирекције за пловне путеве "Пловпут" из Београда, која је задужена за одржавање и развој пловних путева.

Услови за ову деоницу Тисе (km 164.0 – km 134.0) износе:

- Минимална дубина пловног пута при ЕН (ниски пловидбени ниво) је 2,5 m;
- Ширина пловног пута је 75,0 m;
- Минимални радијус кривине пловног пута је 300,0 m.

1.6.2. Водопривредна инфраструктура

1.6.2.1. Водопривредна инфраструктура у грађевинском подручју насеља

Снабдевање водом

- Водоснабдевање објеката планирати прикључењем на јавну водоводну мрежу, према условима и уз сагласност надлежног јавног комуналног предузећа. Уколико за то не постоје услови, за водоснабдевање подручја обухваћеног Планом, могу се користити подземне воде;
- Захватање подземне воде бунарима мора бити предмет посебних водопривредних аката и техничке документације, са одговарајућом хидромеханичком опремом и обавезном уградњом водомера. Водозахватни бунари ни на који начин не смеју да утичу на режим рада изворишта воде;
- Дугорочно посматрано, трајно решење водоснабдевања представља изградња регионалног система Горње Тисе;
- Око постојећих и планираних изворишта подземних вода, дефинисати зоне и санитарне заштите изворишта према Закону о водама;
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резервоари, црпне станице и др.), како би се комплетирао цео систем, а тиме и обезбедили потребни капацитети;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбедити захватењем из речних система или из подземља захватњем прве издани, а висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);
- Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације;
- Трасу водоводне мреже у насељу полагати између две регулационе линије у уличном коридору, по могућности у зелени појас, са једне стране улице или обострано, зависно од ширине уличног фронта;
- Траса за постављање водоводних цеви предвиђа се у појасу од 1,0 m уз тротоаре, како би остатак уличног профила био слободан за остале инфраструктурне инсталације;
- Трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим уличним инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са Законом о водама и уз сагласност надлежних органа;

- Приликом реконструкције постојеће водоводне мреже, односно изградње нових деоница, применити пластичне цеви (ПВЦ, односно ПЕ цев) за одговарајући радни притисак до 10 b;
- При реализацији водовода придржавати се техничких прописа за пројектовање, извођење, пријем и одржавање мреже;
- Пројектовање и изградњу објеката водовода вршити у сарадњи са јавним комуналним предузећем, а на пројекте објеката прибавити сагласност истог;
- Имајући у виду потенцијалне потребе за снабдевање технолошком водом пољопривредних домаћинстава, могуће је бушење бунара уз претходно прибављене услове надлежног водопривредног предузећа.

Одвођење вода

- Каналисање санитарно-фекалних отпадних вода, планирати на начин којим се неће загадити површинске и подземне воде. Испуштање санитарно-фекалне отпадне воде може се вршити у водонепропусне септичке јаме, без упијајућих бунара, које ће празнити надлежно комунално предузеће, као привремено решење до изградње јавне канализационе мреже;
- Запремина септичке јаме се рачуна према потрошњи воде и броју лица;
- Септичке јаме поставити на мин. 3,0 m од свих објеката и границе парцеле;
- У насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде;
- Зависно од потреба, код загађивача планирати изградњу уређаја за предtretман технолошких отпадних вода, тако да њихов квалитет задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, пре пречишћавања на ППОВ-у, тако да се не ремети рад пречистача, а у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање, прилог 2, глава III, табела 1 ("Службени ласник РС", бр. 67/11 и 48/12);
- Минимални пречник уличних канализационих колектора не сме бити мањи од $\varnothing$ 200 mm;
- Минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- Пре упуштања у реципијент отпадне воде пречистити на насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;
- Капацитет ППОВ-а мора бити усклађен са демографским растом и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом студијом;
- Атмосферску воду са тротоара, платоа, саобраћајница и сл., орјентисати ка постојећим и предвиђеним отвореним уличним каналима; Недостајућу атмосферску канализацију градити као отворену кишну канализацију за условно чисте атмосферске воде које се не пречишћавају, а делимично као зацевљену, у центру насеља, у деоницама испод паркинг простора, проширења коловоза, укрштању са саобраћајницама и томе сл., и тамо где ширина уличног профила не дозвољава изградњу отворених канала, а у зависности од техно-економске анализе;
- Одвођење условно чистих атмосферских вода, чији квалитет одговара II класи воде, може се планирати, без пречишћавања у атмосферску канализацију, околне површине, ригол и др., путем уређених испуста који су осигурани од ерозије;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- За смештај и одлагање опасних и штетних материја из таложника и сепаратора (пливајуће материје, талог и др.) предвидети објекте или бокसेве и дефинисати начин и локацију коначне депоније;
- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама, обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима.

Хидротехнички објекти и системи

- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала;
- На месту улива атмосферских вода у канал предвидети уливне грађевине које својим габаритом не залазе у протицајни профил канала и не нарушавају стабилност обале. Испред улива атмосферских вода у канал, предвидети изградњу таложника и решетке ради нечистгоћа;
- У отворене канале и водотоке, забрањено је планирати испуштање било каквих вода осим условно чистих атмосферских и пречишћених отпадних вода које по Уредби о класификацији вода ("Службени гласник СРС", број 5/68) припадају II класи вода и које по Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 67/11 и 48/12), задовољавају прописане вредности;
- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- Уређење отворених канала и регулационих радова на коритима мелиоративних канала, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и према мишљењу Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине" - Нови Сад и условима надлежног органа;
- Дуж обала мелиорационог канала мора се обезбедити стално проходна и стабилна радно-инспекциона стаза ширине мин. 7,0 м, за пролаз и рад механизације која одржава канал. У овом појасу не могу се градити никакви објекти, постављати ограда и сл.;
- Уколико се планира постављање линијских инсталација (струја, ТТ и сл.) у зони канала, потребно је исте водити по самој линији експропријације, односно на мин. растојању од исте, при чему у каналском појасу није дозвољена изградња надземних објеката као што су шахтови, вентили и слично, а подземни се морају укопати мин. 1,0 м испод нивоа терена и морају подносити оптерећења тешке грађевинске механизације. Сва евентуална укрштања инсталација са каналом, потребно је планирати под углом од $\sim 90^\circ$;
- Саобраћајне површине планирати изван зоне експропријације канала. Прелазе (пропусте-мостове) за повезивање парцела са обе стране канала треба испланирати у складу са очекиваним саобраћајним решењем и тако да се омогући потребан протицај у профилу планираног пропуста (моста) у свим условима. Техничко решење пропуста-моста мора обезбедити постојећи водни режим и одржати стабилност дна и косина канала.

1.6.2.2. Водопривредна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Снабдевање водом

- Водоснабдевање објеката планирати прикључењем на јавну водоводну мрежу, према условима и уз сагласност надлежног јавног комуналног предузећа. Уколико за то не постоје услови, за водоснабдевање подручја обухваћеног Планом, могу се користити подземне воде;
- Захватање подземне воде бунарима мора бити предмет посебних водопривредних аката и техничке документације, са одговарајућом хидромеханичком опремом и обавезном уградњом водомера. Водозахватни бунари ни на који начин не смеју да утичу на режим рада изворишта воде;
- Дугорочно посматрано, трајно решење водоснабдевања представља изградња регионалног система Горње Тисе;
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резервоари, црпне станице и др.), како би се комплетирао цео систем, а тиме и обезбедили потребни капацитети;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбедити захватењем из речних система или из подземља захватњем прве издани, а висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);

- Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације;
- Трасе регионалних система полагаати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са Законом о водама и уз сагласност надлежних органа;
- За снабдевање водом за пиће једног домаћинства могуће је бушење бунара на парцели корисника, уз прибављање посебних услова, које издаје надлежни орган.

Одвођење вода

- Каналисање санитарно-фекалних отпадних вода, планирати на начин којим се неће загадити површинске и подземне воде. Испуштање санитарно-фекалне отпадне воде може се вршити у водонепропусне септичке јаме, без упијајућих бунара, које ће празнити надлежно комунално предузеће, као привремено решење до изградње јавне канализационе мреже;
- Запремина септичке јаме се рачуна према потрошњи воде и броју лица;
- Септичке јаме поставити на мин. 3,0 m од свих објеката и границе парцеле;
- Одвођење условно чистих атмосферских вода, чији квалитет одговара II класи воде, може се планирати, без пречишћавања у атмосферску канализацију, околне површине, риголе и др., путем уређених испуста који су осигурани од ерозије;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- За смештај и одлагање опасних и штетних материја из таложника и сепаратора (пливајуће материје, талог и др.) предвидети објекте или боксеве и дефинисати начин и локацију коначне депоније;
- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама, обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима;

Хидротехнички објекти и системи

- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала;
- Зобрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- Уређење отворених канала и регулационих радова на коритима мелиоративних канала, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и према мишљењу Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине" - Нови Сад и условима надлежног органа;
- Дуж мелиорационих канала и водотока, са обе стране обезбедити по минимум 14,0 m слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала, односно према мишљењу надлежног водопривредног предузећа и условима надлежног органа и у том појасу забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;
- У зони насипа, по круни, у косинама и у ножици насипа није дозвољена изградња било каквих објеката који предвиђају укоповање у тело насипа, тј. нису дозвољени никакви грађевински радови који задиру у геометрију насипа, чиме би се довела у питање његова стабилност и функционалност као одбрамбеног објекта који штити општину Нови Кнежевац од штетног дејства великих вода реке Тисе.

- У зони од 50,0 m у брањеној зони насипа према брањеном подручју, као и у зони 50,0 m од краја небрањене косине (ножице) насипа према реци Тиси није дозвољена изградња било каквих објеката, укопавање цеви, засецање постојећег покровног слоја и слично, сем према датим условима (насипање терена);
- Предвиђени објекти у наведеној заштитној зони насипа морају бити такви да се за време њихове изградње и каснијег функционисања не наносе оштећења на заштитним водним објектима;
- У небрањеном појасу реке Тисе, тј. у подручју између минор корита и насипа прве одбрамбене линије није дозвољена никаква изградња објеката;
- За планирање било каквих објеката у брањеној и небрањеној зони насипа, потребно је прибавити посебне водне услове;
- Системе за наводњавање и одводњавање на пољопривредном земљишту градити у складу са Законом о водама.

1.6.3. Електроенергетска инфраструктура

1.6.3.1. Електроенергетска инфраструктура у грађевинском подручју насеља

- Електроенергетска мрежа у насељу ће бити надземна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима, а по потреби се може градити и подземно;
- Стубове поставити ван колских прилаза објектима, мин. 0,5 m од саобраћајница;
- У центру насеља, на парковским површинама и зонама за спорт и рекреацију светилке за јавно осветљење поставити на канделаберске стубове;
- У деловима насеља где је електроенергетска мрежа грађена надземно, светилке јавног осветљења поставити на стубове електроенергетске мреже;
- За осветљење користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10kV и електронских комуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,5m, односно 1,0m за каблове напона преко 10 kV;
- При укрштању енергетских и електронских комуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5 m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,5 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,3 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,5 m.

Услови за изградњу трафостаница 20/0,4 kV

- Дистрибутивне трафостанице за 20/0,4 kV напонски пренос у уличном коридору градити као монтажно-бетонске, компактне или стубне, а на осталим површинама типа стубне, монтажно-бетонске, зидане или узидане, у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног ЕД предузећа;
- Минимална удаљеност трафостанице од осталих објеката мора бити 3,0 m;
- Монтажно-бетонске и компактне трафостанице градити као слободностојеће објекте, а могуће је изградити једноструке (са једним трансформатором називне снаге до 630 kVA и могућношћу прикључења до 8 нисконапонских извода) и двоструке (са два трансформатора називне снаге до 630 kVA и могућношћу прикључења до 16 нисконапонских извода);
- За изградњу оваквих објеката потребно је обезбедити слободан простор правоугаоног облика минималних димензија 4,0 m x 5,5 m за изградњу једноструке, а 6,5 m x 5,5 m за изградњу двоструке монтажно-бетонске трафостанице, са колским приступом са једне дужице и једне краће стране;

- За стубне трансформаторске станице предвидети простор правоугаоног облика минималних димензија 5,0 m x 3,0 m, за постављање стуба за трафостаницу;
- Поред објекта трафостаница на јавним површинама обавезно предвидети слободан простор за изградњу слободностојећег ормана мерног места за регистровање утрошене електричне енергије јавног осветљења;
- Напајање трафостаница извести двострано, кабловски са места прикључења по условима надлежне Електродистрибуције.

Услови за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објекта ТС 20/04kV

- Реконструкција надземних водова свих напонских нивоа вршиће се на основу овог Плана и услова надлежног предузећа, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту, као и трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV.

Производни објекти обновљивих извора енергије

- Производни објекти (биомаса, биогаз, соларне електране, гасне и др.) капацитета мањих од 10 MVA, који ће се прикључивати на јавну електроенергетску мрежу према условима надлежног предузећа (ЕД), или користити за сопствене потребе, могу се градити у радним комплексима и зонама радних садржаја у насељима, на основу планске документације насеља (насеље Нови Кнежевац), односно Просторног плана (шематских приказа уређења насеља) за остала насеља општине Нови Кнежевац.
- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта: објекат који производи енергију (топлотну, електричну), соларни колектори, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, средњенапонски подземни водови.
- Комплекс опремити инфраструктуром коју захтева ова врста енергетског објекта.
- Соларни панели се могу постављати на објекте, стубове или на тло преко носача.
- Електроенергетску мрежу и осталу неопходну инфраструктуру у функцији производног енергетског објекта каблирати.

1.6.3.2. Електроенергетска инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Основни услови и правила грађења за електроенергетску инфраструктуру за подручје обухвата Плана су:

- Трафостанице градити као зидане, монтажно-бетонске (МБТС) и стубне (СТС), за рад на 20 kV напонском нивоу на основу услова из овог Плана;
- Монтажно-бетонске трафостанице, градити као слободностојећи објекат. Могуће је изградити једноструке (са једним трансформатором називне снаге до 630 kVA и могућношћу прикључења до 8 нисконапонских извода) и двоструке (са два трансформатора називне снаге до 630 kVA и могућношћу прикључења до 16 нисконапонских извода);
- За изградњу оваквих објеката потребно је обезбедити слободан простор максималних димензија 5,8 m x 6,3 m за изградњу једноструке монтажно-бетонске трафостанице и слободан простор максималних димензија 7,1 m x 6,3 m за изградњу двоструке монтажно-бетонске трафостанице;
- За постављање носећег портала (порталног стуба) стубне трансформаторске станице, мора се обезбедити слободан простор димензија 4,2 m x 2,75m за изградњу темеља портала и постављање заштитног уземљења. Ове трансформаторске станице не могу бити прикључиване на подземне средњенапонске водове;
- Поред објекта ових трафостаница обавезно предвидети слободан простор за изградњу слободностојећег ормана мерног места за регистровање утрошене електричне енергије јавног осветљења;
- Стубна трафостаница се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели власника (корисника), најмање 3,0 m од других објеката;
- Висконапонска мрежа (110 kV, 220 kV, 400 kV) ће се градити надземно на пољопривредном земљишту, шумском и водном земљишту, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима, на основу плана детаљне регулације;

- Средњенапонску (20(35) kV) и нисконапонску мрежу до 1 kV градити надземно или подземно по условима из Плана;
- Око надземних 110 kV далековода обезбедити коридор 25,0 m обострано од крајњих фазних проводника далековода, око 220 kV и 400 kV далековода обезбедити коридор 30,0 m обострано од крајњих фазних проводника далековода;
- Грађење објеката у овом коридору, као и засађивања стабала мора бити у складу са, Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1 kV до 400 kV ("Службени лист СФРЈ", број 65/88 и "Службени лист СРЈ", број 18/92) техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења СР ПС Н.ЦО. 105 ("Службени лист СФРЈ", број 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности СР ПС Н.ЦО. 101 ("Службени лист СФРЈ", број 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења, као и условима надлежног предузећа;
- Електроенергетску мрежу градити у складу са:
  - ✓ Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", бр. 65/88 и 18/92),
  - ✓ Важећим SRPS, IEC прописима и стандардима,
  - ✓ Правилником о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000V, ("Службени лист СФРЈ", број 4/74 и његове измене "Службени лист СФРЈ", број 13/78 и "Службени лист СРЈ", број 61/95),
  - ✓ Правилником о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења називног напона изнад 1000V ("Службени лист СРЈ", број 61/95),
  - ✓ Правилником о техничким мерама за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова ("Службени лист СРЈ", број 41/93),
  - ✓ Законом о безбедности и здрављу на раду ("Службени гласник РС", број 101/05),
  - ✓ Правилником о општим мерама заштите на раду од опасног дејства електричне струје у објектима намењеним за рад, радним просторијама и на радилиштима ("Службени гласник СРС", број 21/89);
- Проводнике електроенергетског вода постављати на гвоздене, односно бетонске, стубове;
- Паралелно вођење и укрштање електроенергетске инфраструктуре са саобраћајном, водопривредном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром мора бити у складу са условима надлежних предузећа за инфраструктуру;
- Минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса пута при укрштању, треба да буде од 10,0-40,0 m у зависности од категорисаности пута, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- Минимална висина најнижих високонапонских проводника треба да буде око 7,5 m, при укрштању са путевима, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса неелектрифициране пруге при укрштању, треба да буде од 5,0-10,0 m, а минимална висина најнижих проводника 7,0 m, односно по условима надлежног предузећа;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса електрифициране пруге при укрштању, треба да буде минимално 15,0 m, а минимална висина најнижих проводника 12,0 m, односно по условима надлежног предузећа.
- Напајање система за наводњавање електричном енергијом, обезбедити са најближе електроенергетске мреже, у складу са условима надлежне електродистрибуције.

Електроенергетска подземна мрежа

- Ван насеља, за потребе садржаја предвиђених Планом, електроенергетску каблирану мрежу полагати у коридорима саобраћајница, некатегорисаних путева, изузетно ако не постоји друга могућност и на шумским путевима и стазама, на пољопривредном земљишту;
- Дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- Каблове полагати у зеленим површинама или путном појасу поред саобраћајница и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза у насељима, односно по условима надлежног предузећа за путеве;

- У коридорима државних путева каблови који се граде паралелно са државним путем, морају бити постављени минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила пута - ножице насипа трупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,0 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,35-1,5 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;
- Укрштање планираних инсталација удаљити од укрштања постојећих инсталација на мин. 10,0 m;
- При полагању електроенергетских каблова у коридорима некатегорисаних путева, дубина каблова треба да буде мин. 1,2 m, а мин. растојање од регулације 0,5 m.
- При укрштању енергетских и ЕК каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему је вертикално растојање мин. 0,5 m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,5 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,3 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,5 m.
- Електроенергетску мрежу на туристичким локалитетима, зонама заштите непокретног културног и природног добра, зони путних садржаја, у централним деловима већих насеља, парковским површинама, у зонама са вишепородичним становањем, у радним зонама, енергетским комплексима, комуналним површинама, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати.

Производни енергетски објекти обновљивих извора енергије

- Енергетски производни објекти снаге испод 10 MW који користе обновљиве изворе енергије (биомаса, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода, извори геотермалне енергије, соларна енергија и др.) за производњу (електричне, топлотне) енергије и који ће ову енергију користити за сопствене потребе или конектовати у дистрибутивни систем електричне енергије, могу се градити у склопу радних комплекса, односно туристичких комплекса (геотермална енергија, соларна енергија) у насељима и ван насеља, на основу овог Плана, односно Плана генералне регулације насеља Нови Кнежевац;
- Енергетски производни објекти као засебни комплекси снаге испод 10MW, који би користили биомасу, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода, изворе геотермалне енергије, соларну енергију и др., који ће произведену енергију конектовати у преносни, односно дистрибутивни систем електричне енергије, могу се градити ван насеља, на основу урбанистичког плана;
- Енергетски производни објекти снаге 10MW и више MW, који би користили биомасу, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода, изворе геотермалне енергије, соларну енергију и др., који ће произведену енергију конектовати у преносни, односно дистрибутивни систем електричне енергије, могу се градити ван насеља, као засебни комплекси, на основу одговарајућег плана, у складу са Законом;
- Соларни панели могу се постављати на све објекте (на кров) у зони становања, зони кућа за одмор, радних зона и комплекса, туристичких комплекса. Електрична и топлотна енергија добијена на овај начин може се користити за сопствене потребе или конектовати у дистрибутивни систем електричне, односно топлотне енергије;

- Ветроелектрана се може градити ван насеља на пољопривредном земљишту уз сагласност надлежног министарства за пољопривреду, на основу плана детаљне регулације;
- Ветрогенератор за производњу електричне енергије за сопствене потребе може се градити ван грађевинског подручја насеља, у оквиру садржаја на пољопривредном земљишту предвиђених овим Планом;
- Појединачни стуб (ветрогенератор) за сопствено снабдевање електричном енергијом (салаши, радни комплекси и др.) ће се градити на основу овог Плана;
- Стуб на који се поставља ветрогенератор, градити као слободностојећи у складу са законским условима и прописима који важе за изградњу таквих објеката;
- Мале хидроелектране се могу градити као нови објекти или реконструкцијом постојећих машинских објеката на уставама;
- Мале хидроелектране, као нови објекти, се могу градити на основу претходно урађеног плана детаљне регулације, а реконструкција постојећих водопривредних објеката уградњом турбина на постојећим уставама/бранама, директном применом Плана - издавањем локацијске дозволе, уз претходно прибављање услова заштите природе, услова водопривреде и других надлежних институција, уз неугрожавање осталих корисника простора;
- Мале хидроелектране се могу градити и на пољопривредном земљишту уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

Услови за реконструкцију, санацију и адаптацију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 35/20 kV и 20/04 kV

- Реконструкција, санација и адаптација надземних водова свих напонских нивоа и трафостаница вршиће се на основу овог Плана и услова надлежног предузећа Електромрежа Србије, односно Електрооводина, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту, као и трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница.

1.6.4. Термоенергетска (гасоводна и нафтоводна) инфраструктура

1.6.4.1. Термоенергетска инфраструктура у грађевинском подручју и ван грађевинског подручја насеља

Гасовод високог притиска

Приликом пројектовања и изградње гасовода потребно је придржавати се одредби из Правилника о техничким условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16bar ("Службени гласник РС", бр. 37/13), као и техничких улова добијених од надлежних институција, органа, организација, јавних предузећа и енергетских система и привредних субјеката са чијим инфраструктурним објектима се гасовод укршта, паралелно води или пролази у близини.

При избору трасе, пројектовању и изградњи гасовода, мора се осигурати безбедан и поуздан рад гасовода, као и заштита људи и имовине, тј. спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину.

Изградња гасовода на експлоатационом пољу на којем се врши експлоатација минералних сировина и других геолошких ресурса, може се изводити само по претходно прибављеној сагласности, у складу са законом којим се уређује рударство.

Ширина заштитног појаса гасовода (за све пречнике) притиска 16-50 bara од насељених објеката је 30,0 m.

Табела 26 - Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом

ПРИТИСАК	ПРИТИСАК 16 ДО 50 bar (m)			
	DN≤150	150<DN ≤ 500	500<DN ≤1000	DN>1000
ПРЕЧНИК ЦЕВОВОДА				
Насељске саобраћајнице (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5	5	5	5
Подземни линијски инфраструктурни објекти (рачунајући од спољне ивице објекта)	0,5	1	3	5

Растојања се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: смањење пројектног фактора, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.

Минимално потребно растојање при укрштању гасовода са подземним линијским инфраструктурним објектима је 0,5 m.

Табела 27 - Минимална растојања подземних гасовода од надземне електро мреже и стубова далековода

	паралелно вођење (m)	при укрштању (m)
≤ 20 kV	10	5
20 kV < U ≤ 35 kV	15	5
35 kV < U ≤ 110 kV	20	10
110 kV < U ≤ 220 kV	25	10
220 kV < U ≤ 440 kV	30	15

Минимално растојање се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

Минимално растојање спољне ивице надземних гасовода (притисак 16 до 50 bara) од путева (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса) је 30 m.

Гасовод средњег притиска

Минимална дубина укопавања гасовода средњег притиска:

- У зеленим површинама и тротоарима је 0,8 m (изузетно дубина укопавања може бити минимално 0,6 m, али на деоницама крајим од 50,0 m и на местима где нема опасности од великих оптерећења);
- При уздужном вођењу гасовода у коловозу је 1,3 m;
- При укрштању са улицама је 1,3 m;

Када се гасовод средњег и ниског притиска води паралелно са саобраћајницама његово растојање од спољне ивице одводног канала мора бити минимално 0,5 m.

Удаљеност укопаног гасовода средњег и ниског од стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже, мора бити толика да се не угрожава стабилност стуба, али не мања од 0,5 m слободног размака.

Минимално дозвољено растојање гасовода средњег притиска од ближе ивице темеља објекта је:

- 1,0 m за гасоводе притиска од 2-4 bar;
- 3,0 m за гасоводе притиска 7-13 bar.

Табела 28 - Минимално дозвољено растојање при укрштању и паралелном вођењу гасовода средњег притиска са другим подземним инсталацијама

Минимална дозвољена растојања	паралелно вођење (m)	укрштање (m)
гасовод	0,5	0,3
водовод	0,5	0,3
вреловод или топовод	0,7	0,3
канализација од бетонских цеви	0,7	0,3
ПТТ инсталације	0,6	0,3
ТВ и комуникациони кабели	0,5	0,3
високонапонски водови	0,5	0,5
нисконапонски водови	0,5	0,3
вишегодишње дрвенасто растиње	1,0	НЕ
шахтови	0,3	НЕ

Дата растојања могу бити и мања али не мања од 0,5 m за гасоводе од 2-4 bar и 1,0 m за гасоводе 7-13 bar, ако се гасовод полаже у заштитну цев и ако се тиме не нарушава стабилност објекта.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, гасовод се по правилу води под правим углом. Уколико то није могуће, угао између осе препреке и осе гасовода може бити од 60 до 90°.

Гасовод ниског притиска

Дубина полагања гасовода је мин. 0,6 m до макс. 1,0 m од његове горње ивице. Препоручује се дубина од 0,8 m. Изузетно је дозвољена дубина 0,5 m код укрштања са другим укопаним инсталацијама или на изразито тешком терену, уз примену додатних техничких мера заштите.

Локација рова, по могућности, треба да буде у зеленом појасу. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод тротоара, бетонираних платоа и површина или испод канала за одвод атмосферске воде, на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.

Трасе ровова за полагање гасне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре.

Табела 29 - Вредности минималних прописаних растојања гасовода ниског притиска у односу на укопане инсталације

Минимална дозвољена растојања	укрштање	паралелно вођење
други гасовод	0,2 m	0,3 m
водовод, канализација	0,5 m	1,0 m
ниско и високо-напонски електро каблови	0,5 m	0,5 m
телефонски каблови	0,5 m	1,0 m
технолошка канализација	0,5 m	1,0 m
бетонски шахтови и канали	0,5 m	1,0 m
високо зеленило	-	1,5 m
темељ грађевинских објеката	-	1,0 m
путеви и улице	1,0 m	0,5 m

Удаљеност гасовода од стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити мин. 0,5 m.

Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода ниског притиска који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом.

При полагању гасног прикључка нарочито поштовати следеће одредбе прописа:

- Цевовод се полаже на дубину укопавања од мин. 0,8 m;
- Најмање растојање цевовода од свих укопаних инсталација мора бити 0,2 m;
- Траса цевовода се води најкраћим путем и мора остати трајно приступачна;
- Положај и дубина укопавања гасног прикључка снимају се геодетски;
- Гасни прикључак не полаже се у складишта запаљивих и експлозивних материја;
- Гасни прикључак завршава се на приступачном месту главним запорним цевним затварачем, који може да се угради непосредно по уласку у објект или ван њега (у прикључном ормарићу или у зидном ормарићу);
- Мерно-регулациони сет не сме се постављати унутар објекта, на места где нема природне вентилације, мора бити удаљен од електричног ормарића мин. 1,0 m, као и од отвора на објекту (prozора, врата) мин. 1,0 m, мерено по хоризонтали.

При пројектовању и изградњи **гасне котларнице** придржавати се Правилника о техничким нормативима за пројектовање, грађење, погон и одржавање гасних котларница ("Службени лист СФРЈ", бр. 10/90 и 52/90), као и поштовати следеће услове:

- Вентилацију котларнице извести природним путем, преко доводне вентилационе решетке у спољашњим вратима, и одводне вентилационе решетке, која се уграђује на наспрамном зиду котларнице (при врху зида);
- Одвод продуката сагоревања се врши преко димњака са димњачком цеви (не постоји опасност од прескока пламена);
- Код улазних врата котларнице предвидети тастер за нужно искључење комплетне електро инсталације у котларници;
- Изградити армирано-бетонско постоље за котлао.

Комплекс ГМРС и МРС

Услови за изградњу комплекса ГМРС и МРС издаваће се на основу овог Плана и важећих превилника који ову област уређују.

За зидане или монтажне објекте растојање се мери од зида објекта. За надземне објекте на отвореном простору растојање се мери од потенцијалног места истицања гаса. Растојање објеката од железничких пруга мери се од спољне ивице пружног појаса, а растојање од јавних путева мери се од спољне ивице земљишног појаса. Простор на коме се подиже ГМРС и МРС мора бити ограђен мрежом или неком другом врстом ограде. Удаљеност ограде од спољних зидова ГМРС/МРС мора бити мин. 3,0 m. Ограда мора бити висока најмање 2,0 m.

Табела 30 - Минимална растојања објеката који су саставни делови гасовода од других објеката

Грађевински и други објекти	Објекти који су саставни делови гасовода (удаљености у m)						
	МРС, МС и РС			Компресорске станице	Блок станице са испуштањем гаса	Чистачке станице	
	Зидане или монтажне	На отвореном или под надстрешницом					
		≤30.000 m ³ /h	>30.000 m ³ /h	За све капацитете	≤2 mlrd m ³ /год.	>2 mlrd m ³ /год.	За све капацитете
Стамбене и пословне зграде*	15	25	30	100	500	30	30
Производне фабричке зграде и радионице*	15	25	30	100	500	30	30
Складишта запаљивих течности*	15	25	30	100	350	30	30
Електрични водови (надземни)	За све објекте: висина стуба далековода +3 m						
Трафо станице*	30	30	30	30	100	30	30
Железничке пруге и објекти	30	30	30	30	100	30	30
Индустријски колосеци	15	15	25	25	50	15	15
Државни путеви I реда - аутопутеви	30	30	30	30	100	30	30
Државни путеви I реда, осим аутопутева	20	20	30	20	50	30	20
Државни путеви II реда	10	10	10	10	30	10	10
Општински путеви	6	10	10	10	20	15	10
Водотокови	изван водног земљишта						
Шеталишта и паркиралишта*	10	15	20	15	100	30	30
Остали грађевински објекти*	10	15	20	30	100	15	15

* ова растојања се не односе на објекте који су у функцији гасоводног система

Нафтови и продуктови

Приликом пројектовања и изградње нафтовода и продуктовода потребно је придржавати одредби из Правилника о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима ("Службеном гласнику РС", број 37/13), као и техничких улова добијених од надлежних институција и предузећа са чијим инфраструктурним објектима се нафтовод/продуктовод укршта, паралелно води или пролази у близини.

Минимална дубина укопавања цевовода, мерена од горње ивице цевовода, износи 0,8 m. Од минималне дубине укопавања цеви, може се одступити у изузетним ситуацијама, ако за то постоје оправдани разлози за тај поступак, при чему је неопходно предвидети повећане мере безбедности, али тако да минимална дубина укопавања не може бити мања од 0,5 m са потребним осигурањем.

При укрштању и паралелном вођењу нафтовода и продуктовода, са подземним линијским инфраструктурним објектима, угао укрштања планираног нафтовода/продуктовода са подземном линијском инфраструктуром износи између 60° и 90°.

Минимално потребно растојање при укрштању нафтовода и продуктовода, са подземним линијским инфраструктурним објектима је 0,5 m.

Минимално потребно растојање при паралелном вођењу нафтовода и продуктовода, са подземним линијским инфраструктурним објектима је 5,0 m. Растојања приликом укрштања и паралелног вођења нафтовода/продуктовода, са подземним линијским инфраструктурним објектима се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: повећање степена сигурности, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.

Приликом укрштања нафтовода/продуктовода са другим инфраструктурним објектима, нафтовод се полаже у заштитну цев уколико се сигурносним прорачунима покаже да је то неопходно. Заштитне цеви које се постављају ради преузимања спољних оптерећења неопходно је прорачунати на чврстоћу према максималном оптерећењу које је могуће на том делу саобраћајнице.

Нафтовод/продуктовод се у заштитну цев поставља тако да се не оштети његова антикорозивна изолација и неопходно га је поставити на изолованим одстојницима. Одстојници морају бити израђени од материјала који обезбеђује њихову пуну функционалност током укупног рада нафтовода. Неопходно је да крајеви заштитне цеви буду заптивени. Заштитна цев се бира тако да издржи сва напрезања током полагања и експлоатације са коефицијентом сигурности 1,5.

Табела 31 - Минимална растојања спољне ивице подземних нафтовода и продуктовода од других објеката или објеката паралелних са нафтоводом и продуктоводом

ОБЈЕКАТ	(m)
Некатегорисани путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5
Општински путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5
Државни путеви II реда (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	10
Државни путеви I реда, осим аутопутева (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	15
Државни путеви I реда - аутопутеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	20
Железнички колосеци (рачунајући од спољне ивице пружног појаса)	15
Подземни линијски инфраструктурни објекти (рачунајући од спољне ивице објекта)	5
Нерегулисан водоток (рачунајући од уреза Q_{100god} воде мерено у хоризонталној пројекцији)	15
Регулисан водоток или канал (рачунајући од брањене ножице насипа мерено у хоризонталној пројекцији)	10
Далеководи (рачунајући од спољне ивице стуба далековода)	висина стуба + 3 m
Ветрогенератори (рачунајући од осе стуба ветрогенератора)	1,5 x висина ветрогенератора

Ако цевовод пролази близу водотокова, канала, бунара, извора и изворишних подручја, и других водних објеката, као и ако је паралелан са водотоковима, или се са њима укршта, потребно је прибавити одговарајућа водна акта од организација и органа надлежних за послове водопривреде, у складу са законом, техничким и другим прописима.

Растојања се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: повећање степена сигурности, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.

Табела 32 - Минимална растојања подземних нафтовода и продуктовода од надземне електро мреже и стубова далековода

	паралелно вођење (m)	при укрштању (m)
$\leq 20 \text{ kV}$	10	5
$20 \text{ kV} < U \leq 35 \text{ kV}$	15	5
$35 \text{ kV} < U \leq 110 \text{ kV}$	20	10
$110 \text{ kV} < U \leq 220 \text{ kV}$	25	10
$220 \text{ kV} < U \leq 440 \text{ kV}$	30	15

Минимално растојање се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

Минимално растојање спољне ивице надземних нафтовода и продуктовода од путева и железничких колосека је 30,0 m.

Растојање објеката од железничких пруга мери се од спољне ивице пружног појаса, а растојање од јавних путева мери се од спољне ивице земљишног појаса.

Надземни нафтоводи и продуктоводи не могу се градити преко железничке пруге, осим у изузетним случајевима по прибављеној сагласности управљача железничке инфраструктуре.

Топловодна инфраструктура

Дубина полагања топловода је од 0,6 m до 1,0 m. Локација ровова треба да је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини мин. 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, топовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.

При паралелном вођењу дистрибутивног топловода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,4 m, а у изузетним случајевима може бити мање од 0,2 m. При укрштању топловода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,2 m, а при вођењу гасовода поред темеља 1,0 m.

Укрштање топловода са саобраћајницама врши се уз његово полагање у заштитну цев или канал, изузев ако се прорачуном докаже да то није потребно.

Минимална дубина укрштања топловода са путевима и улицама је 1,0 m, са железничким пругама 1,5 m, а са индустријским колосецима 1,0 m.

При укрштању топловода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90°. За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа.

Удаљеност топловода од стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, а минимално 0,5 m.

1.6.4.2. Експлоатација нафте, гаса и геотермалних вода у грађевинском подручју и ван грађевинског подручја насеља

Бушотине

- Удаљеност бушотине од заштитног појаса железнице, далековода, јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине;
- Од ивице појаса државних путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30,0 m, а од других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева најмање 15,0 m;
- Објекти за експлоатацију нафте, земних гасова и слојне воде не смеју бити удаљени мање од 30,0 m од ивице јавних објеката и стамбених зграда и 10,0 m од ивице појаса јавних саобраћајница и заштитног појаса далековода и телефонских линија;
- Удаљеност осе бушотине од шума, одређује се зависно од поднебља, подручја, конфигурације терена и врста шуме;
- Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине, а код осталих објеката и постројења од најистакнутијег дела у правцу мерења.

1.6.5. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура

1.6.5.1. Електронска комуникациона инфраструктура у грађевинском подручју насеља

- ЕК мрежу градити подземно у коридорима саобраћајница или пешачких стаза;
- Дубина полагања ЕК каблова треба да је мин. 0,8 m, односно оптичког кабла 1,0 m;
- ЕК каблови се могу постављати и у микроровове;
- При паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,5 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,5 m, а угао укрштања око 90°;
- При укрштању ЕК кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализације вертикално растојање мора бити најмање 0,3 m;
- При приближавању и паралелном вођењу ЕК кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализације хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5 m.

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих објеката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, у зонама привредне делатности, у објекту у оквиру појединачних корисника или у оквиру комплекса појединачних корисника;
- Слободностојеће антенске стубове, као носаче антена, по могућности, градити у радним зонама и по ободу насеља;
- Слободностојећи антенски стубови, као носачи антена не могу се градити у комплексима школа, вртића, домовима здравља, старачким домовима и сл.
- У централним деловима насеља као носаче антена користити постојеће антенске стубове и објекте;
- Објекат за смештај електронске комуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни;
- Комплекс са електронском комуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;
- Напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 0,4 kV;
- До комплекса за смештај комуникационе опреме и уређаја и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут мин. ширине 3,0 m до најближе јавне саобраћајнице;
- Слободне површине комплекса озеленити.

1.6.5.2. Електронска комуникациона инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Електронска комуникациона мрежа обухвата све врсте каблова који се користе за потребе комуникација (бакарне, коаксијалне, оптичке и др). Изградња електронске комуникационе инфраструктуре и објеката реализоваће се по условима из овог Плана:

- Електронску комуникациону мрежу градити у коридорима саобраћајница, некатегорисаних путева, у железничким коридорима, уз канале, а уз услове и сагласност надлежних предузећа;
- Дубина полагања каблова треба да је најмање 1,2 m;
- У коридорима државних путева каблови који се граде паралелно са државним путем, морају бити постављени минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила пута - ножице насипа трупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,0 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,3-1,5 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;
- Укрштање планираних инсталација са путем удаљити од укрштања постојећих инсталација на мин. 10,0 m;
- Ако постоје трасе, нове електронске комуникационе каблове полагати у исте;
- При полагању електронских каблова у коридорима некатегорисаних путева, дубина каблова треба да буде минимално 1,2 m, а мин. растојање од регулације 0,5 m.
- При паралелном вођењу електронских комуникационих и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,5 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,5 m, а угао укрштања око 90°;
- При укрштању електронског комуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализације вертикално растојање мора бити најмање 0,3 m;
- При приближавању и паралелном вођењу електронског комуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализације хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5 m;
- У циљу обезбеђења потреба за новим прикључцима на електронску комуникациону мрежу и преласка на нову технологију развоја у области електронских комуникација, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем канализације од планираног окна до просторије планиране за смештај електронско комуникационе опреме унутар парцела корисника;
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се градити бежична (PP) електронска комуникациона мрежа.

Услови грађења бежичне електронске комуникационе мреже (PP) и припадајућих објеката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне и мобилне комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, у зонама привредне делатности, у објекту у оквиру појединачних корисника или у оквиру комплекса појединачних корисника;
- Слободностојеће антенске стубове, као носаче антена, по могућности градити у радним зонама ван насеља и атару;
- Објекат за смештај електронске комуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни;
- Комплекс са електронском комуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;

- Напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 0,4 kV;
- До комплекса за смештај комуникационе опреме и уређаја и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут мин. ширине 3,0 m до најближе јавне саобраћајнице;
- Слободне површине комплекса озеленити.

На пољопривредном земљишту могућа је изградња самостојећих појединачних стубова и постављање електронских комутационих уређаја за потребе електронских комуникација, на основу услова грађења за електронску комуникациону инфраструктуру из овог Плана.

1.6.6. Јавне зелене површине у насељу и заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља

1.6.6.1. Јавне зелене површине у грађевинском подручју насеља

Парковско зеленило

У оквиру парковске површине најмање 70% површине треба да буде под зеленилом (од тога цветњаци 2-4%). Ове површине озеленети аутохтоним и декоративним садним материјалом. Потребно је формирати мрежу стаза, платое, места за одмор. Стазе и платои треба да чине максимум 30% од укупне површине парка/сквера, а евентуални објекти макс. 5% од укупне површине. Потребно их је опремити клупама, корпама за отпатке, светиљкама, справама за игру деце и др.

Заштитно зеленило

У оквиру заштитног зеленила није дозвољена изградња објеката. Дозвољено је озелењавање у складу са станишним условима. Површине озеленети аутохтоним садним материјалом.

Улично зеленило

Од укупне површине уличног коридора 30% треба да је под зеленилом. У свим улицама у којима постоји довољна ширина уличног профила формирати једностране или двостране дрвореде или засаде шибља. У ширим уличним профилима могуће је формирати групе садница лишћара и четинара са спратом шибља. Пожељно је да ширина зеленог појаса између коловоза и тротоара буде између 2,5-3,5 m. Ради безбедности саобраћаја дрвеће садити 2,0 m од ивице коловоза, а шибље 2,0 m од ивице зелене траке. Растојање стабала од тротоара треба да буде минимум 1,0 m, а у зависности од избора врста. Растојање између дрворедних садница је најмање 5,0 m, а у зависности од врсте креће се од 5,0-15,0 m. За сваку улицу у којима не постоје дрвореди изабрати по једну врсту дрвећа (липа, дивљи кестен, јавор, млеч и др.) и тиме обезбедити индивидуалност улице. При избору врста за улично зеленило треба водити рачуна да сем декоративних својстава (фенолошке особине), буду прилагођене условима раста у уличним профилима (отпорност на збијеност тла, водни капацитет земљишта, прашина, гасови). Постојеће дрвореде неговати и заштитити. При формирању заштитног и линијског зеленила уз саобраћајнице руководити се одредбама Закона о јавним путевима.

1.6.6.2. Заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља

Формирање заштитних појасева зеленила (ветрозаштитни и пољозаштитни) спровести на простору обухвата Плана у оквиру коридора саобраћајне и водопривредне инфраструктуре и пољопривредног земљишта на 2-2,5% укупне површине Општине. Уколико постоји довољна ширина регулације у оквиру саобраћајне и водопривредне инфраструктуре, могуће је формирати заштитне зелене појасеве, али је нерационално да њихова ширина буде мања од 5,0 m.

Услови који представљају препоруку за формирање заштитних појасева у оквиру коридора саобраћајне и водопривредне инфраструктуре су:

- У оквиру заштитног појаса ДП I реда се не планира подизање заштитних појасева зеленила, осим уколико ширина путног појаса то дозвољава;
- У оквиру заштитног појаса ДП II реда, уколико ширина путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитни појас зеленила ширине 11,0 m (формирати га обострано са сваке стране по 5,5 m);
- У оквиру заштитног појаса општинског пута и некатегорисаних путева, уколико ширина путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитне појасеве минимум 5,0 m ширине;
- На местима међусобног укрштање саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зеленила, потребно је придржавати се услова везаних за безбедност саобраћаја;
- Ускладити положај заштитних појасева зеленила са постојећом и планираном подземном и надземном инфраструктуром;
- У оквиру водног земљишта уз канале, уколико постоји довољна ширина њихове регулације, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила ван појаса потребног за одржавање канала;
- У оквиру водног земљишта уз канале уз које су формираны насипи, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила или друге засаде дрвећа, водећи рачуна о заштити насипа.

Услови који представљају препоруку за формирање заштитних појасева зеленила у оквиру пољопривредног земљишта (пољозаштитни појасеви) који се подижу ради заштите од ветра и еолске ерозије уз некатегорисане путеве и каналску мрежу су:

- Формирање појасева од просечно 10,0 m ширине (минимум 6,0 m);
- Формирање главних појасева управно на правац дувања ветра, а споредних управно на правац главних појасева;
- Формирање једноредних или дворедних појасева у зони мање угрожености од ветра, а у зони јаког ветра и суше појасева од 3-5 редова од лишћарских врста аутохтоног порекла;
- Формирање појасева на међусобном растојању од 30 њихових висина, како би се остварили ефекти заштите од ветра, одношења земљишта и усева у фази семена;
- Формирање ажурних типова појасева (са већим бројем отвора распоређених по целом профилу појаса);
- Анализа својине земљишта потребног за формирање заштитних појасева зеленила.

Неопходна је израда планске (основе газдовања шумама) и пројектне документације (Главни пројекат заштитних појасева), према условима из овог Плана, којом је потребно одредити заштитне појасеве зеленила, њихов просторни распоред, типове, дефинисати њихову ширину, међусобна растојања и конкретан избор врста. Забрањена је примена инвазивних врста, ради очувања биолошког диверзитета. За формирање заштитних појасева је потребно прибавити услове од надлежне институције за заштиту природе.

1.7. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

У грађевинским подручјима насеља потребно је обезбедити:

- приступ на јавну саобраћајну површину,
- изграђену јавну електроенергетску дистрибутивну мрежу са које ће се обезбедити прикључење по условима надлежне електродистрибуције,
- прикључење на јавну водоводну мрежу, по условима надлежног комуналног предузећа, односно дистрибутера,
- прикључење на канализациону мрежу, по условима надлежног комуналног предузећа, или могућност евакуације отпадних вода у водонепропусне септичке јаме,
- прикључење на зацвљену атмосферску канализациону мрежу или отворене канале за прихват вишка атмосферских вода, по условима надлежног стараоца.

Ван грађевинског подручја насеља потребно је обезбедити:

- приступ на јавну саобраћајну површину,
- изграђену јавну електроенергетску дистрибутивну мрежу, са које ће се обезбедити прикључење по условима надлежне електродистрибуције, или снабдевање енергијом из сопственог извора (агрегат, обновљиви извор енергије),
- прикључење на јавну водоводну мрежу, по условима надлежног комуналног предузећа, односно дистрибутера, или снабдевање водом из сопственог извора (извориште или бушени бунари),
- прикључење на канализациону мрежу, по условима надлежног комуналног предузећа, или могућност евакуације отпадних вода у водонепропусне септичке јаме,
- прикључење на отворену каналску мрежу за прихват вишка атмосферских вода, по условима надлежног стараоца.

1.8. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

1.8.1. Услови и мере заштите живота и здравља људи

Планиране активности ће унапредити квалитет животне средине предметног простора, односно, у функцији су смањења негативних утицаја постојећих деградационих пунктова на здравље становника општине Нови Кнежевац.

Неодговарајући квалитет воде за пиће свакако има лоше рефлексије на здравље људи. Инострана искуства указују да коришћење артерске воде у комбинацији са неадекватном исхраном може изазвати тешка обољења. Анализе у наведеном контексту нису вршене, што значи да се и не може квантитативно и квалитативно проценити утицај квалитета воде на здравље становништва.

Могућност деградације подземних вода постоји услед неадекватног одвођења отпадних вода преко септичких јама и упојних бунара у подземље, као и услед неадекватног одлагања комуналног и осталих врста отпада на неуређене, стихијски настале депоније/сметлишта. Наведени проблеми ће бити елиминисани предложеним активностима и мерама у области водопривредне инфраструктуре.

Изградња свих видова инфраструктуре предвиђена овим Планом, имаће позитивног утицаја на становништво, јер ће индиректно утицати на побољшање животног стандарда и очување животне средине.

Неадекватно одлагање комуналног отпада индиректно лоше утиче на здравље становништва због следећих утицаја:

- Инфилтрација загађених отпадних вода у земљиште испод и око депоније, може изазвати деградацију подземних вода;
- Разношење отпада по околини од стране животиња, глодара и инсеката;
- Издвајање гасова, посебно метана, у већој концентрацији опасној по здравље људи;
- Ширење непријатних мириса;
- Појава пожара услед самозапаљивања отпада и ослобађање токсичних гасова;
- Појава заразе због неконтролисаног одлагања анималног отпада.

Негативан утицај деградационих површина и неуређених депонија на здравље људи биће елиминисан њиховом санацијом и рекултивацијом, односно успостављањем регионалног система управљања отпадом са депоновањем на регионалној депонији у Суботици.

При изградњи инфраструктурних објеката (надземни електроенергетски водови, антенски стубови са антенским телекомуникационим системима и уређајима за пренос сигнала, итд.), неопходно је водити рачуна о поштовању прописа о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објеката, као и неопходним удаљеностима инфраструктурних објеката од насељених места.

Техничким мерама, постављањем заштитних ограда, уземљења, надземни водови ће се штитити од пренапона услед атмосферског пражњења. Да би се избегао негативан утицај надземних водова, нарочито виших напона, на људе обезбеђују се заштитни коридори, у којима није дозвољена изградња објеката за становање, као ни објеката других намена.

1.8.2. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине

Заштита, уређење и унапређење животне средине обухвата мере и активности, чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину, која могу имати поједина постројења и активности.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефинисана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине прописано је да ће за постојећа постројења и активности оператер прибавити дозволу најкасније до 2015. године у складу са Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог Закона.

На основу Уредбе о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе ("Службени гласник РС", број 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и постројења. Сва постројења и активности која се не налазе на Прелиминарном списку постојећих постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе на територији Републике, сачињеним од стране Министарства животне средине и просторног планирања Републике Србије, а која у складу са Уредбом о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола ("Службени гласник РС", број 84/05), подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе, дужни су да се обрате надлежном органу.

Постројења у којем се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (у даљем тексту: севесо постројење), регулисана су Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима, као техничка јединица унутар комплекса, где се опасне материје производе, користе, складиште или се њима рукује.

Иако на територији општине Нови Кнежевац није идентификовано севесо постројење, неопходно је назначити да се у случају будућег позиционирања севесо постројења на територији ове Општине Правилником о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса ("Службени гласник РС", број 41/10), прописана обавеза израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса.

Правилником се прописује листа опасних материја и њихове количине и критеријуми за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја.

Локална самоуправа је у обавези да, на основу Плана заштите од удеса оператера који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама.

Ради спречавања утицаја негативних својстава муља који настаје у процесу пречишћавања отпадних вода на животну средину, потребно је извршити његову категоризацију и класификацију у складу са Законом о управљању отпадом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник РС", број 56/10). На основу овог Закона и подзаконских аката, спроводити планско управљања отпадом на територији Општине.

Третман отпада животињског порекла спроводити у складу са Законом о ветеринарству, који подразумева нешкодљиво уклањање лешева животиња и споредних производа животињског порекла до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла, на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину.

С обзиром да ће се разрада појединих планских решења вршити изградом одговарајуће урбанистичке документације, за наведене урбанистичке планове, орган надлежан за припрему плана може донети Одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган може прописати израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 114/08).

У Извештају о стратешкој процени утицаја Просторног плана општине Нови Кнежевац на животну средину, вредновани су и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Плана и предложене су мере за смањење негативних утицаја на животну средину.

1.8.3. Услови и мере заштите, уређење и унапређење природних добара

Заштићена подручја

На заштићеном подручју, Споменик природе Стари парк у Новом Кнежевцу, спровести мере заштите на основу акта о заштити ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 7/75).

Подручја у поступку заштите

На основу Нацрта Уредбе о заштити СРП "Пашњаци велике дропље", прописане су мере заштите. На целом подручју СРП "Пашњаци велике дропље":

Обезбеђује се:

- Научно-истраживачки рад и праћење стања природних реткости;
- Израда програма управљања популацијама угрожених врста;
- Сузбијање инвазивних врста;
- Чување и мониторинг великих дропљи и усклађивање свих активности на заштићеном добру са њиховим животним циклусом;
- Презентација и популаризација природних вредности;
- Контролисано кретање посетилаца;
- На преораним површинама сејање култура погодних за гнежђење и јесењу и зимску исхрану великих дропљи;
- Одржавање травних станишта и парлога усклађеним пашарењем или кошењем;
- У зимском периоду, при јаким снеговима, мразевима и изразито ниским температурама изношење силажног кукуруза и разгртање снега на мањим парцелама;

- Уклањање засада и појединачних примерака алохтоног и инвазивног дрвећа и грмља;
- Уклањање смећа, олупина, рушевина и другог отпадног материјала са заштићеног добра;
- Откуп земљишта и постепено превођење ораница у травна станишта;
- Постављање вештачких дупљи;
- Укључивање локалног становништва у програм едукације и заштите.

Забрањује се:

- Све активности у кругу од 150,0 m од обележеног гнезда велике дропље;
- Нарушавање и уништавање површина под травном вегетацијом, преоравање и успостављање пољопривредне производње и уклањање травног покривача са површинским слојем земљишта;
- Уношење алохтоних врста биљака и животиња;
- Ископ нових и продубљивање постојећих канала, изградња рибњака и извођење хидромелиорационих радова који би могли нарушити природни водни режим;
- Хемијско и физичко загађивање, депоновање чврстог и течног отпада и отпадних загађених вода;
- Загађивање буком и светлошћу;
- Промена морфологије терена;
- Геолошка и др. истраживања која нису у циљу унапређивања природних вредности добра;
- Отварање нафтних и других бушотина и експлоатација земље и минералних сировина;
- Изградња објеката (високоградње, нискоградње, хидроградње, далеководна и других инфраструктурних објеката), осим објеката за потребе управљања природним добром и мониторинга, као и адаптације активних салашарских и чобанских објеката у традиционалном стилу;
- Прелет пољопривредних авиона;
- Заливање по систему "вештачке кише";
- Пољопривредна производња у појасу од најмање 30 m са свих страна водених станишта;
- Садња и сеча дрвећа и грмља, осим у циљу ревитализације станишта;
- Паљење отворене ватре осим за потребе ревитализације станишта;
- Хватање живих зечева;
- Кретање свиња на удаљености већој од 100 m од салаша и
- Извођење свих осталих радњи које би могле угрозити велику дропљу и остале врсте природних реткости и њихова станишта.

Поред ових забрана, на простору режима заштите II степена заштите, на простору "Сигет" и "Кочоват", установљавају се:

Посебне мере забране:

- Ноћење стада и лоцирање чобанских склоништа;
- Сејати пољопривредне културе, осим уљане репице, житарица, луцерке, аниса и мешавине зелјасте вегетације, уз услове надлежне институције за заштиту природе;
- Пољопривредни радови и присуство машина и кошење, у периоду од 1. априла до 30. јуна, осим радова за потребе ревитализације станишта;
- Пољопривредни радови и присуство машина и кошење, у периоду од 1. до 31. јула без претходно прибављених услова надлежне институције за заштиту природе.

Подручја планирана за заштиту

Садржаје и активности на подручју које је планирано за заштиту, планирати у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и типови станишта

На стаништима заштићених и строго заштићених врста која се налазе ван грађевинских подручја:

Забрањено је:

- Мењати намену и културу површина (преоравати површине под природном вегетацијом, градити рибњаке и сл.), осим у циљу еколошке ревитализације станишта;
- Уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта;
- Подизати соларне и ветрогенераторе, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, спроводити регулационе радове и отварати копове на обали и уз обалу која представља станиште тиског цвета;
- Привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје и уносити инвазивне врсте биљака и животиња;
- На стаништима тиског цвета забрањено је узурпирати обалу, отварати излетничка, риболовачка и камп места.

Неопходно је:

- Ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта;
- Обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.);
- Обновљати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покривности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,05 ha;
- Ускладити планске докумененте у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и надлежне институције за заштиту;

Прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности:

- Изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката;
- Планирање рекреативних активности;
- Уређење вода, радови на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови;
- Геолошка и друга истраживања;
- Подизање ваншумског зеленила;
- Сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња;
- Паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запушеног бунара);
- Подизање привремених објеката (надстрешнице и сл.).

У склопу рибарског подручја "Србија-Војводина", на левој обали реке Тисе од 148 km до 144 km ("Мртва Тиса") у небрањеном појасу, проглашено је рибље плодиште у складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", број 36/09) и Решења о проглашавању природних рибљих плодишта на рибарским подручјима ("Службени гласник РС", бр. 76/94 и 79/02). На основу члан 23. овог Закона, забрањен је сваки вид риболова, као и било какве друге активности које ометају мрест, развој и кретање риба, осим риболова у научноистраживачке сврхе.

Корисник дела рибарског подручја на коме се рибље плодиште налази, осим видног обележавања, истицања забране риболова и кретања без овлашћења и забране било каквог другог узнемиравања риба, дужан је да предузме све потребне мере које обезбеђују несметан прилив и одлив воде из плодишта уз примену активних мера интегралног управљања које обезбеђују функционални интегритет рибљег плодишта.

Еколошки коридори и заштитна зона еколошких коридора/станишта

Мере очувања и унапређења еколошких коридора

Опште мере очувања и унапређења природних и полуприродних елемената еколошких коридора су:

- За израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру еколошког коридора, потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе;
- Промена намена површина и култура под вегетацијом у природном и блископриродном стању (ливаде, пашњаци и трстици) није дозвољена, као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора, осим уз посебне услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе;
- Обезбедити повезивање станишта заштићених врста:
  - ✓ шумских станишта подизањем/обнављањем појасева високог зеленила,
  - ✓ слатинских станишта очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор,
  - ✓ степских и шумостепских станишта подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
- Поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора:
  - ✓ свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења,
  - ✓ поплочани или бетонирани делови обале, изузев пристана, морају садржати појас нагиба до 45°, а структура овог појаса треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија, првенствено током малих и средњих водостаја,
  - ✓ током реконструкције/одржавања постојећих обалоутврда поплочане или бетониране делове комбиновати са мањим просторима који ублажавају негативне особине измењене обалне структуре (грубо храпава површина обалоутврда, нагиб мањи од 45%, површина са вегетацијом) и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке,
  - ✓ поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила,
  - ✓ обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде на мрежу зеленила на копну,
  - ✓ ова зелена острва (дужине неколико десетина метара уз обалу), такође је неопходно повезати са зеленим коридором уз насип;
- Обезбедити отвореност канала/водотока са улогом еколошких коридора на целој дужини (одстранити постојеће цевоводе или извршити ревитализацију коридора код зацељених деоница), односно обезбедити проходност уређењем зеленила у зони црпних станица;
- Обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;
- Прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује кретање животиња уз еколошки коридор приликом израде техничке документације приликом:
  - ✓ регулације водотока (пресецање меандара, изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала,
  - ✓ изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима,
  - ✓ изградње нових и обнављања старих мостова;
- Избежавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи, примена застора којима се спречава расипање светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже и сл.);

- На грађевинском земљишту, наменити што већи део приобалња деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности:
  - ✓ очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока/канала,
  - ✓ проценат високог зеленила на просторима за спорт и рекреацију унутар еколошког коридора Тисе је најмање 50%, а на другим површинама најмање 40%,
  - ✓ обезбедити континуирани зелени коридор ширине минимално 20,0 m унутар плавног подручја Тисе,
  - ✓ континуитет коридора травне и шумске вегетације обезбедити формирањем дрвореда и уређених зелених површина са жбунастим врстама уз отворене и/или изграђене делове простора (манифестациони простори, купалишта, спортски терени), као и унапређењем стања вегетације насипа,
  - ✓ на деоницама, где се грађевинско земљиште пружа у већој дужини од 500,0 m, поред предвиђеног континуалног зеленог појаса од минимално 20,0 m ширине, планским документима обезбедити и блокове заштитног зеленила на сваких 200-500,0 m дужине обале,
  - ✓ минимална површина ових блокова заштитног зеленила је 0,1 ha, а минимална ширина блока је 20,0 m;
- Приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4,0 m, а оптимално 8,0 m код локалних коридора, а код регионалних коридора у ширини од најмање 10,0 m, а оптимално 20,0 m (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта, а травна вегетација се одржава редовним кошењем;
- Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.;
- На деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља стимулирати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља.

Посебне мере очувања функционалности и проходности еколошких коридора су:

- Током изградње и функционисања објеката чија намена је директно везана за воду и/или обалу спречити ширење последица евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих завеса на одговарајућим локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року (нпр. употребом cansorb-a). За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива, воденом површином предвидети одговарајуће хемијско-физичке мере (нпр. употреба средства BioVersal за поспешивање разградње нафтних деривата) и биолошке мере санације (према посебним условима);
- Није дозвољено складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног подручја водотокова. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом и другим важећим прописима;
- Далеководне објекте и инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама. Носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
- У зонама водопривредних објеката применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне животиње;
- Планско подизање зелених појасева уз постојеће и планиране државне саобраћајнице I и II реда у обухвату Плана, треба да се одвија у складу са предеоним карактеристикама подручја. Није дозвољено стварање пошумљеног коридора уз сам појас саобраћајнице који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација;

- На степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста, није дозвољено подизање високог зеленила;
- Уређењем окућница и простора око нестамбених објеката, дефинисањем правила озелењавања и удаљености објеката од обале, као и дефинисањем типова ограда уз обалу (забрана изградње ограда непроходних за ситне животиње, уз примену еколошки прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm), обезбедити проходност обале канала и водотокова за ситне животиње. Приликом легализације захтевати прилагођавање постојећих ограда функцији еколошког коридора (померање ограда или измене делова ограда код међних тачака суседних парцела према речној обали);
- Због еколошког значаја простора, озелењавање спроводити на основу пројеката који се остварују на простору еколошких коридора и треба да се реализује паралелно са изградњом објеката. Правила озелењавања дата кроз ове мере, треба да се примењују и на приватним парцелама;
- Због еколошког значаја простора, план озелењавања треба да буде саставни део планске и пројектне документације.
- Озелењавање треба да се остварује паралелно са изградњом објеката:
  - ✓ забрањено је сађење инвазивних врста у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста,
  - ✓ обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, хрст лужњак итд.) који је неопходно обогатити жбунастим врстама плавног подручја,
  - ✓ обезбедити редовно одржавање зелених површина.

Мере заштите за заштитну зону еколошког коридора Тисе и заштитну зону станишта

У појасу од 500 m од еколошког коридора/станишта:

- Забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина);
- Забрањују се планска решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.

У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта:

- Услов за изградњу укопаних складишта је да се њихово дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор;
- Планским решењима мора се обезбедити:
  - ✓ примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења,
  - ✓ дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста.

У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта, изузев у грађевинском подручју насеља:

- Забрањује се изградња нових салаша;
- На постојећим салашима дозвољена је реконструкција, доградња и надоградња постојећих објеката, без промене постојеће намене објекта, у циљу побољшања санитарно-хигијенских услова живота и рада на салашу;
- На постојећим салашима дозвољена је:
  - ✓ доградња постојећих објеката до 50%,
  - ✓ надоградња постојећих објеката до макс. П+1;
- Изградња надземних објеката се ограничава:
  - ✓ на воћарско-виноградске кућице и оставе за смештај воћа у воћњацима и виноградима,
  - ✓ на пољопривредне и водопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење коридора или датог станишта (објекти сточарства на пашњацима, рибарства код рибњака и сл.), који су лоцирани и изграђени у складу са условима заштите природе;

- Изградња инфраструктуре, уз примену следећих услова:
  - ✓ трасе саобраћајница планирати најкраћим путем преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица,
  - ✓ применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона.

У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта на грађевинском земљишту (грађевинско подручје насеља и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља):

- Услов за изградњу објеката је да њихове граничне вредности индикатора буке на граници идентификованих (означених) природних станишта заштићених врста са другим наменама простора не прелази 50dB(A) за дан и вече, односно 40dB(A) за ноћ, а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор.

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта забрањује се:

- Примена техничких решења којима се формирају рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или значајном станишту;
- Уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта, изузев за инфраструктурне објекте, примењују се следеће мере:
  - ✓ очувати проходност еколошког коридора површинских вода забраном ограђивања појаса уз обалу или применом типова оградe које омогућују кретање ситних животиња,
  - ✓ обезбедити континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10,0 m код постојећих објеката, а 20,0 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта (овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији),
  - ✓ објекте који захтевају поплочавање и/или осветљење лоцирати на мин. 20,0 m удаљености од границе коридора/станишта.

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта (пољопривредно, шумско и водно земљиште) забрањена је изградња објеката, осим:

- Надземне инфраструктуре, чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или комплекса станишта од већег броја субјединица;
- Водопривредних објеката и њихове пратеће инфраструктуре.

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта на грађевинском земљишту (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.) услов за изградњу:

- Вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта;
- Саобраћајница са тврдим застором за моторна возила (у насељима, као и приступних саобраћајница водопривредним објектима ван насеља) је примена техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/станишта.

Опште мере заштите биодиверзитета

Приликом подизања пољозаштитног зеленила са улогом вишефункционалног пуфер појаса, потребно је:

- Постојеће и планиране површине ваншумског зеленила повезати у целовит систем зеленила и фокусирати планирање заштитног зеленила на промену намене обрађених површина слабијег квалитета (испод 4. класе);
- Учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде најмање 50% ради очувања биодиверзитета аграрног и урбаног предела уз одговарајућу разноврсност врста и физиономије, тј. спратности дрвенасте вегетације заштитних појасева будући да монокултуре евроамеричких топола не испуњавају функције заштитног зеленила;
- Избежавати коришћење инвазивних врста.

Концептом озелењавања (на грађевинском земљишту) насељених места:

- Формирати систем јавног зеленила и повезати га са просторним целинама од значаја за очување биолошке разноврсности у обухвату Плана;
- Повећати проценат зелених површина, броја и разноврсности постојећих категорија јавног зеленила и одржавати га у блиско природном стању;
- Учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде минимално 20% и оптимално 50%, а примену четинарских врста (максимум 20%) ограничити само на интензивно одржаваним зеленим површинама са наглашеном естетском наменом;
- Очувати зелене површине унутар стамбених блокова, у зони породичног (индивидуалног) и вишепородичног становања и блокова са становањем као преовлађујућом наменом и повезати их у целину;
- Приликом озелењавања комплекса, блокова и локација намењених за производњу, пословање и услуге, формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања;
- Дуж фреквентних градских саобраћајница, формирати и одржавати густ зелени појас од врста отпорних на аерозагађење, са израженом санитарном функцијом, средњег и високог ефекта редукције буке, у комбинацији са жбуњем, а паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима;
- Избегавати примену инвазивних врста током уређења зелених површина и подизања заштитног зеленила.

Прибавити посебне услове заштите природе од Покрајинског завода за заштиту природе приликом укрупњавања пољопривредног земљишта и пројектовања зелених појасева уз постојеће и планиране државне путеве и пруге.

Мере за заштиту геолошког и палеонтолошког наслеђа

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.), која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

1.8.4. Услови и мере заштите, уређење и унапређење културних добара

Међуопштински завод за заштиту споменика културе из Суботице је, као надлежна установа за заштиту, за потребе израде ППО Нови Кнежевац, на основу анализе и ревалоризације утврђених споменичких вредности и вредности урбаних и физичких структура на подручју обухвата Плана, израдио елаборат³¹ који садржи услове и мере заштите (услове чувања, одржавања и коришћења) непокретних културних добара. Мере дефинисане овим елаборатом, према Закону о планирању и изградњи и Закону о културним добрима, постају обавеза за имаоце и кориснике културних добра у даљем процесу планирања и изградње на подручју општине Нови Кнежевац.

Археолошка налазишта

На свим археолошким налазиштима условљавају се будући грађевински захвати и земљани радови обавезом инвеститора да обезбеди стручни археолошки надзор и заштитна археолошка истраживања, а у зависности од значаја налазишта и систематска ископавања.

Изградња инфраструктуре, индустријских објеката и постројења дозвољавају се по посебним условима Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица (основни услови су комплетно обезбеђење заштитних археолошких радова).

³¹ Мере заштите непокретних културних добара за потребе ППО Нови Кнежевац, број 140-3/3 од 18.05.2006. године и 5-2/3 од 04.02.2013. године

Уколико се у току извођења грађевинских и других радова на подручју обухвата Плана наиђе на нова археолошка налазишта, извођач радова је дужан да одмах обустави радове и обавести надлежну установу (Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица), како би се обавили заштитни археолошки радови.

Споменици културе

За споменике културе се утврђују следеће мере заштите:

- Очување оригиналног хоризонталног и вертикалног габарита, примењених материјала и конструктивног склопа;
- Очување основних вредности функционалног склопа и ентеријера (декоративног молераја и слично);
- Очување или рестаурација изворног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита објекта;
- Остали објекти на парцели подлежу режиму главног објекта;
- Све наведене интервенције се могу изводити искључиво према условима надлежне установе за заштиту споменика културе.

Добра која уживају претходну заштиту

Према Закону о културним добрима, добра под претходном заштитом имају исти третман као и непокретна културна добра - споменици културе и за њих важе исте мере техничке заштите које су напред наведене.

Јавни споменици

За јавне споменике се утврђују следеће мере заштите:

- Све крајпуташе у атару треба оставити на оригиналном месту, а приликом обнове могу се користити и савремени материјали;
- За остале јавне споменике обавезно је очување изворног изгледа, оригиналних материјала и аутентичних натписа;
- Редовно одржавање и чишћење свих споменика и спомен-комплекса, као и обнављање текста на њима;
- Обезбеђење видљивости и приступа свим споменицима;
- Хортикултурно и партерно уређење и одржавање простора унутар комплекса око свих споменика.

Заштита кроз документацију

На терену је евидентирано неколико објеката - осам сеоских стамбених кућа и шор салаша са стамбеним и економским објектима у архаичној форми (Обилићеви салаши), који су интересантни са аспекта руралне баштине, али пошто се све те зграде не могу очувати, потребно је да се о њима, пре рушења, направи комплетна фото и техничка документација.

Посебне мере и приоритети заштите

Посебне мере и приоритети заштите на подручју обухвата Плана су:

- На локалитету Манастириште код Мајдана се од 1997. године врши систематско археолошко ископавање. Кад се заврши ископавање, локалитет треба конзервирати. Паралелно са ископавањем треба направити програм за будуће презентације и обезбедити место за окупљање и друге потребе посетилаца. Поред археолошког локалитета потребно је обезбедити и неке друге манифестације, програме, а најсврхисходније би било неколико сеоских кућа од амбијенталног значаја оспособити за смештај посетилаца. Поред тога, требало би оформирати и завичајну кућу.
- Хитно треба урадити програм очувања сеоских кућа у Ђали. Куће које су означене као добра која уживају претходну заштиту би требало понудити заинтересованим инвеститорима за потребе сеоског и пограничног туризма.

- У Општини постоји низ кућа са сунчаним забатом. У Банатском Арађелову се налази најархаичнији тип овог забата. Ако се стамбена зграда не може обновити, онда свакако забат треба пренети у музеј у Новом Кнежевцу или Кикинди.
- На пашњацима постоји неколико овчарских салаша – Обилићеви салаши, од којих су на жалост само два настањена, док су остали напуштени и полако нестају. Ови салаши су значајни са аспекта руралне баштине, јер су сачували најархаичнију форму салашарског живљења. О њима треба хитно направити фото и техничку документацију.
- На сеоским гробљима евидентирано је више надгробних споменика који датирају од краја 18. до средине 19. века. Њих би требало сместити у један простор и од њих направити лапидаријум, у матичној црквеној порти или у дворишту музеја у Новом Кнежевцу.

1.8.5. Инжењерско-геолошки услови, услови и мере заштите од пожара, елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа

На подручју Плана континуирано ће се спроводити мере заштите и одбране од елементарних непогода, које настају као последица климатских, хидролошких, орографских и сеизмичких карактеристика на овом простору.

Заштита од земљотреса приликом планирања и изградње простора, подразумева примену сигурносних стандарда и техничких прописа о градњи објеката на сеизмичким подручјима, при чему се дефинишу параметри који утичу на смањење оштећења у случају земљотреса као што су изграђеност, густина насељености, систем градње, спратност, мрежа слободних површина и др.

За заштиту од штетног дејства спољашњих вода на територији општине Нови Кнежевац, изграђени су одбрамбени насип дуж леве обале реке Тисе, као прва одбрамбена линија, и мелиорациони канали за прихватање и одвођење сувишних унутрашњих вода са црпним станицама за њихово препумпавање у реку Тису и ОКМ, канали са функцијом доводника воде за системе за наводњавање. Најугроженији реони од поплава су Кнежевачи рит и ритска земљишта (интензитет опасности средњи).

Ради заштите од пожара у насељу је, поред урбанистичких, потребно примењивати и грађевинско-техничке мере заштите од пожара у складу са прописима о изградњи објеката, прописима и мерама заштите од пожара код електроенергетских и гасних инсталација и објеката, прилагођавање природних водотокова и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара.

У погледу заштите од пожара, у даљем процесу урбанистичког планирања, као и директног спровођења Плана, неопходно је испоштовати следеће услове³²:

- Изворишта снабдевања водом и капацитети водоводне мреже морају обезбедити довољне количине воде за гашење пожара, у складу са Правилником о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара ("Службени лист СФРЈ", број 30/91);
- Предвидети безбедну удаљеност између зона планираних за стамбене и јавне објекте и зона планираних за индустријске и објекте специјалне намене;
- Приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила до објеката пројектовати у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара ("Службени лист СРЈ", број 8/95);
- Предвидети безбедносне појасеве између објеката којима се спречава ширење пожара.

Заштита пољопривредног земљишта од пожара врши се применом мера заштите које прописују општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

³² Услови 07/17 број 217-3-7/13 од 24.01.2013. године, које је за потребе израде ППО Нови Кнежевац издао МУП – Сектор за ванредне ситуације – Одељење за ванредне ситуације у Кикинди

На подручју општине Нови Кнежевац изграђено је 8 (осам) противградних станица, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. У пречнику од 100,0 m од противградних станица није дозвољена градња нових објеката без сагласности надлежног органа.

СЕВЕСО постројења израђују планове заштите од удеса, у складу са Законом о ванредним ситуацијама и прописима из области заштите животне средине.

Опасностима од ерупције нафте и гаса највише је угрожен простор око бушотина "Мајдан" и "Мајдан дубоко". Настајање неконтролисаних ерупција може се свести на најмању меру стриктном применом и поштовањем прописаних превентивних мера заштите и њиховим доследним спровођењем у свим фазама рада. Грађевинско-техничке мере заштите, односе се на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, прилагођавање природних водотока и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара.

Заштита од техничко-технолошких несрећа (акцидената) обезбедиће се:

- Предузимањем мера за спречавање истицања било које супстанце, која је штетна или разарајућа по тло или његове особине;
- Складиштење горива и манипулацију са нафтом и њеним дериватима одвијати у осигураним подручјима, у циљу спречавања истицање горива и мазива, а сличне услове применити на мазивна уља, хемикалије и течни отпад;
- Паркирање грађевинских машина вршити само на уређеним местима, уз предузимање посебних мера заштите од загађивања тла уљем, нафтом и нафтним дериватима;
- Разношење чврстог отпада, који се јавља у процесу градње и боравка радника у зони градилишта, спречити његовим систематским прикупљањем и депоновањем на за то уређеним депонијама;
- Уколико дође до хаварије возила, које носи опасне материје у прашкастом или грануларном стању, зауставити саобраћај и обавестити специјализовану службу која обавља операцију уклањања опасног терета и асанацију коловоза;
- Уколико дође до несреће возила са течним опасним материјама, зауставити саобраћај, алармирати надлежну службу и специјализоване екипе за санацију несреће;
- Уколико дође до хемијског удеса, севесо постројења нижег и вишег реда неопходно је да поступају у складу са Законом о ванредним ситуацијама и пратећим подзаконским актима, а у складу са Политиком превенције удеса, Извештајем о безбедности и Планом заштите од удеса;
- У складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса ("Службени гласник РС", број 41/10) полазни основ за идентификацију повредивих објеката је удаљеност од минимум 1000,0 m од граница севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне (зоне опасности) одређује на основу резултата моделирања екефата удеса (повредива зона представља могућу критичну тачку и локацију хемијског удеса).

Заштита шума обухвата спровођење мера за њихово уређење и очување, као и за спречавање појаве пожара као што су: обнова шума уношењем аутохтоних врста дрвећа (лишћара), санација и ревитализација угрожених и деградираних делова, израда карте шума по степену угрожености од пожара, планирање мера за борбу против потенцијалних изазивача пожара, планирање мера биолошко-техничке заштите шума, изградња шумских путева и заштитних просека у складу са програмом предузећа која газдују овим природним добрима, одређивање локација на природним водотоцима за уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара (дефинише се у Плановима заштите од пожара које израђују предузећа која газдују овим природним добрима).

1.8.6. Услови и мере заштите од ратних разарања

У складу са Законом о ванредним ситуацијама, ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, органи локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, односно запослени, склоне у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

Склањање људи, материјалних и културних добара обухвата планирање и коришћење постојећих склоништа, других заштитних објеката, прилагођавање нових и постојећих комуналних објеката и подземних саобраћајница, као и објеката погодних за заштиту и склањање, њихово одржавање и коришћење за заштиту људи од природних и др. несрећа.

Као други заштитни објекти користе се подрумске просторије и друге подземне просторије у стамбеним и другим зградама, прилагођене за склањање људи и материјалних добара.

Као јавна склоништа могу се користити и постојећи комунални, саобраћајни и други инфраструктурни објекти испод површине тла, прилагођени за склањање. Инвеститор је дужан да приликом изградње нових комуналних и других објеката прилагоди те објекте за склањање људи.

Приликом изградње стамбених објеката са подрумима, над подрумским просторијама гради се ојачана плоча, која може да издржи урушавање објекта.

Приликом коришћења склоништа за мирнодопске потребе, не могу се вршити адаптације или реконструкције које би утицале или би могле утицати на исправност склоништа, нити се склоништа могу користити у сврхе које би погоршале њихове хигијенске и техничке услове. У случају проглашења ванредне ситуације, склоништа која се користе у мирнодопске сврхе могу се испразнити, а у случају проглашења ванредног или ратног стања морају се испразнити и оспособити за заштиту најкасније за 24 часа.

1.8.7. Услови и мере за обезбеђење енергетске ефикасности изградње

Један од пет основних приоритета, сагласно Стратегији развоја енергетике РС до 2015. године, је приоритет рационалне употребе квалитетних енергената и повећања енергетске ефикасности у производњи, дистрибуцији и коришћењу енергије код крајњих корисника енергетских услуга.

Нерационална потрошња енергије је, у највећој мери, последица значајног коришћења енергије, посебно електричне, у домаћинствима и јавним и комерцијалним делатностима, првенствено за потребе грејања.

Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати, не само као начело и циљ, већ и као велики потенцијални извор енергије.

Повећање енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, је у економском интересу и од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

У циљу истог потребно је:

- Детаљно сагледавање стања потрошње енергената (према структури и врсти енергетских услуга) у секторима индустрије, саобраћаја, зградарства и комуналних услуга);
- Побољшање постојећег и даљи развој система даљинског грејања, развој гасоводне мреже, која ће омогућити супституцију коришћења електричне енергије и класичних фосилних енергената;
- Пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и реконструкција постојећих уз поштовање принципа енергетске ефикасности;
- Утврђивање ефеката мера које се спроводе у погледу рационалне употребе енергије;

- Унапређење и развој статистичких података и енергетских индикатора за праћење енергетске ефикасности;
- Замена класичних сијалица тзв. штедљивим;
- Оснивање подстицајних фондова за реализацију програма и пројеката енергетске ефикасности на локалном нивоу;
- Унапређење технолошког нивоа индустријских предузећа;
- Обнова возног парка.

1.8.8. Услови и мере за обезбеђење приступачности површинама и објектима јавне намене лицима са посебним потребама у простору

Овим Планом се дају услови за уређење и изградњу површина јавне намене (јавних површина и објеката јавне намене за које се утврђује јавни интерес), као и других објеката за јавно коришћење, којима се обезбеђује приступачност особама са посебним потребама у простору (особама са инвалидитетом, деци и старим особама).

Приступачност јесте резултат примене техничких стандарда у планирању, пројектовању, грађењу, реконструкцији, доградњи и адаптацији објеката и јавних површина, помоћу којих се свим људима, без обзира на њихове физичке, сензорне и интелектуалне карактеристике или године старости осигурава несметан приступ, кретање, коришћење услуга, боравак и рад.

Објекти за јавно коришћење јесу: банке, болнице, домови здравља, домови за старе, објекти културе, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе, пословни објекти, поште, рехабилитациони центри, саобраћајни терминали, спортски и рекреативни објекти, угоститељски објекти, хотели, хостели, школе и други објекти намењени јавном коришћењу.

При планирању, пројектовању и грађењу површина и објеката јавне намене и других објеката за јавно коришћење, као и стамбених и стамбено-пословних зграда са десет и више станова, мора се обезбедити приступачност за све потенцијалне кориснике, у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Службени гласник РС", број 22/15).

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

2.1.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства – салаши

Услови за изградњу нових салаша, као и за реконструкцију постојећих, односно услови за изградњу и реконструкцију објеката за потребе пољопривредног домаћинства, издаваће се на основу овог Плана. Просторних ограничења у смислу максималне величине парцеле за салаш нема. Код постојећих салаша, ако задовољавају услове за уређење и изградњу из овог Плана, дозвољава се постојећа парцелација. За изградњу нових салаша минимална величина парцеле износи 0,5 ha (5000 m²).

За потребе пољопривредног домаћинства, на салашу је дозвољена изградња следећих објеката:

- породични стамбени објекат;
- помоћни објекти уз стамбени објекат (летња кухиња, гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, млекара, сушница, пушница, подрум, водонепропусна септичка јама и сл.);
- економски објекти (стакленик, стаја, ђубриште, пољски wc и сл.);
- помоћни објекти уз економске објекте (магацин хране за животиње, магацин пољопривредних производа, шупа за смештај пољопривредне мехнизације и сл.);

- пословни објекти (за пружање услуге хране, пића и смештаја за потребе организовања туристичке понуде на салашу);
- објекти/површине за спорт и рекреацију (за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде);
- складишни објекти (за складиштење пољопривредних производа: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл.).

Потребно је обезбедити санитарно-ветеринарске, хигијенско-техничке, еколошке, противпожарне и друге услове уз неопходну инфраструктурну опремљеност парцеле: приступни пут, санитарну вода из јавног водовода или сопственог бунара, водонепропусне септичке јама, обезбеђено снабдевање електричном енергијом из електроенергетске мреже или сопствених извора (агрегати, обновљиви извори) и др. Није дозвољена изградња стамбених и пословних објеката, без изградње објеката за пољопривредну производњу.

Минимална удаљеност објеката од регулационе линије је 5,0 m, односно и више, ако је то другим законом дефинисано (заштитни коридор јавног пута, железничке пруге, водотока, далековода и др.).

Највећи дозвољени индекс заузетости земљишта је 30%, а индекс изграђености је 0,4.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,0 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије, изузетно и мањој, уколико се прибави сагласност суседа. Забрањује се постављање пуне, тешке и масивне ограде.

Правила грађења за породични стамбени објекат

- Није дозвољена изградња породичног стамбеног објекта без изградње економског и других објеката у функцији пољопривредне производње (ако исти не постоје на парцели);
- Дозвољена је изградња само једног породичног стамбеног објекта;
- Максималан габарит стамбеног објекта у основи је 200 m², максимална спратност објекта је П+Пк, са могућношћу изградње подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају;
- Минимална удаљеност стамбеног објекта од суседне парцеле је 5,0 m.

Правила грађења за помоћне објекте уз стамбени објекат

- Дозвољена је изградња следећих помоћних објеката уз стамбени објекат: летња кухиња, гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, млекара, сушница, пушница, подрум, ограда, водонепропусна септичка јама и слично;
- Дозвољена је изградња више помоћних објеката уз стамбени објекат, у складу са потребама пољопривредног домаћинства;
- Габарит помоћног објекта уз стамбени објекат дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом;
- Максимална спратност помоћног објекта уз стамбени објекат је П;
- Дозвољена је изградња засебног објекта-подрума, који може бити укопан или полуукопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају;
- Минимална удаљеност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта и суседне парцеле је 5,0m;
- Водонепропусна бетонска септичка јама гради се на минимално 3,0m од свих објеката и од границе суседне парцеле.

Правила грађења за економске објекте

- Дозвољена је изградња следећих економских објеката: стаје (живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници), ђубришта, пољски wс, стакленици, пластеници, објекти намењени ратарској, повртарској, воћарско-виноградској, рибњачкој, сточарској и осталим видовима пољопривредне производње, као што су гајење пужева, печурака и цвећа и сл.);

- Дозвољена је изградња више економских објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства;
- Габарит економског објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом и капацитетом;
- Максимална спратност економског објекта је П;
- Минимална удаљеност економских објеката од границе суседне парцеле је 10,0 m;
- Минимална удаљеност стаје од стамбеног, односно пословног објекта је 15,0m, а удаљеност осталих економских објеката од стамбеног објекта је мин. 10,0m;
- Минимална удаљеност ђубришта и пољског wc-а од стамбеног објекта и бунара је 20,0m.

Правила грађења за помоћне објекте уз економске објекте

- Дозвољена је изградња следећих помоћних објеката уз економске објекте: магацин хране за животиње, магацин пољопривредних производа, шупа за смештај пољопривредне механизације и сл;
- Дозвољена је изградња више помоћних објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства;
- Габарит помоћног објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом;
- Максимална спратност помоћног објекта је П+Пк;
- Минимална удаљеност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта је 6,0 m, а од суседне парцеле минимална удаљеност је 5,0 m.

Правила грађења за пословне објекте

- Дозвољена је изградња следећих пословних објеката: објекти за пружање услуга исхране, пића и смештаја, за потребе организовања туристичке понуде на салашу, али само ако на њему постоји и пољопривредна производња;
- Дозвољена је изградња само једног пословног објекта;
- Габарит пословног објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом;
- Максимална спратност пословног објекта је П+1+Пк.
- Минимална удаљеност пословног објекта од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0 m а од економског објекта мин.удаљеност је 20,0 m.

Правила грађења за објекте и терене за спорт и рекреацију

- Дозвољена је изградња објеката, површина и терена за спорт и рекреацију за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде, али само ако постоји и пољопривредна производња на салашу;
- Габарит објекта/површине дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом;
- Максимална спратност објекта је П;
- Минимална удаљеност објекта/терена од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0 m, а од економског објекта минимална удаљеност је 20,0 m.

Правила грађења за складишне објекте

- Дозвољена је изградња објеката за складиштење пољопривредних производа: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл;
- Дозвољена је изградња засебног објекта - подрум пића, који може бити полуукопан или укопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају;
- Габарит објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом;
- Максимална спратност објекта је П+Пк, односно, у зависности од усвојеног технолошког поступка складиштења;
- Минимална удаљеност објекта од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0 m.

2.1.2. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде

Пољопривредним објектима сматрају се објекти намењени ратарској, повртарској, воћарско-виноградарској, рибњачкој, сточарској и осталим видовима пољопривредне производње, као што су гајење пужева, печурака и цвећа, складиштење пољопривредних производа, механизације и слично.

Избор локације за изградњу пољопривредних објеката треба извршити након потпуне анализе природних одлика (рељефа, педолошких, геолошких, метеоролошких и хидролошких карактеристика), као и других услова (близина и могућност прикључења на јавни пут и осталу инфраструктуру, утицај на окружење и животну средину и др).

Такође, при избору локације за изградњу пољопривредних објеката неопходно је водити рачуна о квалитету земљишта и где год је то могуће објекте лоцирати на земљиштима слабијих бонитетних карактеристика.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом, висине максимално до 2,2 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од мин. 1,0 m од међне линије или на међи, уз прибављену сагласност суседа.

Пољопривредни радни комплекс мора бити минимално комунално опремљен: приступни пут ширине мин. 3,5 m, унутрашње саобраћајнице, санитарна и вода за потребе производње, унутрашња канализациона мрежа, електрична енергија.

За потребе пољопривредне производње и радних садржаја у функцији пољопривреде дозвољена је изградња следећих објеката:

- воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице,
- стакленици и пластеници,
- објекти за гајење печурака,
- рибњаци,
- фарме и газдинства - објекти за узгој животиња,
- објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа,
- машински паркови – објекти за смештај пољопривредне механизације.

минимална величина парцеле за радне садржаје и објекте у функцији пољопривреде износи 0,5 ha (5000 m²) и односи се на нову парцелацију. У случају да је постојећа парцела мања, може се задржати, ако задовољава остале услове за уређење и изградњу из овог Плана.

У склопу пољопривредног радног комплекса индекс заузетости парцеле је макс. 40% (са саобраћајницама макс. 70%), а у оквиру комплекса неопходно је обезбедити мин. 30% зелених површина.

Услови за изградњу нових пољопривредних радних комплекса (фарме, рибњаци, кланице, откупне станице, машински паркови и сл.) издаваће се на основу претходно урађеног урбанистичког пројекта, уз поштовање услова за заштиту животне средине. Накнада за промену намене земљишта ће се плаћати у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

Реконструкција и изградња објеката у склопу постојећих пољопривредних радних комплекса ће се вршити директном применом овог Плана, односно раније урађеног урбанистичког пројекта, уколико није у супротности са условима дефинисаним овим Планом. Такође, услови за изградњу и реконструкцију објеката у функцији пољопривредне производње за сопствене потребе издаваће се на основу овог Плана.

Воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице

На парцелама плодног земљишта под културама воћњак, виноград, повртњак или цвећњак дозвољена је изградња воћарско-виноградарске/повртарске/цвећарске кућице, бунара, пољског ws-а и остава за смештај механизације, алата, грожђа, воћа поврћа и цвећа.

Минимална величина парцеле на којој се може одобрити изградња ових објеката износи 15 а (1500 m²). Најмање 95% површине парцеле мора се користити као обрадиво земљиште (воћњак, виноград, повртњак или цвећњак).

Максимална површина за изградњу воћарско-виноградарске/повртарске/цвећарске кућице је 30 m². Минимална удаљеност објекта од границе суседне парцеле је 1,0 m, а од суседовог објекта 10,0 m. Максимална спратност објекта је П, са подрумом (уколико то хидротехнички услови допуштају). Дозвољава се изградња надстрешница, тремова и пергола, које ако нису застакљене не рачунају се у основни габарит објекта.

Уз воћарско-виноградарску/повртарску/цвећарску кућицу дозвољена је изградња и оставе за смештај грожђа, воћа, поврћа, цвећа, алата и механизације, максималне површине 100 m² и спратности П. Минимална удаљеност објекта од границе суседне парцеле је 1,0 m, а од суседовог објекта 10,0 m.

Стакленици и пластеници

У циљу побољшања пољопривредне производње на пољопривредном земљишту је дозвољена изградња или постављање стакленика и пластеника. Удаљеност оваквих објеката од међних линија је минимално 5,0 m.

Објекти за гајење печурака

Изградња ових комплекса и објеката је усмерена на мање квалитетном земљишту, а у складу са нормама и правилницима који регулишу ову област. Минимална удаљеност свих објеката од суседних парцела је 10,0 m. Максимална спратност објеката је П, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Рибњаци

Избор локације за изградњу рибњака вршити након претходних анализа расположивих количина и квалитета воде, која ће се користити за пуњење рибњака. Границе рибњака морају бити обележене видљивим обележјима.

Приликом изградње рибњачких базена одвојити окна по категоријама у складу са технологијом производње: младичњаке, товилишта и зимовнике. У саставу рибњака морају да постоје уливно-изливни објекти, уставе, аератори, хранидбене платформе и насипи који спречавају продор спољних вода у комплекс рибњака.

У оквиру техничког дела неопходно је обезбедити посебну просторију за ветеринарске прегледе и дневно праћење здравственог стања и прираста популације. Дозвољена је изградња пословних објеката из области трговине на мало и угоститељства.

Минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 3,0 m, а максимална спратност је П+Пк. Изградња рибњака условљена је израдом урбанистичког пројекта, са провером инфраструктурне опремљености.

Фарме и газдинства - објекти за узгој животиња

Фарме и газдинства су радни комплекси са објектима и простором за држање и узгој животиња - копитара, папкара, живине, кунића, пужева и др. Фарма је газдинство у којем се држи или узгаја 20 и више грла копитара/папкара (20 и више грла говеда, 100 и више грла свиња, 150 и више грла оваца и коза) или 350 и више јединки живине и кунића³³.

Удаљеност фарми од грађевинског подручја, спортско-рекреативних и других јавних комплекса, као и међусобна удаљеност фарми на којима се узгајају исте, односно различите врсте животиња, мора бити у складу са законима и правилницима који регулишу ову област.

³³ У складу са Правилником о ветеринарско-санитарним условима објеката за узгој и држање копитара, папкара, живине и кунића ("Службени гласник РС", број 81/06)

Ови објекти морају се лоцирати на компактном и добро оцедитом земљишту, по могућству слабије бонитетне класе. Фарме се не смеју лоцирати на правцу главних ветрова који дувају према насељеном месту. Величину парцеле дефинисати у складу са капацитетом и врстом производње, с тим да се мора обезбедити довољно простран круг фарме, који ће омогућити повезаност свих функционалних делова.

У оквиру фарме треба формирати два одвојена блока - технички и производни. Технички блок подразумева изградњу: објеката за смештај радника, складишта хране, карантинске просторије, машински део, просторије за ветеринарске прегледе, мини кланицу за принудна клања и др. Неопходно је обезбедити посебан простор за уништавање или одлагање угинулих животиња. У производном делу налазе се објекти за узгој стоке, који морају бити подељени по категоријама стоке - за приплодне животиње, за узгој подмлатка и за тов, који представљају посебне производне целине. Максимални индекс заузетости земљишта је 40%. Максимална спратност објеката је П+Пк (односно усклађена са технолошком шемом процеса производње). Минимална удаљеност економских објеката од границе суседне парцеле је 10,0 m. Сви објекти намењени држању и узгоју стоке морају бити пројектовани и грађени према нормативима и стандардима за изградњу ове врсте објеката и конкретне врсте животиња, уз примену санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова. Простор за одлагање и збрињавање стајског ђубрива из објеката мора бити смештен, односно изграђен тако да се спречи загађивање околине, насупрот правцу главних ветрова и мора да буде удаљен минимално 50,0 m од објеката за животиње.

Минимална удаљеност објеката за узгој стоке на фарми од државног пута првог реда износи 100,0 m, од државног пута другог реда износи 50,0 m и од општинских путева износи 20,0 m. У кругу фарме, унутрашње саобраћајнице треба градити тако да се обезбеди кружни ток саобраћаја (чисти и прљави путеви). Путеви који се користе за довоз животиња, хране за животиње, чистих простирки и опреме не смеју да се укрштају са путевима који се користе за одвоз стајског ђубрива, отпадних вода и лешева животиња. Повезивање фарми са мрежом јавних саобраћајница обезбедити приступним путем одговарајуће ширине и изграђеним од чврстог материјала. На уласку у комплекс изградити дезинфекциону баријеру минималне дужине 5,0 m и ширине минимално 3,0 m.

Улаз у фарму мора бити под надзором на којем се обавезно води евиденција о уласку и изласку људи, животиња и возила из круга фарме. Круг фарме мора бити ограђен оградом, која спречава неконтролисани улазак људи и животиња. Минимална висина ограде је 2,0 m, а ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије.

Обавезно је снабдевање фарме довољном количином воде, која мора бити бактериолошки и хемијски исправна. Унутар комплекса треба обезбедити водоводну и хидрантску противпожарну мрежу, као и канализациону мрежу за прихватање и одвођење отпадних вода. Отпадне воде и осока се обавезно морају пречистити пре испуштања у природне реципијенте. Такође је обавезно снабдевање свих објеката на фарми електричном енергијом и другим инсталацијама и енергентима неопходним за несметано коришћење објеката, а трафостаница мора бити удаљена најмање 3,0 m од осталих објеката.

Изградња нових фарми условљена је израдом урбанистичког пројекта, са провером инфраструктурне опремљености, а постојеће фарме које не могу да задовоље прописане мере за коришћење пренамениће се у радне садржаје везане за пољопривредну или неку другу компатибилну производњу.

Објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа

Ово су објекти за примарну прераду (прање, сушење и сл.), складиштење и чување пољопривредних производа (житарица, индустријског, крмног и лековитог биља, цвећа, воћа и поврћа), затим ђубрива и др. репроматеријала, као и пратећи и други слични објекти у функцији пољопривредне производње.

Објектима за складиштење пољопривредних производа и репроматеријала сматрају се све врсте складишта (полуотворене и затворене хале, надстрешнице, силоси, трапови, подна складишта, хладњаче и др). Објекти у којима се пољопривредни производи могу примарно прерађивати су сушнице, пушнице, кланице и сл. објекти. Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне парцеле је 10,0 m. Максимална спратност објеката је П, изузетно и више, ако то захтева технолошки процес (силоси и сл.), са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Дозвољена је изградња наведених објеката уз примену хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и др. услова и потребну инфраструктурну опремљеност: приступни пут, електроинсталације, вода, водонепропусна септичка јама и сл.

Машински паркови – објекти за смештај пољопривредне механизације

Објектима за смештај пољопривредне механизације сматрају се затворени простори и надстрешнице у којима се смешта механизација (возила, машине, прикључни уређаји и др.), као и пољопривредни алати и опрема ради чувања и одржавања. У склопу машинског парка, пољопривредне економије и сличних комплекса, дозвољена је изградња радионице за поправку возила сопственог возног парка, а евентуално и станице за снабдевање горивом за сопствене потребе, као и други слични објекти у функцији пољопривредне производње.

Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне парцеле је 10,0 m. Минимална удаљеност станице за снабдевање горивом за сопствене потребе од границе парцеле и од других објеката одређује се у складу са саобраћајним прописима и прописима из области заштите животне средине. Максимална спратност објеката је П, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Дозвољена је изградња наведених објеката уз примену хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и др. услова и потребну инфраструктурну опремљеност: приступни пут, електроинсталације, евентуално и санитарна вода, водонепропусна септичка јама и сл.

2.1.3. Противградне станице

Грађење објеката противградних станица могуће је изван грађевинских подручја насеља, као и грађевинског земљишта ван насеља, на пољопривредном земљишту на основу услова дефинисаних овим Планом и посебних услова Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације.

Минимална површина за изградњу противградне станице треба да буде око 10,0m x 10,0m. Објекат треба градити од чврстог стандардног материјала. Висина објекта је до 2,0 m и на њега се поставља громобранска заштита. Око објекта треба поставити ограду висине мин. 2,0 m.

Изградња било каквих објеката на одстојању мањем од 100,0 m од противградних станица, могућа је само по обезбеђивању посебне сагласности и мишљења Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације.

2.1.4. Површине за експлоатацију минералних сировина

Простори и површине који служе за експлоатацију минералних сировина (глине, шљунка, песка, термалних вода, нафте и гаса), планирају се, уређују и користе на основу одобрења Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине, у складу са Законом о рударству. Уколико се експлоатационо поље налази на пољопривредном земљишту мора се прибавити и одобрење за пренамену пољопривредног земљишта од Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Експлоатација минералних сировина није дозвољена у обухвату еколошких коридора и подручја означених као станишта заштићених врста од националног значаја.

Изградња објеката у границама експлоатационог поља, који се односе на обраду и прераду минералних сировина, као и производњу базирану на минералним сировинама, врши се на основу одговарајућег урбанистичког пројекта, урађеног у складу са правилима грађења датим овим Планом за радне зоне ван грађевинског подручја насеља, као и прописима који се односе на конкретну производну област, уз прибављену сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Након завршене експлоатације, сви простори и садржаји који су служили експлоатацији минералних сировина (позајмишта, мајдани, бушотине и др.) морају се санирати и рекултивисати.

2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

За делове зона који су обрађени - или ће бити обрађени - кроз Планове детаљне регулације, важиће правила грађења и уређења дефинисана тим плановима.

Изградња нових водопривредних објеката и реконструкција постојећих водопривредних објеката, као и објеката у служби истих на постојећим каналима (црпне станице, уставе, трафостанице), вршиће се на основу Плана, мишљења надлежног водопривредног предузећа и других услова. Уколико је потребно дефинисати регулацију, обавезна је израда плана детаљне регулације. Изградња нових канала вршиће се на основу плана детаљне регулације.

Комплекси намењени рекреацији, туризму, наутичком туризму, спортском риболову и сл., морају имати, поред основних објеката, и неопходне пратеће садржаје и санитарно-техничке уређаје. Архитектонска обрада објеката може се третирати слободно, са циљем да се уклопе у пејсаж. Вегетација мора остати аутохтона, тако да пејсаж треба и даље задржати у његовом изворном облику, не уносећи никакве нове врсте, сећи постојеће и садити трајно растиње.

За делове водног земљишта на подручју општине на којима постоји нелегална градња стамбених, викенд објеката или објеката неке друге намене, локалној управи је остављена могућност легализације затечених објеката, без обавезе комуналног опремања и сношења последица ризика од поплава тих простора, као и могућност примене дестимулативне економске политике.

Објекти у небрањеном подручју морају се градити на платформи, која ће бити изнад нивоа стогодишњих вода, на стубовима - објекти типа сојенице. У циљу несметаног протока воде при високим водостајима, забрањено је било шта постављати и градити испод сојеница. На локалитетима који су предвиђени за подизање оваквих објеката, слободан простор око објеката се мора користити заједнички, без ограђивања и парцелисања.

Објекти за пристајање пловних објеката наутичког туризма као што су сидришта, привезишта, пристаништа и др., морају да имају безбедан вез при свим хидрометеоролошким условима и условима пловидбе, водећи рачуна о амплитуди водостаја (минимална, максимална), осцилацијама водостаја, ветру, таласима, леду, замуљењу и др. Обавезно је предвидети безбедан приступ са обале на брод и обрнуто, при свим водостајима и условима видљивости (приступни мост, степеништа, осветљење). Објекти морају имати сву потребну инфраструктуру, прилазне путеве, радне стазе и површине, прилазе, улазе и излазе, ограде, обележавање и сигнализацију, средства и уређаје за прихват отпадних материја са бродова или објеката наутичког туризма и др.

2.2.1. Водопривредни објекти

Реконструкција постојећих и изградња нових водопривредних објеката, као и објеката у служби истих на водном земљишту (црпне станице, уставе, трафостанице и др.), вршиће се на основу овог Плана и прибављених водних и других услова. Уколико је потребно дефинисати регулацију, обавезна је израда плана детаљне регулације. Евентуална изградња нових канала, вршиће се на основу плана детаљне регулације.

2.2.2. Прихватни објекти наутичког туризма

Објекти за пристајање пловних објеката наутичког туризма, као што су: сидришта, привезишта, пристаништа и други објекти, морају да имају безбедан вез при свим хидрометеоролошким условима и условима пловидбе, водећи рачуна о амплитуди водостаја (минимална, максимална), осцилацијама водостаја, ветру, таласима, леду, замуљењу и др. Обавезно је предвидети безбедан приступ са обале на брод и обрнуто, при свим водостајима и условима видљивости (приступни мост, степеништа, осветљење).

Такође, објекти морају имати сву потребну инфраструктуру, прилазне путеве, радне стазе и површине, прилазе, улазе и излазе, ограде, обележавање и сигнализацију, средства и уређаје за прихват отпадних материја са бродова или објеката наутичког туризма, као и неопходне пратеће садржаје и санитарно-техничке уређаје.

За просторе намењене за ове потребе обавезна је израда урбанистичког плана одговарајуће разраде или урбанистичког пројекта, уколико се ради о појединачним објектима без промене регулације, уз мишљења надлежног водопривредног предузећа и водних услова издатих од стране надлежног органа.

2.2.3. Објекти за одмор и рекреацију на водном земљишту

Изградња објеката на водном земљишту, намењених одмору, рекреацији, туризму, разоноди на води, спортском риболову и сл., може се вршити у складу са Планом, уз добијене водне услове надлежне институције.

Слободан простор око објеката мора се користити заједнички, без ограђивања и парцелисања. На овим теренима постојећа аутохтона вегетација се не сме угрозити, због заштитне функције коју обавља.

Објекти у небрањеном подручју морају се градити на платформи, која ће бити изнад нивоа стогодишњих вода (објекти на стубовима - типа сојенице). У циљу несметаног протока воде при високим водостајима, забрањено је било шта постављати и градити испод сојеница.

Објекти треба да се граде од монтажно-демонтажних елемената, уз примену природних материјала (дрво, опека, камен...) и са неопходним санитарно-техничким уређајима. Режији коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозионих процеса и поремећаја режима вода, а уз услове надлежне институције.

Макс. површина габарита куће за одмор је 30,0 m², а рекреативно-туристичко-угоститељског објекта 100,0 m². Макс. спратност је П+Пк, с тим да поткровље износи највише 2/3 површине приземља.

Архитектонска обрада ових објеката мора се прилагодити непосредном амбијенту и околном пејзажу. Дозвољава се изградња лођа, тремова и пергола испред и у склопу објекта, према осунчаним просторима, истакнутим природним садржајима и видиковцима.

На постојећим објектима дозвољени су радови на реконструкцији и ограниченој доградњи (неопходни пратећи објекти и површине), уколико то просторне могућности дозвољавају.

2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ

2.3.1. Шумски путеви и објекти

На шумском земљишту могу се градити:

- Шумски путеви и објекти у функцији шумске привреде у складу са посебном основом газдовања шумама и годишњим извођачким плановима;

- Објекти инфраструктуре у складу са овим Планом;
- Објекти намењени рекреацији, одмору и ловству, у складу са овим Планом и условима надлежног шумског газдинства.

Врста и намена објеката који се могу градити:

- Објекти рекреативног или ловног карактера;
- Објекти за одржавање и коришћење шума;
- Приступне саобраћајне површине и пратећа инфраструктура.

У шумама могу да се граде објекти у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којим се уређује област дивљачи и ловства. У шуми и на удаљености мањој од 200,0 m од руба шуме не могу се градити ћумуране, кречане и други објекти са отвореном ватром.

Оптимална отвореност шума саобраћајницама, планирање и изградња шумских путева, детаљно се разрађује програмом изградње и одржавања шумских саобраћајница, као и планским документима (основама и програмима). Шумски путеви користе се за потребе газдовања шумама, изузетно, могу да се користе и за остале потребе под условима које утврди корисник, сопственик шума који газдује шумама у складу са основом, односно локална самоуправа за путеве у шумама сопственика којима се газдује у складу са програмом.

2.3.2. Ловачке куће и ловни објекти

У ловиштима је дозвољена:

- Изградња ловно-техничких објеката од природних материјала, које треба уклопити у природни амбијент;
- Изградња ловно-производних објеката и постављање ограда (ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења, заштите и лова дивљачи).

Ловно-производни објекти на шумском земљишту се могу градити у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима, којим се уређује област дивљачи и ловства. У ловиштима се могу оградити делови ловишта, који ће бити намењени интензивном гајењу, заштити, лову, као и размножавању дивљачи ради насељавања ловишта, као и унапређења ловног туризма, посебно иностраног. У том смислу у ловиштима одржавати постојеће и изградити нове ловно-техничке објекте (хранилишта за дивљач - крупну и ситну, солишта, појилишта, стабилне чеке - осматрачнице и др.). Број ловно-техничких објеката зависиће од бројног стања дивљачи у ловишту. Ловно техничке објекте градити од природних материјала и уклапати у амбијент ловишта.

Поред ловно-техничких објеката у ловиштима се могу градити и ловно-производни објекти (прихватилишта за фазанске пилиће и ремизе). Прихватилишта за фазанску дивљач градити у свим ловиштима у која се уносе фазанчићи из вештачке производње. У прихватилиштима ће се фазанчићи навићи на природне услове пре пуштања у ловиште. Фазанерије - фарме за производњу фазанске дивљачи могу се градити у склопу шумског и пољопривредног земљишта. Локације и објекти за ову намену морају испуњавати ветеринарско-санитарне и друге услове прописане за узгој ове врсте дивљачи.

2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ГРАЂЕВИНСКОМ ПОДРУЧЈУ НАСЕЉА

Просторним планом општине Нови Кнежевац дефинисана су грађевинска подручја и дати шематски прикази уређења осам насеља: Банатско Аранђелово (и Сигет), Ђала, Мајдан, Подлокањ, Рабе, Сигет, Српски Крстур и Филић. Просторним планом је дата основна намена површина, подела грађевинског земљишта за јавне и остале намене, трасе и коридори основне комуналне инфраструктуре и правила грађења, која су иста за сва насеља, а дата су по зонама основне намене:

- зона централних садржаја,
- зона становања,
- зона становања са производњом (мала привреда),

- зона радних садржаја и
- зона спорта и рекреације.

За уређење и изградњу јавних објеката важе нормативи и услови дефинисани у тачки 1.5.1, а у свему осталом примењују се правила грађења дата за зону, у којој се конкретни садржај налази.

2.4.1. Правила грађења у зони централних садржаја

Врста и намена објеката

У зони централних садржаја, као главни објекти дозвољени су:

- јавни објекти - објекти од општег интереса намењени образовању, здравству, заштити деце и старих, култури, спорту и рекреацији;
- пословни објекти (пословне, комерцијалне намене);
- верски објекти;
- породични и вишепородични стамбени објекти и у комбинацијама стамбено-пословни односно пословно-стамбени објекти (становање са трговином, занатском или услужном делатношћу, функционално и технички одвојене од стамбеног дела).

Као други објекти у зависности од величине парцеле, у оквиру ове зоне, могу бити пословни, односно стамбени објекти, (уз главни објекат горе наведене намене).

Као помоћни објекти на парцели могу да се граде: гараже, оставе, летње кухиње, надстрешнице, економски и помоћни објекти, водонепропусне септичке јаме, бунари, ограде, трафостанице и слично;

Пословне делатности које се могу дозволити у зони центра су из области: образовања, здравства, социјалне заштите и бриге о деци и старим особама, културе, спорта, рекреације и комуналних услуга, трговине на мало, угоститељства и услужних делатности, затим делатности из области производног и услужног занатства, ако су обезбеђени услови заштите животне средине. У овој зони забрањена је изградња производних и складишних објеката.

Врста објеката: објекти могу бити слободностојећи, двојни, објекти у прекинутом низу или објекти у непрекинутом низу.

Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле

За парцеле нестамбене намене минимална ширина фронта парцеле за све врсте објеката је 10,0 m, минимална површина парцеле је 300,0 m². Услови за образовање грађевинских парцела намењених становању су исти као за зону становања.

Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе парцеле

Објекти се граде на грађевинској линији или унутар површине ограничене грађевинском линијом. Главни објекат се предњом фасадом поставља на грађевинску линију, која се најчешће поклапа са регулационом линијом или се објекат повлачи у дубину парцеле за најмање 3,0 m, односно мин. 6,0 m, ако објекат има гаражу у подземној или приземној етажи. У изграђеним блоковима се удаљеност грађевинске од регулационе линије утврђује на основу позиције већине изграђених објеката (преко 50%).

Главни објекат се на парцели гради уз границу парцеле претежно северне (односно западне) оријентације. У изграђеним блоковима поштовати постојећу оријентацију објеката (леви и десни систем градње у улици), а објекат се повлачи мин. 60 cm како поштујући традиционалну градњу објекат свим својим елементим (стреха нпр.) не би прелазео на парцелу суседа.

У новим блоковима слободностојећи објекат (основни габарит без испада), се гради на минимално 1,0 m од границе парцеле претежно северне (односно западне) оријентације, односно, на минимално 3,0 m од границе парцеле претежно јужне (односно источне) оријентације.

Двојни објекат и објекат у прекинутом низу (основни габарит без испада) се гради на минимално 4,0 m од бочне границе парцеле.

Минимална међусобна удаљеност два објекта јавне намене је половина висине вишег објекта. Остали међусобни односи објеката исти су као у оквиру зоне становања.

Највећи дозвољени индекс заузетости парцеле

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле нестамбене (јавне, пословне и др.) намене је 50%. За парцеле намењене становању важи индекс као у зони становања.

Највећа дозвољена спратност објеката

Спратност главних објеката (вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат, пословни објекат и објекат јавне намене) је до максимално П+2+Пк.

Спратност породичних стамбених и стамбено-пословних објеката је максимално П+1+Пк.

Спратност помоћних објеката је максимално П.

Висина назитка поткровне етаже износи највише 1,6 m, рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне висине.

Обавезна је израда косог крова са нагибом кровне конструкције од 20-45° (у зависности од врсте кровног покривача).

За све врсте објеката дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Кота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта и то:

- кота приземља нових објеката на равном терену не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута,
- кота приземља може бити највише 1,2m виша од коте нивелете јавног или приступног пута,
- високо приземље подразумева део објекта над сутереном, кота пода је макс. 2,2m од планиране коте уличног тротоара.

Услови за изградњу осталих објеката на истој грађевинској парцели

Други објекти на парцели, као и помоћни објекти се граде у дубини парцеле, на одговарајућој удаљености од главног објекта.

Гаража, као помоћни објекат, се може предњом фасадом поставити на регулациону линију, уз услов да кровне равни гараже имају пад у сопствено двориште и да се врата гараже отварају око хоризонталне осовине или у унутрашњост гараже.

Минимална међусобна удаљеност другог објекта од главног објекта је половина висине вишег објекта. Остали међусобни односи објеката исти су као у оквиру зоне становања.

Висина другог објекта на парцели, као и помоћних објеката, не може бити већа од висине главног објекта.

Водонепропусна септичка јама за прихват фекалних и отпадних вода се гради на парцели власника, удаљена мин. 10,0m од бунара, мин. 2,5m од уличне регулационе линије, односно 3,0m од осталих граница парцеле, а мин. 5,0m од свих стамбених објеката.

Парцела се може оградити функционалном и естетском оградом, висине макс. 2,0m. Ограда може бити транспарентна или комбинована, с тим да зидани део буде макс. до висине од 0,9 m. Висина ограде на углу не може бити виша од 0,9 m од коте тротоара, због прегледности раскрснице.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Свака грађевинска парцела мора да има приступ на јавни пут – улицу, по правилу директно, а изузетно, ако се то не може остварити - преко приватног пролаза. Уколико се објекат гради целом ширином парцеле у склопу непрекинутог или прекинутог низа, мора се обезбедити колско-пешачки пролаз на унутрашњи део парцеле.

За грађевинску парцелу пословне или јавне намене се мора обезбедити колско-пешачки прилаз ширине мин. 3,5 m и пешачка стаза ширине мин. 1,5 m. За грађевинске парцеле које су чисто стамбене намене, важе услови приступа парцели као у зони становања.

За паркирање возила за сопствене потребе у оквиру грађевинске парцеле мора се обезбедити простор за паркирање возила по правилу: један стан једно паркинг место, односно минимум једно паркинг место на 70m² пословног простора.

Уколико се на парцели обавља пословна/јавна делатност намењена ширем кругу корисника, са потребом обезбеђења смештаја већег броја возила, које се не може у потпуности решити на припадајућој парцели, може се у уличном коридору, у ширини парцеле, одобрити изградња паркинг простора, уколико се тиме не ремете коришћење јавне површине, функционисање саобраћаја и услови окружења.

Архитектонско и естетско обликовање појединих елемената објеката

Спољни изглед објекта, облик крова, изглед ограде, примењени материјали, боје и други елементи утврђују се архитектонским или урбанистичким пројектом, а за евидентиране објекте и према условима надлежне установе за заштиту - Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица.

Објекти својим архитектонским изразом морају бити усклађени са урбанистичким контекстом у ком настају. Препоручује се пројектовање чистих, ритмичних фасада, без примене еклектичких елемената. Архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се тежити ка успостављању јединствене естетске и визуелне целине у улици, блоку и зони.

Фасаде објеката могу бити од савремених материјала, од фасадне опеке или малтерисане и бојене у светлим пастелним бојама.

Обавезна је израда косог крова, а као кровни покривач се препоручује цреп. Изузетно, ако је то оправдано решење, може се дозволити раван кров, нагиба до 10⁰, а као покривач се, у том случају, препоручује лим.

2.4.2. Правила грађења у зони становања

Врста и намена објеката

У зони становања, као главни објекти, дозвољени су: породични и вишепородични стамбени објекти, пословни, производни и верски објекти и у комбинацијама.

Као други објекти на парцели дозвољени су: гараже, оставе, летње кухиње, надстрешнице, сточне стаје, живинарнице, испусти за стоку, ђубришта, пољски WC, пушнице, сушнице, кошеви, амбари, надстрешнице за машине и возила, складишни објекти, магацини хране и објекти намењени исхрани стоке, санитарни пропусници, водонепропусне септичке јаме, бунари, ограде, трафостанице и слично.

Пословне делатности које се могу дозволити у зони становања су из области: трговине на мало, производног и услужног занатства и мале привреде, угоститељства и услужних делатности, као и делатности из области образовања, здравства, социјалне заштите, културе, спорта, рекреације и комуналних услуга. Производне делатности мањег обима у зони становања се могу дозволити уз обезбеђење услова заштите животне средине.

У оквиру зоне становања није дозвољена изградња фарми, производних и складишних објеката већих капацитета, осим за потребе пољопривредног газдинства, нити бављење делатношћу која буком, штетним гасовима, зрачењем, повећаним обимом саобраћаја или на други начин може угрозити квалитет становања.

Врста објеката: објекти се граде као слободностојећи, двојни или као објекти у (прекинутом или непрекинутом) низу.

Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле

Услови за образовање грађевинске парцеле намењене породичном становању су следећи:

- за слободностојећи објекат минимална ширина фронта парцеле је 14,0 m, а минимална површина парцеле је 400,0 m²;
- за двојни објекат минимална ширина фронта парцеле је 22,0 m (2x11,0 m), а минимална површина је 600,0 m² (2x300,0 m²);
- за објекат у прекинутом низу минимална ширина фронта парцеле је 12,0 m, а минимална површина парцеле је 360,0 m²;
- за објекат у непрекинутом низу минимална ширина фронта парцеле је 8,0 m, а минимална површина парцеле је 200,0 m²;
- за грађевинску парцелу намењену породичном становању пољопривредног типа минимална ширина фронта парцеле је 16,0 m, а минимална површина 1000,0 m².

Ако је постојећа парцела мања од минимално дозвољене, може се задржати постојећа парцелација, уз услов да су задовољени остали услови за изградњу дати овим Планом.

Услови за образовање грађевинске парцеле намењене вишепородичном становању су следећи:

- за слободностојећи вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат минимална ширина фронта парцеле је 20,0 m, а за објекат у прекинутом низу минимална ширина фронта парцеле је 15,0 m;
- минимална површина парцеле за све врсте вишепородичних стамбених објеката је 600,0 m².

Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе парцеле

Објекти се могу градити на грађевинској линији или унутар површине ограничене грађевинским линијама. Главни објекат се предњом фасадом поставља на грађевинску линију, која се може поклапати са регулационом линијом или је увучена у односу на регулациону линију за 3,0 до 6,0 m.

У изграђеним блоковима се удаљеност грађевинске од регулационе линије утврђује на основу позиције већине изграђених објеката (преко 50%).

Главни објекат се на парцели гради уз границу парцеле претежно северне (односно западне) оријентације. У изграђеним блоковима поштовати постојећу оријентацију објеката (леви и десни систем градње у улици), а објекат се повлачи мин. 60 cm како поштујући традиционалну градњу објекат свим својим елементим (стреха нпр.) не би прелазео на парцелу суседа.

Слободностојећи објекат се гради на минимално 1,0 m од границе парцеле претежно северне (односно западне) оријентације, односно, на минимално 3,0 m од границе парцеле претежно јужне (односно источне) оријентације.

Двојни објекат и објекат у прекинутом низу (основни габарит без испада) се гради на минимално 4,0 m од бочне границе парцеле.

Ако се у сутеренској или приземној етажи главног објекта планира гаража, код увучених објеката, предња грађевинска линија се повлачи на мин. 6,0 m од регулационе линије. Гаража, као засебан помоћни објекат, се може поставити на регулациону линију уз услов да кровне равни гараже имају пад у сопствено двориште и да се врата гараже отварају око хоризонталне осе или у унутрашњост гараже.

Највећи дозвољени индекс заузетости парцеле

Индекс заузетости парцеле је максимално 40%.

У оквиру парцеле обезбедити минимално 30% зелених површина.

Највећа дозвољена спратност објеката

У зони становања дозвољена спратност објеката је:

- породични и вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословно-стамбени објекат је спратности од П до макс. П+1+Пк;
- висина назитка стамбене поткровне етаже износи највише 1,6 m рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне висине;
- пословни објекат је спратности од П до макс. П+1;
- економски објекат је максималне спратности П, односно П+Пк (ако се у поткровљу предвиђа складиштење хране за стоку);
- помоћни објекат је макс. спратности П (приземље).

За све врсте објеката дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Кота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта и то:

- кота приземља нових објеката на равном терену не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута;
- кота приземља може бити највише 1,2 m виша од коте нивелете јавног или приступног пута;
- високо приземље подразумева део објекта над сутереном, кота пода је макс. 2,2 m од планиране коте уличног тротоара.

Услови за изградњу осталих објеката на истој грађевинској парцели

Удаљеност породичног стамбеног објекта од других објеката, осим објеката у низу, не може бити мања од 4,0 m (основни габарит са испадом).

Удаљеност слободностојећег стамбеног објекта породичног типа од других објеката не може бити мања од 4,0m, а на парцелама пољопривредног типа 5,0m.

За изграђене главне и друге објекте који су међусобно удаљени мање од 4,0 m при издавању услова за реконструкцију не могу се на суседним странама предвиђати отвори стамбених просторија.

Други објекат на парцели се гради увучен у односу на главни објекат, али може бити постављен и на истој предњој грађевинској линији као главни објекат, ако су задовољени остали услови (међусобно растојање, као и растојање од објеката на суседној парцели).

Помоћни и економски објекти се граде у дубини парцеле, иза главног објекта, у истој линији као и главни објекат.

Ако се економски делови суседних парцела непосредно граниче, растојање између нових помоћних и економских објеката на суседним парцелама не може бити мање од 1,5 m.

Помоћни и економски објекти се могу градити у дну парцеле, на минимално 1,0 m од границе парцеле.

Међусобни размак између економских објеката (на истој парцели) може бити 0m, ако су задовољени услови противпожарне заштите, односно минимално половина висине вишег објекта.

Удаљеност сточне стаје од било ког стамбеног, односно, пословног објекта у окружењу не може бити мања од 15,0 m, односно не може бити мања од 50,0 m у односу на здравствену установу, школу, дечији вртић или други објекат јавне намене у окружењу.

Удаљеност ђубришта и пољског клозета од било ког стамбеног, односно, пословног објекта и бунара у окружењу не може бити мања од 20,0 m, односно 50,0 m у односу на било који објекат јавне намене. Ђубриште се гради на минимално 1,0 m од границе суседне парцеле уз услов да се гради ободни зид висине мин. 1,0 m (да не би дошло до разасипања) и да је материјал од којег се гради ђубриште водонепропусан.

Удаљеност економских објеката у којима се складишти запаљиви материјал од других објеката не може бити мања од 6,0 m.

Водонепропусна септичка јама за прихват фекалних и отпадних вода се гради на парцели власника, удаљена мин. 2,5 m од уличне регулационе линије, односно 3,0 m од осталих граница парцеле, а мин. 5,0 m од свих стамбених објеката.

Грађевинске парцеле се ограђују, тако да ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Сваки власник грађевинске парцеле је дужан да направи уличну ограду, као и ограду своје бочне границе парцеле и половину стране границе у зачељу парцеле.

Улична ограда може бити зидана до висине од 0,9 m (рачунајући од коте тротоара) или транспарентна ограда до висине од 2,0 m. Врата и капије на уличној огради се не могу отворити ван регулационе линије.

Суседне грађевинске парцеле могу се ограђивати живом зеленом оградом, транспарентном оградом или зиданом оградом до висине од 2,0 m од коте терена, која се поставља тако да ограда и стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Дозвољено је преграђивање функционалних целина у оквиру грађевинске парцеле (разграничење стамбеног од економског дела парцела, стамбеног од пословног дела парцеле и сл.), уз услов да висина те ограде не може бити већа од висине спољне ограде.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

За сваку грађевинску парцелу потребно је обезбедити колско-пешачки прилаз минималне ширине 3,0m, односно 4,0m за парцеле намењене становању пољопривредног типа.

За паркирање возила за сопствене потребе у оквиру грађевинске парцеле мора се обезбедити простор за паркирање возила по правилу: један стан једно паркинг место, односно минимум једно паркинг место на 70m² пословног простора.

Архитектонско и естетско обликовање појединих елемената објеката

Спољни изглед објекта, облик крова, изглед ограде, примењени материјали, боје и други елементи утврђују се архитектонским или урбанистичким пројектом, а за евидентиране објекте и према условима надлежне установе за заштиту - Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица.

Објекти својим архитектонским изразом морају бити усклађени са урбанистичким контекстом у ком настају. Архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се тежити ка успостављању јединствене естетске и визуелне целине у улици, блоку и зони.

Фасаде објеката могу бити од савремених материјала, од фасадне опеке или малтерисане и бојене у светлим пастелним бојама.

Обавезна је израда косог крова, а као кровни покривач се препоручује цреп.

2.4.3. Правила грађења у зони становања са производњом (малом привредом)

Врста и намена објеката

Главни објекти: пословни објекти, стамбено-пословни и пословно-стамбени објекти, производни и складишни објекти.

Други објекти: у зависности од величине парцеле и потребе власника, у оквиру ове зоне, је дозвољена изградња породичног стамбеног или стамбено-пословног објекта, као другог објекта на парцели, уз главни пословни, производни или складишни објекат.

Помоћни објекти: гараже, оставе, летње кухиње, надстрешнице и вртна сенила, магацини, портирнице, вагарске и чуварске кућице, колске ваге, силоси, санитарни пропусници, водонепропусне септичке јаме (као прелазно решење до прикључења на насељску канализациону мрежу), бунари, трафо станице, котларнице, ограде и сл.

Економски објекти: објекти за гајење животиња – стаје, штале и др. објекти (за коње, говеда, козе, овце, свиње, живину, голубове, куниће, украсну живину и птице), испусти за стоку, ђубришта (бетонске писте за одлагање чврстог стајњака, објекти за складиштење осоке), објекти за складиштење сточне хране (сеници, магацини за складиштење концентроване сточне хране, бетониране сило јаме и сило тренчеви), објекти за складиштење пољопривредних производа (амбари, кошеви) и др. објекти намењени пољопривредном газдинству (објекти за машине и возила, алат и опрему, пушнице, сушнице, стакленици и сл.).

Делатности које се могу дозволити у овој зони су све производне, пословне и услужне делатности мањих и средњих капацитета, тзв. "мала привреда", уз обезбеђене услове заштите животне средине, као што су: откупне станице пољопривредних производа, млинови и силоси, погони за производњу хране - прераду млека, јаја и меса (млекаре, кланице и сл.), прераду житарица, конзервирање воћа и поврћа (хладњаче, сушаре и сл.), производњу сточне хране и сличног, затим делатности везане за производњу грађевинског материјала, прераду и обраду пластичних маса, метала и дрвета, за електронску, текстилну или неку сличну производњу, односно делатности из области трговине на велико и мало, складишта, стоваришта, логистички центри и слично.

Врста објеката: објекти се граде као слободностојећи, двојни или као објекти у (прекинутом или непрекинутом) низу.

Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле

За слободностојећи објекат минимална ширина фронта парцеле је 18,0 m, а минимална површина парцеле је 1000,0 m².

За двојни објекат и објекте у (прекинутом и непрекинутом) низу минимална ширина фронта парцеле је 14,0 m, минимална величина парцеле је 600,0 m².

Ако је постојећа парцела (до 10%) мања од минимално дозвољене, може се задржати постојећа парцелација, уз услов да су задовољени остали услови за изградњу дати овим Планом.

Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе парцеле

Објекти се могу градити на грађевинској линији или унутар површине ограничене грађевинским линијама. Главни објекат се предњом фасадом поставља на грађевинску линију, која се може поклапати са регулационом линијом или је увучена у односу на регулациону линију за мин. 3,0 m, односно мин. 6,0 m, ако објекат има гаражу у подземној или приземној етажи. У изграђеним блоковима се удаљеност грађевинске од регулационе линије утврђује на основу позиције већине изграђених објеката (преко 50%).

Гаража, као засебан помоћни објекат, се може поставити на регулациону линију уз услов да кровне равни гараже имају пад у сопствено двориште и да се врата гараже отварају око хоризонталне осе или у унутрашњост гараже.

Главни објекат се на парцели гради уз границу парцеле претежно северне (односно западне) оријентације. У изграђеним блоковима поштовати постојећу оријентацију објеката (леви и десни систем градње у улици), а објекат се повлачи мин. 60 cm како поштујући традиционалну градњу објекат свим својим елементим (стреха нпр.) не би прелазео на парцелу суседа.

Слободностојећи објекат (основни габарит без испада), односно објекат постављен предњом фасадом на регулацији, се гради на минимално 1,0 m од границе парцеле претежно северне (односно западне) оријентације, односно, на минимално 3,0 m од границе парцеле претежно јужне (односно источне) оријентације.

Двојни објекат и објекат у прекинутом низу (основни габарит без испада) се гради на минимално 4,0 m од бочне границе парцеле.

Највећи дозвољени индекс заузетости парцеле

Индекс заузетости парцеле је максимално 50%.

У склопу парцеле обезбедити мин. 30% зелених површина.

Највећа дозвољена спратност објеката

У зони становања са производњом дозвољена спратност објеката је:

- пословни, пословно-стамбени, стамбено-пословни и породични стамбени објекат је спратности од П до макс. П+1+Пк;
- производни и складишни објекат је спратности од П до макс. П+1, односно, за складишни објекат типа силос укупна висина објекта је макс. 9,0 m, с тим да изузетно може бити и више, ако то захтева технолошки процес производње, односно складиштења;
- економски објекат је максималне спратности П, односно П+Пк (ако се у поткровљу предвиђа складиштење хране за стоку);
- помоћни објекат је макс. спратности П (приземље).

За све врсте објеката дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Услови за изградњу осталих објеката на истој грађевинској парцели

Међусобни размак слободностојећих објеката је минимално половина висине вишег објекта, с тим да међусобни размак не може бити мањи од 4,0 m (основни габарит са испадом), ако објекти имају отворе пословних и стамбених просторија са те стране.

Други објекат на парцели се гради увучен у односу на главни објекат, али може бити постављен и на истој предњој грађевинској линији као главни објекат, ако су задовољени остали услови (међусобно растојање, као и растојање од објеката на суседној парцели).

Гаража (помоћни објекат) се може предњом фасадом поставити на регулациону линију, уз услов да кровне равни имају пад у сопствено двориште и да се врата гараже отварају око хоризонталне осовине или у унутрашњост гараже.

Помоћни и економски објекти се граде у дубини парцеле, иза главног објекта, у истој линији као и главни објекат.

Други, помоћни и економски објекат на парцели где је главни двојни објекат се граде на 0,0 m од заједничке границе парцеле.

Помоћни објекти се не морају градити у истој линији са главним објектом, уз услов да су задовољени остали услови међусобног растојања са објектима на истој и суседној парцели.

Ако се економски делови суседних парцела непосредно граниче, растојање између нових помоћних и економских објеката на суседним парцелама не може бити мање од 1,5 m.

Помоћни и економски објекти се могу градити у дну парцеле, на минимално 1,0 m од границе парцеле.

Удаљеност силоса од других објеката не може бити мања од половине висине силоса.

Удаљеност сточне стаје од било ког стамбеног, односно, пословног објекта у окружењу не може бити мања од 15,0 m, односно не може бити мања од 50,0 m у односу на здравствену установу, школу, дечији вртић или други објекат јавне намене у окружењу.

Удаљеност ђубришта и пољског клозета од било ког пословног, производног или стамбеног објекта и бунара у окружењу не може бити мања од 20,0 m, односно 50,0 m у односу на било који објекат јавне намене. Ђубриште се гради на минимално 1,0 m од границе суседне парцеле уз услов да се гради ободни зид висине мин. 1,0 m (да не би дошло до разасипања) и да је материјал од којег се гради ђубриште водонепропусан.

Удаљеност објеката у којима се складишти запаљиви материјал од других објеката не може бити мања од 6,0 m, односно у складу са законском регулативом, која ову област дефинише.

Водонепропусне септичке јаме (као прелазно решење до прикључења на насељску канализациону мрежу) треба лоцирати на парцели, удаљене минимално 3,0 m од свих објеката и границе парцеле.

Грађевинске парцеле се ограђују, тако да ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Сваки власник грађевинске парцеле је дужан да направи уличну ограду, као и ограду своје бочне границе парцеле и половину стране границе у зачељу парцеле.

Улична ограда може бити зидана до висине од 0,9 m (рачунајући од коте тротоара) или транспарентна ограда до висине од 2,0 m. Врата и капије на уличној огради се не могу отворити ван регулационе линије.

Суседне грађевинске парцеле могу се ограђивати живом зеленом оградом, транспарентном оградом или зиданом оградом до висине од 2,0 m од коте терена, која се поставља тако да ограда и стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Дозвољено је међусобно преграђивање појединих функционалних целина у оквиру грађевинске парцеле, уз услов да висина те ограде не може бити већа од висине спољне ограде и да су обезбеђени проточност саобраћаја и услови противпожарне заштите.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Приступ парцели, по правилу, треба да је решен са јавног пута – улице, а само изузетно преко приватног пролаза (са правом проласка). За сваку грађевинску парцелу мора се обезбедити колско-пешачки прилаз мин. ширине 3,5 m, са унутрашњим радијусом кривине у складу са потребама возила која се користе.

За паркирање возила за сопствене потребе у оквиру сваке грађевинске парцеле мора се обезбедити паркинг простор, по правилу: мин. једно паркинг место на 70 m² пословног/производног простора и једно паркинг место на један стан, као и у складу са важећим прописима који одређену делатност уређују. У оквиру парцеле мора се, такође, обезбедити потребан саобраћајно-манипулативни простор.

Уколико се на парцели обавља пословна делатност намењена ширем кругу корисника, са потребом обезбеђења смештаја већег броја возила, које се не може у потпуности решити на припадајућој парцели, може се у уличном коридору, у ширини парцеле, одобрити изградња паркинг простора, уколико се тиме не ремете коришћење јавне површине, функционисање саобраћаја и услови окружења.

Архитектонско и естетско обликовање појединих елемената објеката

При обликовању објеката тежити ка савременом архитектонском изразу, који задовољава критеријуме функционалности и естетског изгледа. Објекти могу бити грађени од сваког чврстог материјала који је тренутно у употреби. Избором материјала водити рачуна о њиховој отпорности са аспекта техничке и противпожарне заштите. Уз објекте повећаног ризика од пожара морају се испројектовати и извести приступни пут, окретница и плато за кретање и интервенције ватрогасног возила.

Сви објекти морају бити изграђени у складу са важећом законском регулативом, која уређује конкретну област/делатност. При пројектовању и грађењу имати у виду специфичност функционалне намене објекта (простора) са становишта коришћења, одржавања, односно обезбеђивања санитарно-хигијенских услова.

Фасаде објеката могу бити малтерисане, у боји по избору, од фасадне опеке или других прикладних материјала. Архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се тежити ка успостављању јединствене естетски визуелне целине у оквиру грађевинске парцеле.

Обавезна је израда косог крова, изузетно, ако је то оправдано решење, може се дозволити раван кров, нагиба до 10⁰, а као покривач се, у том случају, препоручује лим.

Слободне (неизграђене) површине треба парковски озеленити.

2.4.4. Правила грађења у зони радних садржаја

Врста и намена објеката

Главни објекти: пословни, производни, складишни објекти и у комбинацијама (пословно-производни, пословно-складишни, производно-складишни или пословно-производно-складишни објекти).

Други објекти: у зависности од величине парцеле и потреба производно-технолошког процеса, могу се градити пословни, производни и складишни објекти, као други објекти на парцели уз главни објекат одговарајуће (горе наведене) намене.

Помоћни објекти: портирнице, чуварске и вагарске кућице, гараже, оставе и магацини, силоси, надстрешнице и објекти за машине и возила, колске ваге, санитарни пропусници, типске трансформаторске станице, објекти за смештај електронске комуникационе опреме, котларнице, водонепропусне септичке јаме (као прелазно решење до прикључења на насељску канализациону мрежу), бунари, ограде и сл.

Пословне делатности које се могу дозволити у овој зони су све производне, пословне, услужне и радне активности мањег или већег обима, укључујући и индустријске производне погоне и капацитете, уз обезбеђене услове заштите животне средине. У зони радних садржаја није дозвољена изградња економских објеката за узгој животиња било ког капацитета. Овим Планом је прописана обавеза израде урбанистичких пројеката за нове радне комплексе (погледати граф. приказе за шеме насеља са подбројем 4), који ће прецизније дефинисати урбанистичко-архитектонско решење планиране изградње. У случају да планирано решење новог комплекса предвиђа промену регулације, обавезна је израда плана детаљне регулације.

Врста објеката: објекти се могу градити као слободностојећи и као објекти у (прекинутом или непрекинутом) низу, а све у зависности од техничко-технолошког процеса производње и задовољавања прописаних услова заштите.

Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле

Величина парцеле намењене изградњи радних/привредних капацитета, мора бити довољна да прими све садржаје који су условљени конкретним технолошким процесом, као и пратеће садржаје уз обезбеђивање дозвољеног индекса заузетости и индекса изграђености парцеле.

Површина грађевинске парцеле износи минимално 1000,0 m², са ширином уличног фронта од минимално 20,0 m.

Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе парцеле

У зависности од одређеног технолошког процеса производње и пословања, у оквиру радног комплекса објекти се постављају на грађевинску линију или се повлаче у дубину парцеле. Грађевинска линија је увучена у односу на регулациону линију за мин. 5,0 m. Изузетно, неки помоћни објекти који се налазе на улазу у радни комплекс (портирнице, чуварске и вагарске кућице и сл.) предњом фасадом се могу поставити на регулациону линију, односно градити на растојању мањем од 5,0 m од регулационе линије.

Организацију дворишта радног комплекса треба усмерити ка северној, односно западној страни. Са тим у вези, грађевинска линија од границе суседне парцеле са источне (односно јужне) стране је повучена 5,0 m. Евентуално, дозвољена је удаљеност на минимално 1,0 m, под условом да су задовољени услови противпожарне заштите, тј. да међусобни размак између објеката на две суседне парцеле буде већи од половине висине вишег објекта, али не мањи од 4,0 m.

Грађевинска линија од границе парцеле са западне (односно северне) стране је увучена 10,0 m, а минимално 5,0 m, ако је на грађевинској парцели омогућен кружни ток саобраћаја.

Двојни објекат и објекат у прекинутом низу (основни габарит без испада) се гради на 10,0 m од бочне границе парцеле, а минимално 5,0 m, ако је на грађевинској парцели омогућен кружни ток саобраћаја.

У зони постојећих радних комплекса грађевинске линије треба ускладити са изграђеним објектима.

Планиране пословне и радне комплексе формирати тако да се репрезентативни објекти лоцирају до улице, а мање атрактивни - производни, складишни и помоћни објекти, у дубину комплекса.

Највећи дозвољени индекс заузетости парцеле

Индекс заузетости парцеле је максимално 60%.

У склопу парцеле обезбедити мин. 30% зелених површина.

Највећа дозвољена спратност објеката

Спратност објеката се одређује у складу са технолошким процесом производње и мерама безбедности, а максимална дозвољена спратност објеката зависи од њихове намене:

- пословни П+1+Пк;
- производни и складишни објекат је спратности од П до макс. П+1, евентуално и више, ако то захтева технолошки процес производње, односно складиштења (силоси);
- помоћни објекат је макс. спратности П (приземље).

За све врсте објеката дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Услови за изградњу осталих објеката на истој грађевинској парцели

Објекти могу да се граде као слободностојећи и у низу (у оквиру парцеле). Међусобна удаљеност два слободностојећа објекта је минимално половина висине вишег објекта, с тим да међусобни размак не може бити мањи од 4,0 m.

Изградња објеката у низу, када је међусобна удаљеност два објекта 0,0 m, тј. само за ширину дилатације, може се дозволити ако то технолошки процес производње захтева и ако су задовољени услови противпожарне заштите.

Радни комплекси могу се ограђивати пуном (зиданом), транспарентом или комбинованом оградом, максималне висине до 2,2 m. Улична ограда и ограда на углу морају бити транспарентне или комбинација зидане и транспарентне ограде. Транспарентна ограда се поставља на подзид висине максимално 0,2 m, а код комбинације, зидани део ограде не може бити виши од 0,9 m.

Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Капије и врата на уличној оградни не могу се отварати ван регулационе линије.

Дозвољено је међусобно преграђивање појединих функционалних целина у оквиру грађевинске парцеле, уз услов да висина те ограде не може бити већа од висине спољне ограде и да су обезбеђени проточност саобраћаја и услови противпожарне заштите

Водонепропусна септичка јама за прихват фекалних и отпадних вода се гради на парцели власника, удаљена мин. 10,0 m од бунара, мин. 2,5 m од уличне регулационе линије, односно 3,0 m од осталих граница парцеле, а мин. 5,0 m од свих стамбених објеката.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Приступ парцели, по правилу, треба да је решен са јавног пута – улице. За сваку грађевинску парцелу у оквиру ове зоне мора се обезбедити колски и пешачки прилаз. Колски прилаз парцели је минималне ширине 4,0 m са минималним унутрашњим радијусом кривине од 7,0 m. Пешачки прилаз је минималне ширине 1,5 m.

Интерне саобраћајнице и саобраћајно-манипулативне површине унутар радних комплекса извести са различитим ширинама (у зависности од делатности, технолошког процеса, врсте очекиваних возила и расположивог простора) и свим потребним елементима за комфортно кретање. У оквиру грађевинске парцеле минимална ширина пешачке стазе је 1,2 m, а минимална ширина колске саобраћајнице је 3,5 m, са унутрашњим радијусом кривине мин. 5,0 m, односно мин. 7,0 m, тамо где се обезбеђује проточност саобраћаја ради противпожарне заштите.

За паркирање возила за сопствене потребе у оквиру сваке грађевинске парцеле мора се обезбедити одговарајући паркинг простор за путничка и теретна возила.

Архитектонско и естетско обликовање појединих елемената објеката

Објекти могу бити грађени од сваког чврстог материјала, који је у употреби, на традиционалан (зидани објекти) или савременији начин (од префабрикованих елемената, укључујући и готове монтажне хале). При обликовању објеката тежити ка савременом архитектонском изразу, који задовољава критеријуме функционалности и естетског изгледа.

Ускладити архитектонски израз свих објеката на парцели, а слободне површине парковски озеленити. Сви објекти морају бити изграђени у складу са важећом законском регулативом, која уређује конкретну област/делатност, а избор материјала вршити имајући у виду специфичну намену објекта/простора и са становишта коришћења, одржавања и обезбеђивања санитарно-хигијенских услова.

Избором материјала водити рачуна о њиховој отпорности са аспекта техничке и противпожарне заштите. Уз објекте повећаног ризика од пожара морају се испројектовати и извести приступни пут, окретница и плато за кретање ватрогасног возила и извођење интервенција.

При пројектовању и изградњи радних комплекса поштовати важеће прописе за громобран, електричну мрежу, огњишта, димњаке, танкове и погоне са лако запаљивим материјалима.

Заштита суседних објеката

Изградњом објеката и планираном делатношћу у оквиру парцеле не сме се нарушити животна средина, нити на било који начин угрозити објекти на суседним парцелама и њихово нормално функционисање.

Изградњом објеката не сме се нарушити ваздушна линија суседне парцеле, а одводња атмосферских падавина са кровних површина мора се решити у оквиру грађевинске парцеле на којој се гради објекат.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој парцели. На свакој грађевинској парцели мора се обезбедити минимално 30% зелених површина, које треба одговарајуће хортикултурно уредити. Избор биљних врста одређује се према карактеристикама производње, карактеру и концентрацији штетних материја, а такође њиховим еколошким, функционалним и декоративним својствима. Зеленилом треба да се обезбеди изолација пословних/административних објеката од производних и складишних објеката, изолација пешачких токова, као и заштита паркинг простора од утицаја сунца.

Уз границе парцеле где нису изграђени објекти формирати ободне зелене површине које ће имати функцију изолације самог комплекса од околних суседних парцела. Овај зелени тампон (четинарско и листопадно дрвеће и шибље) умањио би буку и задржао издувне гасове и праšину. У склопу радних комплекса који се граниче са парцелама и зонама друге намене, у контактном делу, треба формирати заштитни зелени појас минималне ширине 10,0 m.

2.4.5. Правила грађења у зони спорта и рекреације

Уређење и реконструкцију постојећих, као и изградњу нових спортско-рекреативних садржаја треба вршити уз поштовање следећих услова:

- макс. индекс заузетости парцеле 40%³⁴
- максимална спратност објеката П+1+Пк
- обезбедити минимално зелених површина 40%.

³⁴ У индекс заузетости се не рачунају отворени травнати спортски терени

Осим објеката и терена намењених спорту и рекреацији у склопу ове зоне дозвољена је још изградња угоститељско-туристичких, пословних објеката, трафостанице и сл.

Сви комплекси намењени спорту и рекреацији морају бити одговарајуће комунално опремљени и изведени у складу са важећим законским прописима који конкретну област регулишу.

У оквиру спортско-рекреативног комплекса треба обезбедити довољан број паркинг места за очекиван број посетилаца и запослено особље, затим потребне сервисне саобраћајнице, као и прилазе возилима специјалне намене.

Спортско-рекреативни комплекс треба озеленити парковским зеленилом у складу са просторним могућностима, а зелене површине уз отворене спортске терене треба да буду формиране тако да створе сенку на јужним експозицијама.

Комплекс треба да буде ограђен транспарентном оградом, висине макс. 2,2 м.

Осим норматива датих у овој тачки и напред наведених општих правила грађења, у свему осталом важе правила грађења као у зони централних садржаја.

2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА

2.5.1. Правила грађења за зоне кућа за одмор

У зонама кућа за одмор, које су дефинисане овим Планом (локације 1 и 2) могућа је изградња кућа за одмор (викендица) и помоћних објеката (гараже, шупе, оставе, надстрешнице, бунари, водонепропусне бетонске септичке јаме, ограде и сл.). У оквиру зоне кућа за одмор (викенд зоне) могућа је и изградња спортско-рекреативних и туристичких садржаја, уз поштовање правила грађења прописаних за ову зону. У викенд зони се не дозвољава изградња објеката за стално становање.

Код нове парцелације/препарцелације, минимална површина парцеле је 400 m², а ужа страна парцеле је минимум 10,0 m. Није дозвољена препарцелација у смислу образовања већих грађевинских парцела од 1500 m². Код наслеђеног стања може се задржати постојећа парцела, тј. задржава се постојећа површина и ширина парцеле.

Парцела мора имати приступ са јавне површине/пута. Удаљеност грађевинске линије од регулационе линије износи минимум 5,0 m. Минимална удаљеност грађевинске линије од границе суседне парцеле је 2,0 m, у ком случају се могу постављати отвори на мин. висини од 1,8 m од коте пода просторије, а у случају када је бочно растојање објеката од суседних парцела мин. 4,0 m, на тој страни објекта се могу отварати прозори.

Максимални индекс заузетости парцеле је 20%, уз ограничење да објекат/кућа за одмор у основи не прелази 200 m². Дозвољава се изградња лођа, трмова и пергола испред или у склопу објекта, према осунчаним просторима, истакнутим природним садржајима и видиковцима. Те површине, уколико нису застакљене, не улазе у габарит објекта.

Макс. спратност објеката је П+Пк за главни, а П (приземље) за помоћне објекте. Могућа је изградња подрума или сутерена, ако дозвољавају хидролошки услови.

Објекте градити претежно од природних материјала (опека и опекарски производи, дрво, камен и др.), са косим кровним равнима. Кров треба да буде једноставан (најповољније је двоводни), односно да се у потпуности уклапа у постојећи амбијент. Нагиб кровних равни треба да је 30-35°.

Архитектонска обрада објеката мора се прилагодити непосредном амбијенту и околном пејзажу. Делови зграда, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови са гредним системом и јастуцима) уз велику примену дрвета, морају бити у духу војвођанске куће и архитектонског наслеђа овог подручја.

Објекат мора да буде опремљен неопходном инфраструктуром (струја, вода, решено питање одвођења отпадних вода). На парцели мора бити обезбеђено место за паркирање возила за сопствене потребе, а најмање 50% површине парцеле мора бити под уређеним/обрађеним зеленим површинама. Ободом комплекса формирати гушћи масив зеленила различите спратности, а декоративним, партерним и солитерним садницама у пејзажном стилу озеленети просторе око објеката. Применити минимум 50% аутохтоних врста.

Парцеле се могу ограђивати "живом" или транспарентном оградом, висине макс. 1,4m. Забрањено је бетонирање ограда између парцела, односно изградња ограде од чврстог материјала (опека, камен, бетонске плоче), висине веће од 0,5 m. Укупна висина ограде не може да прелази висину од 1,4 m.

2.5.2. Правила грађења за радне зоне ван насеља

У склопу радних зона ван грађевинских подручја насеља, које су дефинисане овим Планом (локације 3-13), као и за радне садржаје у оквиру експлоатације минералних сировина, могућа је изградња најразличитијих производних, складишних и пословних садржаја, под условом да не угрожавају стање животне средине.

Реализација радних садржаја на локацијама 3-11, у склопу постојећих радних комплекса ће се вршити директном применом овог Плана, а уколико се мења постојећа делатност, обавезна је израда урбанистичког пројекта. Такође, урбанистички пројекат је обавезан за све нове радне комплексе у оквиру ових зона (локације 6А, 8А, 9А, 12 и 13). Урбанистички пројекат урадити на основу правила грађења из овог Плана и у складу са условима надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

Реализација радних садржаја везаних за експлоатацију минералних сировина (глине, шљунка, песка, термалних вода, нафте и гаса) ће се вршити на основу урбанистичког пројекта урађеног у складу са условима датим у овом Плану, а могући су најразличитији садржаји везани за обраду и прераду минералних сировина, као и производњу базирану на минералним сировинама, као што су делатности везане за производњу грађевинског и др. материјала (циглане, кречане и сл.), прераду нафте и др. сировина, односно пратеће делатности из области трговине на велико, складишта, стоваришта, логистички центри и слично.

Радни комплекс мора имати довољно простора за потребе одвијања производног процеса, одговарајућу комуналну инфраструктуру и мора задовољити услове заштите животне средине.

Радни комплекс мора имати: приступни пут са тврдом подлогом мин. ширине 5,0 m до мреже јавних путева; мора бити снабевен инфраструктуром и инсталацијама неопходним за производни процес, односно обављање делатности; загађене отпадне воде морају се претходно пречистити пре испуштања у природне реципијенте; неоргански отпад мора се одвозити на одговарајуће депоније, а органски на даљу прераду.

У оквиру радне зоне могу се градити: пословни, производни, складишни, економски и услужни објекти, објекти снабевања и инфраструктурни објекти (пречистачи отпадних вода, трафостанице 20/0,4kV, антенски стубови и сл.), као и енергетски производни објекти за производњу електричне енергије, и то само из обновљивих енергетских извора: сунце, биомаса, биогас, и др. (осим енергије ветра), и електране за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије.

Површина грађевинске парцеле за изградњу радних садржаја ван насеља износи минимално 1000 m², са ширином уличног фронта од минимално 20,0 m.

Индекс заузетости парцеле је макс. 50%. Дозвољена спратност објеката је: за пословне макс. П+1+Пк; за производне и складишне макс. П+1, а изузетно и више, у зависности од технолошког процеса производње, односно складиштења; за економске, помоћне и инфраструктурне макс. П.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном или комбинованом оградом висине до 2,2 m.

Зеленило радних садржаја треба формирати у оквиру сваког појединачног комплекса, тако да заузима мин. 30% укупне површине. У оквиру овог процента формирати заштитно зеленило ободом комплекса. Избор биљних врста одређује се према карактеристикама производње, карактеру и концентрацији штетних материја, а такође њиховим еколошким, функционалним и декоративним својствима. Засади треба да се карактеришу високом отпорношћу на гасове, дим и праšину.

У зони радних објеката зеленило треба да омогући изолацију главних пословно-административних и јавних објеката, као и главних пешачких праваца, да створи одређену просторну композицију у комплексу и да одвоји платое за миран одмор. Главне функције ових зелених површина су стварање повољног микроклимата, заштита од праšине и гасова и стварање слободних простора за краћи одмор радника.

2.5.3. Правила грађења за зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља

У зонама туристичко-рекреативних садржаја, које су дефинисане овим Планом (локације 15-22) могу се градити садржаји у функцији спорта, рекреације и различитих видова туризма, као што су: излетнички, спортско-рекреативни, културно-манifestациони, ловни, риболовни, еколошки, етно (сеоски) и транзитни туризам, а у зависности од природних и створених потенцијала и захтева конкретне локације.

Дозвољена је изградња најразноврснијих објеката, као што су: излетишта, стрелишта, јахалишта, хиподроми, голф терени, језера за пецање и купалишта (аква паркови и базени), школе у природи, еколошки и етно-паркови, уметничке колоније, летење позорнице, као и хотели, мотели, ловачки домови, ресторани, апартманска насеља, кампови и слични садржаји.

Комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водопривредном, енергетском и комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката може се третирати слободно, са циљем да се уклопе у околни амбијент. Све површине намењене јавном коришћењу морају бити изграђене у складу са потребама хендикепираних лица и лица са посебним потребама.

Индекс заузетости замљишта је макс. 50%. Дозвољена спратност објеката је макс. П+1+Пк за главне, а П за помоћне објекте.

Све слободне површине у склопу комплекса треба да буду парковски озелењене и хортикултурно уређене, а учешће зелених површина треба да буде мин. 30%. Парцеле се могу ограђивати транспарентном или комбинованом оградом висине макс. 1,8m.

2.5.4. Правила грађења за зону међународног граничног прелаза

Међународни гранични прелаз Ђала са Републиком Мађарском тренутно функционише само као међудржавни гранични прелаз, у склопу кога се налази контролни објекат (заједнички га користе МУП и УЦ) и надстрешница за контролу улаза и излаза. Реконструкција постојећих и евентуална изградња нових објеката/садржаја у склопу зоне граничног прелаза ће се вршити у складу са потребама и посебним условима Министарстава унутрашњих послова Републике Србије - Управе граничне полиције, као и Министарства финансија Републике Србије - Управе царина.

Индекс заузетости замљишта је макс. 50%, а дозвољена спратност објеката је макс. П+1+Пк за главне, а П за помоћне објекте.

2.5.5. Правила грађења за комуналне и инфраструктурне садржаје ван насеља

Сабирно-отпремна станица нафте

Сабирно-отпремна станица нафте је постојећи садржај у КО Банатско Аранђелово (локација 24, на рефералној карти бр. 1). Изградња и реконструкција објеката и др. садржаја у склопу локације ће се вршити директном применом овог Плана, уз поштовање планиране намене, регулације, стандарда и прописа који регулишу ову област.

У оквиру комплекса се могу градити и други објекти у функцији основне намене, до дозвољеног индекса заузетости, који се одређује за конкретну ситуацију, врсту објеката, технологију и противпожарне услове. Објекти су спратности макс. П+Пк, или више, ако то захтева технолошки процес.

Комплекс оградити транспарентном заштитном оградом – од челичних цеви, жице или слично, на бетонским темељима. Висина ограде је мин. 2,0m, а предвиђени колски и пешачки улази морају бити под контролом. Комплекс треба да буде одговарајуће инфраструктурно опремљен и хортикултурно уређен.

Планирана гасна електрана

Изградња планиране гасне електране укупне снаге до 10 MW, на парцели 2646 у КО Банатско Аранђелово (локација 24, на рефералној карти бр. 1) ће се вршити директном применом овог Плана, уз поштовање планиране намене, регулације, стандарда и прописа који регулишу ову област.

Предвиђено је да изградња тече у неколико фаза и зависно од тога ће бити одређене прикључне тачке за повезивање електране на електроенергетски систем, а у складу са условима надлежног оператера дистрибутивног система електричне енергије.

Изградња електране укључује и изградњу пратеће гасне инфраструктуре (повезни цевоводи, сушачи, мешачи), те грађевинску инфраструктуру у виду темеља за објекат или модуларне јединице у које се смештају гасни мотори или гасне турбине.

Електрана са припадајућом трафо станицом укључује следеће објекте: улазни гасовод са мерно-регулационом станицом, јединица за третман гаса, гасни мотори, гасне турбине или мале турбине за сагоревање гаса, генератори и трафо станица.

Главна зграда у коју се смешта енергетско постројење је приземан објекат. У оквиру објекта потребно је предвидети помоћне просторије које су у функцији енергетског постројења. Објекат треба да буде отпоран на временске прилике и треба да испуни захтев да на одстојању 10,0 m од електране ниво притиска звука буде мањи или једнак 85 dB (A). Димензије објекта, ширина, дужина и висина, зависе од димензија опреме. Објекат треба да функционално задовољава све противпожарне услове. У случају да се гради модуларни објекат исти мора бити у складу са свим законима, стандардима и прописима Републике Србије.

Због могуће измене у динамици производње гаса предвиђена је фазна изградња постројења:

- Електрана без производње топлотне енергије;
- Изградња генератора топлоте;
- Изградња дистрибутивне топловодне мреже.

Електрана може бити грађена у фазама изградњом типских јединица расположивих на тржшту, а у зависности од количина и квалитета гаса. Гасна инфраструктура зависно од изабраног техничког решења може бити вођена надземно или подземно уз поштовање свих законских прописа.

Фазна изградња постројења оставља могућност да се поред електричне енергије производи и топлотна енергија, при чему се предвиђа изградња топлотних измењивача, додатне линије за снабдевање гасом за повећавање излазне температуре димних гасова на изласку из микротурбине, а за потребе котла утилизатора.

Топлотна енергија делимично би се користила на нафтном пољу за загревање процесних флуида (нафте, гаса и воде) и додатно би се путем паровода или топловода одводила до топлотних потрошача. Топловод би био урађен од полазног и повратног вода са топлотним подстаницама на местима где се налазе потрошачи.

У оквиру комплекса се могу градити и други објекти у функцији основне намене. Највећи дозвољени индекс заузетости парцеле се одређује у складу са врстом објеката, технолошким процесом и условима противпожарне заштите. Планирани објекти су спратности макс. П+Пк, а евентуално и више, ако то захтева технолошки процес.

Комплекс оградити транспарентном заштитном оградом – од челичних цеви, жице или слично, на бетонским темељима. Висина ограде је мин. 2,0 m, а предвиђени колски и пешачки улази морају бити под контролом. Комплекс треба да буде и одговарајуће инфраструктурно опремљен.

Гробље ван насеља

На подручју општине Нови Кнежевац постоји једно гробље ван грађевинског подручја насеља (локација 25, на рефералној карти бр. 1), а налази се северозападно од насеља Подлокањ.

Уређење и изградња гробаља ће се вршити директном применом овог Плана, у складу са законском регулативом која ову област уређује. Код уређења гробља однос површина за сахрањивање према осталим садржајима треба да је 60:40%, односно, функционална подела треба да се састоји од следећих односа:

- 60% намењено гробним местима,
- 20% заштитни зелени појас и парковски обликован простор,
- 16% површине за саобраћајнице и
- 4% трг за испраћај са капелом и осталим садржајима.

Избор садног материјала треба да је такав да се избегава претерано засенчење, околина треба да буде достојанствена, мирна са превагом зелене боје разних нијанси. У појасу зеленила формирају се места за одмор, пре свега у близини улаза и прилаза гробљу. Треба тежити постизању јединственог обележавања гробова.

Код улаза у гробље треба да је капела (евентуално још продавница свећа, цвећа и слично), максималне спратности П (приземље). Гробље треба да буде ограђено транспарентном или комбинованом оградом висине макс. 1,8 m и минимално комунално опремљено: приступни пут ширине мин. 3,5 m, унутрашње стазе, вода и електрична енергија.

Рециклажно двориште

Рециклажно двориште је место на ком се могу сакупљати, разврставати и привремено складиштити следеће врсте отпада:

- корисне компоненте комуналног отпада (папир, стакло, пластика, метални отпад),
- кабасти отпад,
- опасан отпад из домаћинства и
- грађевински отпад из домаћинства у количини мањој од 1m³.

Услови минималне техничке опремљености за рециклажно двориште су:

- ограда минималне висине 2,0 m са улазним вратима довољне ширине, која се могу закључавати;
- портирница;
- добро осветљење унутар круга и ван круга рециклажног дворишта;
- асфалтирана или бетонирана површина на местима где су постављени контејнери;
- асфалтирани пут одговарајуће ширине са ознакама смера кретања возила;
- затворени или наткривени простор одговарајуће величине за складиштење одговарајућих врста и количина опасног отпада;
- отворена наткривена површина и/или површина на отвореном за складиштење одговарајућих врста и количина неопасног отпада;

- посуде са песком и пиљевином;
- други материјали за упијање (апсорбенти);
- ватрогасни апарати;
- ручна средства за рад;
- лична средства заштите на раду;
- телефон.

Рециклажно двориште мора бити опремљено и са неколико контејнера за сакупљање и складиштење различитог материјала. На самој локацији рециклажног дворишта треба да постоји довољан простор за манипулацију возила која возе отпад и за гаражу за возила, а непосредно уз њу треба да постоји слободан простор за паркирање личних возила са теретним приколицама. Предвиђени простор је равна површина, која је уређена за наведене радње и асфалтирана (водонепропусна). Потребно је посебно уредити простор на којем ће се поставити контејнери за сакупљање опасног отпада из домаћинства, који је зауљен или замашћен. У оквиру комплекса, осим поменутих садржаја, се могу градити и други објекти у функцији основне намене, до дозвољеног индекса заузетости макс. 70%³⁵. Планирани објекти су максималне спратности П+Пк, евентуално и више, ако то захтева технолошки процес.

Комплекс треба да буде одговарајуће инфраструктурно опремљен, а по ободу локације, унутар оgrade, треба формирати заштитни појас зеленила, од лишћарских врста претежно аутохтоног порекла. У склопу комплекса обезбедити мин. 30% зелених површина.

2.6. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА

2.6.1. Заштитни појас јавних путева и заштитни пружни појас

Заштитни коридор око јавних путева дефинисан је Законом о јавним путевима ("Службени гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13) и чини га заштитни појас (члан 2. тачка 38. и члан 29.) и појас контролисана изградње (члан 2. тачка 39.).

У заштитном појасу пута у складу са чланом 28. Закона о јавним путевима могуће је градити пратеће путне садржаје (станице за снабдевање моторних возила горивом, продавнице, објекте за рекреацију, мотеле, угоститељске објекте и друге објекте намењене пружању услуга корисницима пута), као и инфраструктурну мрежу и објекте.

Подизање ограда у близини јавних путева мора се вршити у складу са чланом 35. Закона о јавним путевима. У појасу контролисана изградње у складу са чланом 30. Закона о јавним путевима забрањено је отварање рудника и депонија отпада и смећа.

Заштитни коридор пруге дефинисан је Законом о железници ("Службени гласник РС", број 45/13) члан. 3. тачка 9. и износи 100,0 m са обе стране пруге, рачунајући од осе крајњих колосека. У инфраструктурном пружном појасу пруге члан. 3. тачка 13. (25,0 m од осе колосека са обе стране пруге) могу се градити објекти и инфраструктура у складу са Законом о железници члан 58. и овим Планом.

2.6.2. Зоне заштите изворишта водоснабдевања

На подручјима која се користе као изворишта за снабдевање водом за пиће и за санитарно-хигијенске потребе одређују се три зоне санитарне заштите, и то: шира зона заштите, ужа зона заштите и зона непосредне заштите.

³⁵ У индекс заузетости се рачунају и поменути платои, платформе и надстрешнице

Заштитна зона око изворишта дефинисана је Законом о водама и Правилником о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање ("Службени гласник РС", број 92/08), а кроз израду елабората о зонама санитарне заштите изворишта.

Зона непосредне заштите (зона I) - Зона I изворишта подземне воде формира се на простору изворишта непосредно око водозахватног објекта. Зона I изворишта подземне воде засађује се декоративним зеленилом и растињем које нема дубоки корен и може се користити као сенокос. Зона I изворишта подземне воде, у којој не борави стално запослена особа, ограђује се ради спречавања неконтролисаног приступа људи и животиња заштитном оградом, која не може бити ближа од 3,0 m од водозахватног објекта који окружује. У зони I не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, као и друге радње дефинисане чланом 29. важећег Правилника.

Ужа зона заштите (зона II) - У зони II не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, као и друге радње дефинисане чланом 28. важећег Правилника.

Шира зона заштите (зона III) - У зони III не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, као и друге радње дефинисане чланом 27. важећег Правилника.

2.6.3. Зоне заштите одбрамбених насипа

Од ножице насипа према водотоку, у појасу ширине 10,0 m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно, могу се лоцирати објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде.

Ови објекти могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече.

2.6.4. Зона заштите надземних високонапонских водова

Заштитни коридор у зависности од напонског нивоа износи: за водове од 110 kV је 25,0 m са обе стране вода од крајњег фазног проводника, а за 400 kV је 30,0 m са обе стране вода од крајњег фазног проводника.

Грађење објеката у овом коридору, мора бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", број 65/88 и "Службени лист СРЈ", број 18/92), техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења СР ПС Н.ЦО.105 ("Службени лист СФРЈ", број 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности СР ПС ЦО.101 ("Службени лист СФРЈ", број 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења, као и условима надлежног предузећа.

2.6.5. Зона ветроелектрана

Зона ветрогенератора, за парк ветрогенератора дефинисаће се урбанистичким планом. У овој зони не могу се градити објекти, сем инфраструктурне мреже, а земљиште се може користити као пољопривредно.

2.6.6. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза

У заштитној зони радио-релејних коридора могу се градити објекти ограничене висине, дефинисане Елаборатом заштите слободног радио-релејног коридора. У овом коридору не могу се градити објекти који ће својим радом ометати систем радио-релејне везе.

2.6.7. Зона заштите термоенергетске инфарструктуре

Заштитни појас гасовода је појас ширине 200,0 m са обе стране од гасовода, рачунајући од осе гасовода, у ком други објекти утичу на сигурност гасовода. Ширина заштитног појаса гасовода (за све пречнике) притиска 16-50 Вага од насељених објеката је 30,0 m.

Заштитни појас нафтовода и продуктовода је појас ширине 200,0 m са обе стране цевовода, рачунајући од осе цевовода, у ком други објекти утичу на сигурност нафтовода и продуктовода.

Заштитни појас насељених зграда је простор око пословних и стамбених зграда, ширине 30,0 m рачунајући од спољних ивица зграда, у коме нафтовод или продуктовод утичу на сигурност тог објекта.

2.6.8. Зона заштите противградних станица

На територији општине Нови Кнежевац се налази осам противградних станица, чијим радом руководи радарски центар "Бајша". (Положај противградних станица је означен на рефералној карти бр. 3 - Туризам и заштита простора).

Око објеката противградних станица, у кругу полупречника 100,0 m, дефинисана је заштитна зона утицаја противградне станице. Изградња било каквих објеката у овој зони могућа је само по обезбеђивању посебне сагласности и мишљења Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације.

2.6.9. Зона заштите станишта заштићених врста од националног значаја

У зони станишта заштићених врста од националног значаја је забрањено коришћење, уништавање и предузимање свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта. Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се спречава наносење штете врстама и њиховим стаништима, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама. За све радове у овим зонама је потребно прибавити услове од Покрајинског завода за заштиту природе.

2.6.10. Зона заштите државне границе

За потребе израде Просторног плана општине Нови Кнежевац, Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Дирекција полиције, Управа граничне полиције је, у складу са чланом 58. Закона о заштити државне границе, дефинисала следеће услове³⁶:

- Уз граничну линију, а у дубину територије Републике Србије од 300,0 m, не треба предвидети изградњу објеката који би ометали безбедност и довели у питање видљивост граничне линије;
- Исто се односи и на нове засаде високог растиња и пољопривредних култура.

³⁶ Услови 03/9-2 број 28-44/13 од 04.02.2013. године

3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

3.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

Просторни план општине Нови Кнежевац ће се разрађивати:

- **планом генералне регулације** за насеље Нови Кнежевац, када се укаже потреба за његовом израдом³⁷, којим ће се дефинисати: грађевинско подручје насеља, просторни развој, правила заштите, уређења и изградње, намена и начин коришћења простора и други услови;
- **плановима детаљне регулације** за потребе изградње нове радне зоне на тремеђи (локација 14), планираног граничног прелаза Рабе, као и инфраструктурних, односно комуналних објеката изван грађевинских подручја насеља, где је потребно дефинисати грађевинско земљиште и регулацију, односно извршити разграничење површина јавне и остале намене: планирани државни и општински путеви и железничка пруга, планирани мелиоративни канали и пречистачи отпадних вода, затим соларне и ветроелектране, као и други енергетски производни објекти, трансформаторска постројења и далеководи 400 kV, 220 kV и 110 kV (у случају указивања потреба за изградњом ових електроенергетских објеката), планирани садржаји јавног пута, итд.;
- **урбанистичким пројектима**³⁸ уколико је дефинисано грађевинско земљиште за потребе урбанистичко-архитектонске разраде локација у склопу дефинисаних радних зона (локације 3-13), уколико се врши нова изградња или мења постојећа делатност, затим за нове пољопривредне радне комплексе и радне комплексе везане за експлоатацију минералних сировина, као и све нове туристичко-рекреативне садржаје, фарме и рибњаке у атару.

У оквиру грађевинских подручја насеља, која су уређена овим Планом кроз шематски приказ (Банатско Аранђелово, Ђала, Мајдан, Подлокањ, Рабе, Сигет, Српски Крстур и Филић), је предвиђена даља разрада:

- **плановима детаљне регулације** за све оне локације у насељу где је потребно спровести нову регулацију, тј. извршити разграничење између јавног и осталог грађевинског земљишта, односно, за постојеће јавне површине, када долази до промене регулације у оквиру истих;
- **урбанистичким пројектима** за:
  - све нове, односно планиране, радне садржаје;
  - све постојеће радне комплексе када се планира нова градња, промена делатности и слично, осим изградње помоћних и економских објеката;
  - изградњу свих пословних/производних садржаја у зони становања, ако се парцела намењује само за пословање, односно производњу (без становања), уз услов да објекти, односно делатности, не угрожавају животну средину;
  - све јавне објекте (ако се планира нова градња);
  - све оне специфичне, сложеније садржаје за које надлежни општински орган утврди да је пре издавања одобрења за изградњу потребна израда УП-а који ће дефинисати урбанистичко-архитектонско решење планиране изградње, а у складу са условима за изградњу и урбанистичким показатељима датим овим Планом за одређену зону, као и правилницима који конкретну област регулишу.

³⁷ На снази је План генералне регулације насеља Нови Кнежевац ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 10/13), који ће се примењивати, све до потребе за његовим преиспитивањем, односно изменом или израдом новог плана.

³⁸ Урбанистички пројекат није плански документ, него урбанистичко-технички документ којим се спроводи плански документ, у овом случају ППО, а за потребе урбанистичко-архитектонске разраде конкретне локације, при чему се примењују правила грађења дефинисана овим Планом за одређени садржај. Такође, ако је на одређеном простору предвиђена израда и плана детаљне регулације и урбанистичког пројекта, прво се мора урадити план детаљне регулације, а затим урбанистички пројекат.

Табела 33 - Спровођење Плана

Врста земљишта	Подручја, зоне, комплекси, објекти	Спровођење на основу			
		ПППН	Урбанис. плана	Простор. плана	
Грађевинско земљиште	Грађевинско подручје насеља Нови Кнежевац		•		
	Грађевинска подручја насеља: Банатско Аранђелово, Бала, Мајдан, Подлокањ, Рабе, Сигет, Српски Крстур и Филић			•	
	Зоне кућа за одмор (локације 1и 2)			•	
	Дефинисане радне зоне ван насеља (локације 3-13) директна примена, а у случају промене делатности постојећих комплекса и за изградњу нових радних комплекса обавезан је урбанистички пројекат			•	
	Планирана радна зона ван насеља (локација 14 – "Триплекс")		•		
	Зоне туристичко-рекреативних садржаја (локације 15,18, 19 и 22) директна примена, а за нове туристичко-рекреативне садржаје (локације 16,17, 20 и 21) обавезан је урбанистички пројекат			•	
	Гранични прелаз Бала			•	
	Планирани гранични прелаз Рабе		•		
	Сабирно отпремна станица нафте и планирана електрана (локација 24)			•	
	Гробље ван насеља (локација 25)			•	
	Рециклажно двориште (локација 26) примена донетог урбанистичког пројекта, а у случају проширења комплекса и промене регулације обавезан је ПДР			•	
	Извориште водоснабдевања (локација 28) директна примена, а у случају проширења комплекса и/или промене регулације (локација 29) обавезан је ПДР			•	
	Планирани пречистачи отпадних вода ван насеља		•		
	Планирана трафостаница 110/20kV		•		
	Планирани државни пут ("Банатска магистрала")	•			
	Планирани државни и општински путеви		•		
	Планирана железничка пруга		•		
	Пољопривредно земљиште	Енергетски објекти, соларне и ветроелектране (грађевинско земљиште су само темељи стуба) и други енергетски производни објекти, као засебни комплекси, који не служе за сопствену производњу енергије, као и други инфраструктурни објекти уколико се дефинише грађевинско земљиште и/или мења регулација		•	
Остала постојећа и планирана линијска инфраструктура и саобраћајни, водопривредни, енергетски и комунални објекти, ако нема промене регулације				•	
Пратећи садржаји уз јавне путеве – нови и постојећи уколико се мења намена земљишта и регулација (код реконструкције постојећих, ако нема промене регулације обавезан је урбанистички пројекат)			•		
Објекти за потребе пољопривредног домаћинства–салаши				•	
Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде (уколико се мања намена земљишта и/или регулација обавезан је ПДР)				•	
Надземни високонапонски водови (110kV, 220kV и 400kV)			•		
Планирани нафтовод од СОС "Мајдан" до СОС "Мокрин југ" (кроз три општине)		•			
Линијска инфраструктура - гасоводна, нафтоводна, надземни и подземни средње-напонски (20kV) водови, ЕК каблови				•	
Противградне станице				•	
Експлоатација минералних сировина				•	
Шумско земљиште		Шумски путеви и објекти			•
		Ловачке куће и ловни објекти			•
Водно земљиште		Еколошки коридор реке Тисе	•		
		Водопривредни објекти ако нема промене регулације			•
		Водопривредни објекти уколико се мења регулација		•	
		Објекти за наутуку, туризам, спорт и рекреацију		•	
		Планирана каналска мрежа		•	

Такође, у обухвату Просторног плана општине Нови Кнежевац се налазе делови инфраструктурних коридора и садржаја, који ће се спроводити на основу одговарајућих **просторних планова подручја посебне намене**:

- Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе ("Службени лист АПВ", број 14/15);
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица – Зрењанин - Ковин ("Банатска магистрала") (План је у изради, а Одлука о изради је објављена у "Службеном листу АПВ", број 5/09);
- Просторни план подручја посебне намене нафтовода од СОС "Мајдан" до СОС "Мокрин југ" (предвиђена израда).

3.1.1. Смернице за израду плана генералне регулације за насеље Нови Кнежевац

За Нови Кнежевац, као локални/општински центар, ће се радити план генералне регулације насеља, на основу смерница из овог Плана, када се укаже потреба за тим, а до тада ће се примењивати важећи план³⁹.

Концепција просторне организације, опремања и уређења насеља засниваће се на:

- прилагођавању просторне организације насеља специфичним природним одликама, месним потребама и приликама,
- обезбеђењу услова за очување и развој естетских и амбијенталних вредности насеља,
- усаглашавању интереса свих субјеката у насељу, као и прибављању и спровођењу услова свих надлежних институција и јавних предузећа,
- креирању флексибилних просторних решења која ће омогућити примену предложених правила за уређење и услова за изградњу,
- очувању природног, културног и историјског наслеђа, као и стварању властитог просторног идентитета, у складу са природним окружењем,
- усклађивању просторног развоја насеља са кретањем броја становника и планираним активностима у функцији побољшања услова живота и заштите природних ресурса.

Просторна реконструкција насеља претпоставља и потпуну инфраструктурну и комуналну опремљеност и уређење, што подразумева:

- савремену саобраћајну мрежу са свим неопходним пратећим садржајима,
- снабдевање квалитетном пијаћом водом,
- одвођење атмосферских и отпадних вода адекватним системима насељске канализације,
- формирање и унапређење система за снабдевање насеља одговарајућим врстама енергије,
- осавремењавање мреже електронског комуникационог саобраћаја, са свим потребним пратећим објектима,
- формирање система континуалних, одговарајуће опремљених озелењених простора, који ће бити саставни део насељског ткива,
- обезбеђење осталих потребних насељских комуналних садржаја, у складу са савременим стандардима.

Очекивани развој привредних делатности, развој мањих и средњих предузећа, иницираће бољи животни стандард и обезбедиће интензивнији развој насеља од досадашњег. У планском периоду треба развијати секундарне, терцијарне и непривредне делатности у складу са величином и функцијом насеља.

При одређивању будуће просторне организације насеља извршити зонирање. Поред основних зона: центар, становање и рад, у просторној структури насеља дефинисати простор за јавне намене, тј. за јавне службе, јавне површине и потребне комуналне објекте и инфраструктуру, а према условима из овог Плана.

³⁹ План генералне регулације насеља Нови Кнежевац ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 10/13)

Нови Кнежевац је локални/општински центар и у складу са тим неопходно је обезбедити услове за размештај и функционисање следећих јавних служби:

- из области социјалне заштите: центар за социјални рад, збрињавање старих лица, дом за старе и дневни центар;
- из области образовања: предшколско, основно и средње образовање и ученички дом, а више и високо образовање, ако постоји интерес и економска основа;
- из области здравствене заштите: дом здравља, мобилна здравствена служба, болница, апотека и ветеринарска станица;
- из области културе: дом културе, позориште и библиотека, а музеј/галерија, ако постоји интерес и економска основа;
- из области спорта и рекреације: уређени и опремљени отворени спортски терени и фискултурна сала, а купалиште – базени и мањи спортско-рекреативни центар, ако постоји интерес и економска основа.

У сектору јавних служби, поред обавезних садржаја, пожељно је стимулисати и приватну иницијативу и развијати различите програме прилагођене особеностима подручја и локалне заједнице, у областима, као што су: брига о рањивим друштвеним групама, социјална и здравствена заштита, специјализована образовања, агро-ветеринарске услуге, спортско-рекреативни и туристички садржаји и друго.

3.1.2. Смернице за израду плана детаљне регулације за радну зону ван насеља

За нову радну зону ван насеља Рабе, на тремеђи са Мађарском и Румунијом (локација 14 - "Триплекс") реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- У склопу радне зоне могућа је изградња најразличитијих производних и пословних садржаја, али превасходно објеката, односно делатности које у погледу простора, саобраћаја, инфраструктурне опремљености или радног процеса, не угрожавају стање животне средине;
- Сваки радни комплекс мора имати довољно простора за потребе одвијања производног процеса, одговарајућу комуналну инфраструктуру и мора задовољити противпожарне услове и услове заштите животне средине;
- Радни комплекси морају имати: приступни пут са тврдом подлогом до јавног пута и бити снабдевени инфраструктуром и инсталацијама неопходним за производни процес; загађене отпадне воде морају се претходно пречистити пре испуштања у природне реципијенте; неорганички отпад мора се одвозити на одговарајуће депоније, а органички на даљу прераду;
- У оквиру радног комплекса могу се градити: пословни објекти, производни, складишни, економски, услужни, објекти инфраструктуре и слично;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са одређеним технолошким процесом и законском регулативом, која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

3.1.3. Смернице за израду плана детаљне регулације за планирани гранични прелаз Рабе

Гранични прелаз Рабе на тремеђи са Мађарском и Румунијом је нови садржај, предвиђен Регионалним просторним планом АП Војводине. Изградња објеката и уређење простора у склопу зоне граничног прелаза ће се вршити у складу са потребама и посебним условима Министарства унутрашњих послова Републике Србије - Управе граничне полиције, као и Министарства финансија Републике Србије - Управе царина.

За отварање прелаза потребно је потписати заједнички споразум са суседним државама, којим би се између осталог дефинисало и да ли ће прелаз бити заједнички (са једним местом заустављања и контроле) и на чијој територији, или ће свака држава за себе изградити гранични прелаз. Овај податак одређује тачну локацију граничног прелаза, као и потребне објекте и друге пратеће садржаје.

3.1.4. Смернице за израду планова детаљне регулације за планирани пут регионалног значаја, планиране општинске путеве и планирану пругу

Планиране капацитете државног пута – пута регионалног значаја као и планираних општинских путева потребно је осим у складу са основним Законом о планирању и изградњи, израдити и у складу са Законом и Прописима који ближе регулишу проблематику пројектовања и изградње саобраћајница. Осим резервације простора за коридоре предметних саобраћајних капацитета, основне смернице за пројектовање и изградњу обилазница државних путева директно су везане за обезбеђивање одговарајућих геометријских и елемената пута и путних објеката, као и за одговарајућа решења одводњавања, заштите животне средине и односа према комуналној и осталој инфраструктури (зоне укрштања и решења истих).

Изградњи планиране железничке пруге (и изради плана детаљне регулације), претходе активности и израда претходне студије оправданости са генералним пројектом саме трасе, којом ће се прецизно дефинисати положај и сам коридор предметне пруге. Излазни резултати ове документације ће бити практично улазни параметри за план детаљне регулације железничке пруге.

3.1.5. Смернице за израду планова детаљне регулације за пратеће садржаје јавног пута

Уз државне и остале јавне путеве могу се градити пратећи садржаји - станице за снабдевање моторних возила горивом (ССГ), продавнице, објекти за рекреацију, мотели, угоститељски и други објекти намењени пружању услуга корисницима пута.

Изградњи оваквих садржаја може се приступити на основу претходно урађеног плана детаљне регулације, уз поштовање општих услова за садржаје јавног пута, који су наведени у тачки 1.6.1.2. Саобраћајна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља, као и посебних услова који се прибављају од управљача пута (у складу са рангом и категоријом јавног пута - ДП I и II реда, општински путеви).

Код постојећих садржаја, ако се мења регулација, такође је обавезна израда ПДР-а, а ако то није случај реконструкција се обавља на основу УП-а.

3.1.6. Смернице за израду планова детаљне регулације за постројења за пречишћавање отпадних вода ван насеља

За планирана постројења за пречишћавање отпадних вода ван грађевинских подручја насеља, реализација ће се вршити на основу планова детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Препорука је да се ППОВ-и руралних насеља граде као постројења за биолошко пречишћавање;
- Пројектном документацијом ће се решити третман отпадних вода, као и отпадних вода евентуалних индустријских загађивача у насељима;
- Услови за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода ће се стећи на основу водопривредних и других услова, које издају надлежни органи и предузећа;
- У оквиру комплекса ППОВ-а се, осим самог постројења за пречишћавање отпадних вода, могу градити и други објекти у функцији основне намене, као што су: командна зграда, погонска зграда, објекти за производњу енергије на бази обновљивих извора енергије, сервисне службе, гараже и слично;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са одабраном технологијом пречишћавања и законском регулативом, која ову област уређује.

3.1.7. Смернице за израду планова детаљне регулације за канале

За нове мелиоративне канале ван грађевинског подручја насеља, реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- У складу са условима и правилима надлежних институција и јавних предузећа, дефинисати обухват плана и физичке карактеристике простора за изградњу, у погледу габарита и опремљености потребном инфраструктуром;

- Основни урбанистички показатељи и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулативом која ову област уређује;
- Обезбедити повољан утицај на климу и животну средину;
- Заштитити квалитета воде, природе и животне средине;
- Планским решењима омогућити вишенаменско коришћење канала.

3.1.8. Смернице за израду планова детаљне регулације за енергетске објекте

Соларне електране

За соларне електране, као засебне комплексе ван грађевинског подручја насеља, реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта - соларне електране: соларни колектори, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, високонапонска и средњенапонска мрежа и др.;
- Комплекс опремити неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу трафостанице 400/X kV или 110/x kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулативом која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

Ветроелектране

За ветроелектране ван грађевинског подручја насеља реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта - ветрогенератора: стубови за ветрогенераторе, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови;
- Комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу трафостанице 400/X kV или 110/x kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулативом која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

Енергетски производни објекти (биомаса, биогаз, комунални отпад, геотермална енергија, гас и др.)

За енергетске производне објекте (биомаса, биогаз, комунални отпад, геотермална енергија, гас и др.), као засебне комплексе ван грађевинског подручја насеља, реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта: објекат који производи енергију (топлотну, електричну), пословни објекат, високонапонски и средњенапонска мрежа, трансформаторско и разводно постројење и др.;
- Комплекс опремити неопходном инфраструктуром (саобраћајном, водном, енергетском и др.);
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулативом која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

Смернице за израду плана детаљне регулације за трансформаторска постројења 400/X kV, 220/X kV и 110/X kV (у случају указивања потреба за изградњом ових електроенергетских објеката)

За планирану ТС 110/20 kV код Новог Кнежевца, као и евентуалне друге ТС 400/x, 220/x и 110/x kV, уколико се јави потреба за њиховом изградњом, реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Парцела за изградњу комплекса трансформаторске станице 400/x, 220/x и 110/xkV и високонапонског разводног постројења биће дефинисане у складу са захтеваним технолошким садржајем;
- Могу се градити садржаји у функцији енергетског објекта: пословни објекат, високонапонски и средњенапонски водови, трансформаторско и разводно постројење и друго;
- Комплекс опремити неопходном инфраструктуром;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани планом детаљне регулације, у складу са законском регулативом и техничким нормативима и стандардима који ову област уређују, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

Смернице за израду плана детаљне регулације за линијски инфраструктурни електроенергетски објекат – далековод 400 kV, 220 kV и 110kV

- Далеководе пројектовати и градити на основу Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV ("Службени лист СФРЈ", број 65/88 и "Службени лист СРЈ", број 18/92);
- Далековод се може градити на пољопривредном, шумском и водном земљишту у складу са Законом о енергетици;
- Око надземних водова далековода обезбедити заштитне коридоре за несметано функционисање електроенергетског објекта, а такође и безбедно функционисање осталих објеката;
- Проводници, као саставни део далековода ће се поставити на челично-решеткасте стубове;
- Стубове постављати на армитано-бетонске темеље;
- На местима укрштања далековода са осталом инфраструктуром морају се поштовати услови надлежних предузећа имаоца инфраструктуре и технички прописи.

3.2. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Приоритетне активности, класификоване по појединим областима, које су планиране да се започну/врше/реализују у прве 4 године након доношења Просторног плана општине Нови Кнежевац:

Демографија

- Одрживи демографски развој Општине;
- Активно укључивање локалне самоуправе у спровођењу популационе политике.

Мрежа и функција насеља

- Израда одговарајућих планова детаљне регулације за нове радне зоне, рекреативно-туристичке садржаје и инфраструктурне објекте.

Организација јавних служби

- Трајно решење простора за рад Музичке школе;
- Унапређење нивоа и квалитета услуга здравствене заштите у целини;
- Унапређење материјално-техничких, кадровских и инфраструктурних услова рада социјалних установа, нарочито код збрињавања и смештаја старих лица и пензионера;
- Уређење обале реке Тисе за потребе спорта, рекреације и физичке културе;
- Реконструкција стадиона ФК "Обилић" у Новом Кнежевцу, који треба прекатегорисати у градски стадион и центар за мале спортове;

- Израда пројекта спортске хале у Новом Кнежевцу;
- Реафирмисање улоге локалног позоришта и културно-просветне заједнице;
- Дефинисање потреба у области информисања и организовање потребних институција у овој области;
- Афирмација и унапређење рада услужног центра, са циљем обезбеђења функционисања Е-управе;
- Израда општинске базе података и комуналног информационог система.

Привреда

- Технолошко, организационо и кадровско унапређење постојећих индустријских капацитета и активности, уз посебан нагласак на већу примену знања, иновација и "чистих" технологија;
- Динамичнији развој прехранбене индустрије;
- Развој малих и средњих предузећа (мањих индустријских погона виших фаза прераде, нарочито у сеоским насељима, у циљу задржавања становништва);
- Развој предузетничке инфраструктуре;
- Развијање система подстицаја, пре свега из домена локалне самоуправе, који треба да улагање у општину Нови Кнежевац учине привлачнијим у односу на друге општине из окружења.

Пољопривреда

- Очување пољопривредних површина као јединствене производне целине (без обзира на власничку трансформацију) и успостављање пољопривредног информационог система;
- Ревитализација салаша као специфичног облика живота, рада и културе;
- Реконструкција постојећих и изградња нових заливних система;
- Развој малог агробизниса, уз повећање производних ресурса породичних пољопривредних домаћинстава;
- Пројекат формирања центра за развој пољопривреде;
- Пројекат едукације пољопривредних произвођача;
- Пројекат подизања заштитних зелених појасева;
- Пројекат формирања брендова пољопривредне производње;
- Пројекти за прераду секундарних сировина у пољопривреди и коришћење пољопривредних производа као обновљивих извора енергије;
- Пројекти за унапређење сточарства и рибарства;
- Пројекат коришћења термалних вода у повртарству.

Туризам

- Формирање јединствене туристичке понуде општине Нови Кнежевац;
- Ревитализација споменика културе и промоција културних манифестација;
- Унапређење ловног туризма и увођење нових облика туризма (посматрање птица).

Шуме и шумско земљиште

- Пошумљавање необраслог шумског земљишта;
- Формирање мреже заштитних појасева зеленила (ветрозаштитно и пољозаштитно зеленило на просторима уз канале, саобраћајнице и у оквиру пољопривредног земљишта);
- Повезивање заштитних појасева зеленила са шумама у систем зелених површина;

Саобраћајна инфраструктура

- Реконструкција постојећих државних путева према економским критеријумима cost – benefit, уз подизање нивоа одржавања;
- Реконструкција и изградња путне мреже нижег хијерархијског нивоа: општински и приступни путеви као и инфраструктуре немоторног саобраћаја: пешачких и бициклистичких стаза свих нивоа, као и активности на измештању транзитног саобраћаја из насеља (планска и пројектно-техничка документације за обилазнице);
- Изградња и реконструкције капацитета и објеката железничког и водног саобраћаја.

Водопривредна инфраструктура

- Реконструкција водоводне мреже;
- Изградња канализационе мреже;
- Реконструкција и допуњавање постојеће мреже мелиоративних канала.

Електроенергетска инфраструктура

- Ревитализовати и обезбедити двострано напајање уместо постојећих радијалних извода;
- Изградња нових 20kV извода којим би се повезали две ТС 110/20kV на 20kV нивоу и обезбедило покривање дела конзума суседне ТС 110/20kV у случају испада ДВ 110 kV;
- Структуирање извода по типу водова на надземни и подземни, како би се обезбедили непотребни испади на кабловским деоницама мешовитих извода;
- Структуирање извода по типу потрошње, у смислу широке потрошње, односно индустрије;
- Изградња нових трафостаница 20/0,4kV напонског преноса и реконструкција постојећих зиданих трафостаница.

Термоенергетска инфраструктура

- Гасификација свих насељених места у Општини, уз претходну израду Студије;

Електронска комуникациона инфраструктура

- Потпуна дигитализација опреме и изградња оптичких спојних путева до свих крајњих централа;
- Изградња широкопојасне електронске комуникационе мреже на свим нивоима.

Заштита природе

- Активна заштита природних добара;
- Валоризација подручја предвиђених за заштиту и израда Студије као предлога за њихово стављање под заштиту;
- Очување биодиверзитета укупног простора;
- Дефинисање управљања еколошком мрежом на подручју обухвата Плана.

Заштита непокретних културних добара

- Даље истраживање, конзервирање и презентација археолошког локалитета Манастириште код Мајдана;
- Израда пројекта санације и реконструкције евидентираних сеоских кућа и укључивање у програм развоја сеоског туризма;
- Израда програма за очување сунчаног забата на кући у Банатском Аранђелову, који представља најархаичнији тип овог забата;
- Хитна и комплетна израда техничке и фото документације (пре рушења) за овчарске салаше (Обилићеви салаша) и друге објекте који се не могу сачувати;
- Израда пројекта и извођење радова на санацији и реконструкцији гробнице породице Сервијски;
- Санација зграде Општинског суда.

Заштита и унапређење животне средине

- Успостављање континуалног мониторинга квалитета животне средине општине Нови Кнежевац (ваздуха, површинских и подземних вода, земљишта, буке и нејонизујућег зрачења);
- Формирање локалног регистра извора загађивања на територији Општине;
- Потпун прелазак на регионални систем управљања отпадом, односно одношење отпада са територије Општине на локацију регионалне депоније у Суботици;
- Санација општинске депоније и изградња рециклажног дворишта.

3.3. МЕРЕ ЗА РАВНОМЕРАН ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

3.3.1. Територијални развој и кооперација са суседним јединицама локалне самоуправе

Мере за подстицање равномерног територијалног развоја општине Нови Кнежевац, које произилазе из планских решења дефинисаних овим Планом, првенствено се односе на валоризовање потенцијала, њихово планско унапређење и одрживо коришћење.

Решења из овог Плана представљају имплементацију Стратегије развоја општине Нови Кнежевац.

Основне мере се односе на:

- ефикасније спровођење процеса децентрализације, дефинисањем надлежности на локалном територијалном нивоу;
- унапређивање социјалног развоја изградом и реализацијом пројеката у области здравства, културе, образовања, спорта и рекреације и сл;
- ефикаснију заштиту животне средине и рационалније коришћење ресурса, уз поштовање принципа одрживог развоја;
- спровођење функционалних веза са суседним општинама и регионима;
- боље инфраструктурно повезивање насеља у Општини.

Из овог Плана треба да проистекну конкретни развојни пројекти, као и пројекти усаглашени са европским нормативима и стандардима, којима ће се конкурисати на покрајинском, републичком (државном) и европском нивоу ради обезбеђења потребне финансијске подршке.

Саобраћајно добро повезана и функционално усаглашена мрежа насеља на ширем подручју омогућила би живљу интеррегионалну и међуопштинску сарадњу, која би подразумевала формулисање и усклађивање заједничких интереса и заједничких макро-инфраструктурних и привредних подухвата.

Планирани просторни развој општине Нови Кнежевац утемељен је на реалним проценама, перспективама и могућностима Општине, с посебним освртом на бројне специфичности и компаративне предности, које нуде њен саобраћајно-географски положај, инфраструктурни, привредни и туристички потенцијали.

Општина Нови Кнежевац се ослања на суседне општине - Кањижу и Чоку, али привредне, просторне и друге интеракције између суседних општина до сада нису биле на нивоу, који може да мотивише даљи развој ширег региона. Управо зато, неискоришћени потенцијали треба да буду активирани у наредном планском периоду.

Остварење развоја и афирмације општине Нови Кнежевац омогућиће јачање интеррегионалних веза и сарадњу са суседним општинама, у складу са испољеним економским и другим интересима свих заинтересованих страна.

Заједнички именоватељ ових општина је међусобна повезаност реком Тисом и државним путевима I и II реда, што омогућава јачање међусобних веза.

У планском периоду ће се појачати међуопштинске везе и сарадња у циљу остваривања заједничких интереса који имају суседне општине.

Потенцијали се односе, пре свега, на развој саобраћајне и остале инфраструктуре, као и заједничке привредне, посебно туристичке, активности.

Могућности међусобног повезивања и сарадње су бројне, нарочито у следећим областима:

- Коришћење пољопривредних потенцијала за снабдевање ширег тржишта здравом храном, уз максимално ангажовање постојећих и развој нових прерађивачких капацитета;
- Развој малих и средњих предузећа која би могла задовољити потребе ширег тржишта;
- Дефинисање улоге и значаја државних путева;
- Оживљавање и развој железничког саобраћаја и афирмација и развој водног саобраћаја;
- Заједничко дугорочно решавање водоснабдевања путем регионалног изворишта;
- Заједничко одржавање и унапређење електроенергетских система;
- Рационалнија и усклађенија мрежа насеља, равномернији размештај центара услуга, њихова децентрализација и приближавање корисницима, уз смањење разлика у условима и стандардима коришћења;
- Интензивирање инфраструктурних и различитих функционалних веза између насеља, као и могућност развоја појединих комплементарних функција у једним, односно другим насељима;
- Формирање регионалних прихватних центара за бескућнике и жртве насиља;
- Формирање акционог плана развоја туризма (нарочито наутничког, цикло, етно, културно-манifestационог, ловног и риболовног), уз туристичку валоризацију у регионалном смислу и партнерским интегрисањем у туристичку понуду окружења;
- Стални мониторинг животне средине на правцима могућег деловања извора загађења;
- Заједничка сарадња на унапређењу еколошких критеријума у привредним организацијама, поготово са аспекта заштите емисионих утицаја индустријских зона;
- Трајно (или за дужи период) решавање проблема депоновања комуналног отпада укључењем у систем регионалног депоновања, у складу са европским стандардима.

3.3.2. Прекогранична сарадња

Потенцијал развоја овог подручја омогућен је укључивањем у инструменте Европске уније, кроз које се реализују пројекти који су одобрени за финансирање из годишњих националних програма за Републику Србију.

Један од најзначајнијих облика регионалне сарадње представља стварање **Еврорегије ДКМТ (Дунав–Криш–Мориш–Тиса)**, која обухвата делове територија три југоисточне земље, Мађарске, Румуније и Србије, на територији од 71.879 km², на којој живи око 5,4 милиона становника.

Циљ стварања Еврорегије ДКМТ јесте развијање односа у области привреде, образовања, културе, здравства, заштите човекове средине, науке и спорта, проширивање иновативне сарадње, сарадња у програмима развоја инфраструктуре од значаја за Еврорегион и заједнички наступ у циљу интеграције у модерне европске токове.

Један од најзначајнијих циљева, а који има посебан значај за овај регион, јесте усклађивање интереса у области инфраструктурног развоја везаних за саобраћај и комуникације (развој саобраћајне инфраструктуре - железничког, друмског, речног и ваздушног саобраћаја, отварање нових граничних прелаза и модернизација постојећих).

Табела 34 - ИПА пројекти који се односе на општину Нови Кнежевац реализовани у периоду 2010-2014.

Р. бр.	Назив пројекта	Водећи партнер	Партнери	Период реализације	Програм у којем је остварен
1.	Сарадња у области образовања између Новог Кнежевца и Деска	Serbian Orthodox Diocese of Buda (Мађарска)	Општина Нови Кнежевац Budai Szerb Church	01.07.2010-01.11.2011.	Мађарска ИПА I позив
2.	Изградња бициклистичног пута Сегедин (Серег)-Нови Кнежевац (прва фаза)	Local Government of Újszentiván (Мађарска)	Local Government of Újszentiván (Мађарска) Local Government of Szeged (Мађарска) Local Government of Tiszasziget (Мађарска) Општина Нови Кнежевац	1.12.2010-1.3.2011.	Мађарска ИПА I позив
3.	Изградња бициклистичног пута Сегедин (Серег)-Нови Кнежевац (друга фаза)	Local Government of Újszentiván (Мађарска)	Општина Нови Кнежевац, Újszentiván község Önkormányzata, Tiszasziget Községi Önkormányzata	06.03.2012-06.07.2013.	Мађарска ИПА II позив
4.	Ујсентиван - Нови Кнежевац, сарадња људи и културе	Local Government of Újszentiván (Мађарска)	Општина Нови Кнежевац Újszentiván község Önkormányzata	24.10.2011-24.06.2012.	Мађарска ИПА II позив
5.	Изградња бициклистичког пута Сегедин (Серег)-Нови Кнежевац (трећа фаза)	Local Government of Újszentiván (Мађарска)	Општина Нови Кнежевац Újszentiván község Önkormányzata	01.04.2013-01.10.2014.	Мађарска ИПА III позив
6.	Исушивање копнених и бујичних вода-Ујсентиван - Нови Кнежевац	Local Government of Újszentiván (Мађарска)	Општина Нови Кнежевац Újszentiván község Önkormányzata	13.02.2013-13.6.2014	Мађарска ИПА III позив
7.	Рехабилитација прекограничног путног правца Тисасигет -Бала	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt (Мађарска)	ЈП "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад	30.06.2009-30.09.2011.	Мађарска ИПА I позив
8.	Координисан развој и размена знања о просторно-планској методологији	Szegedi Tudományegyetem (Мађарска)	ЈП "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад	01.05.2013-30.04.2014.	Мађарска ИПА III позив
9.	Рехабилитација прекограничног путног правца Кибекхаза -Рабе	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt (Мађарска)	ЈП "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад	01.02.2013-31.07.2014.	Мађарска ИПА III позив

Скупштина регионалне сарадње ДКМТ донела је 2005. године одлуку о изради Плана развоја Еврорегије, чији је циљ између осталог и изградња пута међународног значаја на релацији Сегедин-Кикинда-(Жимболија-Темишвар) -Зрењанин-Панчево-Смедерево са **граничним прелазом "TRIPLEX"** на тремеђи (Рабе- Беба Веке-Кибекхаза) између Србије, Румуније и Мађарске.

Изградњом међународног граничног прелаза "TRIPLEX" смањиле би се тешкоће у комуницирању суседних насеља три земље, допринело би се развоју саобраћаја између неразвијених пограничних делова и смањила би се међународна оптерећеност саобраћајем (брзи пут Смедерево-Панчево-Кикинда-Сегедин са одвојницом Жимболија-Темишвар). Реализација планиране мреже коридора подстаћиће равномерни развој региона и значајно допринети остварењу циљева поменутих програма трансрегионалне сарадње.

Најзначајнији ИПА прекогранични пројекат у којем је Србија учествовала, а односи се на обухват Плана, јесте пројекат који се односи на реку Тису - **TICAD пројекат** (Tisa Catchment Area Development) - Развој слива реке Тисе. TICAD пројекат подржан је у оквиру транснационалног програма сарадње Југоисточне Европе (SEE програма). Овај пројекат карактерише прекогранична сарадња локалних, регионалних, националних институција, установа за планирање и истраживање из свих пет земаља дуж територије слива реке Тисе (Румунија, Украјина, Словачка, Мађарска и Србија). Заједнички циљ пројекта јесте стварање одрживе стратегије за унапређење природних потенцијала, унапређење социјалних и економских услова и развој инфраструктуре.

3.4. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

- Општина Нови Кнежевац, Нови Кнежевац
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Нови Сад
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Нови Сад
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Нови Сад
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Нови Сад
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад
- РС, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд
- РС, Министарство саобраћаја, Дирекција за водне путеве, Београд
- РС, МУП, Дирекција полиције, Управа граничне полиције, Београд
- РС, МУП, Сектор за ванредне ситуације, Управа за управљање ризиком, Београд
- РС, МУП, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Кикинди
- Фонд за развој Републике Србије, Београд
- Фонд за капитална улагања АП Војводине, Нови Сад
- Фонд за развој АП Војводине, Нови Сад
- Покрајински Фонд за развој пољопривреде, Нови Сад
- Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад
- Међуопштински завод за заштиту споменика културе, Суботица
- ЈП ЕМС Београд, Погон преноса "Нови Сад", Нови Сад
- ЈП "Путеви Србије", Београд
- АД "Железнице Србије", Београд
- Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије "Електровојводина" ДОО, Електродистрибуција "Суботица", Суботица
- ЈП ПТТ саобраћаја "Србија", РЈ поштанског саобраћаја "Кикинда", Кикинда
- Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" АД Београд, Дирекција за технику, Извршна јединица "Зрењанин", радни центар "Кикинда", Кикинда
- "Теленор" ДОО, Нови Београд
- "VIP mobile" д.о.о. Београд
- ЈВП "Воде Војводине", Нови Сад
- ЈП "Србијагас", Нови Сад
- Нафтна индустрија Србије АД, Нови Сад
- ЈП "Војводинашуме", ШГ "Банат", Панчево
- ЈП "Дирекција за изградњу града", Нови Кнежевац
- ЈКП "7.октобар", Нови Кнежевац.

3.5. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Доношењем овог Плана **престају да важе**, односно стављају се ван снаге:

- Просторни план општине Нови Кнежевац ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 4/89);
- Генерални урбанистички план града Новог Кнежевца и насељеног места Филић ("Службени лист општине Нови Кнежевац", бр. 1/93, 1/95, 5/96, 10/2000 и 6/03);
- Урбанистички пројекат микро фарме "Изабела" у КО Нови Кнежевац ("Службени лист општине Нови Кнежевац", бр. 4/97 и 1/04);
- Урбанистички пројекат радног простора за прераду лековитог биља и поврћа и узгој стоке ДОО "Masval" из Новог Сада у КО Нови Кнежевац ("Службени лист општине Нови Кнежевац", бр. 2/01 и 1/04);
- Урбанистички пројекат уређења економије у Банатском Аранђелову, кат.парц. бр. 422/1 (Е-2/2009).

Плански документи који **остају на снази**, у деловима у којима нису у супротности са овим Планом, су:

- План генералне регулације насеља Нови Кнежевац ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 10/13);

- План детаљне регулације дела трасе пута (стационажа од 02+700 km до 05+209 km) Нови Кнежевац – Црна Бара ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 4/07);
- План детаљне регулације станице за снабдевање горивом "Српски Крстур 1 и 2" ("Службени лист општине Нови Кнежевац", број 11/09);
- Урбанистички пројекат уређења радног простора "Маквал" на кат. парц. број 4498 у КО Нови Кнежевац (Е-01/2013);
- Урбанистички пројекат уређења рециклажног дворишта на кат. парц. број 3584/2 у КО Нови Кнежевац (Е-03/2013).

Решења из овог Плана неопходно је уградити у све урбанистичке планове, за које ће овај План представљати план вишег реда.

За делове територије у обухвату овог Плана за које није предвиђена израда урбанистичког плана, реализација ће се вршити директно, издавањем локацијских дозвола.

Чланом 133. став 2. Закона, утврђени су објекти за које грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства, а чланом 134. став 1. Закона, издавање грађевинских дозвола за изградњу објеката одређених у члану 133. када се они у целини граде на територији аутономне покрајине поверено је аутономној покрајини. Чланом 134. став 2. Закона, издавање грађевинских дозвола за изградњу свих других објеката, који нису одређени у члану 133. Закона, поверено је јединицама локалне самоуправе.

По доношењу овог Плана, неопходно је приступити реализацији планских приоритетних решења и пројеката, односно активности - доношење урбанистичких планова, прибављање неопходних дозвола, израда техничке документације, као и уређењу и изградњи простора.

Финансирање приоритетних решења и активности из овог Плана, обезбедиће се из буџета и посебних фондова, те средствима донатора и спонзора, као и корисника и инвеститора.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Рефералне карте

Шематски прикази уређења насеља